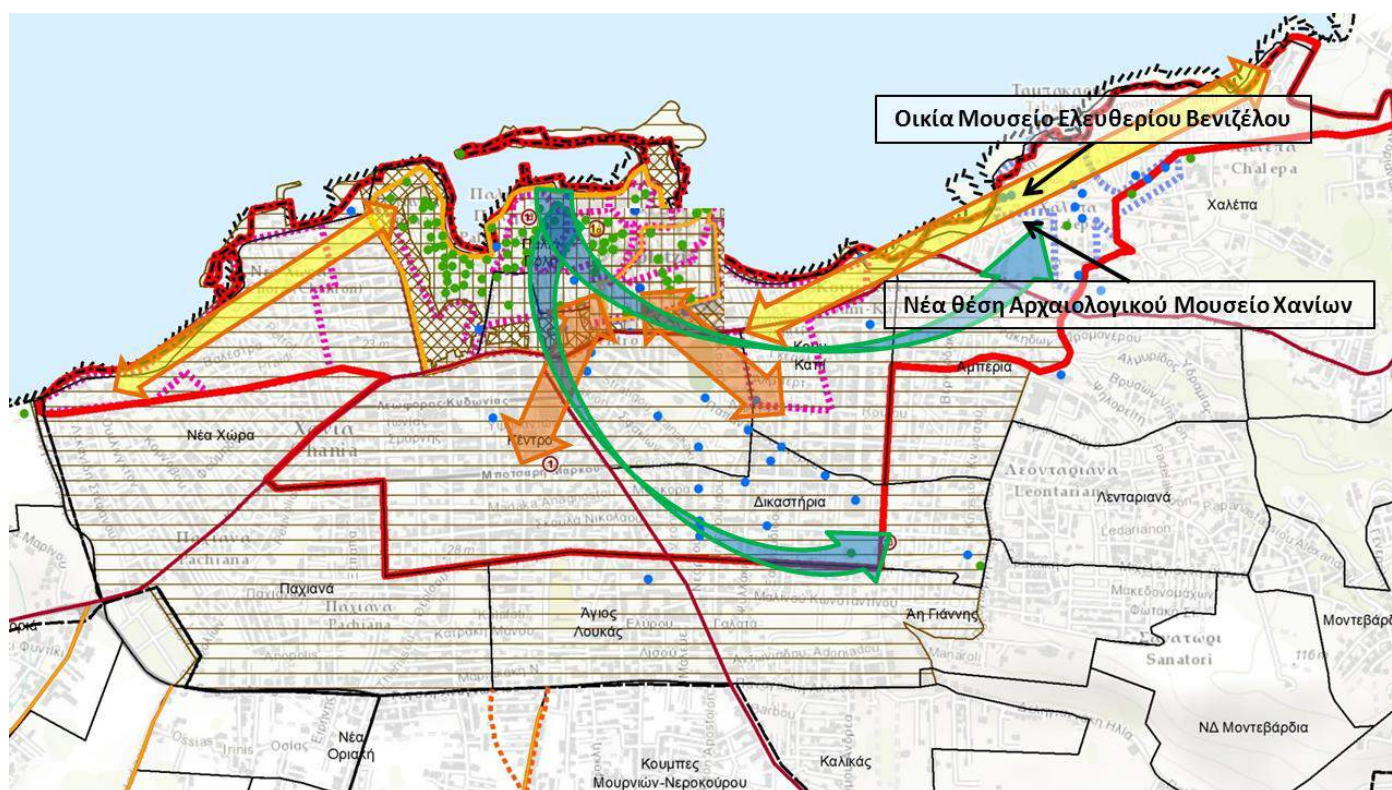

ΠΡΟΤΑΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Περιεχόμενα

ΕΝΟΤΗΤΑ Α : ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	3
A.0. ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	3
A.1. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	5
A.1.1 Πληθυσμιακή δυναμική	7
A.1.1.1 Μεταβολή πληθυσμού	7
A.1.1.2 Μεταβολή δείκτη γήρανσης	9
A.1.1.3 Μεταβολή δείκτη εξάρτησης	11
A.1.2 Εκπαιδευτικό επίπεδο	13
A.1.2.1 Ποσοστό αναλφάβητων	13
A.1.2.2 Ποσοστό πληθυσμού με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση	15
A.1.3 Συνοπτική αξιολόγηση δημογραφικών χαρακτηριστικών	17
A.2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	18
A.2.1 Υγεία	18
A.2.2 Πρόνοια	18
A.2.2.1 Δομές πρόνοιας	18
A.2.2.2 Ειδικές δράσεις για την αντιμετώπιση της φτώχειας	18
A.2.3 Εγκληματικότητα – παραβατικότητα	20
A.2.4 Συνοπτική αξιολόγηση κοινωνικών χαρακτηριστικών	20
A.3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	23
A.3.1 Απασχόληση	23
A.3.1.1 Οικονομικά ενεργοί	23
A.3.1.2 Απασχολούμενοι	25
A.3.1.3 Απασχολούμενοι σε δυναμικούς τομείς	27
A.3.2 Ανεργία	29
A.3.2.1 Διαχρονική εξέλιξη ανεργίας 2001 – 2011	29
A.3.2.2 Εκτίμηση της δυναμικής της ανεργίας μετά το 2011	31
A.3.3 Συνοπτική αξιολόγηση οικονομικών χαρακτηριστικών	32
A.4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	33
A.4.1 Σύνθεση επιχειρήσεων κατά κλάδο και ποιοτικά χαρακτηριστικά τους	33
A.4.2 Διαχρονική δυναμική των επιχειρήσεων	35
A.4.3 Συνοπτική αξιολόγηση οικονομικών δραστηριοτήτων	39
A.5. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ – ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΠΟ ΕΓΓΕΚΡΙΜΕΝΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	41

A.5.1	Ειδικές ζώνες και κατευθύνσεις ανάπτυξης στην περιοχή παρέμβασης από Στρατηγικά Πλαίσια Χωρικού Σχεδιασμού	41
A.5.1.1	Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Ανάπτυξης για τον Τουρισμό .	41
A.5.1.2	Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Κρήτης.....	45
A.5.1.3	Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο.....	50
A.5.1.4	Ειδικές Μελέτες και Ειδικά Πλαίσια Προστασίας.....	53
A.5.1.5	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Χανίων και Ειδικά Στρατηγικά Πλαίσια ..	60
A.5.2	Συνοπτική αξιολόγηση των ειδικών κατευθύνσεων και προβλέψεων ανάπτυξης.....	62
A.6.	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ 2000 ΕΩΣ ΤΟ 2015	63
A.6.1	Συνοπτική παρουσίαση των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων.....	63
A.6.1.1	Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στον αστικό χώρο στο πλαίσιο του ΠΕΠ Κρήτης	63
A.6.1.2	Τοπικά Προγράμματα για την απασχόληση	68
A.6.2	Συνοπτική αξιολόγηση ως προς την διαδικασία εφαρμογής των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων.....	70
A.7.	ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	71
A.7.1	Χαρακτηριστικά κλίματος και οι επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή.....	71
A.7.2	Περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά δημόσιου χώρου	77
A.7.3	Χαρακτηριστικά δομημένου περιβάλλοντος	80
A.7.4	Συγκριτική αξιολόγηση ως προς το κλίμα και τα χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος	80
A.8.	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ / ΑΝΑΓΚΕΣ, ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ, ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ, ΑΠΕΙΛΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΠΕΝΤΕ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	82
ΕΝΟΤΗΤΑ Β : ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		84
B.1.	ΟΡΑΜΑ – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ.....	84
B.1.1	Διατύπωση οράματος – στρατηγικού στόχου	84
B.1.2	Ανάλυση Στρατηγικής.....	88
B.1.2.1	Περιγραφή Αξόνων Στρατηγικής και συσχέτιση με προβλήματα / ανάγκες και δυνατότητες της Περιοχής Παρέμβασης	88
B.1.2.2	Συσχέτιση των Αξόνων Στρατηγικής με τους Θεματικούς Στόχους του ΠΕΠ Κρήτης 2014 – 2020 για ΒΑΑ και κατευθύνσεις – επιδιώξεις Στρατηγικών Πλαισίων Αναπτυξιακού Προγραμματισμού και Χωρικού Σχεδιασμού	89

ΕΝΟΤΗΤΑ Α : ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Α.0. ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

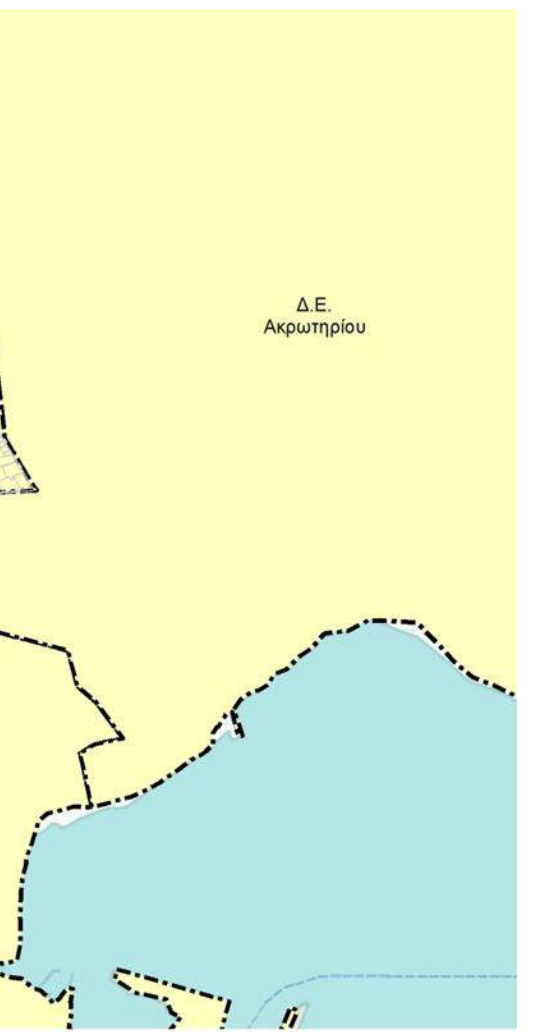
Η Περιοχή Παρέμβασης (ΠΠ) της Στρατηγικής ΒΑΑ στην Αστική Περιοχή των Χανίων, ορίστηκε στις 17.12.2015, με Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Χανίων (997/αριθμός πρακτικού 41/ ΑΔΑ : 7ΔΠΝΩΗ5-ΓΕΠ) και απεικονίζεται στον χάρτη που ακολουθεί.

Η περιοχή ΒΑΑ εκτείνεται από τη Νέα Χώρα στα ανατολικά έως την Χαλέπα στα δυτικά και περιλαμβάνει 7 Πολεοδομικές Ενότητες στο σύνολο της έκτασης τους ή κατά τμήμα τους. Κεντρικός πυρήνας της περιοχής ΒΑΑ, είναι η Παλιά Πόλη, που αποτελεί μια από τις 7 Πολεοδομικές Ενότητες

Πολεοδομική Ενότητα	Περιοχή ΒΑΑ	Πληθυσμός
Νέα Χώρα (ΠΕ 2)	Τμήμα	3.824
Παλιά Πόλη (ΠΕ 1)	Χ	2.994
Κέντρο (ΠΕ 3)	Χ	6.632
Κούμ Καπί (ΠΕ 4)	Χ	4.260
Δικαστήρια (ΠΕ 9)	Τμήμα	1.852
Αμπεριά (ΠΕ 5)	Χ	1.636
Χαλέπα (ΠΕ 6)	Τμήμα	1.759
Σύνολο		22.957

Στις ενότητες που ακολουθούν περιγράφεται η Πρόταση Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, που με βάση την σχετική πρόσκληση της ΕΥΔ του ΠΕΠ Κρήτης 2014 – 2020 η Στρατηγική ΒΑΑ θα πρέπει :

- Α. Να βασίζεται στις πραγματικές αναπτυξιακές ανάγκες της Περιοχής Παρέμβασης (ΠΠ) βάσει μιας αξιόπιστης χωρικής και δημογραφικής ανάλυσης στην οποία θα προσδιορίζονται:
 - Οι προκλήσεις, τα δυνατά σημεία, οι αδυναμίες και οι ευκαιρίες (και σε σχέση με την ευρύτερη περιοχή)
 - Η μεσοπρόθεσμη/μακροπρόθεσμη στόχευση και προοπτική τουλάχιστον μέχρι το 2023.
- Β. Να προτείνει ένα σύστημα αλληλένδετων δράσεων που επιδιώκουν την επίτευξη μακροχρόνιας βελτίωσης των οικονομικών, περιβαλλοντικών, κλιματικών και δημογραφικών συνθηκών της ΠΠ ΒΑΑ, η χρηματοδότηση των οποίων δύναται να εξασφαλιστεί από διάφορα χρηματοδοτικά μέσα.
- Γ. Να συμβάλει στην ικανοποίηση των ειδικών στόχων του ΠΕΠ Κρήτης 2014 – 2020 και ως εκ τούτου στην εκπλήρωση των δεικτών, οι οποίοι έχουν προσδιοριστεί στο επίπεδο κάθε μιας από επιλεγμένες Επενδυτικές Προτεραιότητες

A.1. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Προσεγγίζονται, με βάση τα στοιχεία απογραφής ΕΛΣΤΑΤ για το 2001 και το 2011, η πληθυσμιακή δυναμική, το εκπαιδευτικό επίπεδο και τα οικονομικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού.

Η προσέγγιση γίνεται συγκριτικά ως προς την Περιφέρεια Κρήτης και τον Δήμο Χανίων, με χωρική αναφορά στις Δημοτικές Ενότητες, για το εξωαστικό τμήμα του Δήμου, ενώ ειδικά για την Αστική Περιοχή των Χανίων που ταυτίζεται με την Δημοτική Ενότητα Χανίων, η προσέγγιση γίνεται σε επιμέρους χωρικούς τομείς, που προκύπτουν από τη συσχέτιση των απογραφικών τομέων ΕΛΣΤΑΤ για το 2001 και το 2011.

Ειδικότερα, έγινε η συσχέτιση 44 απογραφικών τομέων του 2001 με 50 απογραφικούς τομείς του 2011, σε 35 Ενοποιημένους Απογραφικούς Τομείς (ΕΑΤ), που επιτρέπουν την διαχρονική σύγκριση. Στο σχεδιάγραμμα Α.1, παρουσιάζονται στις αντίστοιχες στήλες και αποσπάσματα χαρτών, οι απογραφικοί τομείς του 2001 και του 2011, καθώς και οι ενοποιημένοι απογραφικοί τομείς.

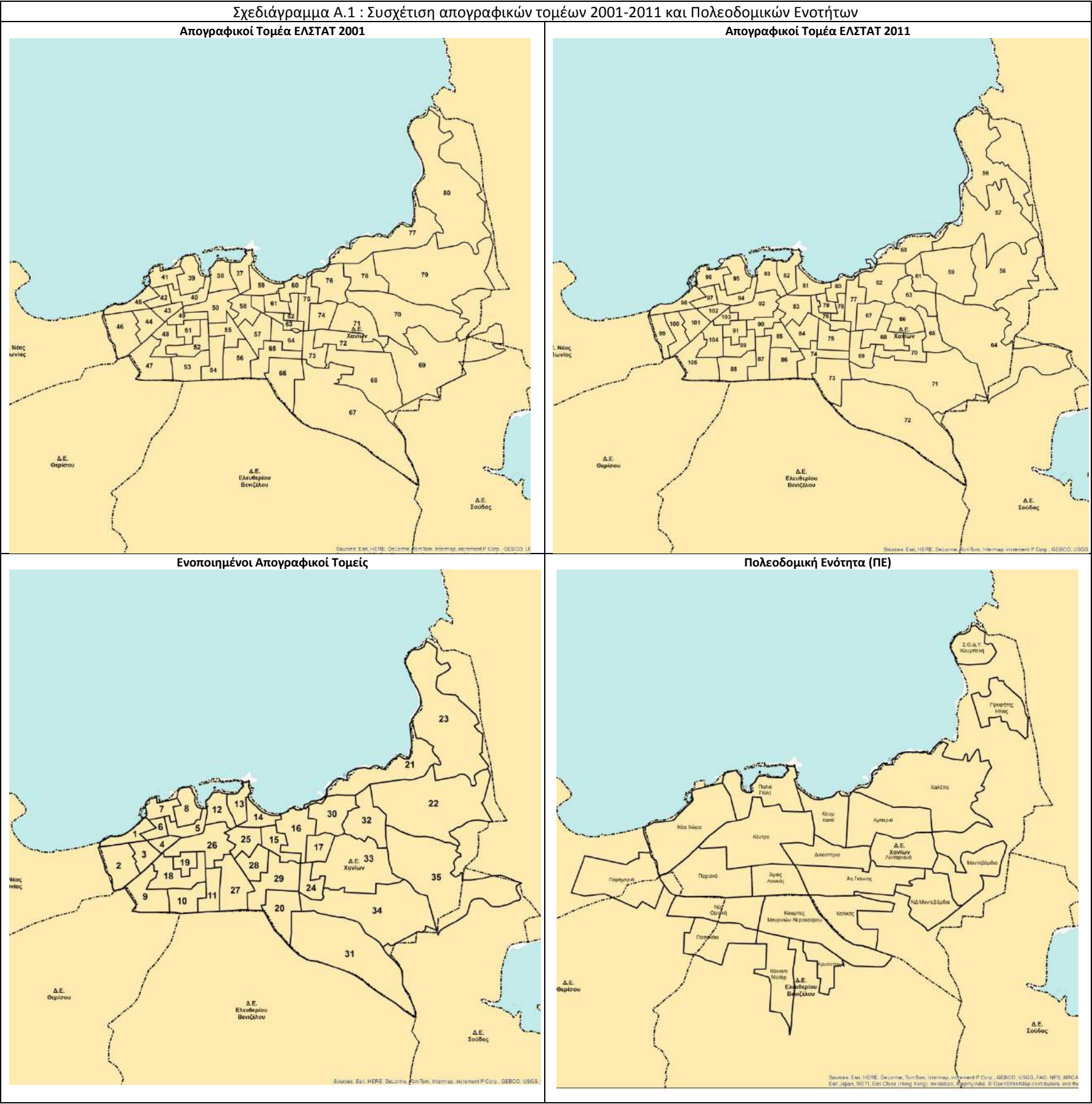
Οι 35 Ενοποιημένοι Απογραφικοί Τομείς (ΕΑΤ), αντιστοιχίζονται με 22 Πολεοδομικές Ενότητες, όπως απεικονίζεται στις στήλες «Πολεοδομική Ενότητα (ΠΕ)» και «Αντιστοίχιση με ενοποιημένους Απογραφικούς Τομείς» και το αντίστοιχο απόσπασμα χάρτη.

Από τις 22 Πολεοδομικές Ενότητες οι 18, που εντάσσονται εντός των ορίων της Δημοτικής Ενότητας Χανίων (ΑΠ), καλύπτονται στο σύνολο της έκτασής τους από τους Ενοποιημένους Απογραφικούς Τομείς και είναι οι Πολεοδομικές Ενότητες, 1. Παλιά Πόλη, 2. Νέα Χώρα, 3. Κέντρο, 4. Κουμ Καπί, 5. Αμπεριά, 6. Χαλέπα, 7. Καλικάς, 8. Αη Γιάννης, 9. Δικαστήρια, 10. Αγ. Λουκάς, 11. Παχιανά, 18. Λενταριανά, 19. Μοντεβάρδια, 20. Προφ. Ηλίας, 21. Ν.Δ. Μοντεβάρδια, 22. Κουμπελή. Οι υπόλοιπες 6 Πολεοδομικές Ενότητες εντάσσονται στις Δημοτικές Ενότητες Νέας Κυδωνίας, Θερίσου και Ελευθερίου Βενιζέλου, όπου τα στοιχεία είναι διαθέσιμα στο επίπεδο Δημοτικής Ενότητας.

Ο σχολιασμός των πληθυσμιακών κοινωνικών και οικονομικών δεδομένων, γίνεται για την Αστική Περιοχή των Χανίων, που ταυτίζεται με την Δημοτική Ενότητα Χανίων, στο επίπεδο των Ενοποιημένων Απογραφικών Τομέων, όπου και αναφέρονται τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ. Η αντιστοίχιση των Ενοποιημένων Απογραφικών Τομέων, με τις Πολεοδομικές Ενότητες αξιοποιείται προκειμένου να συσχετιστούν τα πληθυσμιακά χαρακτηριστικά με τα Πολεοδομικά τα οποία έχουν ως χωρική μονάδα αναφοράς τις Πολεοδομικές Ενότητες.

Αντίστοιχα, ο σχολιασμός των πληθυσμιακών κοινωνικών και οικονομικών δεδομένων, για τις άλλες Δημοτικές Ενότητες του Δήμου Χανίων (πλην της Δημοτικής Ενότητας Χανίων που ταυτίζεται με την ΑΠ), γίνεται με βάση τα στοιχεία που δίνονται από την ΕΛΣΤΑΤ στο επίπεδο Δημοτικής Ενότητας.

Τμήμα Απογραφικού Τομέα ΕΛΣΤΑΤ 2001	Τμήμα Απογραφικού Τομέα ΕΛΣΤΑΤ 2011	Ενοποιημένοι Απογραφικοί Τομείς
45	98	1
46	99, 100	2
44	101	3
43	102	4
40	94	5
42	97	6
41	96	7
39	95	8
47	105	9
53	88	10
54	87	11
38	93	12
37	82	13
59	81	14
61, 63	76, 79	15
60, 62, 75	77, 78, 80	16
74	67	17
48, 52	89, 104	18
51	91	19
66	73	20
77	57 (50%), 60	21
79	58, 59	22
80	56, 57 (50%)	23
73	69	24
58	83	25
49, 50, 55 (25%)	90, 92, 103	26
55 (75%), 56	85, 86	27
57	84	28
64, 65	74, 75	29
76, 78 (20%)	62	30
67	72	31
78	61, 63	32
68 (17%), 69 (4%), 70 (12%), 71, 72	65, 66, 68, 70	33
68 (83%), 69 (30%)	71	34
69 (70%), 70	64	35
Πολεοδομική Ενότητα (ΠΕ)	Αντιστοίχιση με ενοποιημένους Απογραφικούς Τομείς	
Παλιά Πόλη	5 (50%), 8 (70%), 12 (82%), 13, 14 (40%)	
Νέα χώρα	1, 2, 3, 4, 5 (50%), 6, 7, 8 (30%)	
Κέντρο	11 (23%), 12 (18%), 15 (20%), 19 (87%), 25, 26, 27 (50%), 28 (40%)	
Κουμ Καπί	14 (60%), 15 (80%), 16 (70%)	
Αμπεριά	16 (30%), 17, 30 (50%), 32 (50%), 33 (16%)	
Χαλεπά	21 (70%), 22 (50%), 30 (50%), 32 (50%), 35 (10%)	
Καλικάς	20 (43%), 31 (30%)	
Αη Γιάννης	20 (57%), 24 (50%), 29 (32%), 33 (15%), 34 (19%)	
Δικαστήρια	24 (50%), 28 (60%), 29 (53%), 33 (6%)	
Άγιος Λουκάς	11 (58%), 27 (50%), 29 (15%)	
Παχιανά	9, 10, 11 (19%), 18	
Παρηγοριά	-	
Νέα Οριακή	-	
Κουμπες Μουρνών-Νεροκούρου	-	
Πασακάκι	-	
Κόκκινο Μετόχι	-	
Χρυσοπηγή	-	
Λενταριανά	33 (63%)	
Μοντεβάρδια	34 (15%), 35 (22%)	
Προφήτης Ηλίας	23 (31%)	
ΝΔ Μοντεβάρδια	34 (66%)	
Σ.Ο.Δ.Υ. Κουμπελή	23 (20%)	

A.1.1 Πληθυσμιακή δυναμική

Η πληθυσμιακή δυναμική, προσεγγίζεται με βάση την μεταβολή του συνολικού πληθυσμού από το 2001 έως το 2011 αλλά και την μεταβολή των δεικτών γήρανσης και εξάρτησης στο ίδιο χρονικό διάστημα, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ.

A.1.1.1 Μεταβολή πληθυσμού

Στον πίνακα A.1.1.1, παρουσιάζονται τα ποσοτικά στοιχεία και στον χάρτη A.1.1.1 απεικονίζονται χωρικά.

Πίνακας A.1.1.1 : Μεταβολή Πληθυσμού 2001-2011

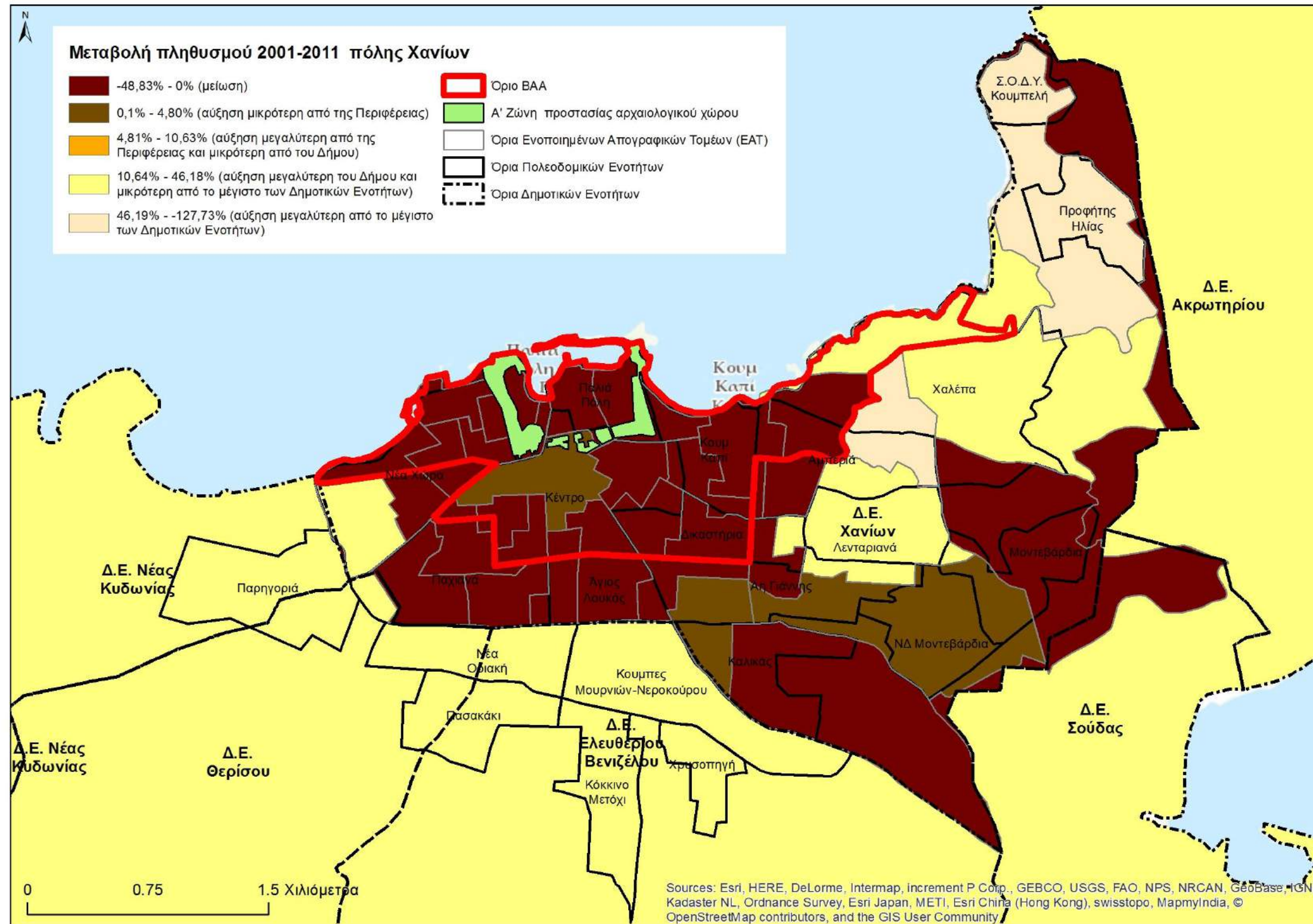
	Περιοχή ΒΑΑ	Αστική Περιοχή	Δήμος	Περιφέρεια
2001	26.626	55.838	98.202	594,368
2011	22.957	53.910	108.642	623,025
Μέγιστη τιμή 2011				
Ελάχιστη τιμή 2011				
%μεταβολή 2001 - 2011	-13.78%	-3.45%	10.63%	4,83%
Μέγιστη τιμή μεταβολής 2001 - 2011	9.27%	127.73%	46.18%	
Ελάχιστη τιμή μεταβολής 2001- 2011	-36.58%	-41.11%	-48.18%	

Η μεταβολή πληθυσμού 2001 – 2011 για τον Δήμο Χανίων, είναι αυξητική με τιμή μεγαλύτερη από εκείνη της Περιφέρειας (10,63% έναντι 4,8%), με επιμέρους Δημοτικές Ενότητες να εμφανίζουν μείωση. Για την ΑΠ των Χανίων καταγράφεται συνολικά μείωση πληθυσμού -3,45% με επιμέρους ενότητες της Αστικής Περιοχής να εμφανίζουν αύξηση.

Ο ρυθμός μείωσης του πληθυσμού 2001 – 2011 στην ΠΠ ΒΑΑ, είναι μεγαλύτερος από εκείνους που καταγράφονται στην Αστική Περιοχή, στον Δήμο Χανίων και στην Περιφέρεια Κρήτης, με εξαίρεση :

- Ένα θύλακα της ΠΕ Κέντρο που παρουσιάζει μεν αύξηση μικρότερη όμως της Περιφέρειας
- Ένα θύλακα της ΠΕ Χαλέπα που παρουσιάζει αύξηση μεγαλύτερη της Περιφέρειας μικρότερη όμως του Δήμου

Χάρτης Α.1.1.1 : Μεταβολή πληθυσμού 2001 - 2011

Πηγή ΕΛΣΤΑΤ απογραφές 2001, 2011

A.1.1.2 Μεταβολή δείκτη γήρανσης

Στον πίνακα A.1.1.2, παρουσιάζονται τα ποσοτικά στοιχεία και στον χάρτη A.1.1.2 απεικονίζονται χωρικά.

Πίνακας A.1.1.2 :Δείκτης Γήρανσης

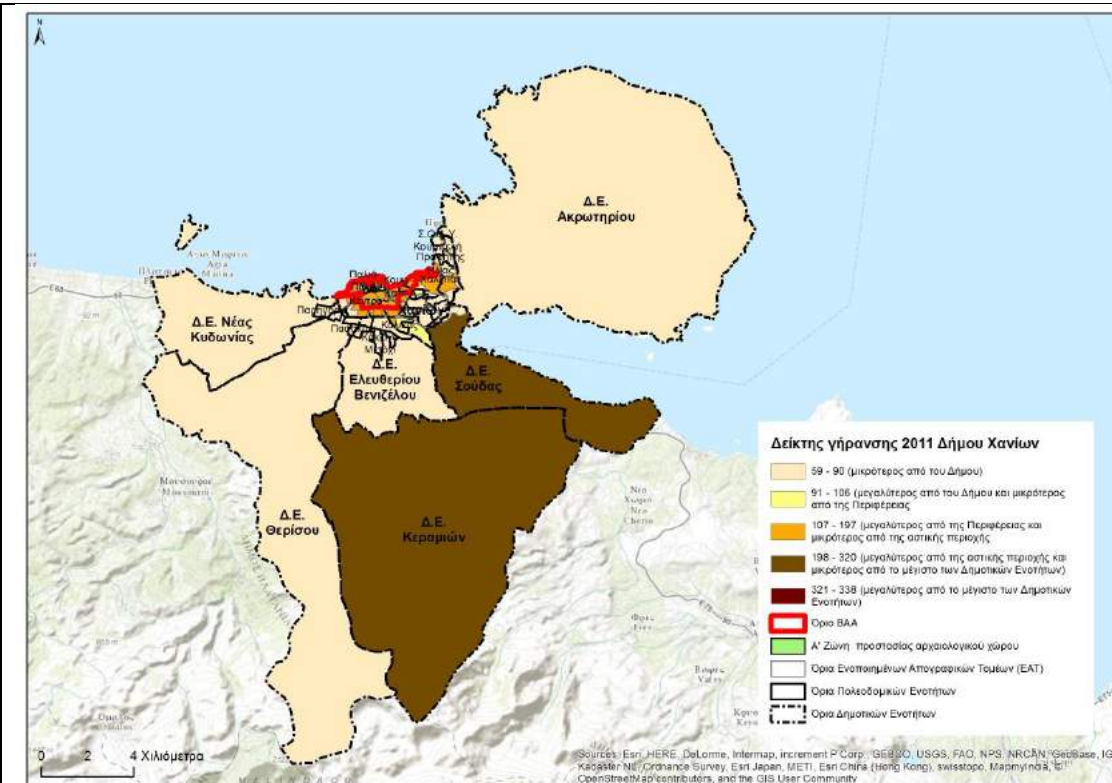
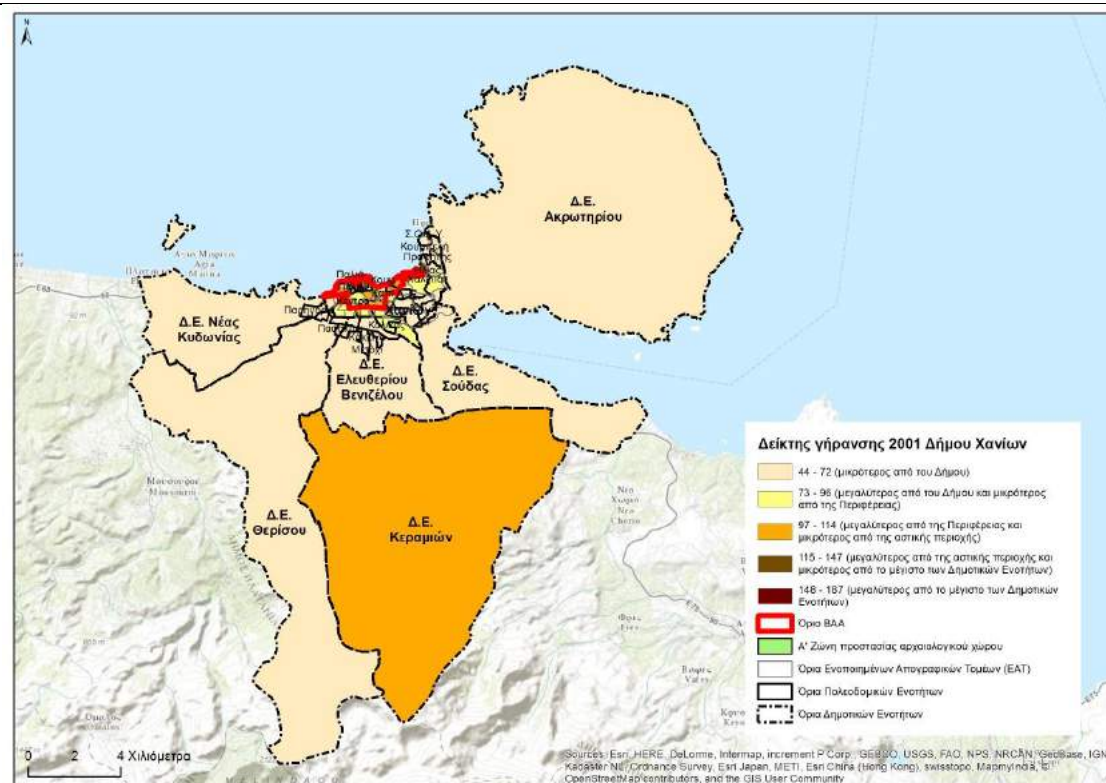
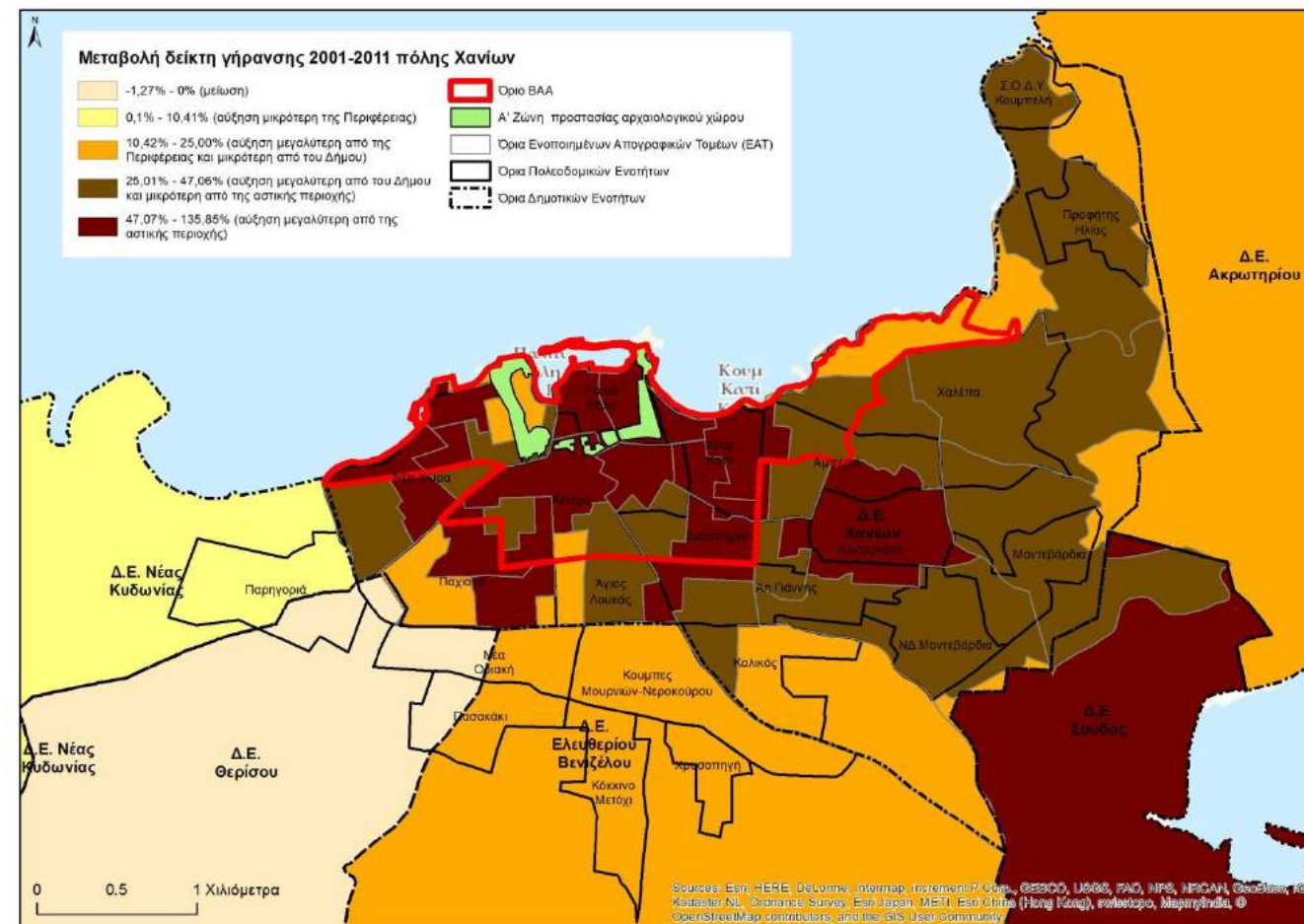
	Περιοχή ΒΑΑ	Αστική Περιοχή	Δήμος	Περιφέρεια
2001	106	88	72	96
2011	165	124	90	106
Μέγιστη τιμή 2011	338	338	282,60	
Ελάχιστη τιμή 2011	27	59	54,30	
%μεταβολή 2001 - 2011	56.17	41.88	25	10,42
Μέγιστη τιμή μεταβολής 2001 - 2011	136	136	309,31	
Ελάχιστη τιμή μεταβολής 2001- 2011	3	11	-1,27	

Ο δείκτης γήρανσης (ηλικιωμένοι προς παραγωγικές ηλικίες) 2001 και 2011 για τον Δήμο Χανίων, είναι μικρότερος από εκείνον της Περιφέρειας. Για την Αστική Περιοχή ο δείκτης γήρανσης για το 2001 είναι μικρότερος από της Περιφέρειας και μεγαλύτερος από του Δήμου, ενώ για το 2011 είναι μεγαλύτερος και από της Περιφέρειας και από του Δήμου. Για την ΠΠ ΒΑΑ, ο δείκτης γήρανσης είναι μεγαλύτερος από εκείνους που καταγράφονται στην Αστική Περιοχή, στον Δήμο Χανίων και στην Περιφέρεια Κρήτης, τόσο για το 2001 όσο και για το 2011

Στη Δημοτική Ενότητα Χανίων που ταυτίζεται με την Αστική Περιοχή των Χανίων, η μεταβολή του δείκτη γήρανσης 2001 – 2011 είναι αυξητική και μεγαλύτερη από του Δήμου και της Περιφέρειας. Στην ΠΠ ΒΑΑ, η μεταβολή του δείκτη γήρανσης 2001 – 2011, υπερβαίνει και εκείνον της ΑΠ, με μεγαλύτερη ένταση, σε δύο επιμέρους θύλακες :

- στην Παλιά Πόλη και στα παράκτια τμήματα δυτικά και ανατολικά της και σε περιμετρική ζώνη στα νότιά της.
- σε ζώνη προς τα βόρειοανατολικά σε τμήματα των Π.Ε. Δικαστήρια, Αμπεριά και Χαλέπα.

Χάρτης Α.1.1.2 Δείκτης γήρανσης

Πηγή ΕΛΣΤΑΤ απογραφές 2001, 2011

A.1.1.3 Μεταβολή δείκτη εξάρτησης

Στον πίνακα A.1.1.3, παρουσιάζονται τα ποσοτικά στοιχεία και στον χάρτη A.1.1.3 απεικονίζονται χωρικά.

Πίνακας A.1.1.3 Δείκτης Εξάρτησης

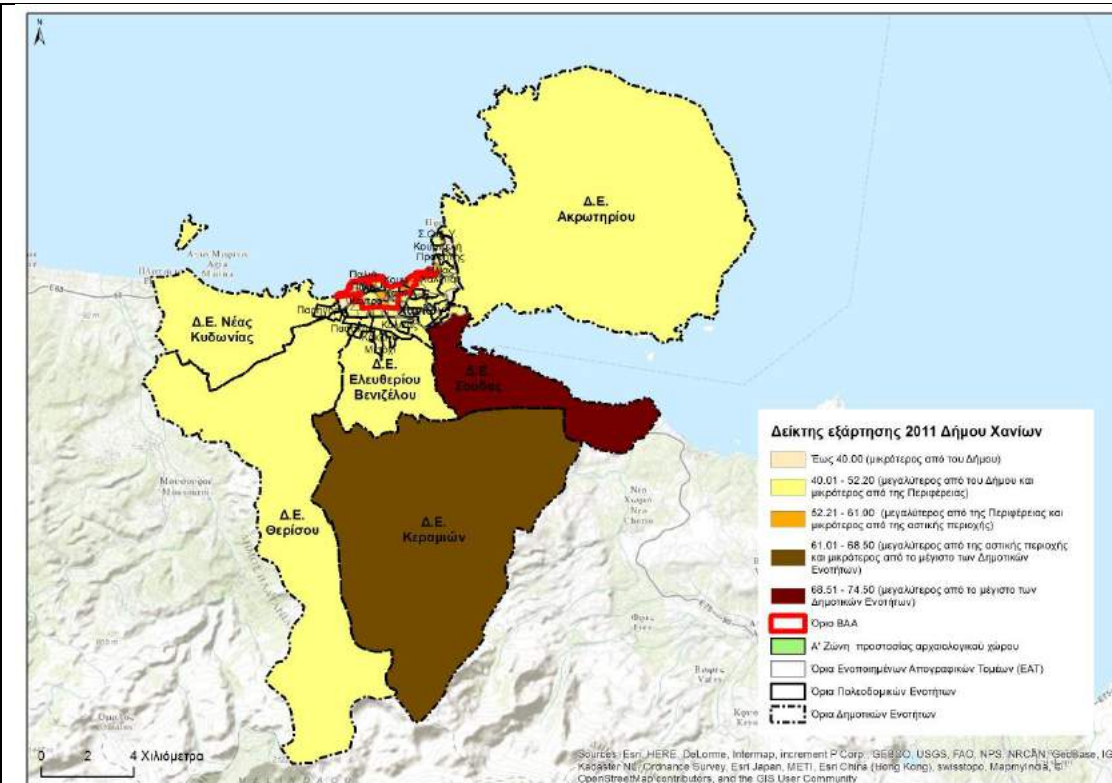
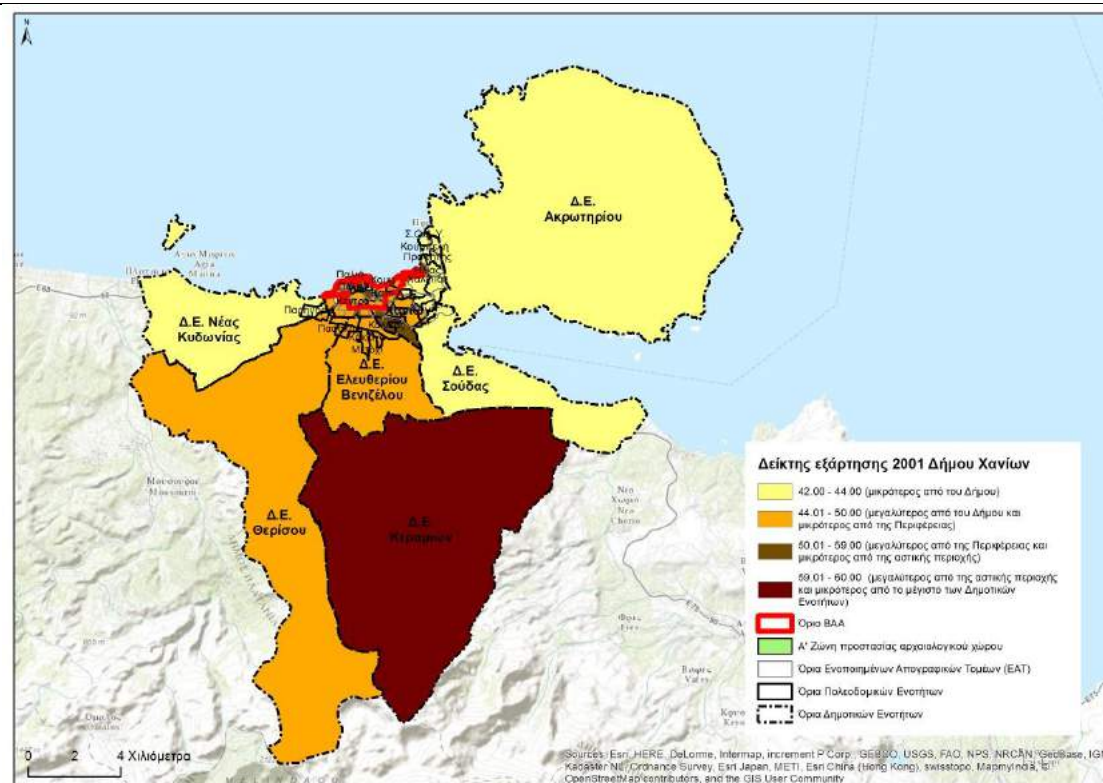
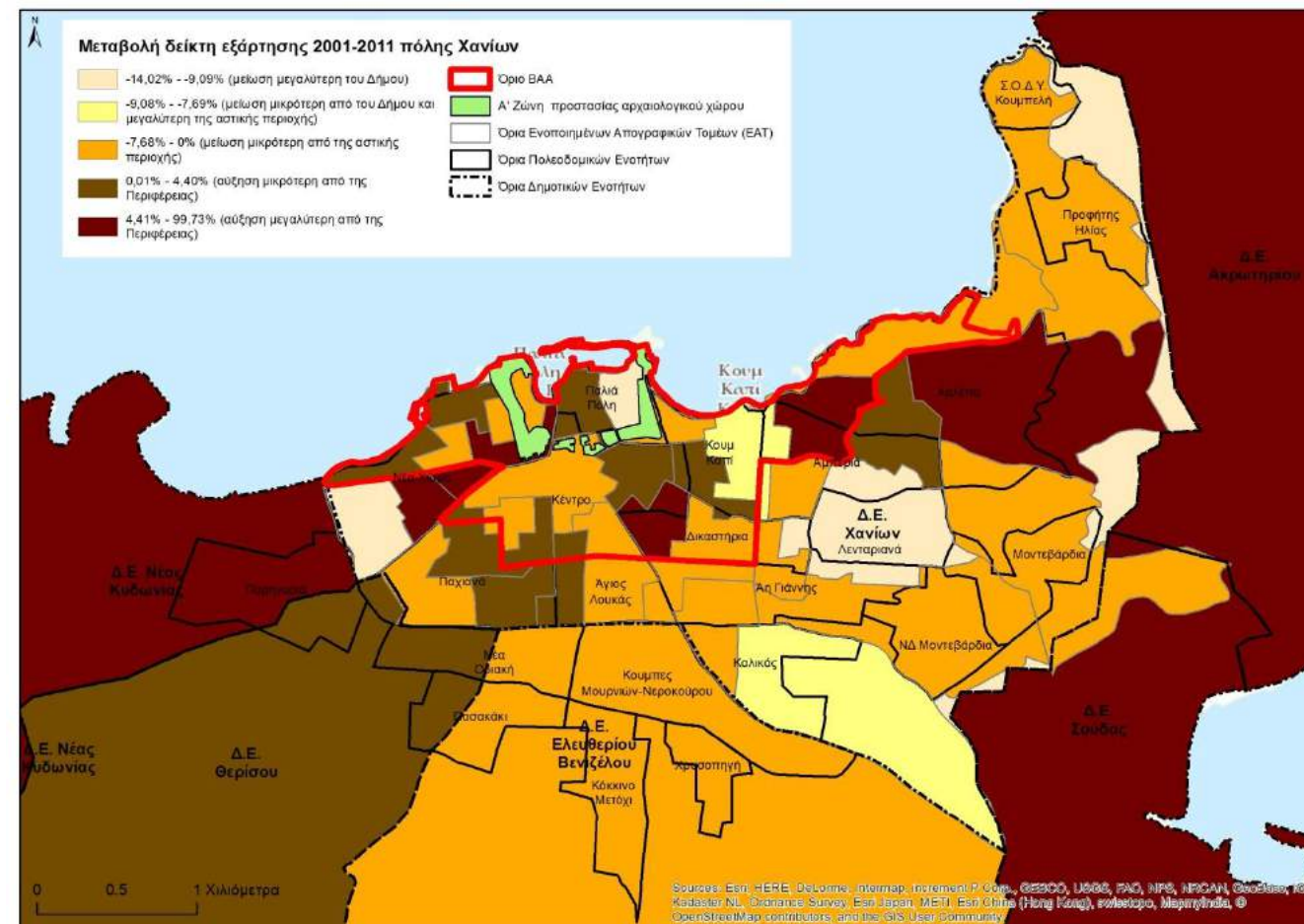
	Περιοχή ΒΑΑ	Αστική Περιοχή	Δήμος	Περιφέρεια
2001	50	49	44	50
2011	49	48	40	52,2
Μέγιστη τιμή 2011	57	57	74.5	
Ελάχιστη τιμή 2011	12	40	42	
%μεταβολή 2001 - 2011	-1.11	-2	-9.09	4,4
Μέγιστη τιμή μεταβολής 2001 - 2011	16	16	99.73	
Ελάχιστη τιμή μεταβολής 2001- 2011	-14	-14	-4.80	

Ο δείκτης εξάρτησης (ηλικιωμένοι και παιδιά προς παραγωγικές ηλικίες) 2001 και 2011 για τον Δήμο Χανίων, είναι μικρότερος από εκείνον της Περιφέρειας. Αντίθετα, για την Αστική Περιοχή ο δείκτης εξάρτησης είναι μεγαλύτερος από της Περιφέρειας και από του Δήμου, τόσο για το 2001 όσο και για το 2011.

Στην Αστική Περιοχή των Χανίων, ο δείκτης εξάρτησης μειώνεται στο διάστημα 2001 – 2011 με ποσοστό μικρότερο από το μέσο όρο του Δήμου, ενώ στην Περιφέρεια αυξάνεται. Στην ΠΠ ΒΑΑ η μείωση είναι μικρότερη από εκείνη της Αστικής Περιοχής εντοπίζονται όμως θύλακες όπου καταγράφεται αύξηση του δείκτη εξάρτησης :

- σε τμήμα της Παλιάς Πόλης και στα νότιά της σε τμήματα των Π.Ε. Νέα Χώρα, Κέντρο και Δικαστήρια..
- σε ζώνη προς τα βόρειοανατολικά της ΑΠ σε τμήματα των Π.Ε. Δικαστήρια, Αμπεριά και Χαλέπα

Χάρτης Α.1.1.3 Δείκτης Εξάρτησης

Πηγή ΕΛΣΤΑΤ απογραφές 2001, 2011

A.1.2 Εκπαιδευτικό επίπεδο

A.1.2.1 Ποσοστό αναλφάβητων

Στον πίνακα A.1.2.1, παρουσιάζονται τα ποσοτικά στοιχεία και στον χάρτη A.1.2.1 απεικονίζονται χωρικά.

Πίνακας A.1.2.1 Ποσοστό Αναλφάβητων

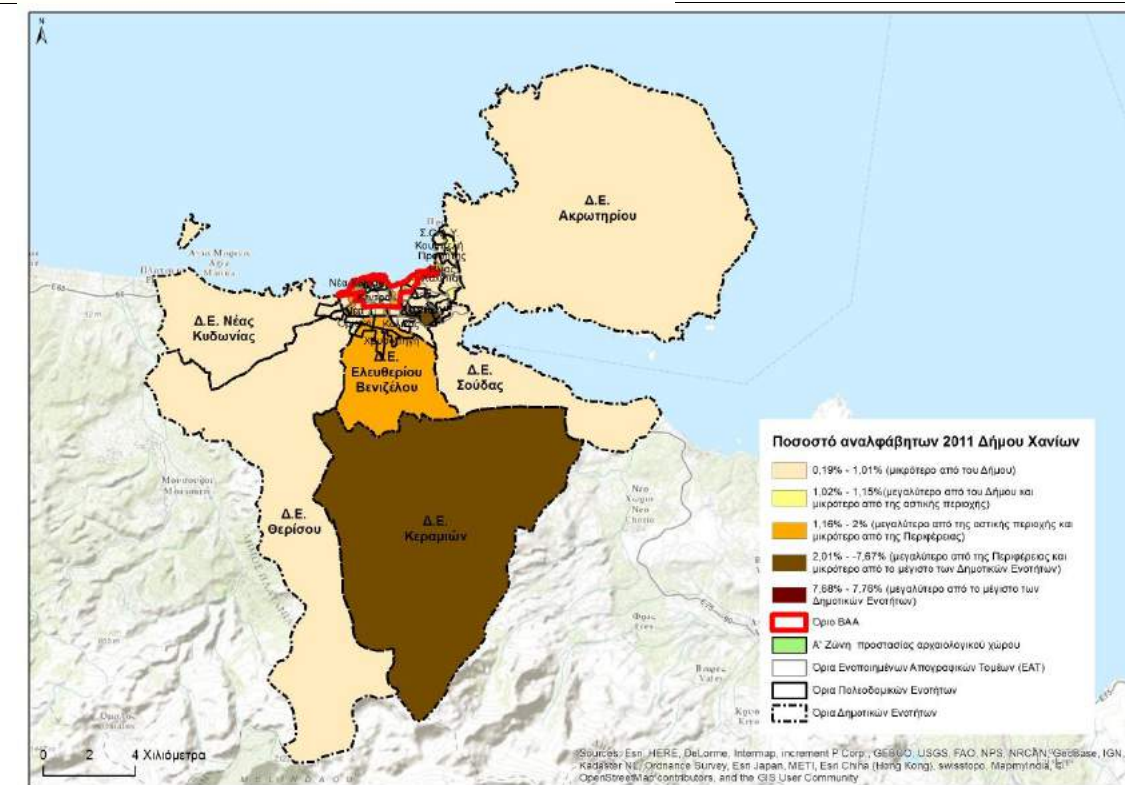
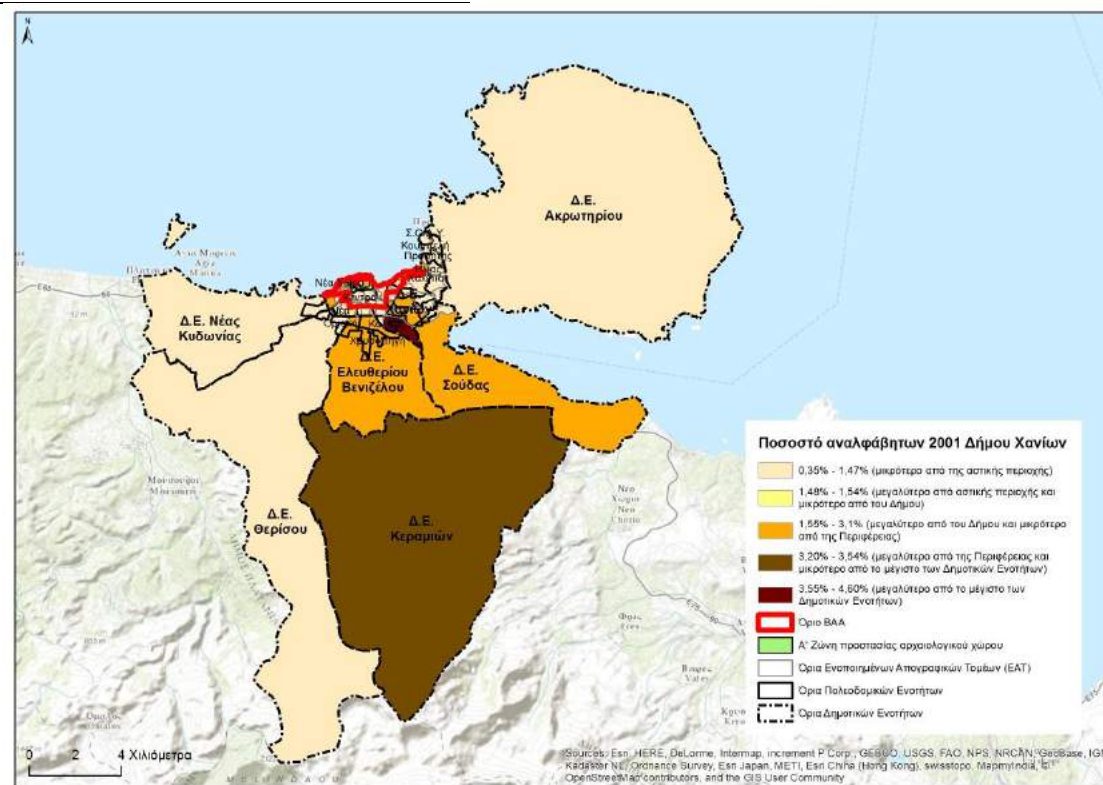
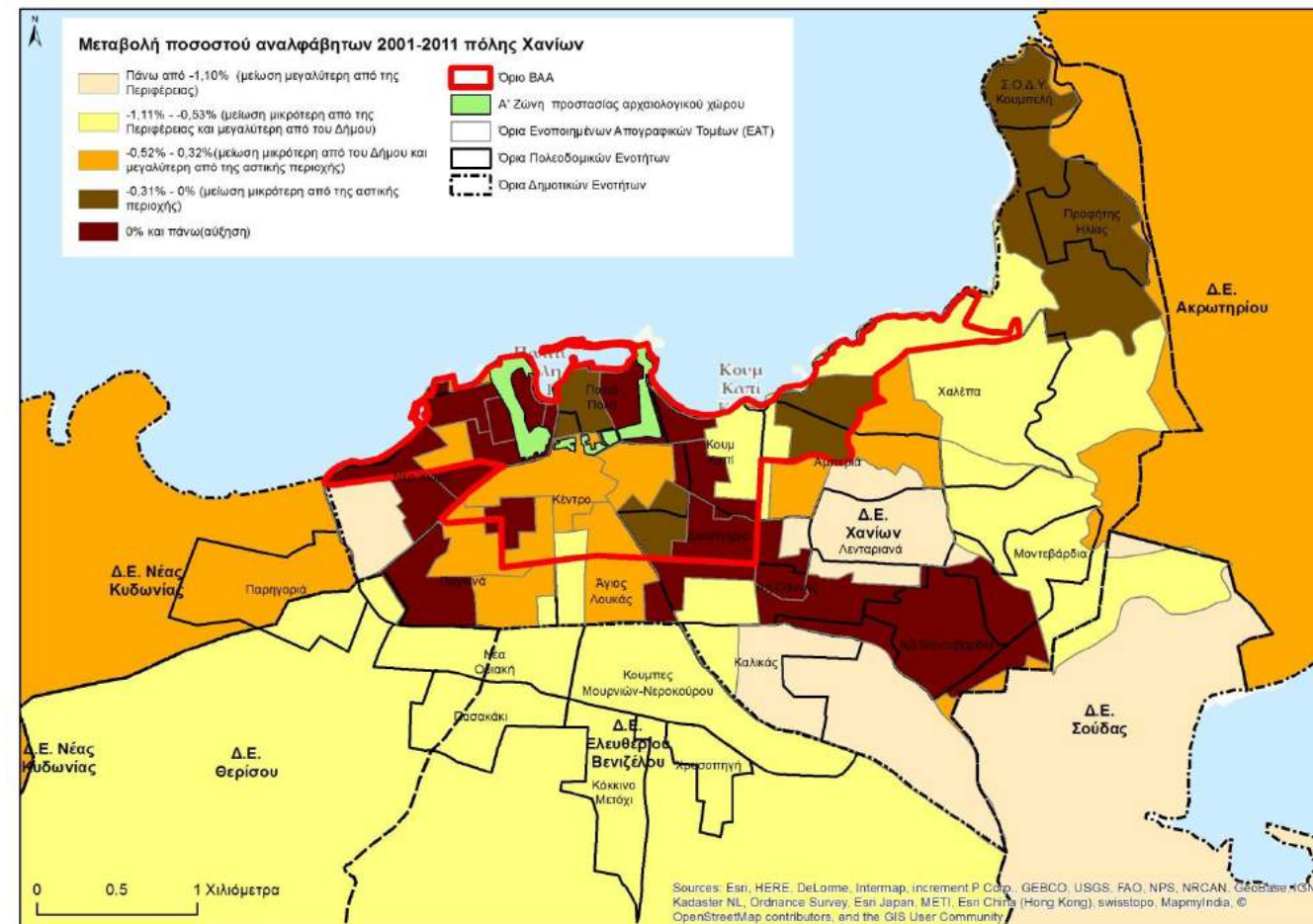
	Περιοχή ΒΑΑ	Αστική Περιοχή	Δήμος	Περιφέρεια
2001	1.35%	1.45%	1.54%	3,1%
2011	1.48%	1.16%	1.01%	2%
Μέγιστη τιμή 2011	7.76%	7.76%	6.78%	
Ελάχιστη τιμή 2011	0.08%	0.19%	0.79%	
%μεταβολή 2001 - 2011	0.13%	-0.28%	-0.53%	-1,1%
Μέγιστη τιμή μεταβολής 2001 - 2011	5.37%	5.37%	3.08%	
Ελάχιστη τιμή μεταβολής 2001- 2011	-0.61%	-3.92%	-1.53%	

Η ΠΠ ΒΑΑ, εμφανίζει ποσοστό αναλφάβητων για το 2001 μικρότερο από της Αστικής Περιοχής και του Δήμου καθώς και της Περιφέρειας. Για το 2011 το ποσοστό αναλφάβητων στην ΠΠ ΒΑΑ είναι μεγαλύτερο από εκείνο της ΑΠ και του Δήμου, παραμένει όμως μικρότερο από της Περιφέρειας.

Στη Δημοτική Ενότητα Χανίων που ταυτίζεται με την Αστική Περιοχή, η μείωση του ποσοστού αναλφάβητων 2001 – 2011, είναι μικρότερη από του Δήμου, σε αντίθεση με την ΠΠ ΒΑΑ, που καταγράφει μικρή αύξηση με έμφαση σε δύο θύλακες:

- στην Παλιά Πόλη και στο παράκτιο τμήμα δυτικά της καθώς και σε τμήμα της Π.Ε. Νέα Χώρα στα δυτικά της Παλιάς Πόλης,
- στο παράκτιο μέτωπο ανατολικά της Παλιάς Πόλης και σε ζώνη προς τα νοτιοδυτικά σε τμήματα των Π.Ε. Κουμ Καπί και Δικαστήρια.

Δήμος Χανίων : Πρόταση Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης
Χάρτης Α.1.2.1 : Ποσοστό αναλφάβητων

Πηγή ΕΛΣΤΑΤ απογραφές 2001, 2011

A.1.2.2 Ποσοστό πληθυσμού με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Στον πίνακα A.1.2.2, παρουσιάζονται τα ποσοτικά στοιχεία και στον χάρτη A.1.2.2 απεικονίζονται χωρικά.

Πίνακας A.1.2.2 Ποσοστό πληθυσμού με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

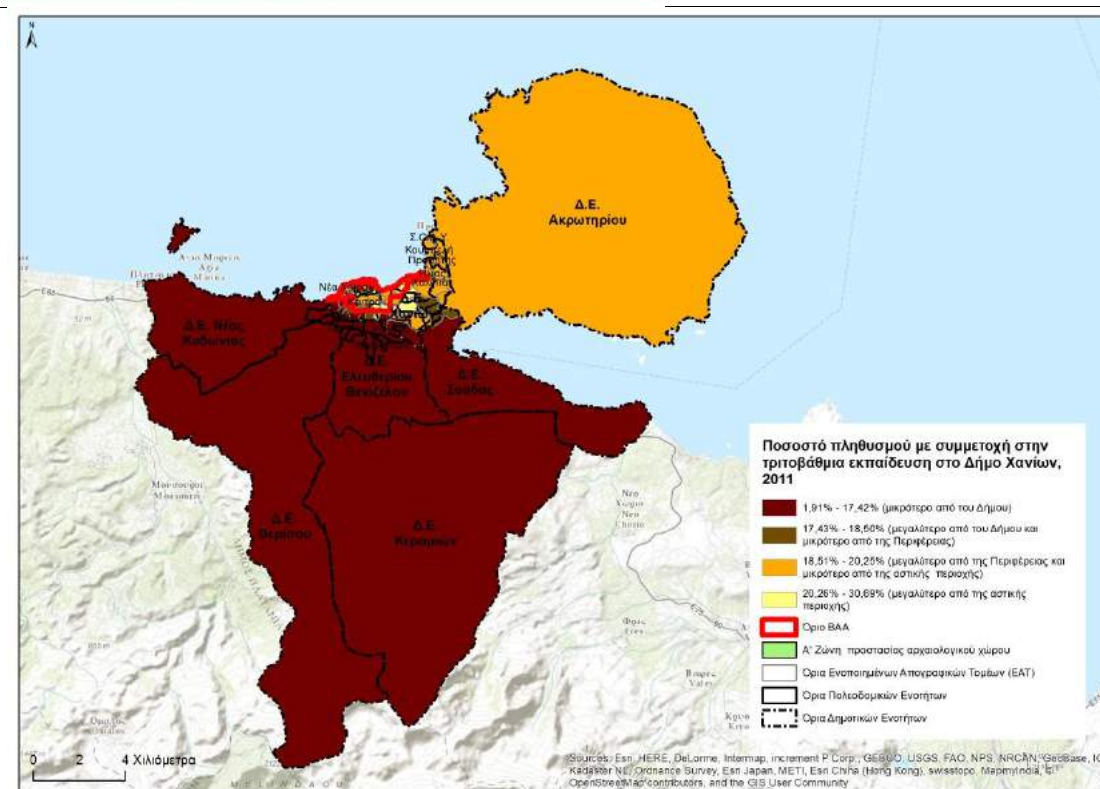
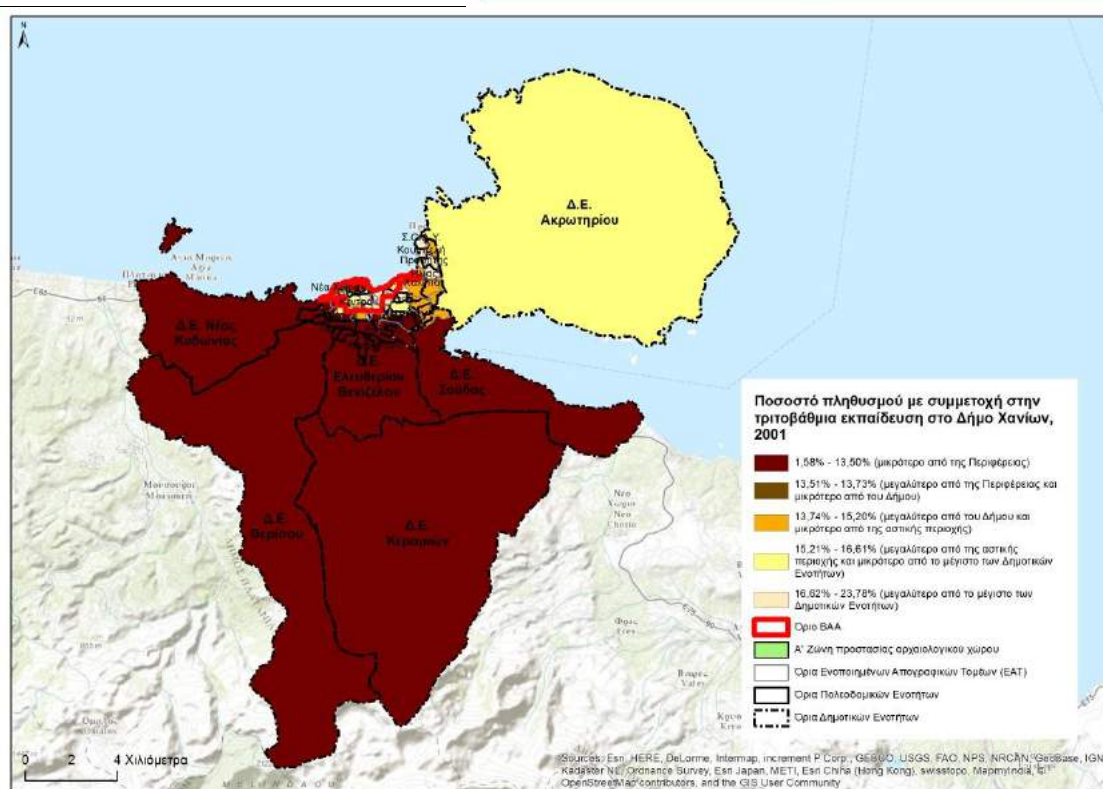
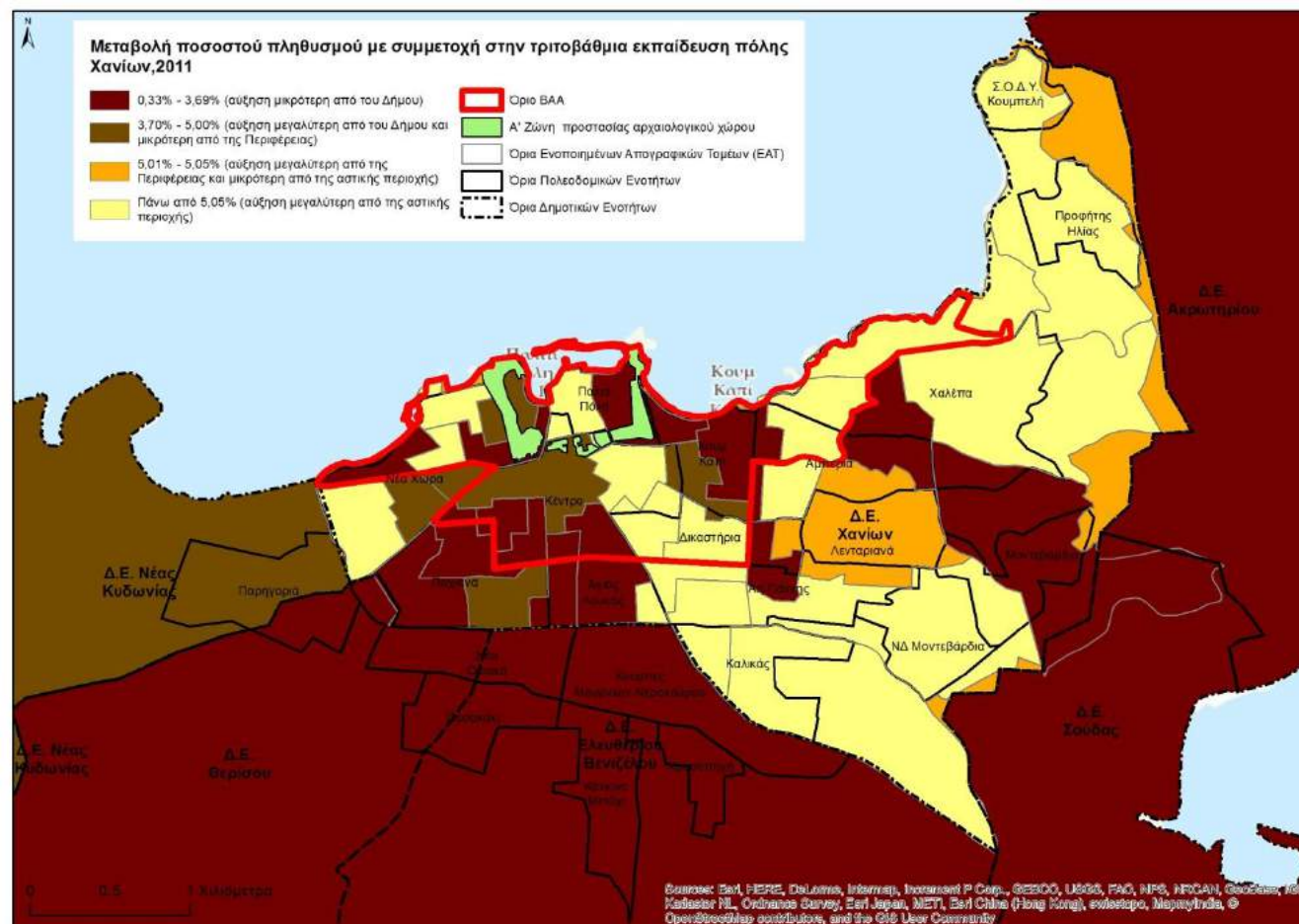
	Περιοχή ΒΑΑ	Αστική Περιοχή	Δήμος	Περιφέρεια
2001	16.10%	15.34%	13.73%	13,5%
2011	20.78%	20.25%	17.42%	18,5%
Μέγιστη τιμή 2011	30.69%	30.69%	21.98%	
Ελάχιστη τιμή 2011	3.39%	9.26%	3.83%	
%μεταβολή 2001 - 2011	4.69%	4.91%	3.69%	5,00%
Μέγιστη τιμή μεταβολής 2001 - 2011	8.79%	8.79%	9.10%	
Ελάχιστη τιμή μεταβολής 2001- 2011	0.23%	1.02%	2.14%	

Το ποσοστό πληθυσμού τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για τον Δήμο, την Αστική Περιοχή και την ΠΠ ΒΑΑ είναι υψηλότερο από εκείνο της Περιφέρειας τόσο για το 2001 όσο και για το 2011, με τα μεγαλύτερα ποσοστά να καταγράφονται στην ΠΠ ΒΑΑ.

Στο μεγαλύτερο τμήμα της Αστικής Περιοχής, η μεταβολή του ποσοστού πληθυσμού τριτοβάθμιας εκπαίδευσης 2001 – 2011, υπερβαίνει το μέσο όρο του Δήμου και της Περιφέρειας, με εξαίρεση 3 θύλακες, εντός της ΠΠ ΒΑΑ που υπολείπεται από εκείνον του Δήμου:

- Παλιά Πόλη, ανατολικό παράκτιο και ζώνη προς νότο σε τμήματα των Π.Ε. Κουμ Καπί και Δικαστήρια
- σε δύο τμήματα της Π.Ε. Νέα Χώρα,
- σε τμήματα των Π.Ε. Χαλέπα και Αμπεριά.

Χάρτης Α.1.2.2 : Ποσοστό πληθυσμού με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Πηγή ΕΛΣΤΑΤ απογραφές 2001, 2011

A.1.3 Συνοπτική αξιολόγηση δημογραφικών χαρακτηριστικών

Στον πίνακα A.1.3, αποτυπώνονται οι δείκτες που απεικονίζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της ΠΠ ΒΑΑ για το 2011 και την μεταβολή στο διάστημα 2001 – 2011, συγκριτικά με την Αστική Περιοχή (ΑΠ) των Χανίων, τον Δήμο Χανίων και την Περιφέρεια Κρήτης. Με βάση την ιεράρχηση των τιμών των δεικτών :

- το κόκκινο χρώμα αποτυπώνει την πιο δυσμενή τιμή του δείκτη,
- το ροζ και το γαλάζιο τις δυο ενδιάμεσες τιμές του δείκτη,
- το μπλε την συγκριτικά καλύτερη τιμή του δείκτη

Πίνακας A.1.3: Δημογραφικά χαρακτηριστικά

Δείκτες		Περιοχή ΒΑΑ	Αστική Περιοχή	Δήμος	Περιφέρεια
Μεταβολή Πληθυσμού 2001-2011	2011	22.957	53.910	108.642	623,065
	%μεταβολή 2001-11	-13.78%	-3.45%	10,63%	4,83%
Δείκτης Γήρανσης	2011	165	124	90	106
	%μεταβολή 2001-11	56,17	48,88	25,00	10,42
Δείκτης Εξάρτησης	2011	49	48	40	52,2
	%μεταβολή 2001-11	-1,11	-2,00	-9,09	4,4
Ποσοστό Αναλφάβητων	2011	1,48%	1,16%	1,01%	2%
	%μεταβολή 2001-11	0,13%	-0,28%	-0,53	-1,1%
Ποσοστό πληθυσμού με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση	2011	20,78%	20,25%	17,42%	18,5%
	%μεταβολή 2001-11	4,69%	4,91%	3,69%	5,00%

Στην ΠΠ ΒΑΑ, αποτυπώνεται η δυσμενέστερη εικόνα σε ότι αφορά τα δημογραφικά χαρακτηριστικά, με εξαίρεση το ποσοστό πληθυσμού με συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση όπου καταγράφεται η καλύτερη τιμή του δείκτη για το 2011. Το σημαντικότερο πρόβλημα εντοπίζεται αφενός στην μείωση του πληθυσμού και αφετέρου στην ηλικιακή του σύνθεση με δεδομένο ότι στην ΠΠ ΒΑΑ στο διάστημα 2001 – 2011, μειώνονται οι ηλικίες 0 έως 14 ετών (από 15,45% επί του συνολικού πληθυσμού το 2001, σε 12,42% το 2011) και αυξάνουν οι ηλικίες άνω των 65 (από 16,30% επί του συνολικού πληθυσμού το 2001, σε 20,46% το 2011). Με δεδομένη την σημαντική συγκέντρωση ηλικιών άνω των 65, είναι σημαντικές οι ανάγκες για αναβάθμιση και διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών από τις αρμόδιες δομές του Δήμου. Σε ότι αφορά τις ομάδες ηλικιών 0-4, παρότι ο συνολικός αριθμός καταγράφει μείωση από το 2001 έως το 2011, οι παροχές δεν καλύπτουν τις ανάγκες. Για τον Δήμο Χανίων, στις δημοτικές και ιδιωτικές δομές (Βρεφικοί – Παιδικοί – Βρεφονηπιακοί Σταθμοί – ΚΔΑΠ – ΚΔΑΠ ΜΕΑ) τοποθετήθηκαν 768 παιδιά ενώ 608 παιδιά ήταν επιλαχόντα (στοιχεία ΕΕΤΑΑ, Δράση "Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής ζωής" ΕΣΠΑ 2014-2020 Περίοδος 2015 - 2016 (Πρόσκληση 2100 / 16.7.2015)). Ειδικά για τις δημοτικές δομές, πέραν των αναγκών για νέους χώρους καταγράφονται ανάγκες αναβάθμισης ήδη υφιστάμενων χώρων που δεν πληρούν τα σύγχρονα σταθερότυπα ή είναι και ενοικιαζόμενοι. Τέλος παρά το υψηλό ποσοστό αποφοίτων τριτοβάθμιας πρέπει να λυθεί το θέμα συστέγασης για την Α' βάρθμια και Β' βάρθμια καθώς και οι ελλείψεις σε χώρους και εξοπλισμούς.

A.2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

A.2.1 Υγεία

Ο Δήμος Χανίων παρέχει νοσηλευτική μέριμνα στο πλαίσιο του Προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι», με 181 ωφελούμενους στο σύνολο της Αστικής Περιοχής και υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας στο πλαίσιο λειτουργίας του Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) με 25 ωφελούμενους

A.2.2 Πρόνοια

A.2.2.1 Δομές πρόνοιας

Η προσέγγιση βασίζεται στα στοιχεία των κοινωνικών υπηρεσιών του Δήμου Χανίων και αφορά :

- το Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ), που λειτουργεί από την Κοινωφελή Επιχείρηση Πολιτισμού και Περιβάλλοντος του Δήμου καλύφθηκαν 25 ωφελούμενοι για υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας, υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, ενημέρωση – πληροφόρηση για ζητήματα ειδικού ή ευρύτερου ενδιαφέροντος, ενώ υπάρχουν 12 επιλαχόντες
- τα Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ), στις 8 δομές του Δήμου οι ωφελούμενοι είναι 4.541 εκ των οποίων το 60% γυναίκες
- τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ), που εξυπηρετήθηκαν 173 παιδιά σε 2 δομές
- απαλλαγή τροφείων σε παιδικούς σταθμούς, με ωφελούμενα παιδιά 92 για το 2014 – 2015 έναντι 87 για το 2013 – 2014. Για το 2014 – 2015 οι απαλλαγές σε τροφεία αφορούν :
 - ✓ 53,3% τρίτεκνες / πολύτεκνες οικογένειες
 - ✓ 7,6% μονογονεϊκές οικογένειες
 - ✓ 3,3% ορφανά
 - ✓ 7,6% ΑμΕΑ
 - ✓ 28,2% Κοινωνικά κριτήρια, χαμηλό εισόδημα (κάτω από 10.000 €)
- Πρόγραμμα παιδικής προστασίας, με ωφελούμενα 11 παιδιά, σε οικογένειες με ετήσιο εισόδημα μέχρι 2.800 €

A.2.2.2 Ειδικές δράσεις για την αντιμετώπιση της φτώχειας

Η προσέγγιση βασίζεται στα στοιχεία των κοινωνικών υπηρεσιών του Δήμου Χανίων και αφορά :

- το Πρόγραμμα Στεγαστικής συνδρομής σε υπερήλικες, με ωφελούμενα 49 άτομα άνω των 65 ετών και ετήσιο εισόδημα μέχρι 4.300 €
- ένταξη στα μέτρα αντιμετώπισης της ανθρωπιστικής κρίσης, ο Δήμος Χανίων στο πλαίσιο εφαρμογής του Ν. 4230/2015 «Ρυθμίσεις για τη λήψη άμεσων μέτρων για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, την οργάνωση της Κυβέρνησης και των

Κυβερνητικών οργάνων και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ 29Α/19.03.2015), συγκέντρωσε 2.257 αιτήσεις, εκ των οποίων εγκρίθηκαν 1.170 και αφορούν :

- ✓ 14,2 % Παροχή Ηλεκτρικού Ρεύματος, Επίδομα Ενοικίου και Επιδότηση σίτισης
- ✓ 20,8 % Παροχή Ηλεκτρικού Ρεύματος και Επιδότηση σίτισης
- ✓ 13,6 % Επίδομα Ενοικίου και Επιδότηση σίτισης
- ✓ 21,6 % Παροχή Ηλεκτρικού Ρεύματος,
- ✓ 0,3 % Επίδομα Ενοικίου,
- ✓ 29,5 % Επιδότηση σίτισης
- «Πλέγμα παροχής κοινωνικών υπηρεσιών», από την «Ξένιος Ζευς» ΑμΚΕ, σε συνεργασία με τον Δήμο Χανίων και την Ιερά Μητρόπολη Κυδωνίας και Αποκορώνου, από το 2013 με 4 κοινωνικές δομές :
 - ✓ το Γραφείο Διαμεσολάβησης, που διαχειρίστηκε και κάλυψε αιτήματα για προώθηση στις δομές, υπηρεσίες ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, για το κοινωνικό τιμολόγιο ΔΕΥΑΧ και το Πρόγραμμα Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής από 1.527 άμεσα ωφελούμενους με 2.475 έμμεσα ωφελούμενους. Από τους άμεσα ωφελούμενους :
 - ο το 64%, είναι γυναίκες
 - ο το 56%, είναι έγγαμοι (στην πλειοψηφία μονογονεϊκές ή τρίτεκνες / πολύτεκνες οικογένειες)
 - ο το 43%, είναι αναλφάβητοι ή απόφοιτοι πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης
 - ο το 56% είναι άνεργοι
 - ✓ το Κοινωνικό Παντοπωλείο, με 1.290 άτομα συνολικά ωφελούμενα (429 άμεσα ωφελούμενοι, 237 σύζυγοι και 624 προστατευόμενα μέλη). Από τους άμεσα ωφελούμενους :
 - ο το 75%, είναι γυναίκες
 - ο το 55%, είναι έγγαμοι (στην πλειοψηφία μονογονεϊκές οικογένειες και οικογένειες με ΑμΕΑ)
 - ο το 47%, είναι αναλφάβητοι ή απόφοιτοι πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης
 - ο το 72% είναι άνεργοι
 - ✓ ο Δημοτικός Λαχανόκηπος, με 296 άτομα συνολικά ωφελούμενα (98 άμεσα ωφελούμενοι, 72 σύζυγοι και 126 προστατευόμενα μέλη). Από τους άμεσα ωφελούμενους :
 - ο το 57%, είναι άνδρες
 - ο το 73%, είναι έγγαμοι (στην πλειοψηφία τρίτεκνες / πολύτεκνες οικογένειες)
 - ο το 58%, είναι αναλφάβητοι ή απόφοιτοι πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης
 - ο το 59% είναι εργαζόμενοι
 - ✓ το Κοινωνικό Συσσίτιο, με 146 άμεσα ωφελούμενους, εκ των οποίων :

- ο το 53%, είναι γυναίκες
- ο το 22%, είναι έγγαμοι και το 16% διαζευγμένοι (στην πλειοψηφία τρίτεκνες / πολύτεκνες οικογένειες)
- ο το 64%, είναι αναλφάβητοι ή απόφοιτοι πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης
- ο το 65% είναι άνεργοι

A.2.3 Εγκληματικότητα – παραβατικότητα

Εντός της Περιοχής Παρέμβασης ΒΑΑ, εντοπίζονται 2 μικροί θύλακες όπου καταγράφονται περιστατικά παραβατικότητας :

- ο πρώτος στην Παλιά Πόλη, στο ανατολικό τμήμα της πίσω από την οδό Μίνωος
- ο δεύτερος, μικρότερος σε ένταση και έκταση από τον πρώτο, στη Νέα Χώρα, στις παρυφές της ΠΠ ΒΑΑ, στην οδό Σελίνου

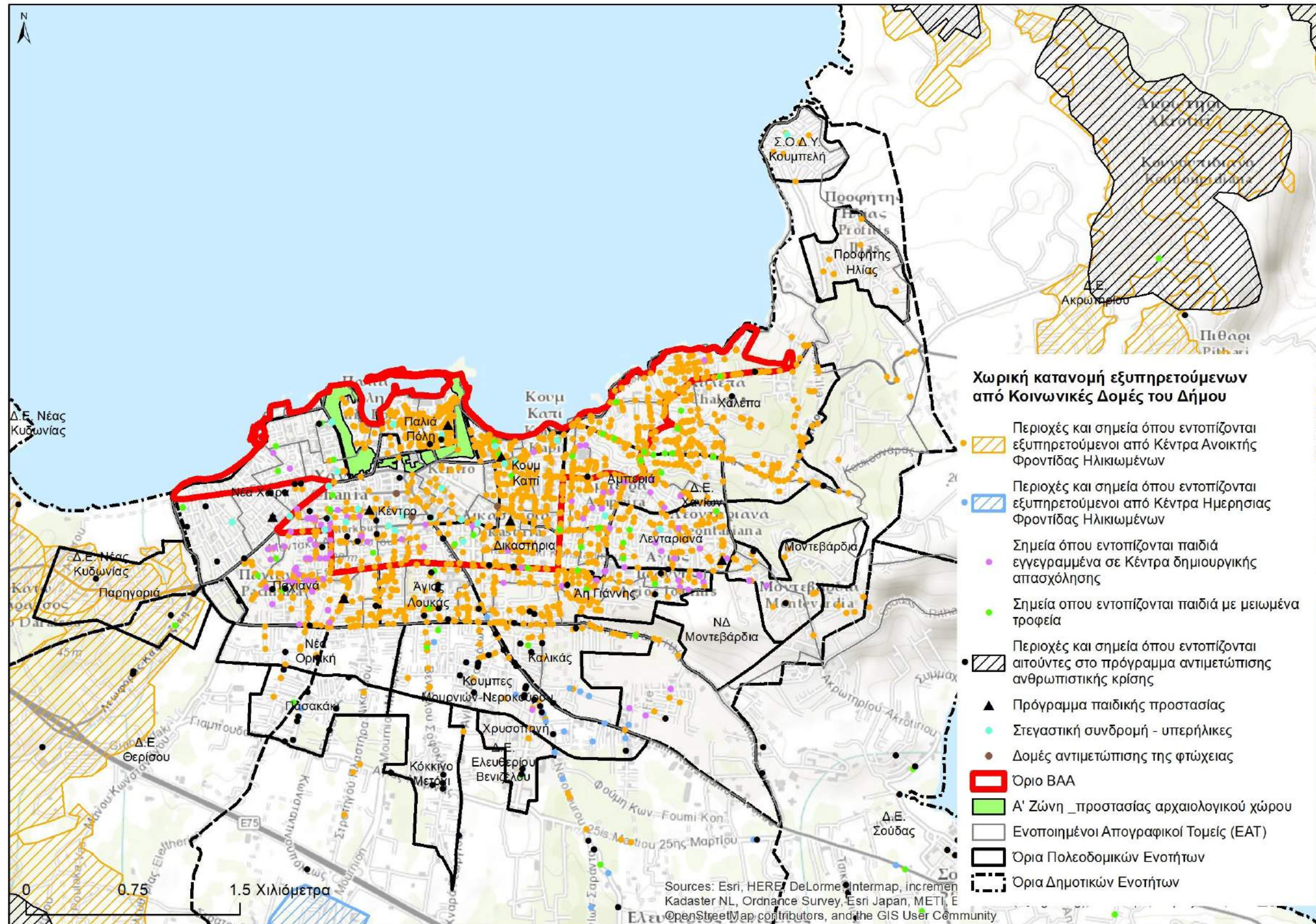
A.2.4 Συνοπτική αξιολόγηση κοινωνικών χαρακτηριστικών

Στον χάρτη A.2.4.1, παρουσιάζονται διαφοροποιημένες ζώνες ως προς τα κοινωνικά χαρακτηριστικά, με βάση τις περιοχές κατοικίας των εξυπηρετούμενων από τις δομές πρόνοιας και τις ειδικές δράσεις για την αντιμετώπιση της φτώχειας. Με δεδομένη την μεγάλη διασπορά κάποιων ωφελούμενων ομάδων (όπως των ΚΑΠΗ) στον χάρτη A.2.4.2, γίνεται μια προσπάθεια προσέγγισης διαφοροποιημένων ζωνών, μέσα από τον βαθμό χωρικής συγκέντρωσης από 3 ιδιαίτερα κρίσιμες ομάδες ωφελούμενων (μέτρα αντιμετώπισης της ανθρωπιστικής κρίσης, μειωμένα – απαλλαγή τροφεία σε βρεφονηπιακούς σταθμούς και στεγαστική συνδρομή υπερηλίκων). Με βάση τα προαναφερόμενα, προκύπτει ότι οι επιμέρους ζώνες της ΠΠ ΒΑΑ όπου καταγράφεται σημαντική συγκέντρωση:

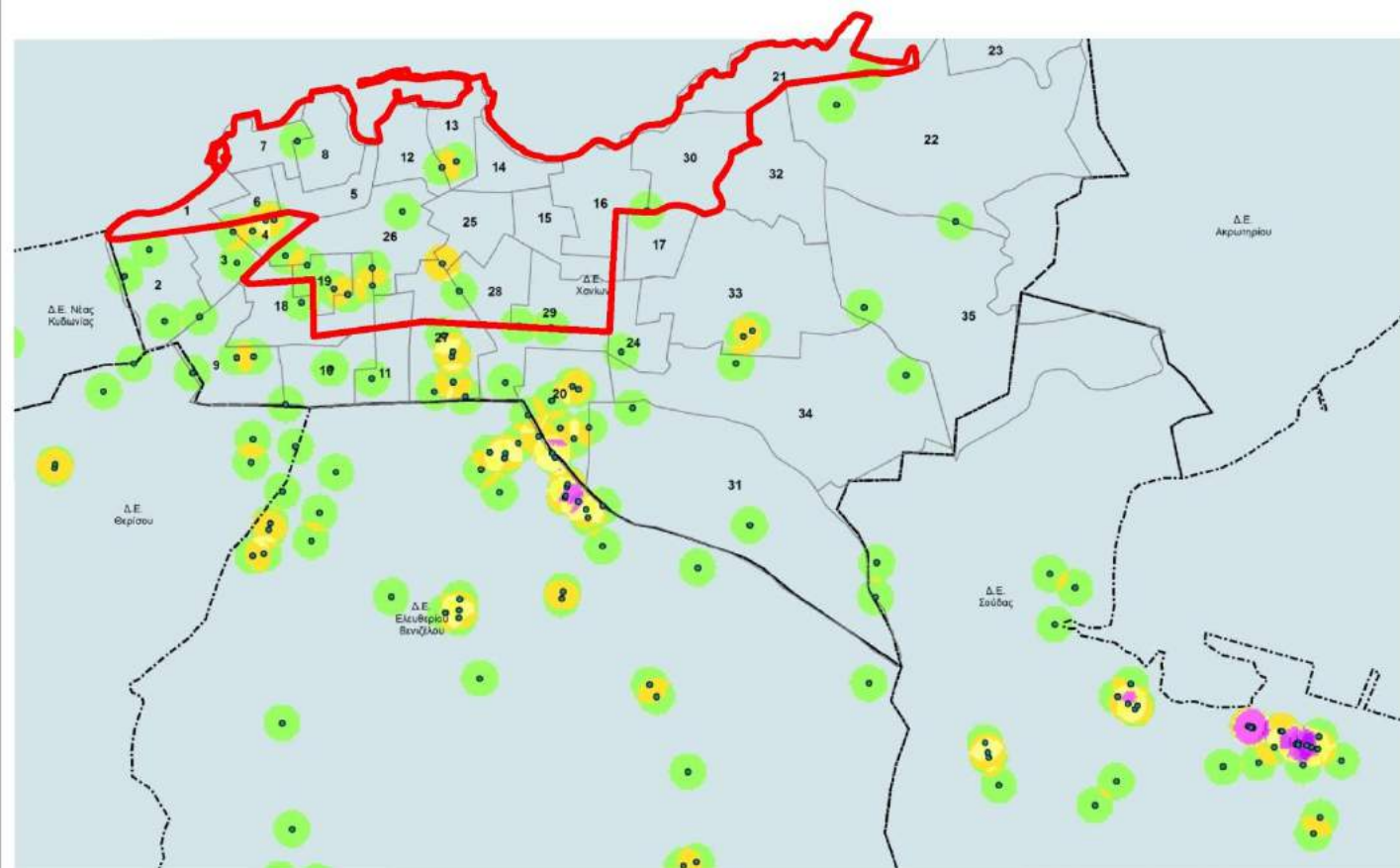
- παιδιών με απαλλαγή τροφείων, είναι σε τμήματα των ΠΕ Παλιά Πόλη, Νέα χώρα, Κέντρο, Δικαστήρια, Αμπεριά, Χαλέπα (εντός της ΠΠ ΒΑΑ, συγκεντρώνεται το 33% επί του συνόλου της ΑΠ)
- υπερηλίκων στο Πρόγραμμα στεγαστικής συνδρομής, είναι σε τμήματα των ΠΕ Παλιά Πόλη, Νέα χώρα, Κέντρο, Δικαστήρια, Κουμ Καπί (εντός της ΠΠ ΒΑΑ, συγκεντρώνεται το 79% επί του συνόλου της ΑΠ)
- ωφελούμενων από το Πρόγραμμα ανθρωπιστικής κρίσης, σε τμήματα των ΠΕ Νέα χώρα και Κέντρο (εντός της ΠΠ ΒΑΑ, συγκεντρώνεται το 10% επί του συνόλου της ΑΠ)
- ηλικιωμένων που εξυπηρετούνται από ειδικές δομές και υπηρεσίες του Δήμου, σε μικρό τμήμα της Παλιάς Πόλης και σε τμήμα των ΠΕ Κέντρο και Δικαστήρια (εντός της ΠΠ ΒΑΑ, συγκεντρώνεται το 47% επί του συνόλου της ΑΠ)

Με δεδομένα τα προαναφερόμενα κοινωνικά χαρακτηριστικά υπάρχει ανάγκη για συστηματοποίηση ενίσχυση και διεύρυνση, του πλέγματος παροχής υπηρεσιών που παρέχει ο Δήμος συνδυαστικά και με άλλους φορείς και δομές.

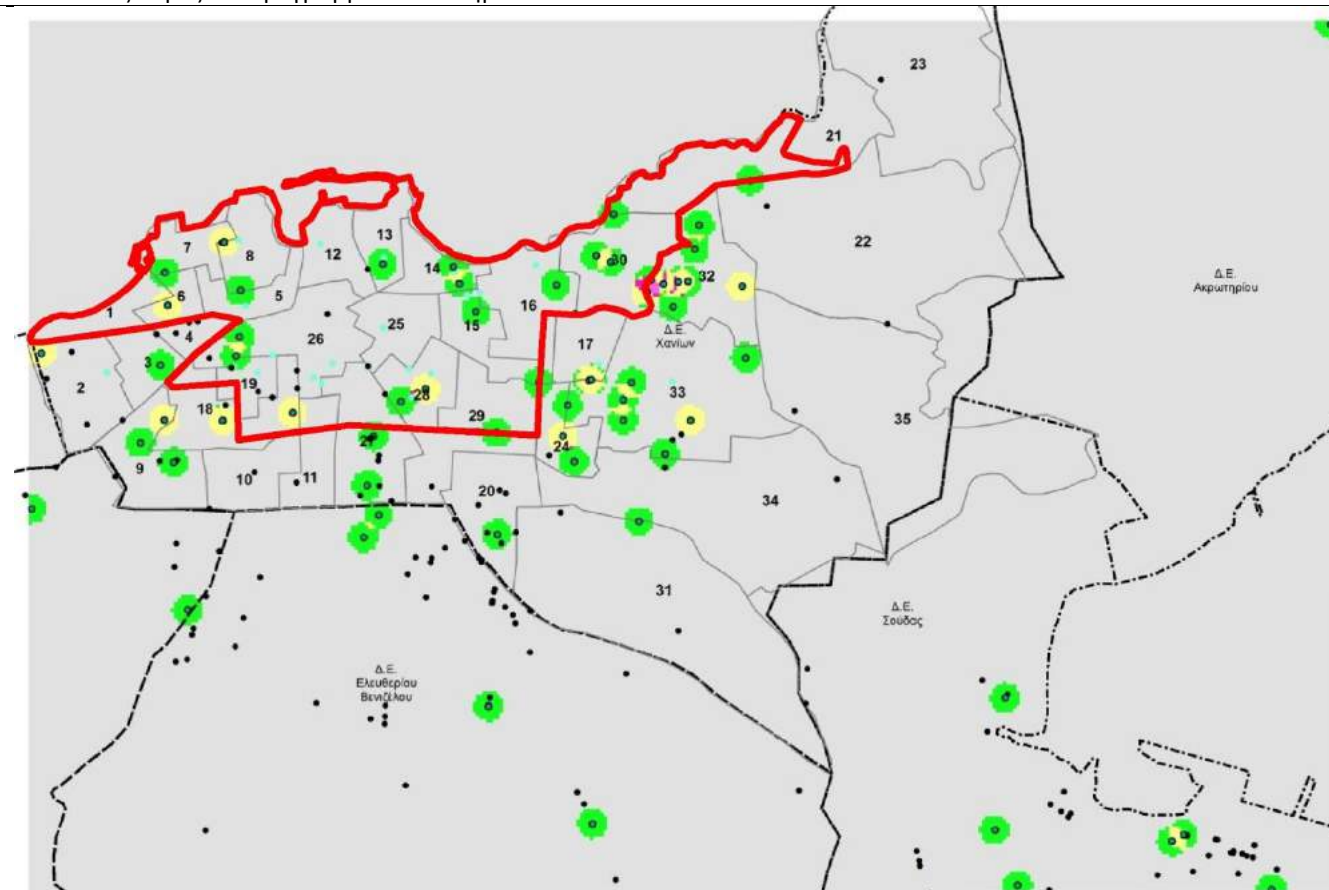
Δήμος Χανίων : Πρόταση Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης
Χάρτης Α.2.4.1: Χωρική κατανομή εξυπηρετούμενων από Κοινωνικές Δομές του Δήμου

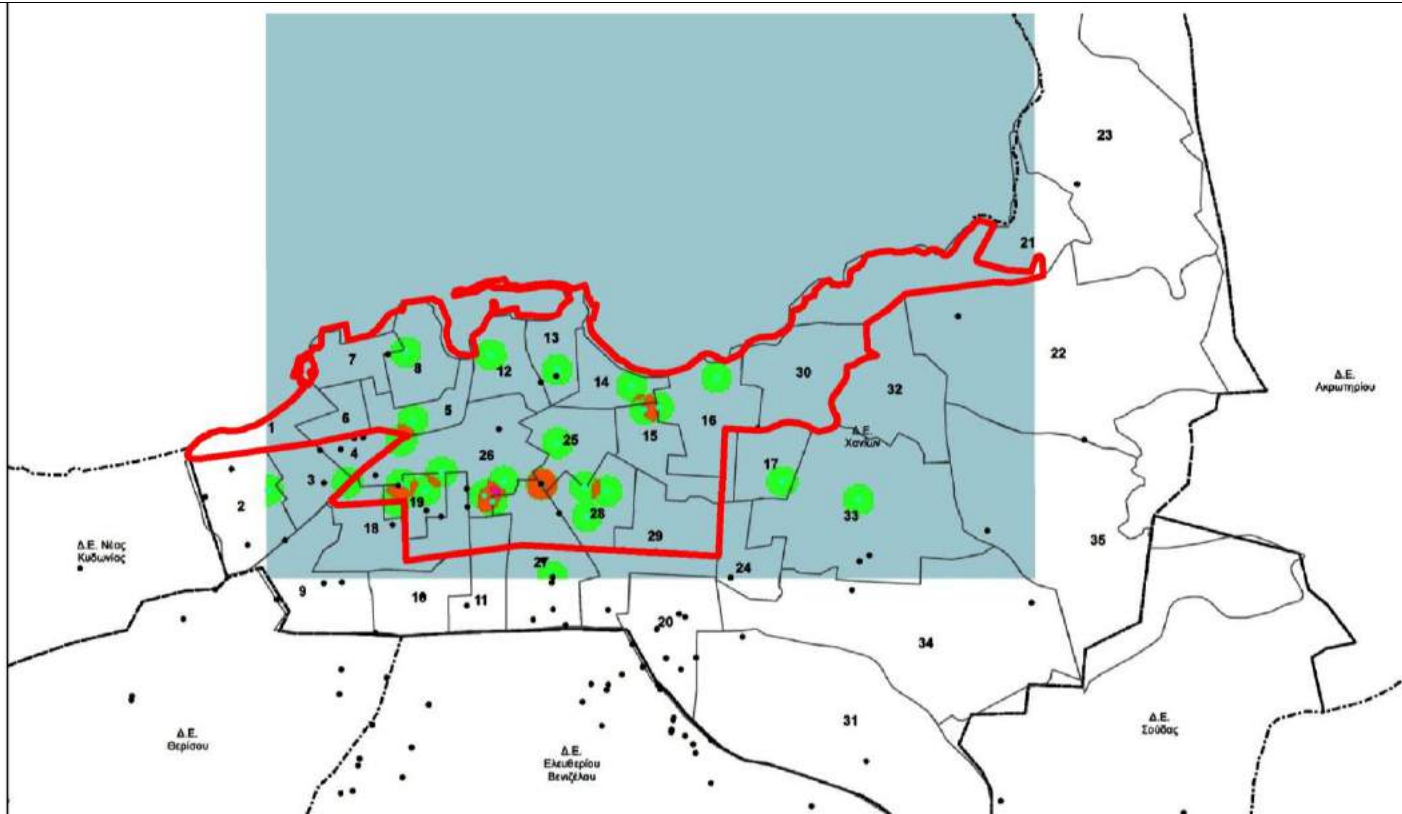
Χάρτης Α.2.4.2 : Θύλακες συγκέντρωσης ωφελουμένων από κοινωνικές δομές και προγράμματα του Δήμου

μέτρα αντιμετώπισης της ανθρωπιστικής κρίσης

Μειωμένα (απαλλαγή) τροφεία σε βρεφονηπιακούς σταθμούς

Στεγαστική συνδρομή υπερηλίκων

Υπόμνημα

Οι περιοχές που εμφανίζεται :

- νέφος χρώματος φούξια – μωβ, χαρακτηρίζονται ως θύλακες υψηλής συγκέντρωσης
- νέφος χρώματος πορτοκαλί, χαρακτηρίζονται ως θύλακες αυξημένης συγκέντρωσης
- νέφος χρώματος κίτρινου, χαρακτηρίζονται ως θύλακες μεσαίας συγκέντρωσης
- νέφος χρώματος πράσινου, χαρακτηρίζονται ως θύλακες χαμηλής συγκέντρωσης
- μεμονωμένος κύκλος πράσινου χρώματος, χαρακτηρίζονται ως θύλακες διάσπαρτης ιδιαίτερα χαμηλής συγκέντρωσης

A.3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ**A.3.1 Απασχόληση**A.3.1.1 Οικονομικά ενεργοί

Στον πίνακα A.3.1.1, παρουσιάζονται τα ποσοτικά στοιχεία και στον χάρτη A.3.1.1 απεικονίζονται χωρικά.

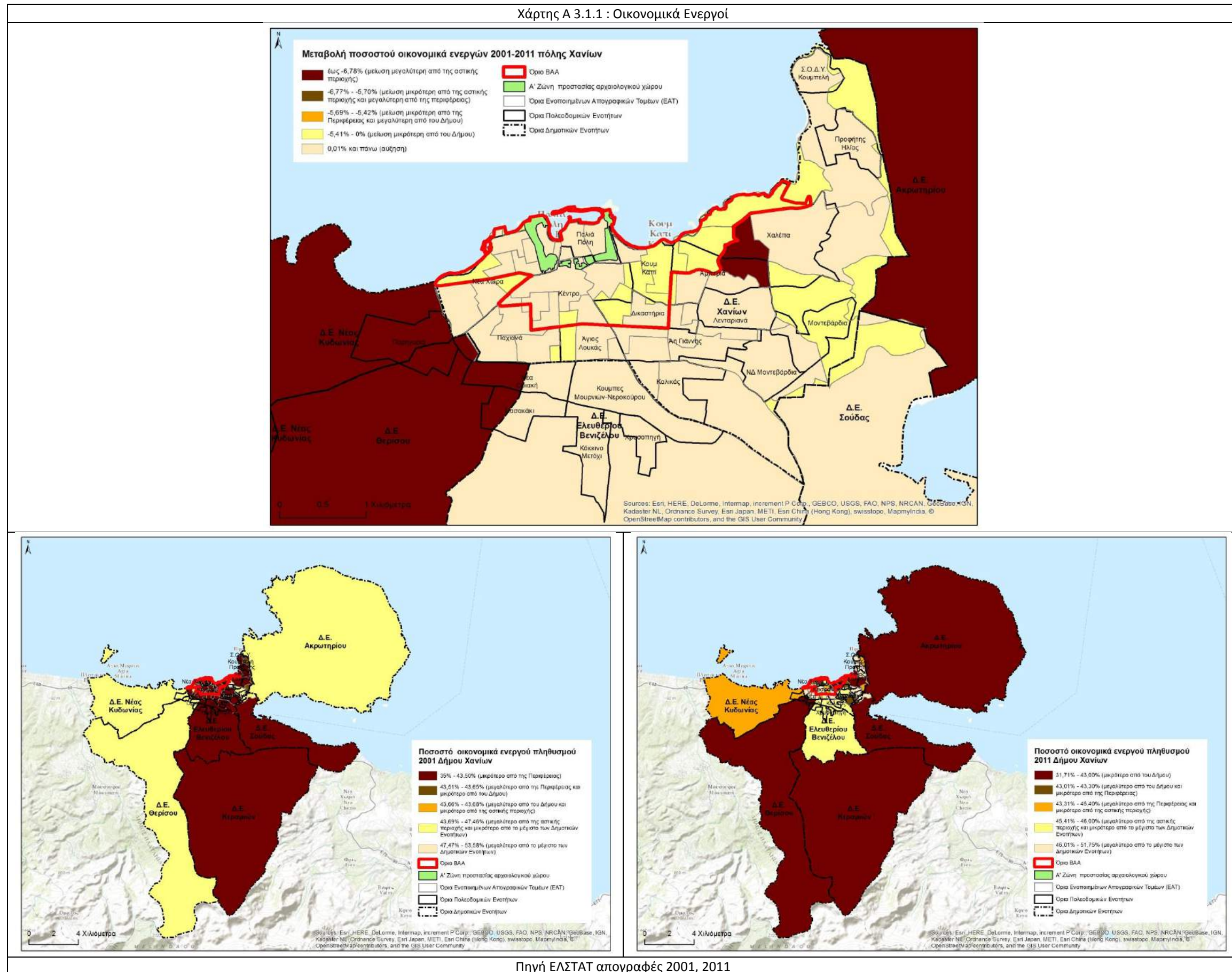
Πίνακας A.3.1.1 Ποσοστό Οικονομικά ενεργών

	Περιοχή ΒΑΑ	Αστική Περιοχή	Δήμος	Περιφέρεια
2001	41.26%	41.60%	43.65%	43,5%
2011	44.48%	45.40%	43%	43,3%
Μέγιστη τιμή 2011	47.31%	54.75%	49.48%	
Ελάχιστη τιμή 2011	10.28%	40.21%	37.91%	
%μεταβολή 2001 - 2011	3.22%	3.80%	- 0.65%	- 0,20%
Μέγιστη τιμή μεταβολής 2001 - 2011	8.64%	8.96%	4.16%	
Ελάχιστη τιμή μεταβολής 2001- 2011	0.30%	-10.58%	-3.69%	

Το ποσοστό των οικονομικά ενεργών επί του συνολικού πληθυσμού 2001 και 2011 για τον Δήμο και την Αστική Περιοχή των Χανίων, είναι μεγαλύτερο από εκείνο της Περιφέρειας για το 2001, σε αντίθεση με την ΠΠ ΒΑΑ που υπολείπεται. Για το 2011 ο Δήμος εμφανίζει ποσοστό των οικονομικά ενεργών μικρότερο από την Περιφέρεια, σε αντίθεση με την Αστική Περιοχή που εμφανίζει σημαντική αύξηση. Η ΠΠ ΒΑΑ, και για το 2011, υπολείπεται της Αστικής Περιοχής

Στην Αστική Περιοχή των Χανίων καταγράφεται σημαντική αύξηση του ποσοστού των οικονομικά ενεργών, σε αντίθεση με τον Δήμο και την Περιφέρεια όπου καταγράφεται μικρή μείωση. Σημαντική αύξηση καταγράφεται και στην ΠΠ ΒΑΑ με εξαίρεση θύλακα σε τμήματα των Π.Ε. Αμπεριά και Χαλέπα, όπου καταγράφεται μείωση μεγαλύτερη του μέσου όρου Δήμου και Περιφέρειας.

Χάρτης Α 3.1.1 : Οικονομικά Ενεργοί

A.3.1.2 Απασχολούμενοι

Στον πίνακα A.3.1.2, παρουσιάζονται τα ποσοτικά στοιχεία και στον χάρτη A.3.1.2 απεικονίζονται χωρικά

Πίνακας A.3.1.2 Ποσοστό Απασχολούμενων

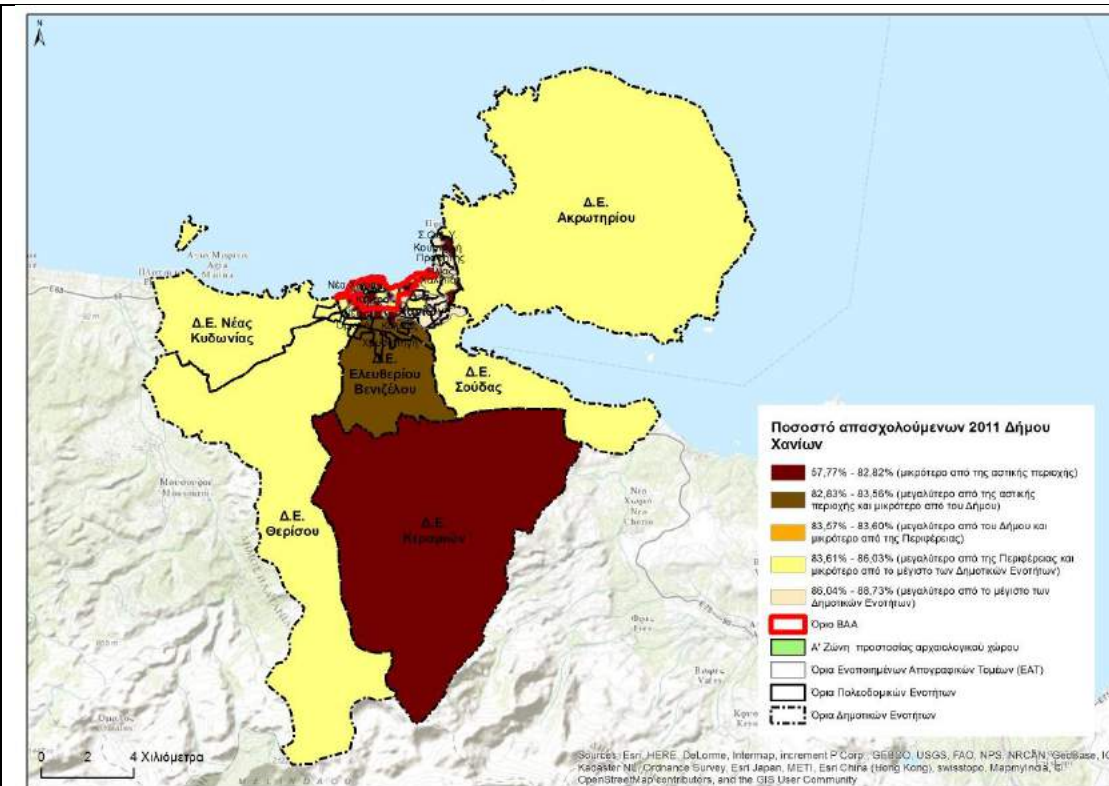
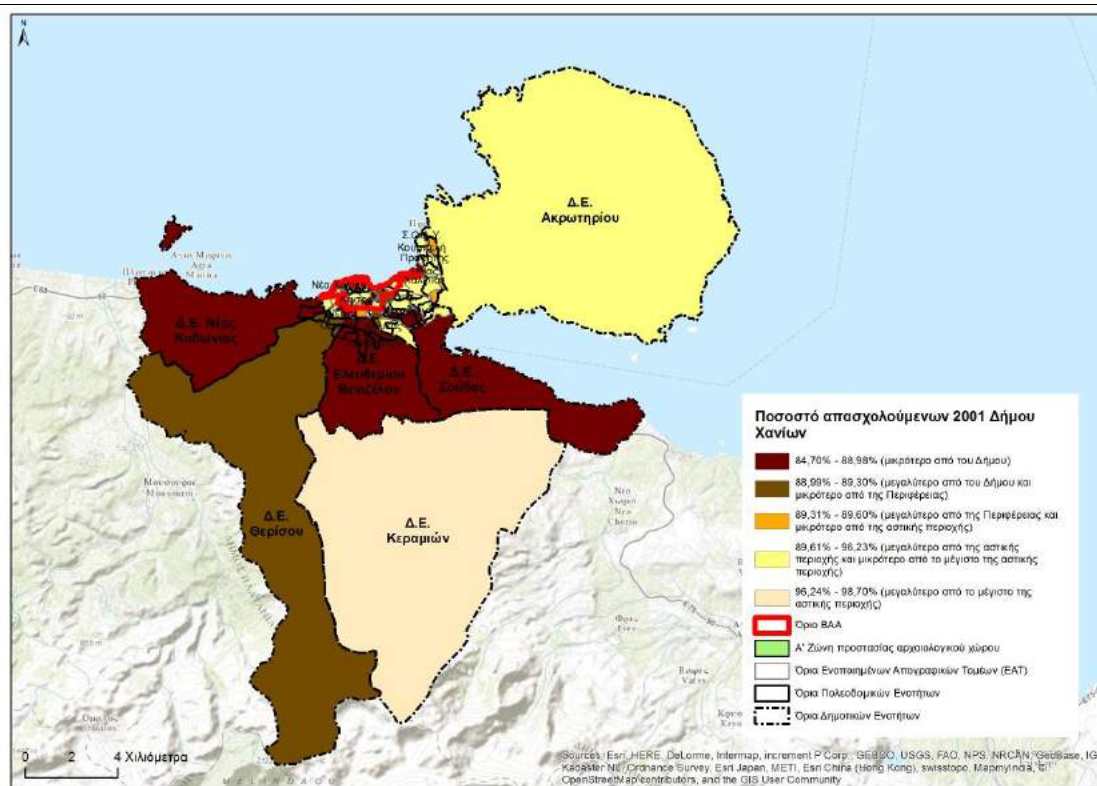
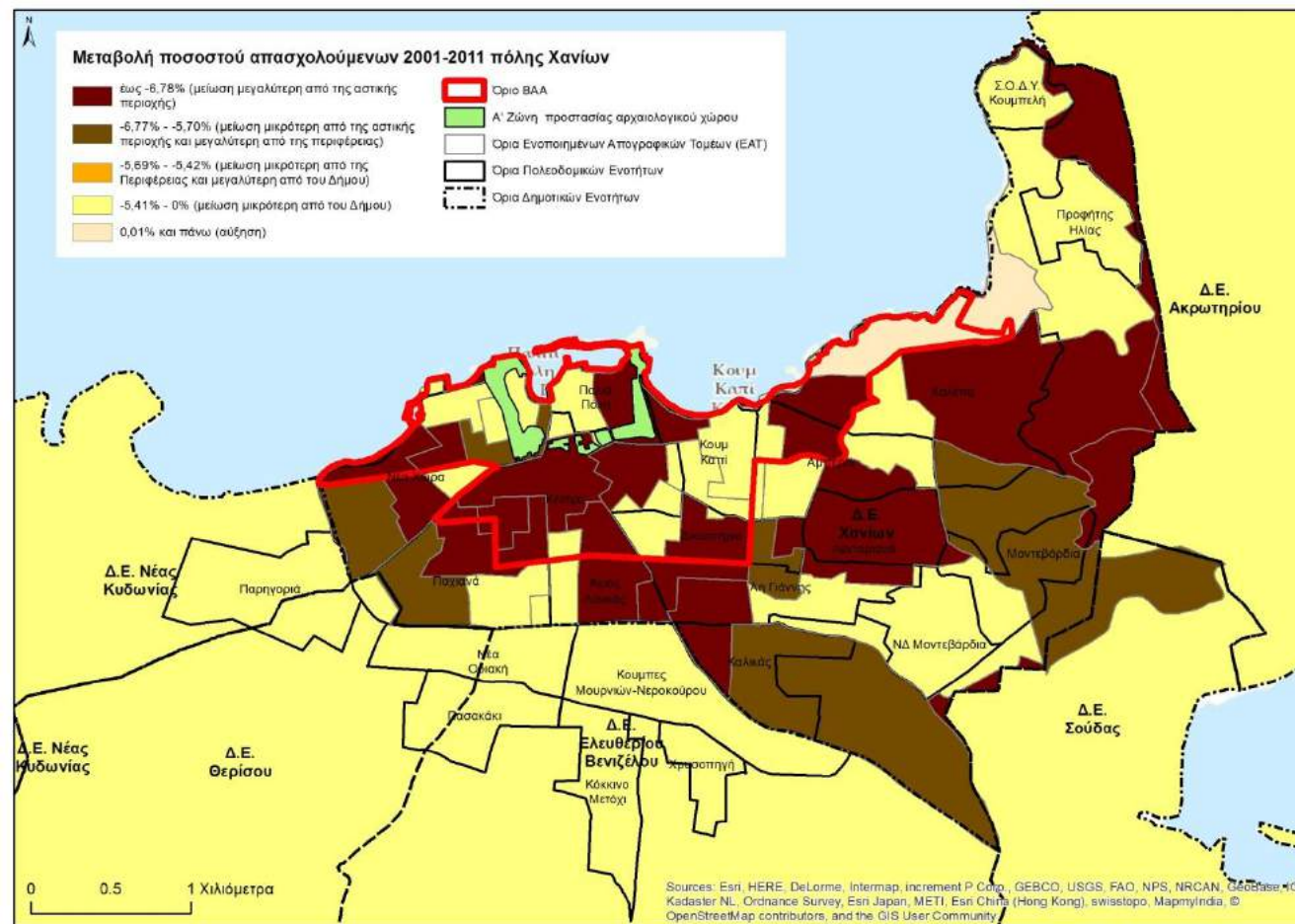
	Περιοχή BAA	Αστική Περιοχή	Δήμος	Περιφέρεια
2001	89.12%	89.46%	88.98%	89,3%
2011	81.57%	82.84%	83.56%	83,6%
Μέγιστη τιμή 2011	86.07%	88.73%	86.69%	
Ελάχιστη τιμή 2011	18.75%	57.77%	81.70%	
%μεταβολή 2001 - 2011	-7.55%	-6.63%	-5.42%	-5,70%
Μέγιστη τιμή μεταβολής 2001 - 2011	0.51%	0.73%	0.76%	
Ελάχιστη τιμή μεταβολής 2001- 2011	-29.41%	-29.41%	-13.27%	

Το ποσοστό των απασχολούμενων επί των οικονομικά ενεργών 2001 και 2011 για τον Δήμο, την Αστική Περιοχή των Χανίων και την ΠΠ BAA, είναι περίπου ίσος με εκείνο της Περιφέρειας για το 2001. Η εικόνα αλλάζει το 2011, όπου για μεν τον Δήμο, το ποσοστό είναι περίπου ίδιο με εκείνο της Περιφέρειας, μειώνεται όμως το ποσοστό για την Αστική Περιοχή των Χανίων και ακόμη περισσότερο για την ΠΠ BAA.

Στη Δημοτική Ενότητα Χανίων που ταυτίζεται με την Αστική Περιοχή η μείωση υπερβαίνει το μέσο όρο του Δήμου και της Περιφέρειας. Ακόμη μεγαλύτερη μείωση καταγράφεται στην ΠΠ BAA με έμφαση σε τρεις θύλακες :

- τμήμα της Παλιάς Πόλης και το δυτικό παράκτιο μέτωπο στην Π.Ε. Νέα Χώρα
- τμήματα των Π.Ε. Κουμ Καπί και Δικαστήρια
- τμήματα των Π.Ε. Αμπεριά, Κουμ Καπί και Χαλέπα, στο παράκτιο τμήμα της οποίας εμφανίζεται αύξηση.

Χάρτης Α.3.1.2 : Απασχολούμενοι

Πηγή ΕΛΣΤΑΤ απογραφές 2001, 2011

A.3.1.3 Απασχολούμενοι σε δυναμικούς τομείς

Η ΠΠ ΒΑΑ, εμφανίζει συγκριτικά με την Αστική Περιοχή, τον Δήμο Χανίων και την Περιφέρεια Κρήτης, υψηλότερα ποσοστά απασχόλησης για το 2011 στις κατασκευές και στον τουρισμό – εμπόριο. Ενδιαφέρον έχει η προσέγγιση της μεταβολής των απασχολούμενων στους 2 προαναφερόμενους τομείς στο διάστημα 2001 – 2011.

Στον πίνακα A.3.1.3, αποτυπώνεται η μεταβολή της απασχόλησης στον κατασκευαστικό τομέα και στον τουρισμό – εμπόριο, κυρίως με εποχική απασχόληση στον τουρισμό.

Πίνακας A.3.1.3 : Διαχρονική μεταβολή απασχόλησης σε επιλεγμένους τομείς

	Μεταβολή ΠΠ ΒΑΑ 2001-2011	Μεταβολή Αστικής Περιοχής Χανίων 2001-2011	Μεταβολή Δήμος 2001-2011	Μεταβολή Περιφέρεια 2001-2011
Ποσοστό απασχολούμενων στους τομείς Τουρισμού & Εμπορίου	+5,38%	+4,21%	+5,81%	+2,44%
Ποσοστό απασχολούμενων στον Κατασκευαστικό Τομέα	+0,15%	+0,03%	-0,61%	-2,21%

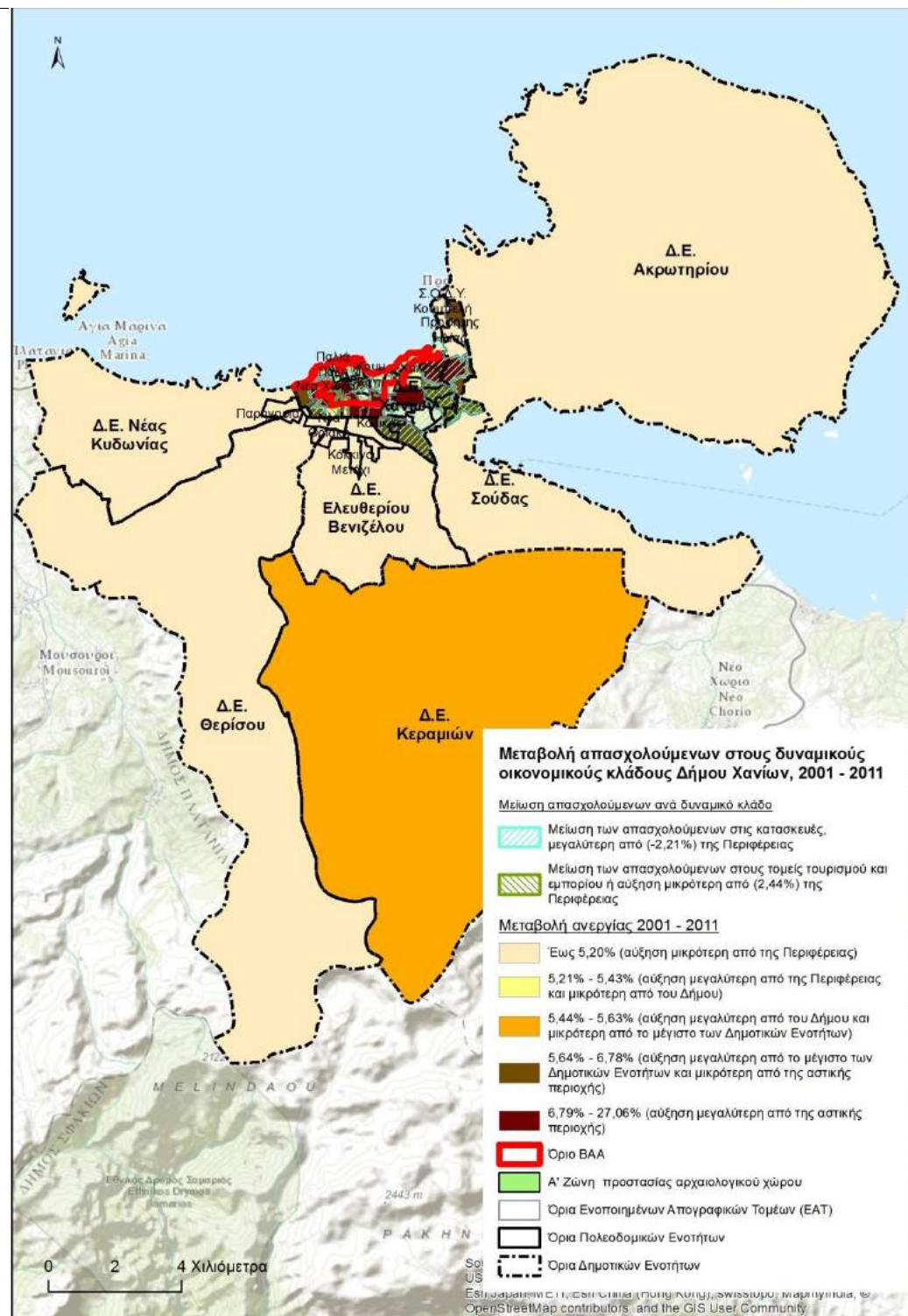
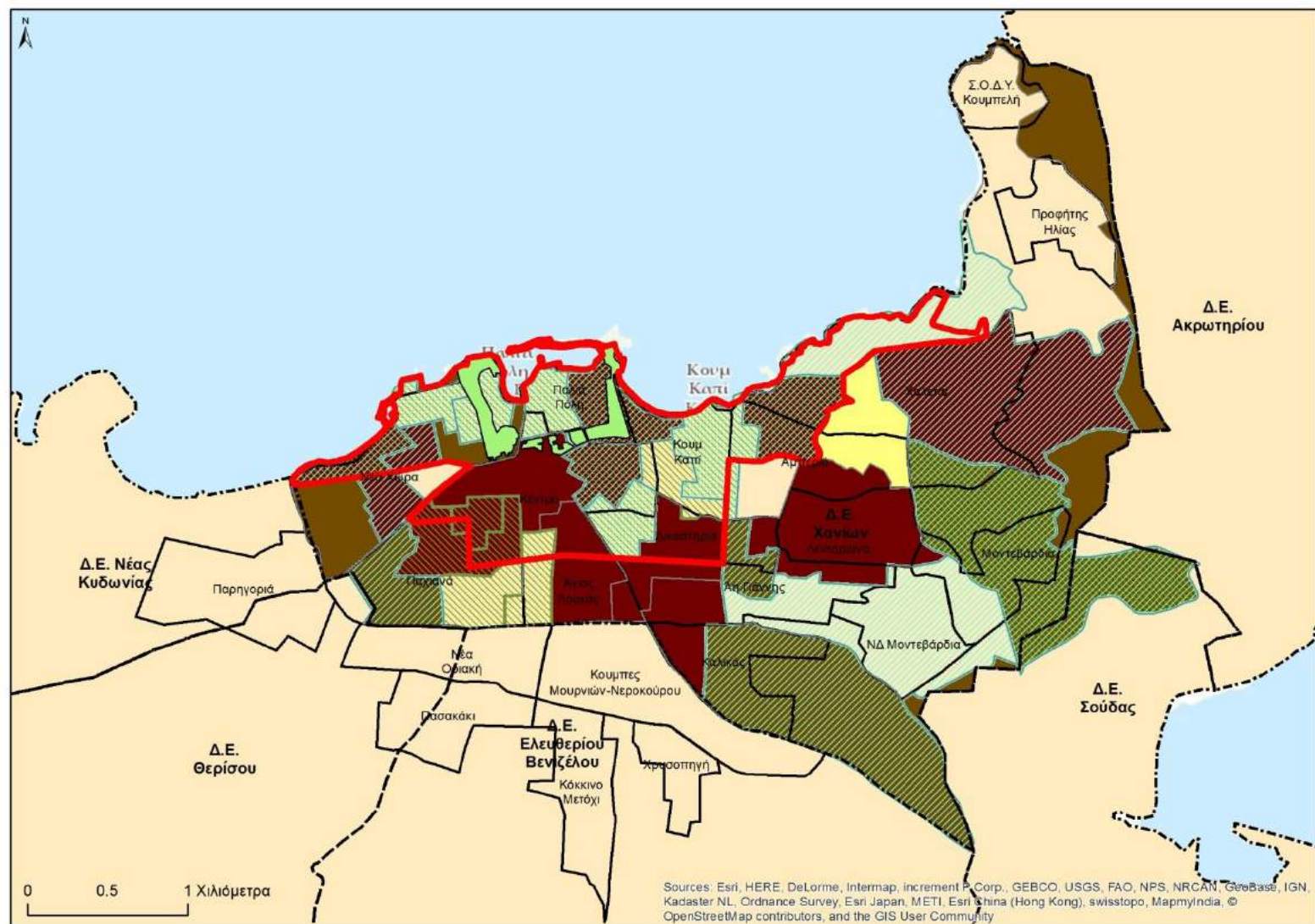
Στον χάρτη 3.1.3, εμφανίζονται διαφοροποιημένες ζώνες της ΠΠ ΒΑΑ ως προς την μεταβολή της απασχόλησης, στους τομείς τουρισμού – εμπορίου και κατασκευών, συγκριτικά με τους αντίστοιχους μέσους όρους του Δήμου ή της Περιφέρειας :

- Μείωση της απασχόλησης μεγαλύτερη της Περιφέρειας στις κατασκευές καταγράφεται, σε τμήματα των Π.Ε. Νέα Χώρα, Παλιά Πόλη, και Χαλέπα.
- Μείωση της απασχόλησης ή αύξηση μικρότερη της Περιφέρειας στον τουρισμό – εμπόριο, σε τμήματα των Π.Ε. Νέα Χώρα, Κέντρο, Δικαστήρια, Παχιανά , Κούμ Καπί, Χαλέπα και Αμπεριά

Η μείωση της απασχόλησης στις κατασκευές συναρτάται με την κρίση στον τομέα των κατασκευών και της αγοράς των ακινήτων. Η μείωση της απασχόλησης στο εμπόριο, συναρτάται με το κλείσιμο των επιχειρήσεων και την δυναμική των αδειοδοτήσεων για επιχειρήσεις υγειονομικού ενδιαφέροντος από τον Δήμο (Ενότητα 4). Οι μεταβολές στον τουρισμό, διαφοροποιούνται κυρίως λόγω της εποχικότητας, που επιβεβαιώνεται και από τα στοιχεία του ΟΑΕΔ για τις κατηγορίες επιδοτούμενων ανέργων, όπως αυτά αποτυπώνονται στο διάγραμμα A.3.1.3, στο επίπεδο της Περιφέρειας για τον Δεκέμβριο του 2014

Χάρτης Α.3.1.3 : Διαχρονική μεταβολή απασχόλησης σε επιλεγμένους τομείς

Πηγή ΕΛΣΤΑΤ απογραφές 2001, 2011

A.3.2 Ανεργία

A.3.2.1 Διαχρονική εξέλιξη ανεργίας 2001 – 2011

Στον πίνακα A.3.2.1, παρουσιάζονται τα ποσοτικά στοιχεία και στον χάρτη A.3.2.1 απεικονίζονται χωρικά

Πίνακας A.3.2.1 Ποσοστό Ανεργίας

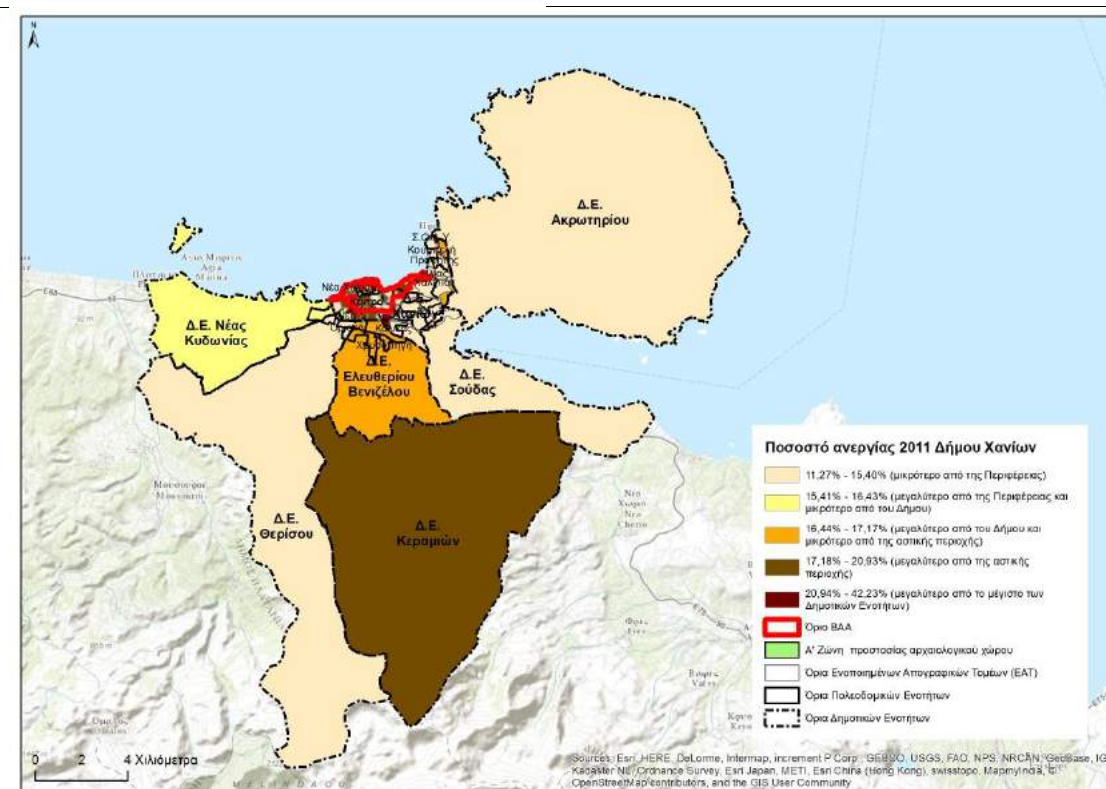
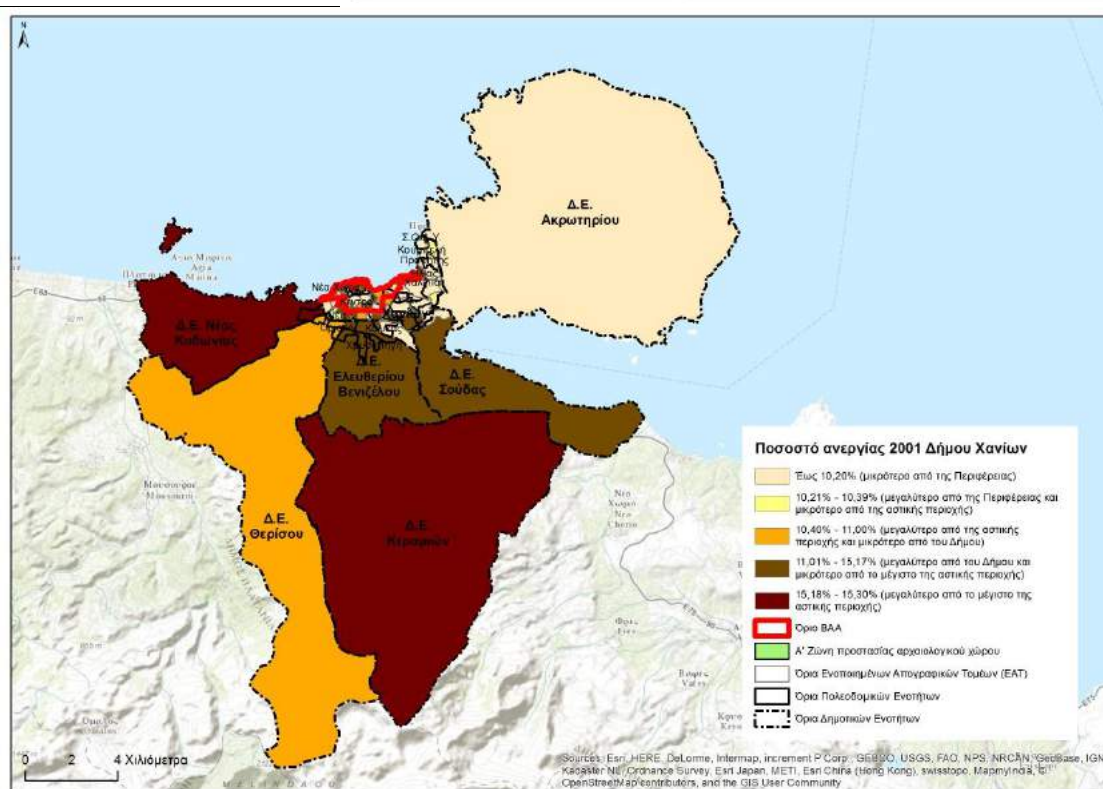
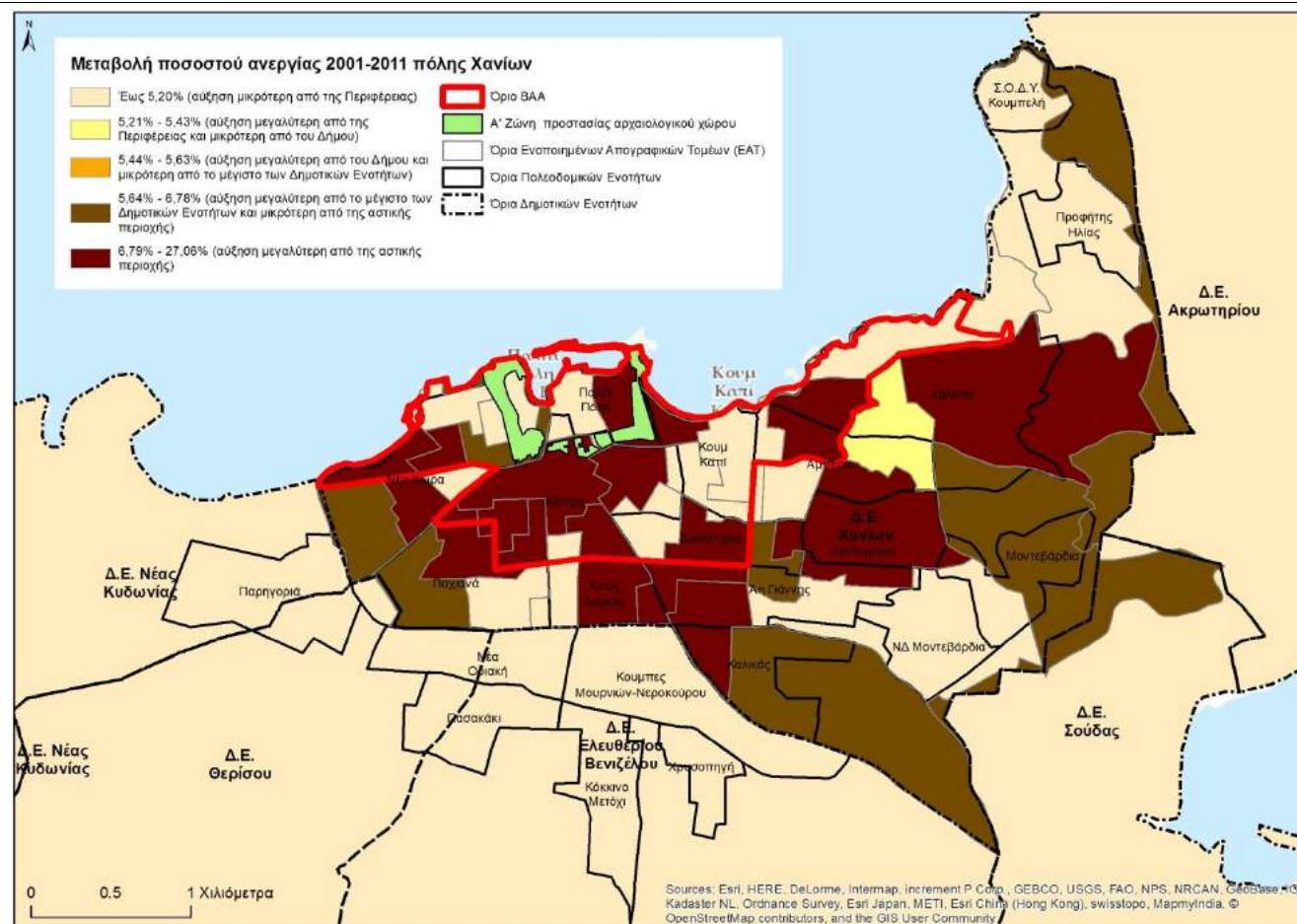
	Περιοχή ΒΑΑ	Αστική Περιοχή	Δήμος	Περιφέρεια
2001	10.88%	10.54%	11.00%	10,2%
2011	18.43%	17.16%	13.43%	15,4%
Μέγιστη τιμή 2011	42.23%	42.23%	18.30%	
Ελάχιστη τιμή 2011	4.25%	11.27%	13.31%	
%μεταβολή 2001 - 2011	7.55%	6.63%	5.43%	5,20%
Μέγιστη τιμή μεταβολής 2001 - 2011	29.41%	29.41%	14.27%	
Ελάχιστη τιμή μεταβολής 2001- 2011	-0.51%	-0.73%	-0.81%	

Το ποσοστό των ανέργων 2001 για τον Δήμο, την Αστική Περιοχή των Χανίων και την ΠΠ ΒΑΑ είναι μεγαλύτερο από εκείνο της Περιφέρειας. Για το 2011 το ποσοστό των ανέργων είναι μεγαλύτερο από εκείνο της Περιφέρειας για την Αστική Περιοχή των Χανίων και την ΠΠ ΒΑΑ, ενώ του Δήμου υπολείπεται από της Περιφέρειας.

Η μεταβολή του ποσοστού ανεργίας 2001 – 2011, είναι αυξητική για την Περιφέρεια, τον Δήμο, την Αστική Περιοχή των Χανίων και την ΠΠ ΒΑΑ, με το μεγαλύτερο ποσοστό να καταγράφεται στην ΠΠ ΒΑΑ, με έμφαση σε δύο εκτεταμένους θύλακες:

- από την Παλιά Πόλη και το παράκτιο τμήμα του Κουμ Καπί προς τα νοτιοδυτικά σε τμήματα των Π.Ε Κέντρο και Νέα Χώρα,
- από νοτιοδυτικά προς βορειοανατολικά σε τμήματα των Π.Ε. Δικαστήρια, Αμπεριά και Χαλέπα.

Χάρτης Α.3.2.1: Ανεργία

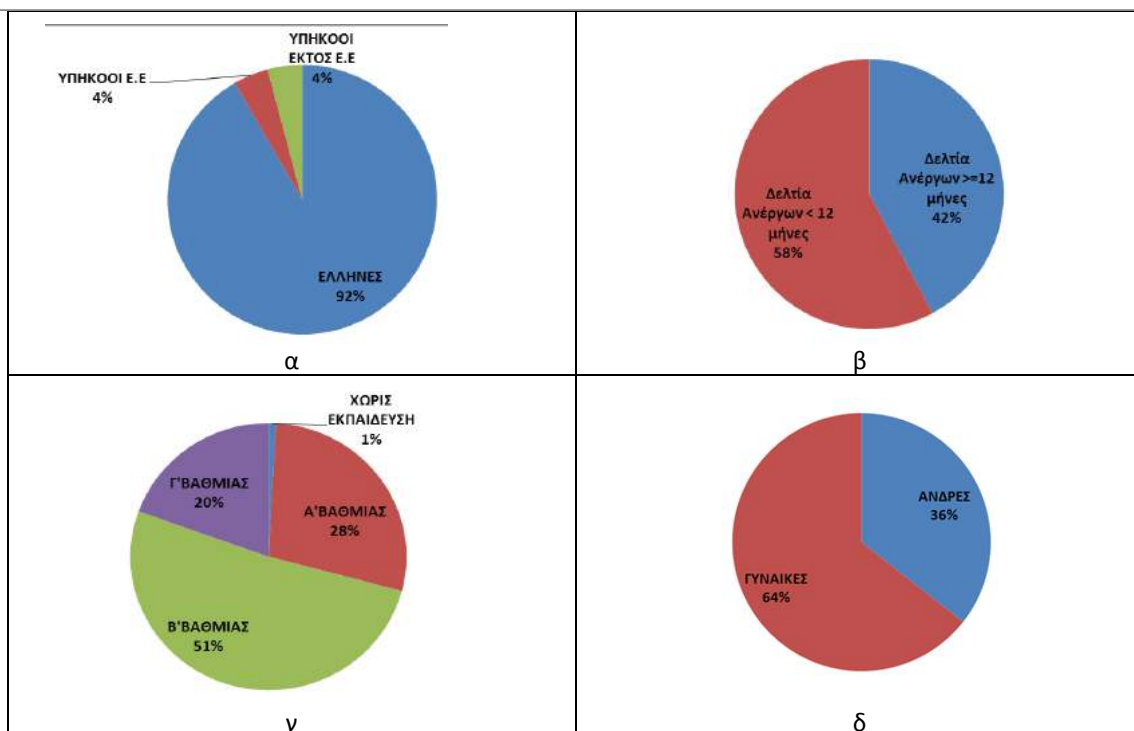
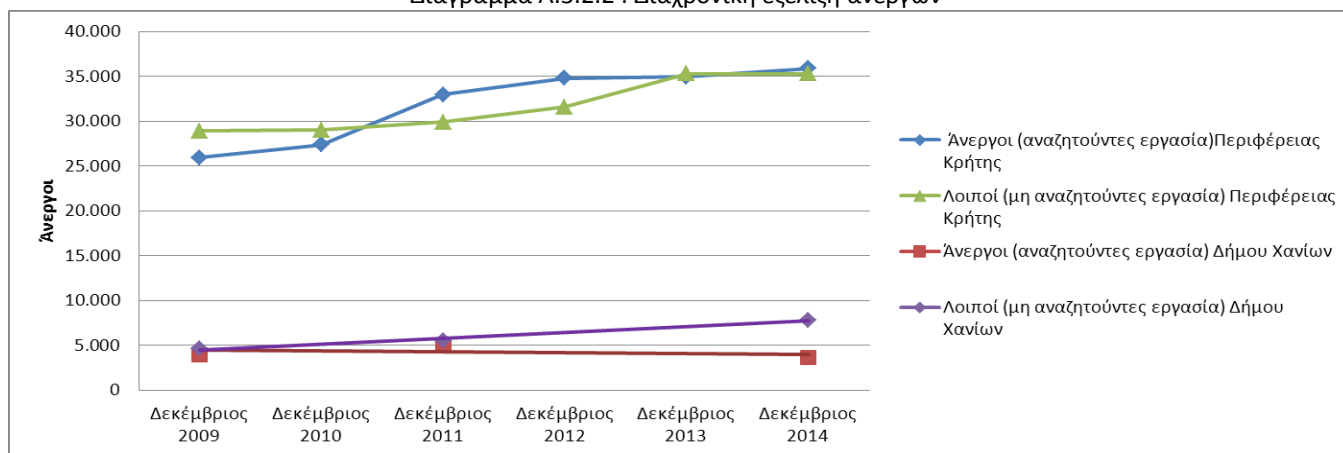

Πηγή ΕΛΣΤΑΤ απογραφές 2001, 2011

A.3.2.2 Εκτίμηση της δυναμικής της ανεργίας μετά το 2011

Μετά το 2011, τα στοιχεία του ΟΑΕΔ, είναι διαθέσιμα μόνο στο επίπεδο του Δήμου Χανίων. Η μεταβολή των ανέργων 2009-2014, στο Δήμο Χανίων, φαίνεται να ακολουθεί την γενικότερη τάση της μεταβολής, που καταγράφεται στο επίπεδο της Περιφέρειας, σε ότι αφορά τους μη αναζητούντες εργασία. Στην περίπτωση όμως των ανέργων που αναζητούν εργασία η τάση στον Δήμο Χανίων είναι ελαφρά πτωτική, σε αντίθεση με την αντίστοιχη αυξητική τάση που καταγράφεται στο επίπεδο της Περιφέρειας. Στο διάγραμμα A.3.2.2, αποτυπώνεται η διαχρονική μεταβολή των ανέργων με βάση τα στοιχεία του ΟΑΕΔ, 2009 έως 2014, στο επίπεδο της Περιφέρειας και στο επίπεδο του Δήμου.

Διάγραμμα A.3.2.2 : Διαχρονική εξέλιξη ανέργων

Ός προς τα χαρακτηριστικά των ανέργων στον Δήμο Χανίων, όπως αυτά αποτυπώνονται στα διαγράμματα A.3.2.2α-δ, με βάση τα στοιχεία του ΟΑΕΔ, για τον Δεκέμβριο του 2014, διαπιστώνεται ότι στους ανέργους υπερτερούν :

- οι άνεργοι κάτω των 12 μηνών (58%)
- οι γυναίκες (64%)
- οι Έλληνες (92%)
- οι απόφοιτοι Β' βάθμιας εκπαίδευσης (51%) και 28% Α' βάθμιας

A.3.3 Συνοπτική αξιολόγηση οικονομικών χαρακτηριστικών

Στον πίνακα A.3.3, αποτυπώνονται οι δείκτες που απεικονίζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της ΠΠ ΒΑΑ για το 2011 και την μεταβολή στο διάστημα 2001 – 2011, συγκριτικά με την Αστική Περιοχή (ΑΠ) των Χανίων, τον Δήμο Χανίων και την Περιφέρεια Κρήτης. Με βάση την ιεράρχηση των τιμών των δεικτών :

- το κόκκινο χρώμα αποτυπώνει την πιο δυσμενή τιμή του δείκτη,
- το ροζ και το γαλάζιο τις δυο ενδιάμεσες τιμές του δείκτη,
- το μπλε την συγκριτικά καλύτερη τιμή του δείκτη

Πίνακας A.3.3 : Οικονομικά χαρακτηριστικά ΠΠ ΒΑΑ

Δείκτες		Περιοχή ΒΑΑ	Αστική Περιοχή	Δήμος	Περιφέρεια
Ποσοστό Οικονομικά ενεργών	2011	44,48	45,40%	43,00%	43,3%
	%μεταβολή 2001-11	3,22%	3,80%	-0,65%	-0,20%
Ποσοστό Απασχολούμενων	2011	81,57%	82,84%	83,56%	83,6%
	%μεταβολή 2001-11	-7,55	-6,63%	-5,42%	-5,70%
Ποσοστό Ανεργίας	2011	18,43%	17,16%	16,43%	15,4%
	%μεταβολή 2001-11	7,55%	6,63%	5,43%	5,20%
Διαχρονική μεταβολή απασχόλησης στις κατασκευές	2011	13,31%	12,01%	11,55%	7,40%
	%μεταβολή 2001-11	0,15%	0,03%	-0,61%	-2,21%
Διαχρονική μεταβολή απασχόλησης στον Τουρισμό – Εμπόριο	2011	38,78%	37,42%	36,97%	35,02%
	%μεταβολή 2001-11	5,38	4,41%	5,81%	2,44%

Στην ΠΠ ΒΑΑ, καταγράφεται η πιο δυσμενής εικόνα σε ότι αφορά τα χαρακτηριστικά της ανεργίας για το 2011 αλλά και την μεταβολή 2001 – 2011, συγκριτικά με την Περιφέρεια τον Δήμο και την Αστική Περιοχή των Χανίων, με σχετική όμως αύξηση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Σημαντικό οικονομικό χαρακτηριστικό της ΠΠ ΒΑΑ, είναι η διαχρονική τάση εξειδίκευσης της απασχόλησης στον τομέα των κατασκευών και του τουρισμού – εμπορίου. Η ΠΠ ΒΑΑ εμφανίζει τα υψηλότερα ποσοστά απασχόλησης για το 2011 στους 2 προαναφερόμενους τομείς, συγκριτικά με την Αστική Περιοχή, τον Δήμο και την Περιφέρεια. Επίσης στην ΠΠ ΒΑΑ, καταγράφονται και σχετικά υψηλά ποσοστά αύξησης της απασχόλησης και στους 2 κλάδους στο διάστημα 2001 – 2011. Επισημαίνεται ότι στα επόμενα χρόνια, οι αυξημένες απαιτήσεις για βιοκλιματικές παρεμβάσεις, αλλά και η ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού σε εφαρμογή της Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Περιφέρεια Κρήτης, θα δημιουργήσουν σημαντικές ευκαιρίες απασχόλησης αλλά και απαιτήσεις για εξειδίκευση των απασχολούμενων στις κατασκευές και στον τουρισμό (ειδικές μορφές τουρισμού), εστίαση –αναψυχή (Κρητική διατροφή).

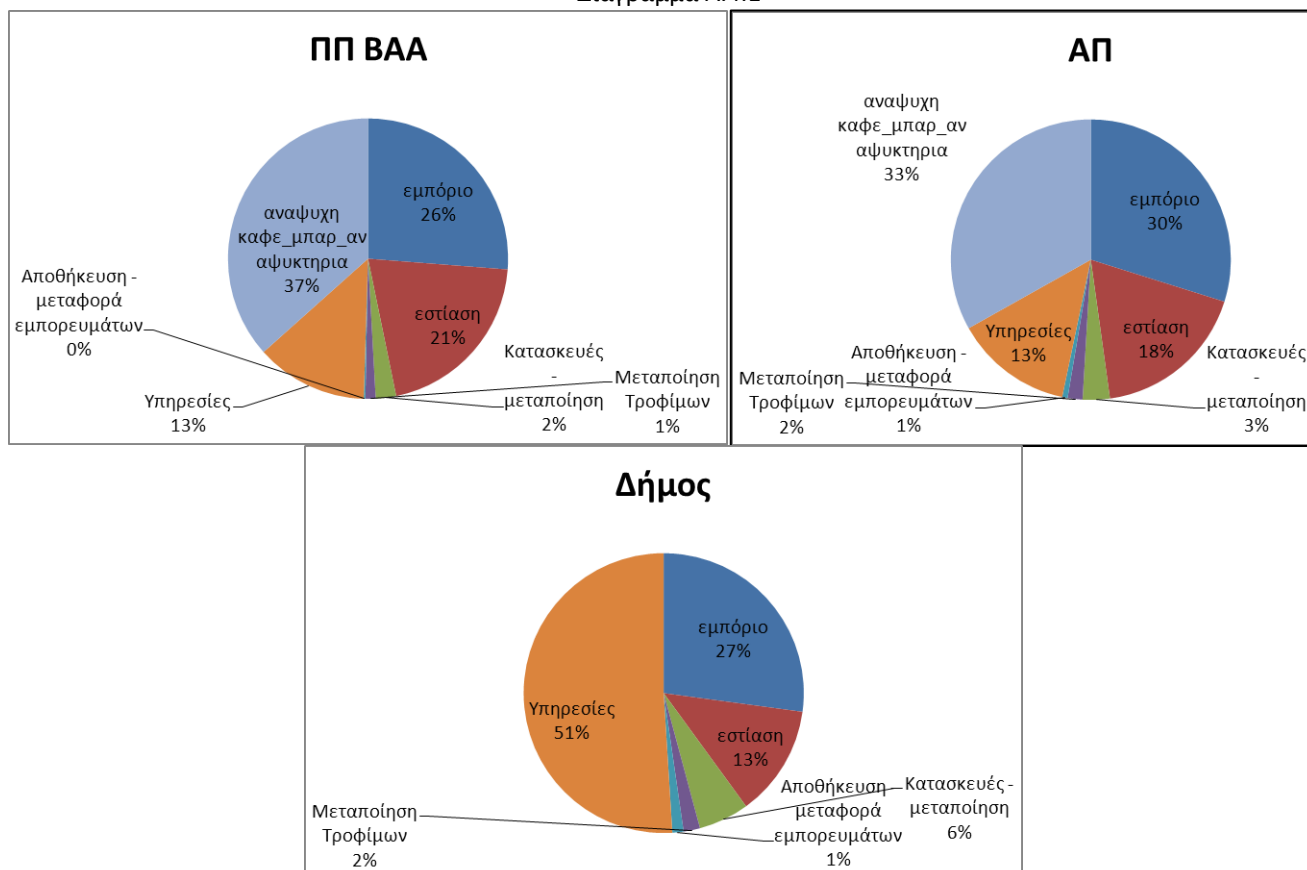
A.4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η προσέγγιση γίνεται με βάση τα στοιχεία του ΕΒΕ Χανίων (2015) για έναρξη και διαγραφή επιχειρήσεων, τις διαχρονικές αδειοδοτήσεις επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος από τον Δήμο Χανίων για το διάστημα 1994 – 2014 καθώς και την έρευνα πεδίου¹ του Δήμου Χανίων στην ΠΠ ΒΑΑ, το 2016.

A.4.1 Σύνθεση επιχειρήσεων κατά κλάδο και ποιοτικά χαρακτηριστικά τους

Με βάση τα στοιχεία του ΕΒΕ Χανίων αποτυπώνεται στο διάγραμμα A.4.1, η κλαδική σύνθεση των επιχειρήσεων στην ΠΠ ΒΑΑ, στην Αστική Περιοχή και στον Δήμο Χανίων

Διάγραμμα A.4.1

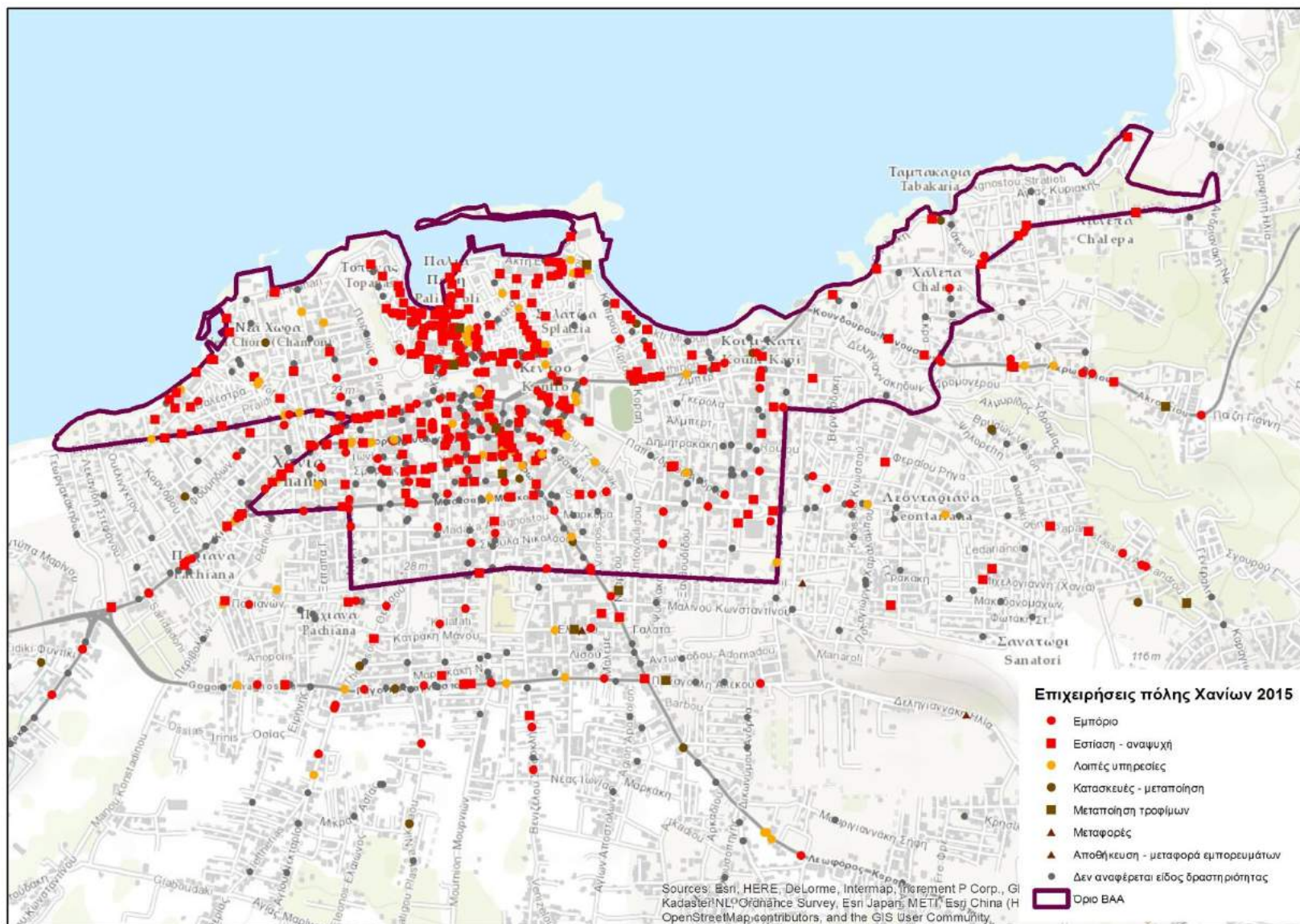

Ο κλάδος των υπηρεσιών, και στις 3 περιοχές υπερβαίνει το 50% και όπως φαίνεται, από την διάκριση των υπηρεσιών στην ΠΠ ΒΑΑ και στην Αστική Περιοχή, στις υπηρεσίες υπερτερούν αναψυχή, καφέ, μπαρ, αναψυκτήρια. Η συμμετοχή των καταστημάτων εστίασης αυξάνει από τον Δήμο στην Αστική Περιοχή και στην ΠΠ ΒΑΑ, ενώ το ποσοστό των εμπορικών καταστημάτων είναι μεγαλύτερο στην Αστική Περιοχή συγκριτικά με τον Δήμο και την ΠΠ ΒΑΑ. Αντίστοιχα ποσοστά ως προς την σύνθεση κατά κλάδο, προκύπτουν και με βάση το δείγμα των 300 επιχειρήσεων της έρευνας πεδίου του Δήμου Χανίων στην ΠΠ ΒΑΑ, το 2016 με τις υπηρεσίες να φτάνουν το 52,2% το εμπόριο στο 30,2% και την εστίαση στο 22,3%.

Στον χάρτη A.4.1 αποτυπώνεται η χωρική κατανομή των επιχειρήσεων στους επιμέρους κλάδους, συνδυαστικά με βάση τα στοιχεία του ΕΒΕ Χανίων και τις διαχρονικές αδειοδοτήσεις του Δήμου Χανίων για τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος.

¹ Σχεδιασμός και υλοποίηση έρευνας πεδίου στις επιχειρήσεις του Δήμου Χανίων, ΑΝΕΛΙΞΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Α.Ε

Χάρτης Α.4.1 : Χωρική κατανομή επιχειρήσεων

Είναι εμφανής η υπερσυγκέντρωση οικονομικών δραστηριοτήτων Εντός της ΠΠ ΒΑΑ και ιδιαίτερα στις ΠΕ Παλιά Πόλη και Κέντρο. Συγκεκριμένα το 69,42% των επιχειρήσεων όλων των κλάδων της Αστικής Περιοχής Χανίων συγκεντρώνεται στην ΠΠ ΒΑΑ, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τις επιχειρήσεις που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με τον τουρισμό – αναψυχή είναι 86,94%. Ειδικότερα για τις μονάδες φιλοξενίας το 23% των ξενοδοχείων και ξενώνων της Πόλης των Χανίων συγκεντρώνεται στην ΠΠ ΒΑΑ.

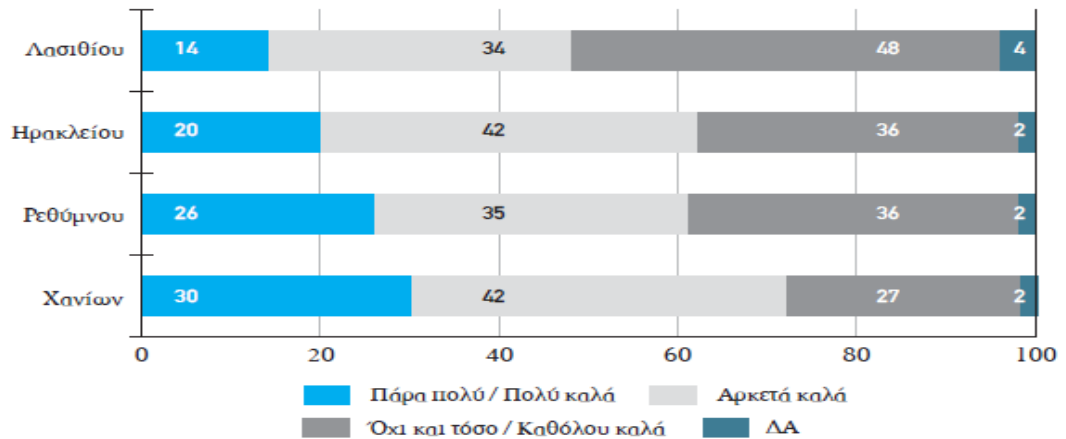
Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχουν ορισμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων της ΠΠ ΒΑΑ. Σύμφωνα με την σχετική έρευνα πεδίου του Δήμου Χανίων για το 2016 το :

- 73% κάνει χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, το 86,3% διαδικτύου και το 69,9% των μέσων κοινωνικής δικτύωσης
- 25,1% διαθέτει προϊόντα / υπηρεσίες μέσω διαδικτύου
- 84,6% απευθύνεται μόνο στην τοπική και περιφερειακή αγορά
- 78,1% δεν διαθέτει σύστημα πιστοποίησης ή διασφάλισης ποιότητας
- 8,9% μόνο συμμετέχει σε δράσεις δικτύωσης με άλλες συναφείς επιχειρήσεις
- 85,6% δεν επιθυμεί επέκταση δραστηριοτήτων σε άλλο κλάδο και από όσες επιθυμούν το μεγαλύτερο ποσοστό στρέφεται στον τουρισμό, στο διαδικτυακό εμπόριο και στην εκπαίδευση
- 20,9% μόνο επιθυμεί εισαγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών
- 20,1% έχει πραγματοποιήσει την τελευταία τριετία κάποιου είδους επένδυση εκσυγχρονισμού ή επέκταση
- 21,9% μόνο δηλώνει πρόθυμο να πραγματοποιήσει κάποια επένδυση στην επόμενη τριετία
- 64% των επιχειρήσεων δεν έχει κάνει καθόλου ή σπάνια δράσεις κατάρτισης - εκπαίδευσης προσωπικού
- το 55,8% θεωρεί σημαντική παράμετρο ενίσχυσης της λειτουργίας των επιχειρήσεων, την αναβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος, και αντίστοιχα το 45,1% του πολιτισμού, το 35,2% της αρχιτεκτονικής και το 31,5% της ιστορίας

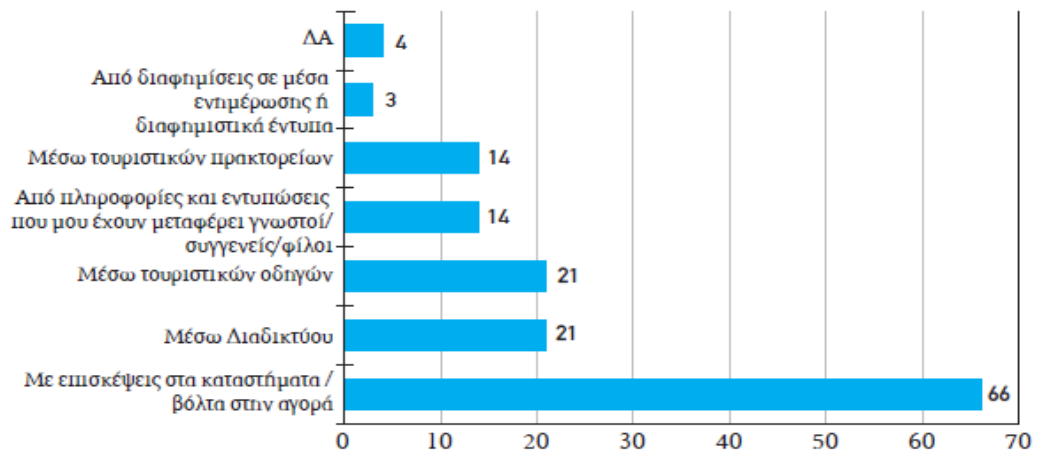
A.4.2 Διαχρονική δυναμική των επιχειρήσεων

Η προσέγγιση γίνεται με βάση τα στοιχεία του ΕΒΕ Χανίων με εγγραφές – διαγραφές επιχειρήσεων από το 2004 έως το 2015, τις διαχρονικές αδειοδοτήσεις επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος από τον Δήμο Χανίων για το διάστημα 1994 – 2014 και την έρευνα πεδίου του Δήμου Χανίων στην ΠΠ ΒΑΑ, το 2016. Τα προαναφερόμενα στοιχεία αποτυπώνονται χωρικά στους χάρτες Α.4.2.1 και Α.4.2.2 και φαίνεται ότι οι επιχειρήσεις στην ΠΠ ΒΑΑ επηρεάζονται από την οικονομική κρίση και συγκεκριμένα στην ΠΠ ΒΑΑ, καταγράφεται το 59% των επιχειρήσεων που διέκοψαν την λειτουργία τους στο διάστημα 2004 – 2009 και το 63% αντίστοιχα για το διάστημα 2010 – 2015. Παρότι όμως οι επιχειρήσεις πλήττονται κατά την διάρκεια της οικονομικής κρίσης, η εικόνα της εμπορικής αγοράς στο επίπεδο της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων, είναι καλύτερη συγκριτικά με τις άλλες Περιφερειακές Ενότητες, όπως αποτυπώνεται στα διαγράμματα από την έρευνα «Εμπόριο και Τουρισμός στην Κρήτη», Ινστιτούτο Εμπορίου και Υπηρεσιών (ΙΝ.ΕΜ.Υ.) Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου & Επιχειρηματικότητας (ΕΣΕΕ) 2014».

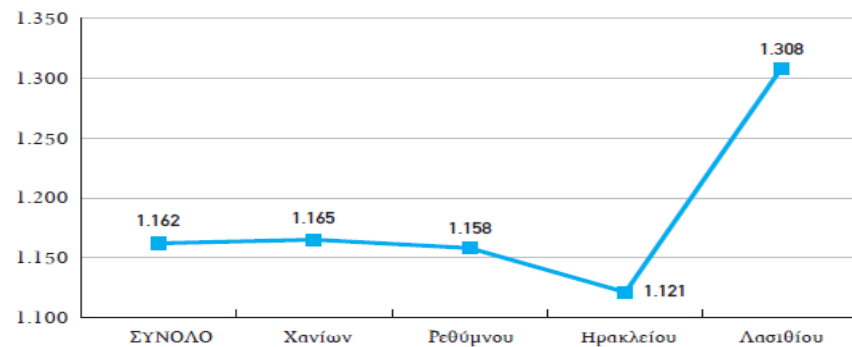
Διάγραμμα 4.4: Γνώση εμπορικής αγοράς κατά νομό (%)

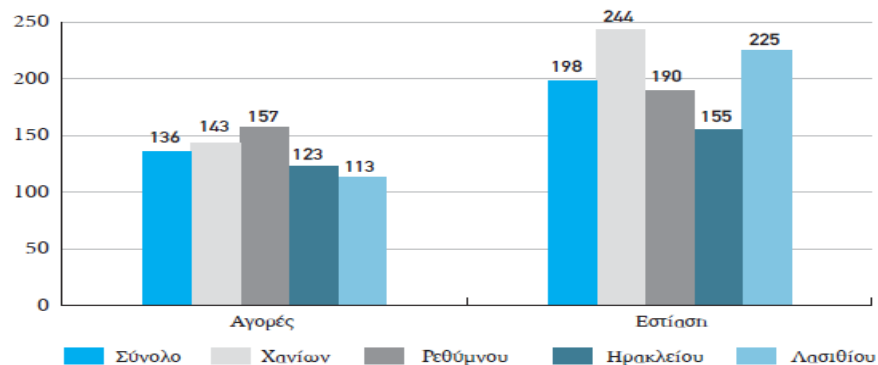
Διάγραμμα 4.6: Τρόποι ενημέρωσης για την εμπορική αγορά (%)

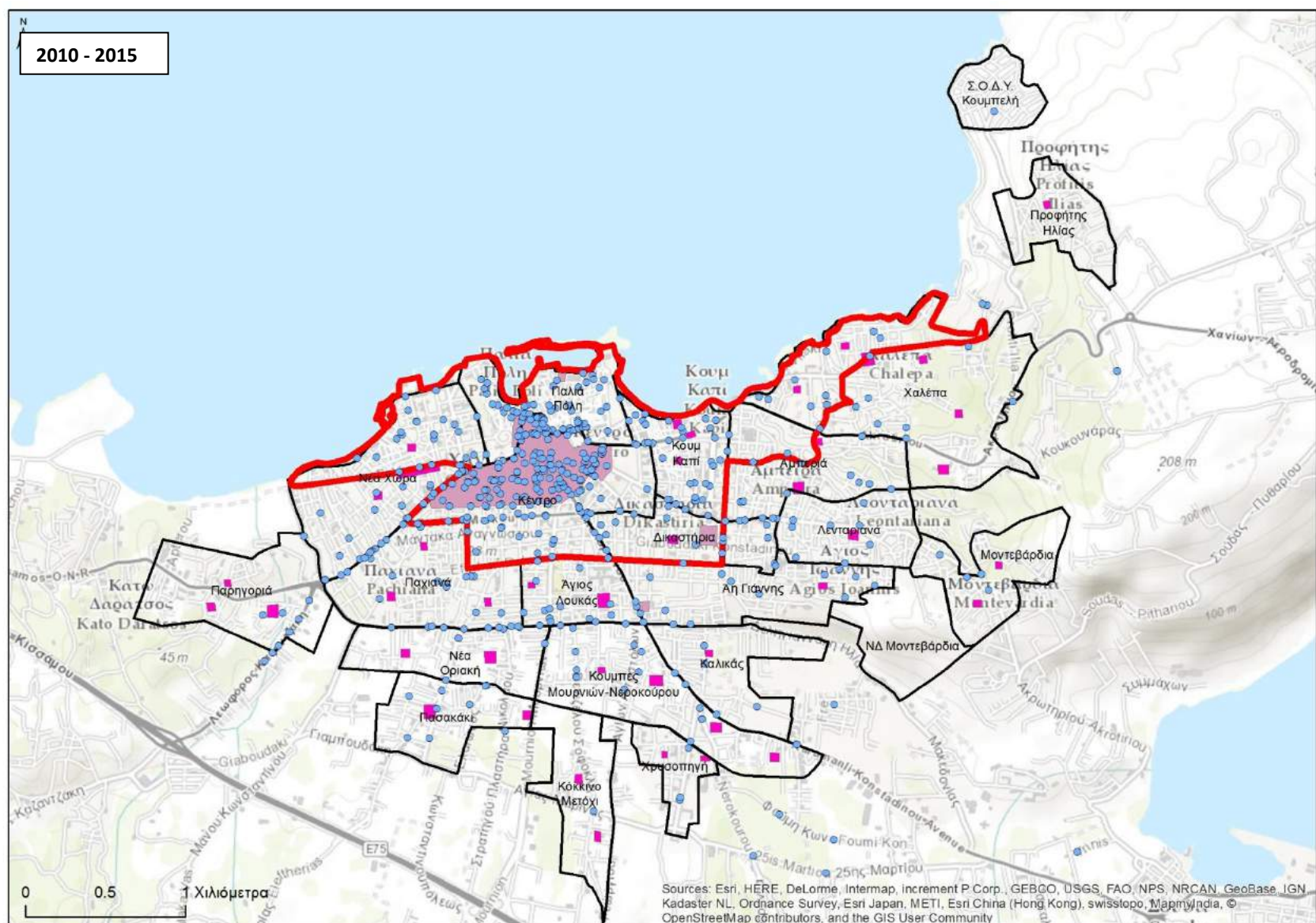
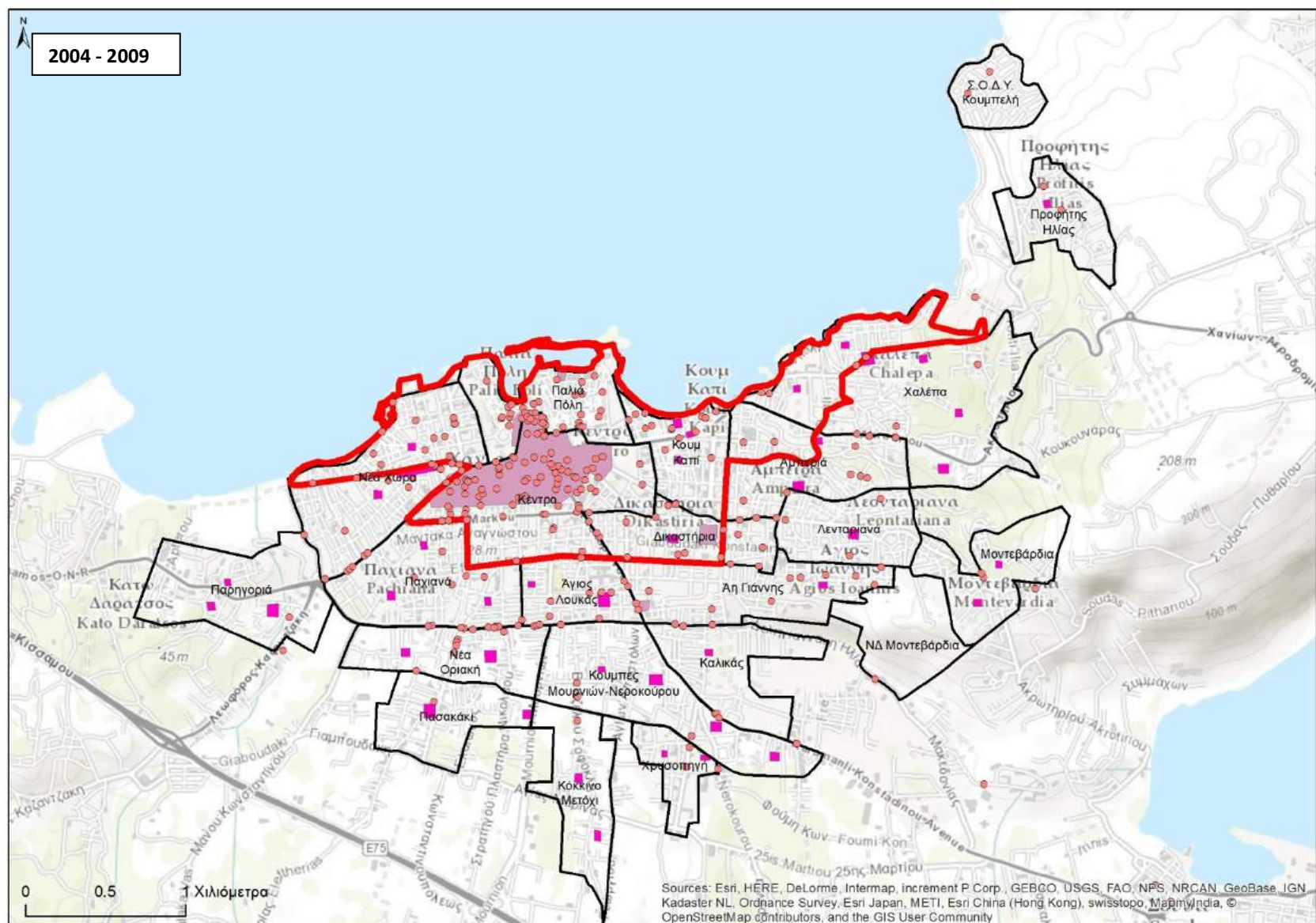

Διάγραμμα 3.3: Συνολική δαπάνη κατά νομό σε €

Διάγραμμα 3.5: Δαπάνες αγορών και εστίασης κατά νομό σε €

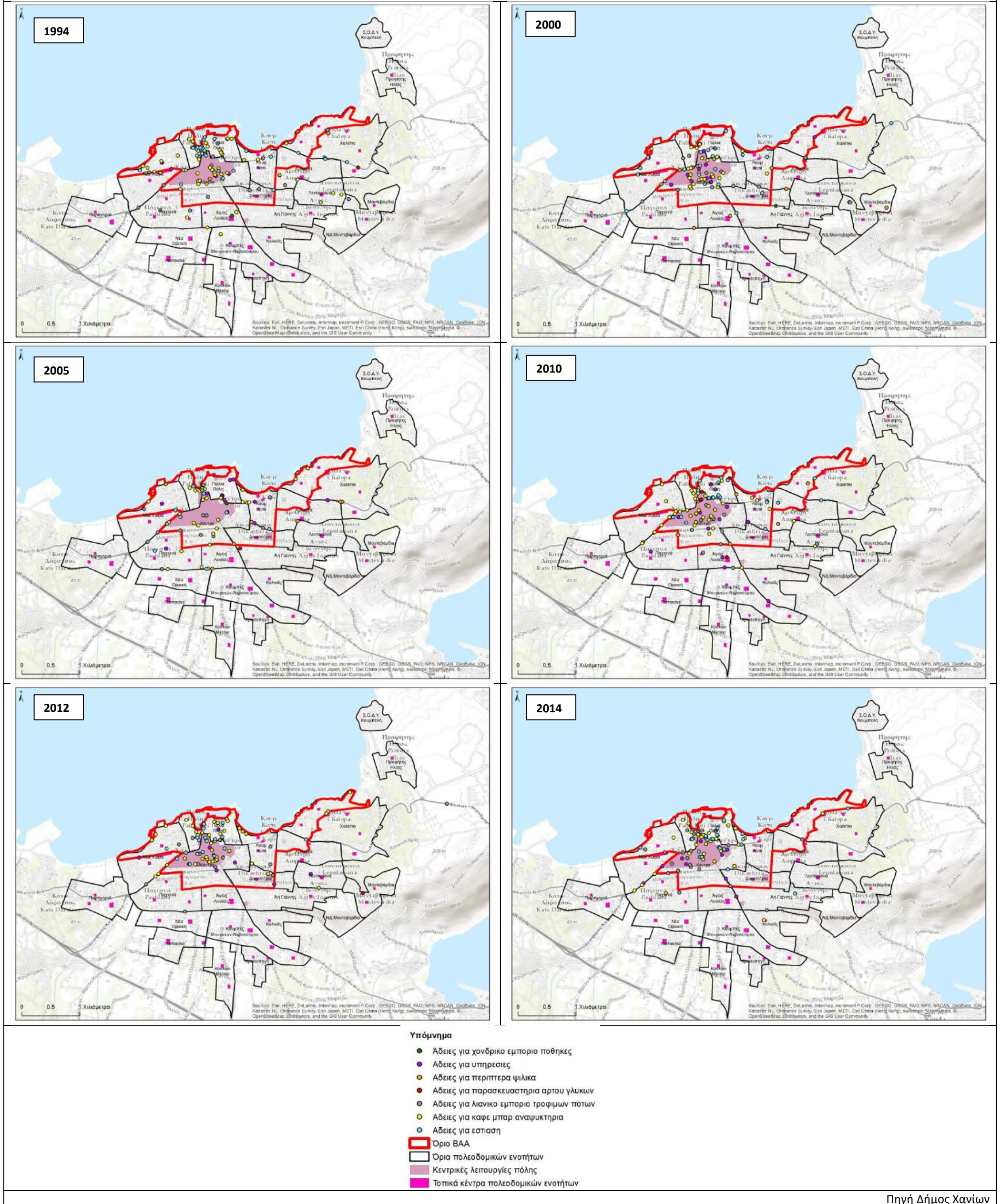

Υπόμνημα

- Επιχειρήσεις που εκλείσαν απο 2010 εως 2015
- Επιχειρησεις που εκλείσαν μεχρι και το 2009
- ▭ Όριο BAA
- ▭ Όρια πολεοδομικών ενοτήτων
- ▭ Κεντρικές λειτουργίες πόλης
- ▭ Τοπικά κέντρα πολεοδομικών ενοτήτων

Χάρτης Α.4.2.2: Διαχρονικές αδειοδοτήσεις επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος

A.4.3 Συνοπτική αξιολόγηση οικονομικών δραστηριοτήτων

Κύριο χαρακτηριστικό της ΠΠ ΒΑΑ, είναι η συγκέντρωση του 69% των επιχειρήσεων της Αστικής Περιοχής των Χανίων. Τα βασικά ποιοτικά στοιχεία σε ότι αφορά τις αδυναμίες και τα δυνατά χαρακτηριστικά της επιχειρηματικής δομής στην ΠΠ ΒΑΑ, αναδεικνύονται από έρευνα πεδίου του Δήμου Χανίων για το 2016.

Πρώτο, η επιχειρηματική δομή χαρακτηρίζεται από μικρή κλίμακα, ανθεκτικότητα αλλά και χαμηλά ποσοστά ανανέωσης. Είναι προσανατολισμένη σε δραστηριότητες που κινούνται γύρω από το τουρισμό (εστίαση, ένδυση, κοσμήματα, τοπικά προϊόντα). Με δεδομένο ότι ο τουρισμός στα Χανιά διέρχεται μια περίοδο άνθησης διατηρούν μια αισιοδοξία για το μέλλον και είναι ευχαριστημένοι από την πορεία τους. Ο συνολικός αριθμός τουριστών στο νομό Χανίων έχει διαμορφωθεί σε επίπεδα άνω του 1 εκατ. κατ έτος η περιοχή υποδέχεται μεγάλο αριθμό επισκεπτών ειδικά τη θερινή περίοδο. Οι κριτικές για τις παρεχόμενες υπηρεσίες είναι γενικά θετικές αν και εντοπίζονται σοβαρές αδυναμίες ειδικά από απαιτητικούς τουρίστες υψηλότερης εισοδηματικής τάξης ή και μορφωτικού επιπέδου . Η δομή της προσφοράς υπηρεσιών δεν αντικατοπτρίζει επαρκώς τη διαστρωμάτωση της ζήτησης καθώς οι επιχειρηματικές μονάδες έχουν πανομοιότυπα χαρακτηριστικά.

Δεύτερο, το παραγωγικό σύστημα του αστικού χώρου χαρακτηρίζεται από χαμηλή ροπή στην καινοτομία και τις επενδύσεις. Οι συγκεκριμένοι κλάδοι έχουν ενσωματώσει κάποιες σύγχρονες πρακτικές και έχουν προσαρμοστεί μερικώς στις απαιτήσεις μιας μεταβαλλόμενης αγοράς αλλά γενικά δεν χαρακτηρίζονται από υψηλή καινοτομικότητα. Ως εκ τούτου η προστιθέμενη αξία παραμένει χαμηλή, όμως με σημαντικά περιθώρια αύξησης εάν υλοποιηθεί μια ολοκληρωμένη αστική στρατηγική ανάπτυξης και ταυτόχρονα υπάρξει ανταπόκριση από την επιχειρηματική κοινότητα.

Είναι προφανές ότι οι παρεμβάσεις του δημόσιου τομέα θα λειτουργήσουν καταλυτικά και πολλαπλασιαστικά αφενός αναβαθμίζοντας τους δημόσιους χώρους ενισχύοντας την ελκυστικότητα της περιοχής και αφετέρου προσελκύοντας νέες επενδύσεις από τον ιδιωτικό τομέα. Στο πλαίσιο αυτό ο σχεδιασμός νέων ισχυρών πόλων προσέλκυσης επισκεπτών θα ενίσχυε την αναπτυξιακή δυναμική στην περιοχή παρέμβασης οδηγώντας ταυτόχρονα στη διάχυση τους και σε νέες περιοχές. Οι νέες δραστηριότητες θα πρέπει να αξιοποιούν το πολιτιστικό απόθεμα και την ιστορική εικόνα της πόλης. Παράλληλα, θα πρέπει να αξιοποιηθεί η παρουσία του Πολυτεχνείου Κρήτης και να διερευνηθεί η δυνατότητα ανάπτυξης δραστηριοτήτων στο τομέα της γνώσης με επιχειρήσεις τεχνοβλαστούς (spri-off) ή και συμπράξεις με ιδιωτικές επιχειρήσεις. Από αυτές τις δραστηριότητες θα δημιουργηθεί μια πιο ισορροπημένη επιχειρηματική δομή με έντονα στοιχεία ανανέωσης.

Η αναβάθμιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας μπορεί να προκύψει από εστιασμένες δράσεις ενίσχυσης των ισχυρών σημείων και αντιμετώπισης των αδυναμιών που έχουν εντοπιστεί :

- η μεγαλύτερη διάχυση ΤΠΕ στις επιχειρήσεις θα ενίσχυε τις εμπορικές δυνατότητες τους, την προβολή τους και τη μεταξύ τους δικτύωση. Ο Δήμος θα μπορούσε προς αυτή την κατεύθυνση να επενδύσει παράλληλα σε ένα ολοκληρωμένο δίκτυο ηλεκτρονικής πληροφόρησης με το οποίο θα μπορούσαν να συνδεθούν και οι επιχειρήσεις.

- η πιστοποίηση και τυποποίηση των τοπικών παραδοσιακών προϊόντων θα ανεδείκνυε την τοπική ταυτότητα και θα ενίσχυε τη διεισδυτικότητα τους στις αγορές ακόμα και μέσω του ηλεκτρονικού εμπορίου.
- παρά την υφιστάμενη επιχειρηματική δομή υπάρχουν δυνατότητες ανάπτυξης νέων δραστηριοτήτων από νεοφυείς επιχειρήσεις με καινοτόμο προσανατολισμό οι οποίες και θα πρέπει να ενισχυθούν, με αιχμή την ανάδειξη και αξιοποίηση καινοτομιών για την βιοκλιματική αναβάθμιση διατηρητέων και αξιόλογων κτιρίων και στοιχείων, που διέπονται από ειδικό πλαίσιο ως προς το είδος των δομικών υλικών ή και τους τρόπους κατασκευής, σε συνεργασία με Πανεπιστημιακά – Ερευνητικά Ιδρύματα
- οι παραγωγικές επιχειρήσεις που αξιοποιούν και εμπορεύονται τοπικά προϊόντα ποιότητας έχουν ανάγκη από στήριξη για την ανάλυση και προσέγγιση νέων αγορών με στόχο τη διεύρυνση και των παραγωγικών δυνατοτήτων τους και ειδικότερα στον κλάδο διατροφής υπάρχει ανάγκη ανάπτυξης καινοτομιών για την Κρητική διατροφή σε συνεργασία με Πανεπιστημιακά – Ερευνητικά Ιδρύματα
- η ανανέωση της επιχειρηματικής δομής θα πρέπει να προέλθει από νέες δραστηριότητες στους κλάδους της RIS Crete και ως εκ τούτου θα ήταν χρήσιμο να υποστηριχθούν με συμβουλευτικές υπηρεσίες υψηλού επιπέδου, νέες επιχειρήσεις με παράλληλη προσέλκυση αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
- η προσαρμογή των τοπικών επιχειρήσεων θα απαιτήσει σημαντική υποστήριξη σε κατάρτιση και συμβουλευτικές υπηρεσίες, για την προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού στις απαιτήσεις για ειδικές μορφές τουρισμού ή και ειδικές υπηρεσίες περιβάλλοντος

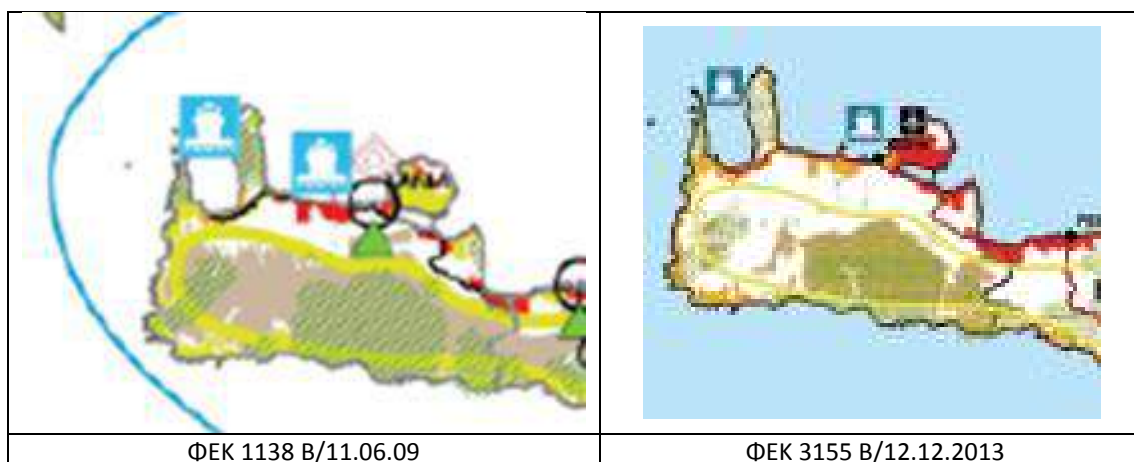
A.5. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ – ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΠΟ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

A.5.1 Ειδικές ζώνες και κατευθύνσεις ανάπτυξης στην περιοχή παρέμβασης από Στρατηγικά Πλαίσια Χωρικού Σχεδιασμού

A.5.1.1 Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Ανάπτυξης για τον Τουρισμό

Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Ανάπτυξης για τον Τουρισμό (ΕΠΧΣΑΑ Τουρισμού), εγκρίθηκε με το ΦΕΚ 1138 Β/11.06.09 και αναθεωρήθηκε με το ΦΕΚ 3155 Β/12.12.2013. Η αναθεώρηση του ΕΠΧΣΑΑ Τουρισμού καταργήθηκε με απόφαση του ΣτΕ το 2015 και επανήλθε σε ισχύ το ΕΠΧΣΑΑ Τουρισμού του 2009, μέχρι την επανέγκριση της αναθεώρησής του. Στη λογική αυτή κωδικοποιούνται οι κατευθύνσεις τόσο του ΕΠΧΣΑΑ Τουρισμού του 2009 όσο και του 2013.

Η ΠΠ ΒΑΑ, εντάσσεται στις «αναπτυγμένες τουριστικές περιοχές» από το ΕΠΧΣΑΑ Τουρισμού του 2009 και στις «αναπτυσσόμενες τουριστικές περιοχές» από το ΕΠΧΣΑΑ Τουρισμού του 2013, όπως φαίνεται στα αποσπάσματα χαρτών των αντίστοιχων ΦΕΚ έγκρισης .

Οι αντίστοιχες γενικές κατευθύνσεις για τις προαναφερόμενες 2 κατηγορίες τουριστικών περιοχών στις οποίες περιγράφονται στον πίνακα Α.5.1.1. Στον ίδιο πίνακα κωδικοποιούνται και οι ειδικότερες προβλέψεις – κατευθύνσεις του ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό σε σχέση με τις ειδικές μορφές τουρισμού που δύνανται να προωθηθούν στην ΠΠ ΒΑΑ και είναι :

- **Ο Συνεδριακός Τουρισμός** με τη δημιουργία συνεδριακού πόλου καθώς πληρείται το σύνολο των κριτηρίων (ύπαρξη ΑΕΙ, ύπαρξη διεθνούς φήμης και άλλων αξιόλογων στοιχείων του φυσικού και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, ιστορίας, πολιτιστικών εκδηλώσεων, κ.ά.). Για την ενίσχυση του συνεδριακού - εκθεσιακού τουρισμού απαιτούνται μέτρα για τη βελτίωση της ελκυστικότητας των πόλεων, τον εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων και τη δημιουργία νέων, καθώς και πρόσθετα κίνητρα για αποκατάσταση και επανάχρηση αξιόλογων παλαιών κελυφών, προώθηση δράσεων σύνδεσης του συνεδριακού με τον εκθεσιακό τουρισμό.
- **Ο Αστικός Τουρισμός και Πολιτισμικός Τουρισμός**, όπου αναφέρεται η πόλη των Χανίων στο ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό 2009 με δεδομένο ότι πληροί τις προϋποθέσεις ύπαρξης ιστορικών κέντρων, μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και λοιπών αξιόλογων στοιχείων του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντός.

- **Ο Τουρισμός Κρουαζιέρας και Θαλάσσιος Τουρισμός**, στο ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό 2009, το λιμάνι του Ηρακλείου σε συνδυασμό με τα Χανιά, καθορίζονται ως μια από τις 11 ενότητες της Χώρας για την ανάπτυξη θαλάσσιου τουρισμού και τουρισμού κρουαζιέρας, με γενικές κατευθύνσεις δράσεων. Οι αναλυτικές δράσεις που παρουσιάζονται στον πίνακα εξειδικεύτηκαν στο πλαίσιο της αναθεώρησης του (ΦΕΚ 3155 Β/12.12.2013) που ακυρώθηκε. Η εξειδίκευση των δράσεων είναι απόλυτα συμβατή με τις γενικές κατευθύνσεις του ισχύοντος «βελτίωση υποδομών, ανάπτυξη πράσινων υποδομών, συστήματα ηλεκτρονικής ενημέρωσης, βελτίωση της εικόνας και της λειτουργικότητας του προορισμού, διαχείριση ροών επισκεπτών, εξωραϊσμός σημείων πρόσβασης και περιοχών ενδιαφέροντος»

Πίνακας Α.5.1.1 : Κωδικοποίηση κατευθύνσεων του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό

Ανεπτυγμένες τουριστικά περιοχές	Αναπτυσσόμενες και με περιθώρια ανάπτυξης ειδικών μορφών τουρισμού	Τουρισμός κρουαζιέρας & Θαλάσσιος Τουρισμός ²	Αστικός τουρισμός	Πολιτιστικός τουρισμός
				Αθλητικός τουρισμός
				Συνεδριακός τουρισμός
Ανάδειξη στοιχείων ταυτότητας με στόχο τη διαφοροποίηση του τουριστικού χαρακτήρα της περιοχής.	Ανάδειξη στοιχείων ταυτότητας και αναγνωρισιμότητας		Ανάδειξη και αναβάθμιση των ιστορικών κέντρων, μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και λουπών αξιόλογων στοιχείων του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος .	Διατήρηση και ανάδειξη της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και ειδικότερα των ιστορικών κέντρων των πόλεων αλλά και μεμονωμένων κτιρίων
Προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, με την αναγνώριση και συνδυασμένη προβολή των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε περιοχής.	Προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, με την αναγνώριση και συνδυασμένη προβολή των ιδιαίτερων «μοναδικών» χαρακτηριστικών κάθε περιοχής.	Διασύνδεση των σταθμών κρουαζιέρας με θεματικά δίκτυα των ευρύτερων περιοχών (πολιτιστικά, θρησκευτικά, φυσιολατρικά κ.α.).	Κατάλληλη σήμανση και ενημέρωση των επισκεπτών για τη θέση και το περιεχόμενο των τουριστικών πόρων και εξασφάλιση εύκολης πρόσβασης σε αυτούς.	Η ενίσχυση δράσεων τύπου RI–SE (μεταξύ άλλων προωθείται η σύνδεση καινοτομίας – πολιτισμού) για τη δημιουργία πολυχώρων ψηφιακής αναπαράστασης ιστορικών, μυθολογικών και άλλων πολιτιστικών σεναρίων.
Αξιοποίηση των εκάστοτε τοπικών πόρων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ανάπτυξη ειδικών – εναλλακτικών μορφών τουρισμού (αγροτουρισμού, περιηγητικού, πεζοπορικού, πολιτιστικού τουρισμού κ.λπ.).	- Αξιοποίηση των εκάστοτε τοπικών πόρων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ανάπτυξη ειδικών – εναλλακτικών μορφών τουρισμού (αγροτουρισμού, περιηγητικού, πεζοπορικού, πολιτιστικού τουρισμού κ.λπ.). - Ανάπτυξη ειδικών τουριστικών υποδομών και εγκαταστάσεων που εμπλουτίζουν και διευρύνουν το τουριστικό προϊόν. - Προσαρμογή τυπολογίας καταλυμάτων, σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής και των ειδικών – εναλλακτικών μορφών τουρισμού	Ανάπτυξη στις παρυφές των σταθμών κρουαζιέρας χώρων εμπορικών χρήσεων, ψυχαγωγίας και προώθησης τοπικών προϊόντων.	- Υποστήριξη του ρόλου των πόλεων ως αυτόνομων προορισμών τουρισμού σύντομης διάρκειας (city break). - Ένταξη των αστικών κέντρων σε εθνικά και διεθνή δίκτυα βάσει θεματικών ενοτήτων (π.χ. κοινή ιστορία, αρχιτεκτονική, τοπική παραγωγή, κ.α.).	- Δημιουργία μουσείων και θεματικών πάρκων συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογικών για την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων και ιδιαιτεροτήτων κάθε περιοχής. - Ανάπτυξη του γαστρονομικού τουρισμού και ένταξη του στο τουριστικό προϊόν
				- Ανάπτυξη προπονητικών κέντρων σε παραθαλάσσιες περιοχές για τις δραστηριότητες του θαλάσσιου σκι, ιστιοδρομίες, κ.λπ. - Δημιουργία υποδομών αθλητισμού για άτομα με ειδικές ανάγκες. - Πρώθηση δράσεων εκσυγχρονισμού υφιστάμενων υποδομών.
				Δημιουργία συνεδριακού πόλου & αξιοποίηση πανεπιστημιακών ερευνητικών ιδρυμάτων καθώς και αξιόλογων στοιχείων της ιστορίας και του πολιτισμού.
Πρώθηση Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας, για την αντιμετώπιση της κυκλοφοριακής συμφόρησης, την ενίσχυση των μέσων μαζικής μεταφοράς και των «ήπιων» μορφών μετακίνησης (όπως βάδισμα, ποδήλατο) και τη βελτίωση της ασφάλειας των πεζών και διακινουμένων, καθώς και μέτρων βελτίωσης των εισόδων και της σήμανσης των πόλεων.	- Βελτίωση της προσβασιμότητας δυσπρόσιτων τουριστικών πόρων - Συγκρότηση τοπικών πολυθεματικών δικτύων και βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ των πόλων και των πόρων που τα συγκροτούν, με περιβαλλοντικά ήπιες παρεμβάσεις	- Αναβάθμιση & λειτουργική αναδιοργάνωση των υποδομών στις λιμενικές ζώνες με αντίστοιχες λιμενικές και χερσαίες εγκαταστάσεις. - Βελτίωση συγκοινωνιακών συνδέσεων των σταθμών κρουαζιέρας με τις αστικές περιοχές και περιοχές με αξιόλογους τουριστικούς – πολιτιστικούς πόρους.	Αναβάθμιση του ρόλου των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, βελτίωση της κυκλοφορίας και της ασφάλειας των πεζών καθώς και της προσβασιμότητας των εμποδιζόμενων ατόμων.	Εξασφάλιση της προσβασιμότητας, της επισκεψιμότητας και οργάνωσης των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων και υποστήριξη τους με κατάλληλα έργα υποδομών/Ένταξη τους σε τουριστικά δίκτυα.
Ανάπτυξη ειδικών τουριστικών υποδομών και εγκαταστάσεων που εμπλουτίζουν και διευρύνουν το τουριστικό προϊόν.	- Κατασκευή νέων και αναβάθμιση κοινωνικών , περιβαλλοντικών και πολιτιστικών υποδομών - Δομές για πρώθηση τοπικής κουζίνας και τοπικών προϊόντων	Ενίσχυση της λειτουργίας πολιτιστικών και ιστορικών χώρων και επέκταση των προσφερόμενων υπηρεσιών.	Αναβάθμιση και επέκταση των παρεχόμενων υπηρεσιών και δραστηριοτήτων σε μουσεία, εκθετήρια, σύγχρονες εγκαταστάσεις πληροφόρησης, φεστιβάλ και άλλες θεματικές ή πολιτιστικές εκδηλώσεις.	Ενίσχυση, προβολή και καθιέρωση φεστιβάλ, πολιτισμικών θεσμών και άλλων σχετικών εκδηλώσεων.
				Ενίσχυση δυνατοτήτων εξειδικεύσεων αθλητικών εκδηλώσεων θέασης (αγώνες ταχύπλων σκαφών, κωπηλατικοί αγώνες, κ.λπ.)

² Στο ισχύον Τομεακό Πλαίσιο για τον Τουρισμό (ΦΕΚ 1138Β/11.06.2009), το λιμάνι του Ηρακλείου σε συνδυασμό με τα Χανιά, καθορίζονται ως μια από τις 11 ενότητες της Χώρας για την ανάπτυξη θαλάσσιου τουρισμού και τουρισμού κρουαζιέρας, με γενικές κατευθύνσεις δράσεων. Οι αναλυτικές δράσεις που παρουσιάζονται στον πίνακα εξειδικεύτηκαν στο πλαίσιο της αναθεώρησης του (ΦΕΚ 3155Β/12.12.2013) που ακυρώθηκε. Η εξειδίκευση των δράσεων είναι απόλυτα συμβατή με τις γενικές κατευθύνσεις του ισχύοντος «βελτίωση υποδομών, ανάπτυξη πράσινων υποδομών, συστήματα ηλεκτρονικής ενημέρωσης, βελτίωση της εικόνας και της λειτουργικότητας του προορισμού, διαχείριση ροών επισκεπτών, εξωραϊσμός σημείων πρόσβασης και περιοχών ενδιαφέροντος»

Ανεπτυγμένες τουριστικά περιοχές	Αναπτυσσόμενες και με περιθώρια ανάπτυξης ειδικών μορφών τουρισμού	Τουρισμός κρουαζιέρας & Θαλάσσιος Τουρισμός ²	Αστικός τουρισμός	Πολιτιστικός τουρισμός
				Αθλητικός τουρισμός
				Συνεδριακός τουρισμός
• Ανάληψη δράσεων αναβάθμισης του δομημένου χώρου, με πολεοδομικές παρεμβάσεις, όπως αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων με αύξηση των ελεύθερων χώρων και των χώρων πρασίνου και παροχή κινήτρων για αναπλάσεις ιδιωτικών χώρων σε συνδυασμό με τη βελτίωση των κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων.	• Ανάληψη δράσεων αναβάθμισης του δομημένου χώρου, με πολεοδομικές παρεμβάσεις, όπως αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων με αύξηση των ελεύθερων χώρων και των χώρων πρασίνου και παροχή κινήτρων για αναπλάσεις ιδιωτικών χώρων σε συνδυασμό με τη βελτίωση των κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων.		• Δράσεις αναβάθμισης του δομημένου χώρου με πολεοδομικές παρεμβάσεις ανάπλασης	
• Παροχή κινήτρων για εκσυγχρονισμό υφιστάμενων τουριστικών μονάδων με παράλληλη αναβάθμιση σε τύπους και κατηγορίες καταλυμάτων (4 και 5 αστέρια) ή επέκταση αυτών και συμπληρώσεις με ειδικές τουριστικές υποδομές. • Δράσεις εξυγίανσης περιοχών μέσω επανάχρησης αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων, καθώς και μέσω παροχής κινήτρων για μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες, για μερική ή ολική απόσυρση μη αξιόλογων, απαξιωμένων ή εγκαταλελειμμένων κτιρίων και εγκαταστάσεων χρήσης τουρισμού, και για κατεδάφιση μη αξιόλογων ή μη απαραίτητων ή εγκαταλελειμμένων κτιρίων που προσβάλλουν το τοπίο.	• Παροχή κινήτρων για εκσυγχρονισμό υφιστάμενων τουριστικών μονάδων με παράλληλη αναβάθμιση σε τύπους και κατηγορίες καταλυμάτων (3, 4 και 5 αστέρια) ή επέκταση αυτών και συμπληρώσεις με ειδικές τουριστικές υποδομές. • Δράσεις εξυγίανσης περιοχών μέσω επανάχρησης αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων, καθώς και μέσω παροχής κινήτρων για μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες, για μερική ή ολική απόσυρση μη αξιόλογων, απαξιωμένων ή εγκαταλελειμμένων κτιρίων και εγκαταστάσεων χρήσης τουρισμού, και για κατεδάφιση μη αξιόλογων ή μη απαραίτητων ή εγκαταλελειμμένων κτιρίων που προσβάλλουν το τοπίο.		• Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ποιότητας του ξενοδοχειακού δυναμικού των αστικών περιοχών με κατασκευή νέων καταλυμάτων υψηλών προδιαγραφών, παράλληλη απόσυρση απαξιωμένων μονάδων κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, επανάχρηση του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος οποιασδήποτε χρήσης με τη μετατροπή του σε τουριστικά καταλύματα και υποστηρικτικές χρήσεις καθώς και ανάπτυξη οργανωμένων χωρικών υποδοχέων στις ευρύτερες περιοχές των πόλεων.	• Επανάχρηση αξιόλογων παλαιών κελυφών για δράσεις συνεδριακού τουρισμού.

A.5.1.2 Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Κρήτης

Το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Κρήτης (ΠΠΧΣΑΑ) εγκρίθηκε με το ΦΕΚ 1486 Β/10.10.2003 και βρίσκεται στο τελικό στάδιο η αναθεώρηση του.

Υπάρχουν 2 βασικές προβλέψεις τόσο του εγκεκριμένου όσο και του αναθεωρούμενου ΠΠΧΣΑΑ, που είναι ιδιαίτερα σημαντικές για την ΠΠ ΒΑΑ.

Η πρώτη αφορά την κατεύθυνση για ανάδειξη της πόλης των Χανίων σε «Κέντρο διαπεριφερειακής μεσογειακής ακτινοβολίας, με άξονα τις επιστήμες, τις εφαρμογές και το περιβάλλον.... Τέλος, κρίνεται απαραίτητο να ενισχυθεί η λειτουργία Κέντρου Πιστοποίησης,... για εφαρμοσμένα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης και για οικολογικά προϊόντα, ομοίως στραμμένο στις ιδιαιτερότητες του μεσογειακού χώρου.»

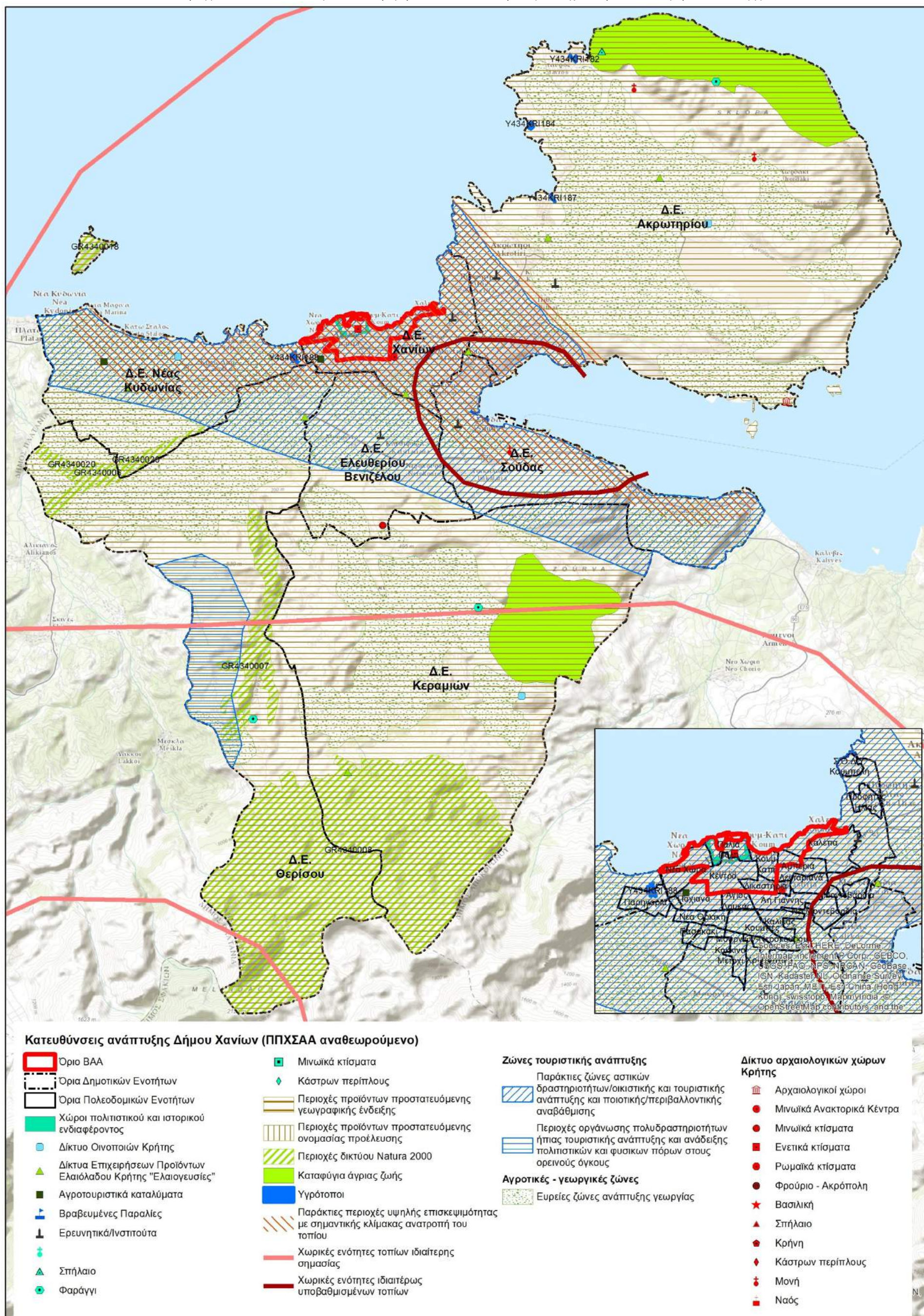
Η δεύτερη αφορά στην κατεύθυνση για ανάγκη κινητοποίησης δημόσιων και ιδιωτικών πόρων «Το ιδιαίτερα σημαντικό απόθεμα των μνημείων εντός των ιστορικών κέντρων των πόλεων Ρεθύμνου, Χανίων, Ηρακλείου και Αγίου Νικολάου, Ιεράπετρας, Σητείας και άλλων μικρότερων ιστορικών αστικών κέντρων, θα πρέπει να αντιμετωπιστεί - και ήδη αντιμετωπίζεται μερικώς - στα πλαίσια των προγραμματισμένων ή προς προγραμματισμό προγραμμάτων ανάπλασής τους. Κρίνεται, πάντως, ότι εξ' αιτίας του αριθμού τους, αφ' ενός, αλλά και των προβλημάτων που δημιουργήσε η συγκεκριμένη αστική ανάπτυξη, αφ' ετέρου, ότι οι πόροι που κατευθύνονται σήμερα δεν είναι επαρκείς, ενώ παράλληλα χαρακτηρίζονται από μεγάλη διασπορά, με αποτέλεσμα να μην είναι συνεκτικά ορατές οι όποιες ευεργετικές παρεμβάσεις. Και επειδή οι δημόσιοι πόροι δεν επαρκούν για τόσο μεγάλες παρεμβάσεις απαιτείται η κινητοποίηση ιδιωτικών πόρων μέσα από κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο.»

Με βάση το εγκεκριμένο ΠΠΧΣΑΑ η ΠΠ ΒΑΑ, περιλαμβάνεται μέσα στα «όρια ζωνών για ποιοτική αναβάθμιση τουριστικών μονάδων» που στο αναθεωρούμενο ΠΠΧΣΑΑ προσδιορίζεται ως «παράκτιες ζώνες αστικών δραστηριοτήτων / οικιστικής / τουριστικής ανάπτυξης και ποιοτικής / περιβαλλοντικής αναβάθμισης»

Στον χάρτη Α.5.1.2, απεικονίζονται οι ειδικές ζώνες τουρισμού αλλά και προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος όπως αυτές προβλέπονται αναλυτικά από το αναθεωρούμενο ΠΠΧΣΑΑ, σε συνδυασμό με τα σημαντικά στοιχεία φυσικού ιστορικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αλλά και ειδικά τουριστικά δίκτυα. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει ο ειδικός ρόλος της ΠΠ ΒΑΑ μέσα στην χωρική ενότητα τοπίων ιδιαίτερης σημασίας «Τοπίο Ενότητας 7 – Χανιά, Ακρωτήρι, Βάμμος».

Οι κατευθύνσεις ανάπτυξης του εγκεκριμένου και του αναθεωρούμενου ΠΠΧΣΑΑ παρουσιάζονται στον πίνακα Α.5.1.2 σε αντιστοίχιση με τις κατευθύνσεις για την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού του ΕΠΧΣΑΑ Τουρισμού, όπως κωδικοποιήθηκαν στην ενότητα Α.5.1.1

Τα χαρακτηριστικά και οι κατευθύνσεις για την χωρική ενότητα τοπίου ιδιαίτερης σημασίας παρουσιάζονται αναλυτικά στο σχήματα Α.5.1.2

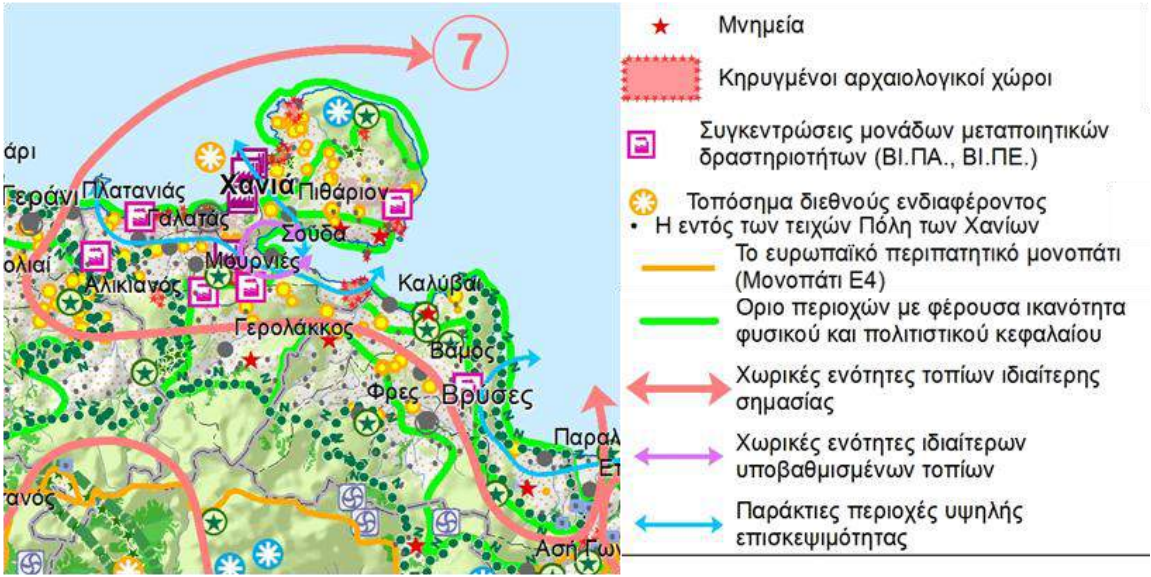
Πίνακας Α.5.1.2 : Κωδικοποίηση κατευθύνσεων ΠΠΧΣΑΑ σε αντιστοίχιση με τις κατευθύνσεις για ειδικές μορφές ρουρισμού του ΕΠΧΣΑΑ για τον Τουρισμό

Κατευθύνσεις ΠΠΧΣΑΑ	Τουρισμός κρουαζιέρας & Θαλάσσιος Τουρισμός ³	Αστικός τουρισμός	Πολιτιστικός τουρισμός
			Αθλητικός τουρισμός
			Συνεδριακός τουρισμός
- καταγραφή, κήρυξη και ανάδειξη κτηρίων, χώρων ή εγκαταστάσεων, που αποτελούν σημαντικά στοιχεία αναφοράς από άποψη ιστορίας, τοπίου ή αρχιτεκτονικής συγκρότησης - κέντρο διαπεριφερειακής μεσογειακής ακτινοβολίας με άξονα τις επιστήμες και καινοτόμες εφαρμογές για το περιβάλλον, για εφαρμοσμένα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης και για οικολογικά προϊόντα, με βάση τις ιδιαιτερότητες του μεσογειακού χώρου		Ανάδειξη και αναβάθμιση των ιστορικών κέντρων, μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και λοιπών αξιόλογων στοιχείων του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος .	Διατήρηση και ανάδειξη της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και ειδικότερα των ιστορικών κέντρων των πόλεων αλλά και μεμονωμένων κτιρίων
- ενοποίηση των ιστορικών τοπόσημων και του φυσικού τοπίου μέσα από την ανάπτυξη του άξονα «Ενετικό Λιμάνι – Παλιά Πόλη – Τείχη – Χαλέπα» - αξιοποίηση νέων τεχνολογιών για σχεδιασμό ειδικών διαδρομών και διαχείριση επισκεπτών - σύνδεση του τουρισμού – πολιτισμού με τον αγροδιατροφικό τομέα - προώθηση προγραμμάτων για την οργάνωση πολιτιστικών περιπάτων, σε συνδυασμό με ιστορικούς, πολιτιστικούς χώρους και εγκαταστάσεις.	Διασύνδεση των σταθμών κρουαζιέρας με θεματικά δίκτυα των ευρύτερων περιοχών (πολιτιστικά, θρησκευτικά, φυσιολατρικά κ.α.).	Κατάλληλη σήμανση και ενημέρωση των επισκεπτών για τη θέση και το περιεχόμενο των τουριστικών πόρων και εξασφάλιση εύκολης πρόσβασης σε αυτούς.	Η ενίσχυση δράσεων τύπου RI–SE (μεταξύ άλλων προωθείται η σύνδεση καινοτομίας – πολιτισμού) για τη δημιουργία πολυχώρων ψηφιακής αναπαράστασης ιστορικών, μυθολογικών και άλλων πολιτιστικών σεναρίων.
- νέες μόνιμες εγκαταστάσεις που χωροθετούνται κατά προτεραιότητα σε περιοχές συνδεδεμένες με τους πολιτιστικούς πόλους, σε κελύφη με ιδιαίτερα ιστορικά, μορφολογικά ή κατασκευαστικά χαρακτηριστικά - προώθηση νέων μορφών θεματικού τουρισμού με συνδυασμό υποδομών, εγκαταστάσεων και δράσεων τουρισμού, αναψυχής και πολιτισμού, ανάδειξης της κρητικής διατροφής και εξασφάλιση κατασκευών και εγκαταστάσεων υψηλής ποιότητας και αισθητικής με ένταξη στον περιβάλλοντα χώρο και το τοπίο και με ειδική μέριμνα για την ανάδειξη, προβολή και διατήρηση του υπάρχοντος φυσικού και πολιτιστικού κεφαλαίου	Ανάπτυξη στις παρυφές των σταθμών κρουαζιέρας χώρων εμπορικών χρήσεων, ψυχαγωγίας και προώθησης τοπικών προϊόντων.	- Υποστήριξη του ρόλου των πόλεων ως αυτόνομων προορισμών τουρισμού σύντομης διάρκειας (city break). - Ένταξη των αστικών κέντρων σε εθνικά και διεθνή δίκτυα βάσει θεματικών ενοτήτων (π.χ. κοινή ιστορία, αρχιτεκτονική, τοπική παραγωγή, κ.α.).	- Δημιουργία μουσείων και θεματικών πάρκων συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογικών για την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων και ιδιαιτεροτήτων κάθε περιοχής. - Ανάπτυξη του γαστρονομικού τουρισμού και ένταξη του στο τουριστικό προϊόν
			- Ανάπτυξη προπονητικών κέντρων σε παραθαλάσσιες περιοχές για τις δραστηριότητες του θαλάσσιου σκι, ιστιοδρομίες, κ.λπ. - Δημιουργία υποδομών αθλητισμού για άτομα με ειδικές ανάγκες. - Προώθηση δράσεων εκσυγχρονισμού υφιστάμενων υποδομών.
			Δημιουργία συνεδριακού πόλου & αξιοποίηση πανεπιστημιακών ερευνητικών ιδρυμάτων καθώς και αξιόλογων στοιχείων της ιστορίας και του πολιτισμού.
- βελτίωση της προσβασιμότητας με Μέσα Μαζικής Μεταφοράς (ΜΜΜ) - ανάδειξη του θαλάσσιου μετώπου των Χανίων και η διασύνδεσή του σε όρους βιώσιμης κινητικότητας με την αστική περιοχή και την Παλιά Πόλη . - δημιουργία εκτεταμένου δικτύου πεζοδρόμων και ποδηλατικών διαδρομών - εκσυγχρονισμός και βελτίωση των υποδομών των λιμανιών με έλεγχο των τάσεων εντατικοποίησης της χρήσης και με μέριμνα για να μην υποθηκεύονται οι στόχοι για τις περιβάλλουσες αστικές περιοχές.	- Αναβάθμιση & λειτουργική αναδιοργάνωση των υποδομών στις λιμενικές ζώνες με αντίστοιχες λιμενικές και χερσαίες εγκαταστάσεις. - Βελτίωση συγκοινωνιακών συνδέσεων των σταθμών κρουαζιέρας με τις αστικές περιοχές και περιοχές με αξιόλογους τουριστικούς – πολιτιστικούς πόρους.	Αναβάθμιση του ρόλου των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, βελτίωση της κυκλοφορίας και της ασφάλειας των πεζών καθώς και της προσβασιμότητας των εμποδιζόμενων ατόμων.	Εξασφάλιση της προσβασιμότητας, της επισκεψιμότητας και οργάνωσης των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων και υποστήριξη τους με κατάλληλα έργα υποδομών/Ένταξη τους σε τουριστικά δίκτυα.
- πολιτιστικές εκδηλώσεις κλίμακας πόλης και γειτονιάς. - οργάνωση μόνιμων εκδηλώσεων εντός ή πλησίον αρχαιολογικών χώρων και μνημείων, με προϋπόθεση την ασφάλειά τους. - καθιέρωση θεσμών που αναδεικνύουν καινοτομία για την προστασία του περιβάλλοντος και την παραγωγή και προώθηση οικολογικών προϊόντων με βάση τα μεσογειακά χαρακτηριστικά	Ενίσχυση της λειτουργίας πολιτιστικών και ιστορικών χώρων και επέκταση των προσφερόμενων υπηρεσιών.	Αναβάθμιση και επέκταση των παρεχόμενων υπηρεσιών και δραστηριοτήτων σε μουσεία, εκθετήρια, σύγχρονες εγκαταστάσεις πληροφόρησης, φεστιβάλ και άλλες θεματικές ή πολιτιστικές εκδηλώσεις.	Ενίσχυση, προβολή και καθιέρωση φεστιβάλ, πολιτισμικών θεσμών και άλλων σχετικών εκδηλώσεων.
			Ενίσχυση δυνατοτήτων εξειδικεύσεων αθλητικών εκδηλώσεων θέασης (αγώνες ταχύπλων σκαφών, κωπηλατικοί αγώνες, κ.λπ.)

³ Στο ισχύον Τομεακό Πλαίσιο για τον Τουρισμό (ΦΕΚ 1138Β/11.06.2009), το λιμάνι του Ηρακλείου σε συνδυασμό με τα Χανιά, καθορίζονται ως μια από τις 11 ενότητες της Χώρας για την ανάπτυξη θαλάσσιου τουρισμού και τουρισμού κρουαζιέρας, με γενικές κατευθύνσεις δράσεων. Οι αναλυτικές δράσεις που παρουσιάζονται στον πίνακα εξειδικεύτηκαν στο πλαίσιο της αναθεώρησης του (ΦΕΚ 3155Β/12.12.2013) που ακυρώθηκε. Η εξειδίκευση των δράσεων είναι απόλυτα συμβατή με τις γενικές κατευθύνσεις του ισχύοντος «Βελτίωση υποδομών, ανάπτυξη πράσινων υποδομών, συστήματα ηλεκτρονικής ενημέρωσης, βελτίωση της εικόνας και της λειτουργικότητας του προορισμού, διαχείριση ροών επισκεπτών, εξωραϊσμός σημείων πρόσβασης και περιοχών ενδιαφέροντος»

Κατευθύνσεις ΠΠΧΣΑΑ	Τουρισμός κρουαζιέρας & Θαλάσσιος Τουρισμός ³	Αστικός τουρισμός	Πολιτιστικός τουρισμός
			Αθλητικός τουρισμός
			Συνεδριακός τουρισμός
• Ανάληψη δράσεων αναβάθμισης του δομημένου χώρου, με πολεοδομικές παρεμβάσεις, όπως αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων με αύξηση των ελεύθερων χώρων και των χώρων πρασίνου και παροχή κινήτρων για αναπλάσεις ιδιωτικών χώρων σε συνδυασμό με τη βελτίωση των κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων. • ανάληψη δράσεων αποφόρτισης των υψηλών πιέσεων και αναβάθμιση του δομημένου χώρου με εργαλεία τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού και ειδικές ρυθμίσεις για την εξυγίανση, την περιβαλλοντική και ποιοτική αναβάθμιση		• Δράσεις αναβάθμισης του δομημένου χώρου με πολεοδομικές παρεμβάσεις ανάπλασης	
• Παροχή κινήτρων για εκσυγχρονισμό υφιστάμενων τουριστικών μονάδων με παράλληλη αναβάθμιση σε τύπους και κατηγορίες καταλυμάτων (4 και 5 αστέρια) ή επέκταση αυτών και συμπληρώσεις με ειδικές τουριστικές υποδομές. • Δράσεις εξυγίανσης περιοχών μέσω επανάχρησης αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων, καθώς και μέσω παροχής κινήτρων για μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες, για μερική ή ολική απόσυρση μη αξιόλογων, απαξιωμένων ή εγκαταλελειμμένων κτιρίων και εγκαταστάσεων χρήσης τουρισμού, και για κατεδάφιση μη αξιόλογων ή μη απαραίτητων ή εγκαταλελειμμένων κτιρίων που προσβάλλουν το τοπίο. • ανάπλαση, εξυγίανση, αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός και συμπλήρωση υφιστάμενων τουριστικών εγκαταστάσεων και υποδομών με στόχο την προσέλκυση τουρισμού υψηλού επιπέδου και τη δημιουργία θυλάκων τουριστικής καινοτομίας και πρότυπης αναψυχής • καταγραφή, κήρυξη και ανάδειξη κτηρίων, χώρων ή εγκαταστάσεων, που αποτελούν σημαντικά στοιχεία αναφοράς από άποψη ιστορίας, τοπίου ή αρχιτεκτονικής συγκρότησης και χωροθετούνται σε αυτά οι επιθυμητές χρήσεις και δραστηριότητες τουρισμού - πολιτισμού. • θέσπιση κινήτρων για την ενεργοποίηση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας		• Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ποιότητας του ξενοδοχειακού δυναμικού των αστικών περιοχών με κατασκευή νέων καταλυμάτων υψηλών προδιαγραφών, παράλληλη απόσυρση απαξιωμένων μονάδων κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, επανάχρηση του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος οποιασδήποτε χρήσης με τη μετατροπή του σε τουριστικά καταλύματα και υποστηρικτικές χρήσεις καθώς και ανάπτυξη οργανωμένων χωρικών υποδοχέων στις ευρύτερες περιοχές των πόλεων.	• Επανάχρηση αξιόλογων παλαιών κελυφών για δράσεις συνεδριακού τουρισμού.

Σχήμα Α.5.1.2: Παρουσίαση τοπίου ιδιαίτερης σημασίας Χανιά, Ακρωτήρι, Βάμμος⁴

 Αισθητικό και φυσικό κάλλος Στην ενότητα αυτή συναντάμε Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους, περιοχές ενταγμένες στο δίκτυο Natura 2000 κυρίως στην παράλια ζώνη και πολυπληθείς θέσεις κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων. Κύριος χαρακτήρας των ιστορικών και αρχαιολογικών καταλοίπων είναι Ενετικά και Ελληνικά. Υπάρχουν αρκετοί παραδοσιακοί οικισμοί σε μέτρια κατάσταση εκ των οποίων δύο είναι κηρυγμένοι. Πολιτισμικό περιβάλλον Εντός της ενότητας για την καλύτερη προσέγγιση και ανάδειξη εκτός των κοινών χαρακτηριστικών και αυτών των κυρίαρχων, διακρίνουμε δύο υποενότητες αυτή των παράλιων οικισμών και αυτή των μεσόγειων – ημιορεινών οικισμών. Η υποενότητα παράλιων οικισμών αναπτύσσεται σε χαμηλές κλίσεις με θέα στη θάλασσα, με ελαιώνες, κηπευτικά και πορτοκαλεώνες. Περιοχή με σημαντικό φυσικό πλούτο και την παλαιά πόλη των Χανίων, Τοπίο Διεθνούς Σημασίας, με ιδιαίτερη πολιτισμική αξία. Σημαντικοί αρχαιολογικοί χώροι επίσης βρίσκονται σε ολόκληρη την υποενότητα, όπως τα Άπτερα, το Μαράθι, ο Αλικιανός, ο μινωικός οικισμός Ψαθί. Ειδικότερα στην περιοχή Ακρωτηρίου σημαντικά αξιοθέατα αποτελούν τα Μοναστήρια : Γκουβερνέτου, Αγίας Τριάδας Τσαγκαρόλων, Αγίου Ιωάννου Ελεήμονος που αποτελούν και Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους, καθώς επίσης και τα σημαντικά Σπήλαια: Λέρα στα Κουνουπιδιανά, «Αρκούδα» ή «Αρκουδιώτισσα» στην περιοχή Μονής Γκουβερνέτου, «Μετόχι Παναγίας Περβολίτσας» στο Μουζουρά κ.α Η υποενότητα μεσόγειων-ημιορεινών οικισμών αναπτύσσεται στα νότια των παράλιων οικισμών, σε μεσόγειες περιοχές χωρίς ιδιαίτερα έντονη οικιστική και τουριστική ανάπτυξη. Υπάρχουν παραδοσιακοί οικισμοί μη χαρακτηρισμένοι και δύο κηρυγμένοι η Κάστελος και η Φυλακή. Σημαντικοί αρχαιολογικοί χώροι ο Νεροκούρος, που είναι και ΤΙΦΚ, ο Κάστελος Βαρυπέτρου, ο αρχαίος οικισμός (ίσως Κόριον) στη θέση Μετόχι Κάβαλος. Επίσης συναντάμε σημαντικά ιστορικά μνημεία και σημαντικά κτήρια.	Αναγνωρισιμότητα Κύριο χαρακτηριστικό για το σύνολο της ενότητας είναι το πλούσιο πολιτισμικό της περιβάλλον, με αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικά μνημεία διεθνούς και εθνικής σημασίας, όπως η εντός των τειχών Παλιά Πόλη Χανίων και οι Μονές Αγ. Ιωάννου Γκουβερνέτου και Αγ. Τριάδος Τσαγκαρόλων, ενώ οι πλειοψηφία των οικισμών αναφέρεται στον τουρισμό. Αναλλοίωτος χαρακτήρας – αξιόλογη ποιότητα Η τουριστική ανάπτυξη έχει δημιουργήσει σημαντικές αλλοιώσεις στο οικιστικό τοπίο κυρίως στους παράλιους οικισμούς. Στο εναπομείναν φυσικό τοπίο δεν παρατηρούνται ιδιαίτερες αλλοιώσεις ενώ υπάρχουν περιοχές όπου η κατάσταση του τοπίου κρίνεται φυσική/άριστη. Οι πολιτιστικοί πόροι που προστατεύονται είναι στην πλειοψηφία τους σε καλή κατάσταση. Ήδη αναγνωρισμένα προστατευόμενα στοιχεία Στο εσωτερικό του συνόλου της ενότητας υπάρχουν περιοχές εντός ζωνών του δικτύου Natura 2000 οι: SPA 4340018 Νησίδα Άγιοι Θεόδωροι, GR4340006 Λίμνη Αγιάς-Πλατανιάς- ρέμα και εκβολή Κερίτη-Κοιλάδα Φάσας, SPA 4340020 Λίμνη Αγιάς, GR4340010 Δράπανο-παραλία Γεωργιούπολης-Λίμνη Κουρνά και SPA 4340022 Λίμνη Κουρνά και εκβολή Αλμυρού. Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους έχουν χαρακτηριστεί τα: Αλικιανός, Νεροκούρος, Αλμυρίδα Πλάκας, Δουλιανά, Άσπρο Γαβαλοχωρίο, Γαβαλοχώρι, Μονές Γκουβερνέτου-Τσαγκαρόλων και Ακρωτήρι, ο Κόλπος Καλαθά μαζί με το Σταυρό Κουνουπιδιανών, Χανιάς-ο κόλπος και η Λίμνη Κουρνά. Υπάρχουν σημαντικές θέσεις κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων και μεταξύ άλλων η εντός των τειχών Πόλη των Χανίων-Τοπίο Διεθνούς Σημασίας, τα Άπτερα, η νησίδα Σούδα, το Μαράθι Ακρωτηρίου, ο Μινωικός οικισμός Ψαθί - Νέας Κυδωνίας, ο Μινωικός οικισμός στη θέση «Αμμούτσες»- Ιερά Μονή Αγ. Τριάδος Ακρωτηρίου, η περιοχή Σταυρός, ο κόλπος Καλαθά, ο Νεροκούρος, ο Κάστελος Βαρυπέτρου, η περιοχή Αλικιανού και ο αρχαίος οικισμός (ίσως Κόριον) στη θέση Μετόχι Κάβαλος. Ειδικότερα στην περιοχή Ακρωτηρίου σημαντικά αξιοθέατα αποτελούν τα Μοναστήρια : Γκουβερνέτου, Αγίας Τριάδας Τσαγκαρόλων, Αγίου Ιωάννου Ελεήμονος που είναι και Τοπία Εθνικής Σημασίας. Κηρυγμένοι παραδοσιακοί οικισμοί είναι το Πάτημα και η Φυλακή, ενώ στο σύνολο της ενότητας υπάρχουν παραδοσιακοί οικισμοί μη χαρακτηρισμένοι.	Μοναδικότητα- σπανιότητα Η χωρική ενότητα αποτελεί περιοχή με σημαντικό φυσικό και πολιτισμικό πλούτο με ζώνες προστασίας που ανήκουν στο δίκτυο Natura 2000. Ειδικότερα όσον αφορά στην ζώνη Λίμνη Αγιάς-Πλατανιάς ρέμα και εκβολή Κερίτη-κοιλάδα Φάσας εμφανίζεται ένα σημαντικό υγροτοπικό σύστημα με ποικιλία βιοτόπων και μεγάλη βιοποικιλότητα, ενώ η κοιλάδα Φασά είναι ο μοναδικός υγρότοπος στην Ελλάδα και ένας από τους λίγους της Ευρώπης που φιλοξενεί τη φτέρη Woodwardia radicans. Η περιοχή Δράπανο- παραλία Γεωργιούπολης- Παραλία Κουρνά αποτελεί επίσης σημαντικό υγροτοπικό σύστημα, από τα σημαντικότερα συστήματα στην ανατολική Μεσόγειο, λόγω της μεγάλης ποικιλίας διαφορετικών βιοτόπων, της σημασίας για τα μεταναστευτικά πουλιά και της παρουσίας πλούσιας πανίδας και χλωρίδας. Η αξία του τοπίου ως φυσικού πόρου Ενδιαφέροντα πολιτιστικά, φυσικά, οικολογικά και γεωμορφολογικά στοιχεία, συνθέτουν την αισθητική αξία του τοπίου για το σύνολο της ενότητας. Επίσης εντοπίζονται πανοραμικές θέες προς το Κρητικό πέλαγος και ενδιαφέρουσες διαδρομές σε σπάνιο τύπο τοπίου. Στόχοι ποιότητας. Αναγκαία μέτρα προστασίας και διαχείρισης Τα σημαντικότερα προβλήματα στο σύνολο της ενότητας, εντοπίζονται στο οικιστικό τοπίο. Αφενός στην οικιστική περιοχή των Χανίων εκτός της παλαιάς πόλης και αφετέρου στους παράλιους οικισμούς, οι αλλοιώσεις είναι μεν τοπικού χαρακτήρα πλην όμως σημαντικές και απαιτούνται άμεσα μέτρα για την ανάταξη τους. Η εκτός σχεδίου δόμηση, η εντατική οικιστική και τουριστική χρήση σε μια ζώνη βάθους 2-3 χλμ. από το παραλιακό μέτωπο, αλλοιώνει το πλούσιο φυσικό τοπίο και επιπλέον δημιουργείται ρύπανση στη θάλασσα και στα ρέματα. Επομένως η ποιοτικότερη ένταξη της οικιστικής ανάπτυξης στο φυσικό περιβάλλον, η απόδοση καθαρότερων υδάτων στη θάλασσα και στα ρέματα που την τροφοδοτούν και η αποκατάσταση/ανάδειξη των μνημείων και των οικισμών με παραδοσιακό χαρακτήρα, είναι οι κύριοι στόχοι ποιότητας τοπίου για την ενότητα αυτή. Ειδικότερα στις περιοχές που βρίσκονται σε ζώνες του δικτύου Natura 2000, εκτός του ελέγχου στη δόμηση και την απόδοση καθαρότερων υδάτων, πρέπει να τεθούν υπό έλεγχο, το κυνήγι, η βόσκηση και η επέκταση των καλλιεργειών.
---	--	--

⁴ Αναθεώρηση και εξειδίκευση του ΠΠΧΣΑΑ Κρήτης. Στάδιο Β.1 - Τεύχος 9

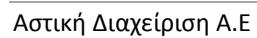
A.5.1.3 Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο

Με δεδομένο ότι η αναθεώρηση του εγκεκριμένου Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΓΠΣ) βρίσκεται σε εξέλιξη, κωδικοποιούνται οι βασικές κατευθύνσεις του ισχύοντος ΓΠΣ (Χάρτης A.5.1.3 από την υπό εξέλιξη μελέτη για την αναθεώρηση του ΓΠΣ) που αφορούν στην ΠΠ ΒΑΑ και είναι :

- Οργάνωση τουρισμού και αναψυχής στα Ταμπακαριά.
- Εγκατάσταση επιμέρους λειτουργιών του Πολυτεχνείου σε παραδοσιακά κτίσματα ιδιαίτερα της παλιάς πόλης.
- Χωροθέτηση αθλητικών εγκαταστάσεων σε κατάλληλους χώρους στις πολεοδομικές ενότητες και συμπληρωματικών υπαίθριων εγκαταστάσεων στις τάφρους της παλιάς πόλης.
- Δημιουργία χώρων αστικού πρασίνου – τοπικών πάρκων σε κατάλληλους χώρους σε πολεοδομικές ενότητες και στην ανατολική και δυτική τάφρο της παλιάς πόλης και μικρότερων χώρων πρασίνου σε συνδυασμό και με παιδικές χαρές.
- Χωροθέτηση πολιτιστικών λειτουργιών στο Πνευματικό Κέντρο του Στρατοπέδου Τζομπανάκη, στα Νεώρια και σε άλλα ιστορικά κτίρια της Παλαιάς Πόλης και στα κτίρια των Ταμπακαριών στη Χαλέπα.
- Εγκατάσταση του Αρχαιολογικού Μουσείου και χωροθέτηση πολιτιστικών εγκαταστάσεων στις γειτονιές.
- Αυτοτελής οργάνωση Δικαστηρίων και Δημόσιων Υπηρεσιών σε χωριστά κτίρια, με χρησιμοποίηση του σημερινού κτιρίου των Δικαστηρίων.
- Εξυγίανση – ανάπλαση των ζωνών χονδρεμπορίου – μεταφορών που βρίσκονται μέσα στην πόλη.
- Ιεράρχηση του οδικού δικτύου με βασικότερες παρεμβάσεις:
 - ✓ μετατροπή του οδικού δικτύου από ακτινικό σε δίκτυο καμβά.
 - ✓ ιεράρχηση του οδικού δικτύου σε αρτηρίες συλλεκτήριες και τοπικής σημασίας δρόμους και ειδικότερα για την ΠΠ ΒΑΑ την δημιουργία ενός ημιδακτυλίου, που περιβάλλει την κεντρική περιοχή και αποτελείται από ζεύγος μονόδρομων συλλεκτηρίων (Μ. Μπότσαρη, Εφ. Πολεμιστών) και επεκτείνεται δυτικά μέχρι την ακτή της Ν. Χώρας και ανατολικά με το ζεύγος Ηρ. Πολυτεχνείου – 8^{ης} Δεκεμβρίου..
 - ✓ Δημιουργία εγκάρσιων βασικών αξόνων για την ολοκλήρωση του δικτύου.
- Καθορισμός οικονομικών και θεσμικών κινήτρων και πολεοδομικών μηχανισμών και ειδικότερα:
 - ✓ Ζώνη ειδικής ενίσχυσης στο Κουμ Καπί και σε τμήμα της Νέας Χώρας.
 - ✓ Ζώνη Ειδικών Κινήτρων (ΖΕΚ) στα Πολεοδομικά Κέντρα στη Νέα Χώρα, στην Αμπεριά και στη Χαλέπα, στα Ταμπαριά.
 - ✓ Ζώνη περιβαλλοντικής αναβάθμισης στις περιοχές Νέα Χώρας, Μεϊντάνι Χαλέπα, Παλιό Λιμάνι, Κουμ Καπί.
 - ✓ Ζώνη ποιοτικής αναβάθμισης α) σε περιοχές κατοικίας: στο Κουμ Καπί, Σπλάτζια (Παλιά Πόλη) Μεϊντάνι – ρέμα Αγ. Παντελεήμονος Νέα Χώρα, και β) σε περιοχές λουίων χρήσεων, στο Καστέλλι παλιάς πόλης, στη ζώνη καταστημάτων οδού Σκαλίδη, Ανατολική και Δυτική τάφρο παλιάς πόλης, Ν. Χώρα, ζώνη γύρω από τα Ταμπακαριά – Σχολή Καλογραιών.
- Καθορισμός νέων αναπτυξιακών ζωνών και ειδικότερα:

- ✓ Ζώνη χονδρεμπορίου στην Παλιά Πόλη.
- ✓ Αναπτυξιακές ζώνες τουρισμού: στην παραλιακή ζώνη στα Ταμπακαριά.
- ✓ Ζώνη λιανικού εμπορίου στη Χαλέπα.
- Προτάσεις για τη λήψη μέτρων για την προστασία του Περιβάλλοντος και ειδικότερα εξυγίανση – ανάπλαση των ακτών Ν. Χώρας, Κουμ Καπί, Χαλέπας, Αγ. Κυριακής, παλιού λιμανιού με την αλλαγή των σημείων εκροής ομβρίων και λυμάτων και διευθέτηση των χειμάρρων και κατάλληλων διαμορφώσεων ώστε να λειτουργήσουν σαν χώροι αναψυχής.
- Προτάσεις για την προστασία αρχιτεκτονικών συνόλων ιστορικής και αρχαιολογικής κληρονομιάς με:
 - ✓ Τη σύνταξη μελέτης διάσωσης και ανάπτυξης της παλιάς πόλης.
 - ✓ Τη σύνταξη μελέτης επισήμανσης και κήρυξης διατηρητέων κτιρίων και ανάπλασης αξιόλογων οικιστικών συνόλων.

Χάρτης Α.5.1.3 : Απόσπασμα από το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο

A.5.1.4 Ειδικές Μελέτες και Ειδικά Πλαίσια Προστασίας

Αποκωδικοποιούνται Ειδικές Μελέτες και Ειδικά Πλαίσια Προστασίας που αφορούν την ΠΠ ΒΑΑ, σε αντιστοίχιση και με βασικές κατευθύνσεις του ΓΠΣ.

Σε ότι αφορά την πρόβλεψη του ΓΠΣ, για την προστασία και ανάδειξη της Παλιάς Πόλης, το 2012 με το ΦΕΚ 97ΑΑΠ/28.03.2012, ανακαλείται η υπ' αριθμ. 6478/26-7-1965 Υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 523/Β'/16-8-65) «Περί κηρύξεως της εντός των τειχών πόλεως Χανίων ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου» και γίνεται η οριοθέτηση Ζωνών Α' και Β' προστασίας του αρχαιολογικού χώρου της πόλης των Χανίων (χάρτης Α.5.1.4.1), με περιορισμούς για τη Ζώνη Α' όπου επιτρέπονται:

- α) Οι εργασίες αποκατάστασης του αρχικού επιπέδου των τάφρων, όπου αυτό έχει αλλοιωθεί.
- β) Η απομάκρυνση όλων των νεωτερικών κατασκευών.
- γ) Οι φυτεύσεις και λοιπές εργασίες ανάδειξης των τάφρων και των οχυρώσεων.
- δ) Η διέλευση υπογείων δικτύων Κοινής Ωφελείας.

Επίσης με βάση το Ειδικό Χωροταξικό για τον Τουρισμό (ΦΕΚ 1138Β/2009), δίνεται ως κατεύθυνση για Αρχαιολογικούς χώρους & Μνημεία η εξασφάλιση της προσβασιμότητας, της επισκεψιμότητας και της οργάνωσής τους, εξωραϊσμός του περιβάλλοντος χώρου, έλεγχος χρήσεων και της εγκατάστασης δικτύων υποδομής, ώστε να διασφαλίζεται η βέλτιστη ανάδειξή τους.

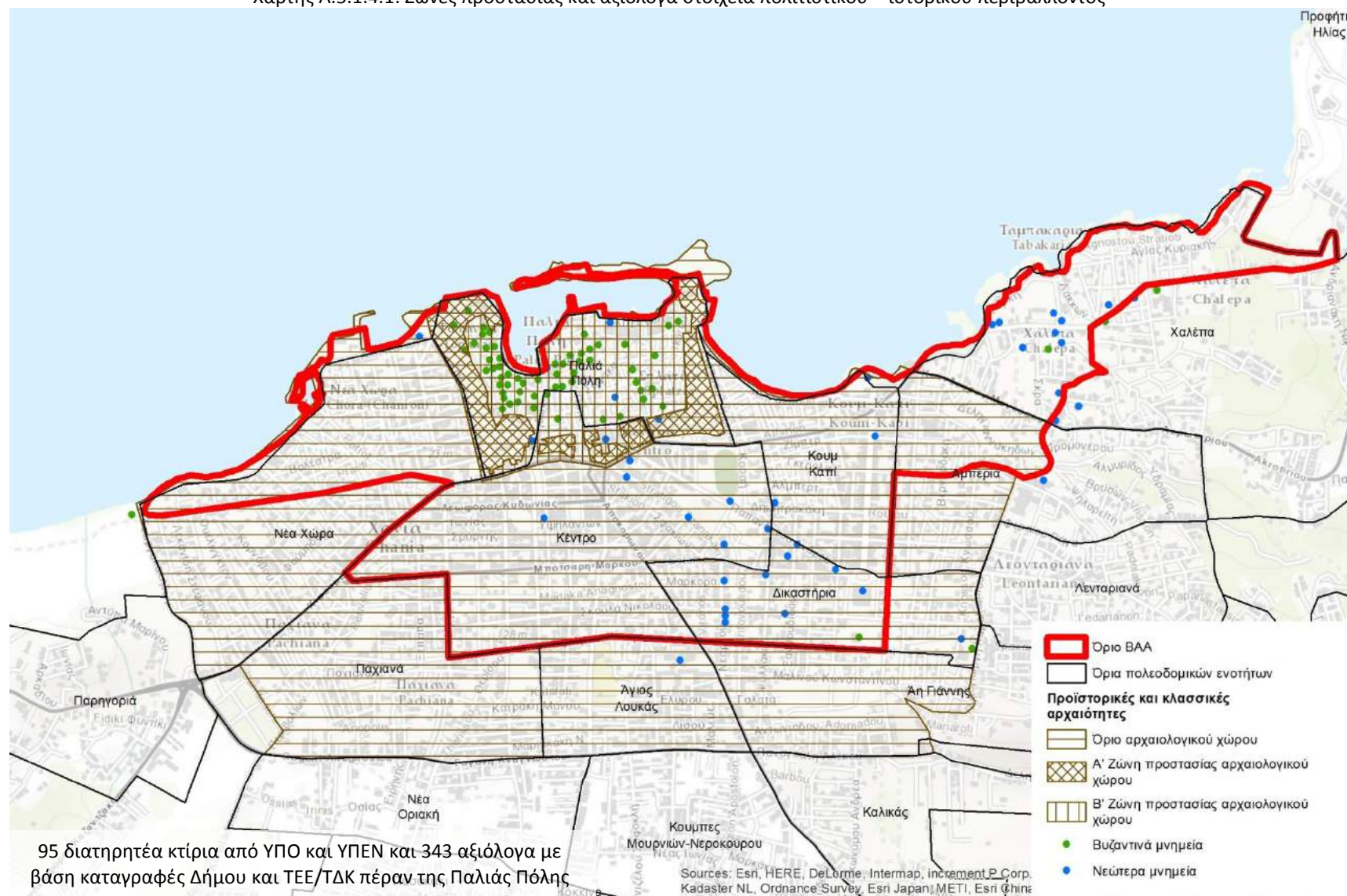
Για την παλιά πόλη, δεν έχει θεσμοθετηθεί η μελέτη⁵ που συντάχθηκε στα τέλη της δεκαετίας του 1970, αποτέλεσε όμως το αρχικό πλαίσιο για τις παρεμβάσεις στην Παλιά Πόλη των Χανίων, με τέσσερεις στόχους οι οποίοι είχαν ιεραρχηθεί με συντελεστές βαρύτητας, βάσει των ειδικών συνθηκών της περιοχής μελέτης:

- Σε πρώτη προτεραιότητα: Ο στόχος της πολεοδομικής προστασίας (ενδεικτική βαρύτητα 50%).
- Σε δεύτερη (και ίση): Ο στόχος της βελτίωσης των συνθηκών ζωής και ο στόχος ενεργοποίησης των πόρων ανάπτυξης (ενδεικτική βαρύτητα 20% + 20%).
- Σε τρίτη προτεραιότητα: Ο στόχος της προστασίας της υφιστάμενης κοινωνικής δομής (ενδεικτική βαρύτητα 10%).

Στο πλαίσιο αυτής της μελέτης διατυπώνεται και η αναγκαιότητα σύνδεσης της προστασίας της παλιάς πόλης με την οικονομική αναζωογόνηση της, και την διασφάλιση κινήτρων για την κινητοποίηση και του ιδιωτικού τομέα, που αποτελεί κατεύθυνση και του ΠΠΧΑΑ. Ειδικότερα αναφέρεται ότι «...Η σκοπούμενη εξάλλου πολεοδομική ανάπλαση και αποκατάσταση της παλιάς πόλης, αλλά και η διακριτική τουριστική της αξιοποίηση θα επιφέρουν και θετικές εξελίξεις στην οικονομία των νοικοκυριών της. Αφενός μεν οι κάτοικοι θα ενισχυθούν ποικιλότροπα οικονομικά, είτε με χαμηλότοκα δάνεια και επιδοτήσεις από κρατικούς φορείς που θα οργανώσουν και θα μεθοδεύσουν τη συντήρηση, ανανέωση και ανάπλαση και αφετέρου, θα αποκτήσουν δεύτερα εισοδήματα από την τουριστική εκμετάλλευση των κτισμάτων, και την ανάπτυξη των σχετικών εμπορικών κλάδων. Αλλά και η σύνθεση του πληθυσμού από άποψης οικονομικής δυναμικότητας και

⁵ «Μελέτη προστασίας και ανάδειξης Παλιάς Πόλης Χανίων» 1977, Ρωμανού - Καλλιγιά

Χάρτης Α.5.1.4.1: Ζώνες προστασίας και αξιόλογα στοιχεία πολιτιστικού – ιστορικού περιβάλλοντος

εισοδηματικής στάθμης αναμένεται ότι θα αλλάξει σε ελπιδοφόρα κατεύθυνση: αντί της εισροής –όπως μέχρι σήμερα- προσωρινού πληθυσμού (μετανάστες προς Αθήνα), οικονομικά αδύνατου, εισροή σχετικά νεότερου και οικονομικά πιο εύρωστου πληθυσμού μεσαίων και υψηλότερων εισοδημάτων, από τα Χανιά (μόνιμη κατοικία), αλλά και από την υπόλοιπη Ελλάδα και το εξωτερικό...».

Στην ίδια μελέτη τίθενται και κάποιες πρωτόλειες αρχές σε ότι αφορά την βιώσιμη ανάπτυξη της παλιάς πόλης σε όρους περιβαλλοντικούς και κλιματικούς, αλλά και βιώσιμης κινητικότητας, επισημαίνοντας την ανάγκη για στεγάνωση δωματίων και δημιουργία δικτύου πεζοδρόμων και κοινοχρήστων με παράλληλη βελτίωση των τεχνικών, περιβαλλοντικών υποδομών αλλά και αναβάθμιση των κοινωνικών υποδομών: «...Ο εξοπλισμός των κατοικιών με σύγχρονες ανέσεις υγιεινής, η επισκευή τους, (όχι μόνο των προσόψεων αλλά και ολόκληρου του κτίσματος), η στεγάνωση των δωματίων και των θεμελίων των κτισμάτων που πρέπει να εξασφαλισθούν με κάθε τρόπο, αποτελούν τη βασική προϋπόθεση για τη δημιουργία του υλικού υποβάθρου της καλής ποιότητας ζωής μέσα στα παλιά κτίσματα... Με την κατασκευή των προγραμματισμένων δικτύων ομβρίων και λυμάτων θα επιτευχθεί ο καθαρισμός των υδάτων των δύο λεκανών του ιστορικού λιμένα και η απόδοσή τους στη θαλάσσια αναψυχή... Η δημιουργία ενός εκτεταμένου δικτύου πεζοδρόμων σε συνδυασμό με τα δημιουργούμενα πάρκα... και την εγκατάσταση ενός συστήματος αποκομιδής των απορριμμάτων (τρίτροχα) θα δημιουργήσουν εξάλλου το πλαίσιο ενός άνετου και πολιτισμένου κλίματος διαβίωσης μέσα στον αστικό χώρο... Η παλιά πόλη πρέπει να διατηρηθεί σαν πολεοδομικό σύνολο ιστορικού χαρακτήρα ευδιάκριτα διαχωρισμένο από τη νεότερη πόλη που το περιβάλλει. Η ύπαρξη στα ¾ του μήκους τους των μεσαιωνικών οχυρώσεων, που με κατάλληλη συντήρηση και ανάδειξη θα δημιουργήσουν με μια σχετικά φαρδιά ζώνη διαμορφωμένων κοινόχρηστων χώρων που τα συνδέει, τον ιδεώδη οπτικό διαχωρισμό αλλά και καθορισμό του πολεοδομικού συνόλου της παλιάς πόλης, μπορεί να εξασφαλίσει το πιο θετικό μορφολογικό αποτέλεσμα... Όσον αφορά τέλος την κοινωνική υποδομή μέσα στην παλιά πόλη, αυτή θα ενισχυθεί (πέρα από τις υφιστάμενες εξυπηρετήσεις εκπαίδευσης και υγείας... και δημόσιων κήπων και την αξιοποίηση διαφόρων ιστορικών κτισμάτων σαν κέντρων πολιτιστικού και εκπαιδευτικού περιεχομένου...».

Τέλος τον Ιούνιο του 1995 υπογράφεται Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ του ΥΠΠΟ, ΥΠΕΧΩΔΕ, Περιφέρειας Κρήτης, Νομαρχίας Χανίων, ΤΑΠΑ και Δήμου Χανίων, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν. 1416/84 (ΦΕΚ 18Α/21.02.1984), με την οποία καθορίζεται ένα 20ετές πλαίσιο συμφωνίας για την εκπόνηση και εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου Προγράμματος, το οποίο θα αποβλέπει στην εξειδικευμένη αντιμετώπιση των θεμάτων της Παλιάς Πόλης και τον ορθό προσανατολισμό της μελλοντικής της εξέλιξης, με στόχους:

- Τη διάσωση της κληρονομιάς όλων των ιστορικών περιόδων της Παλαιάς Πόλης των Χανίων.
- Την ανάδειξη και προβολή του πολιτιστικού της χαρακτήρα.
- Την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της.
- Την ορθή ανάπτυξη των κοινωνικοοικονομικών δραστηριοτήτων της

Από τις προαναφερόμενες κατευθύνσεις για την Παλιά Πόλη, και συνεκτιμώντας το πλήθος και την χωρική διασπορά στοιχείων του πολιτιστικού – ιστορικού περιβάλλοντος

αναδεικνύεται η ανάγκη σχεδιασμού και ενιαίας προβολής ενός δικτύου πολιτιστικών διαδρομών. Αυτό το δίκτυο πολιτιστικών διαδρομών, μπορεί και πρέπει να συνδυαστεί με την κατεύθυνση που προβλέπεται από το ΓΠΣ, αλλά και τα Χωροταξικά Πλαίσια, για δίκτυο χώρων αστικού πρασίνου – τοπικών πάρκων με διαδρομές πεζών και ποδηλάτων.

Η προαναφερόμενη κατεύθυνση, του ΓΠΣ, είναι απόλυτα συμβατή με την μεταγενέστερη πρόταση για την δημιουργία «πράσινου δικτύου⁶» (χάρτες Α.5.1.4.2). Το 2013 διατυπώνεται μία μελέτη - πρόταση, από μία ομάδα αρχιτεκτόνων μελών του ΤΕΕ – Τμήμα Δυτικής Κρήτης, για μια εναλλακτική λύση στα αστικά προβλήματα των Χανίων. Προτείνεται η δημιουργία ενός «πράσινου δικτύου» που συνδέει με ειδικές διαδρομές ελεύθερους, πράσινους και κοινόχρηστους – κοινωφελείς χώρους. Μέσα από τη δημιουργία του δικτύου επιδιώκεται η ανάκτηση της ισορροπίας μεταξύ φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος καθώς και η ταυτόχρονη ανάπτυξη και σύνδεση αυτού του δικτύου με τα υπόλοιπα δίκτυα της πόλης, δηλαδή το εμπορικό, το κοινωνικό και το κυκλοφοριακό, που είναι και το πιο προβληματικό. Το πεδίο εφαρμογής της πρότασης είναι δύο ζώνες με διαφορετικό χαρακτήρα και ανάγκες προστασίας και ανάπτυξης, με βάση την υπάρχουσα κατάσταση (χρήσεις, πυκνότητα, ιστορία και ανάγκες). Η πρώτη ζώνη αφορά την παλιά πόλη και περιλαμβάνει της περιοχή εσωτερικά του Βενετικού τείχους και των αναχωμάτων τους. Η δεύτερη ζώνη αναφέρεται στην πρώτη επέκταση της πόλης, το παλιό σχέδιο πόλης των Χανίων καθώς και τις γειτονιές Νέα Χώρα και Κουμ Καπί και αντιμετωπίζεται σαν ζώνη εκτόνωσης μεταξύ της πόλης και του ιστορικού της κέντρου, με βασικό θέμα αιχμής το κυκλοφοριακό. Αντίστοιχα με την προαναφερόμενη πρόταση, υπάρχει και η πρόταση του ΤΕΕ – Τμήμα Δυτικής Κρήτης, για δίκτυο πεζοδρόμων που αναδεικνύει στοιχεία του φυσικού και πολιτιστικού – ιστορικού περιβάλλοντος στην περιοχή της Χαλέπας (χάρτης Α.5.1.4.3).

Επίσης στο πλαίσιο της πρότασης της ομάδας αρχιτεκτόνων μελών του ΤΕΕ – Τμήμα Δυτικής Κρήτης, συνδυαστικά με το «πράσινο δίκτυο», προτείνεται και η αναδιοργάνωση των αξόνων κυκλοφορίας σε συνδυασμό με χώρους στάθμευσης (χάρτης Α.5.1.4.4). Το κυκλοφοριακό πρόβλημα, στην ΠΠ ΒΑΑ, είχε ήδη εντοπιστεί από το 2000 με κυκλοφοριακή μελέτη που εκπονήθηκε από τον Δήμο και ανέδειξε υψηλούς κυκλοφοριακούς φόρτους και προβλέψεις επιδείνωσης για 9 σημαντικούς οδικούς άξονες της περιοχής ΒΑΑ (Σελίνου, Κισσάμου - Γέφυρα Κλαδισού, Μ. Μπότσαρη, Κυδωνίας, Σφακιανάκη, Αποκορώνου, Νεάρχου, Ηρώων Πολυτεχνείου, Ελευθερίου Βενιζέλου).

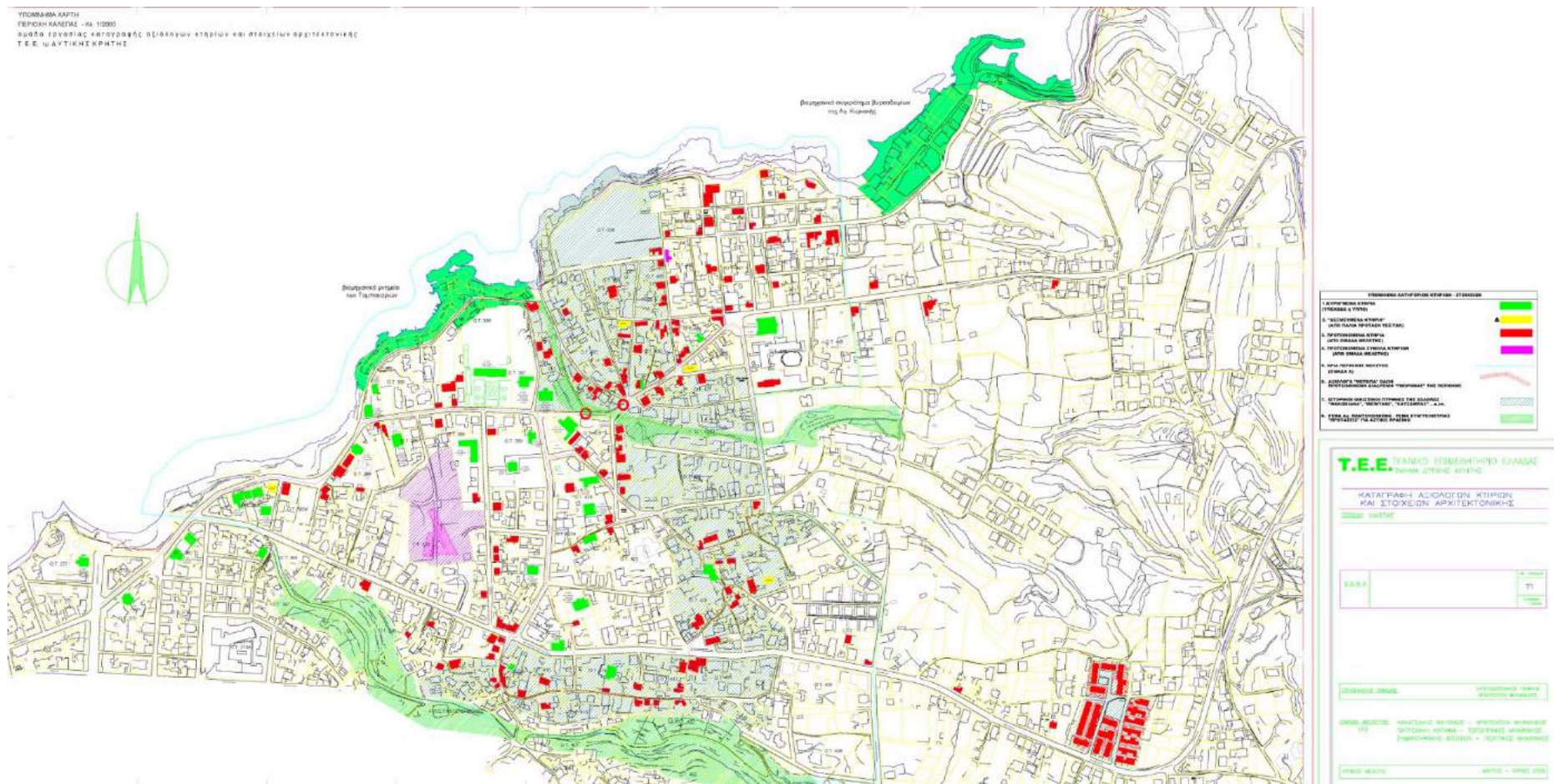
⁶ «Designing an interactive «green» network: an holistic urban strategy», 2013, Ε. Apostolaki, G. Kalligeris, Α. Kalliterakis, S. Kamarianaki, G. Ktistakis, K. Ntouniadaki, Α. Tsitonaki, Ε. Vlazaki (Technical Chamber of Greece, Department of West Crete)

Χάρτης Α.5.1.4.2: Το «πράσινο δίκτυο»⁷

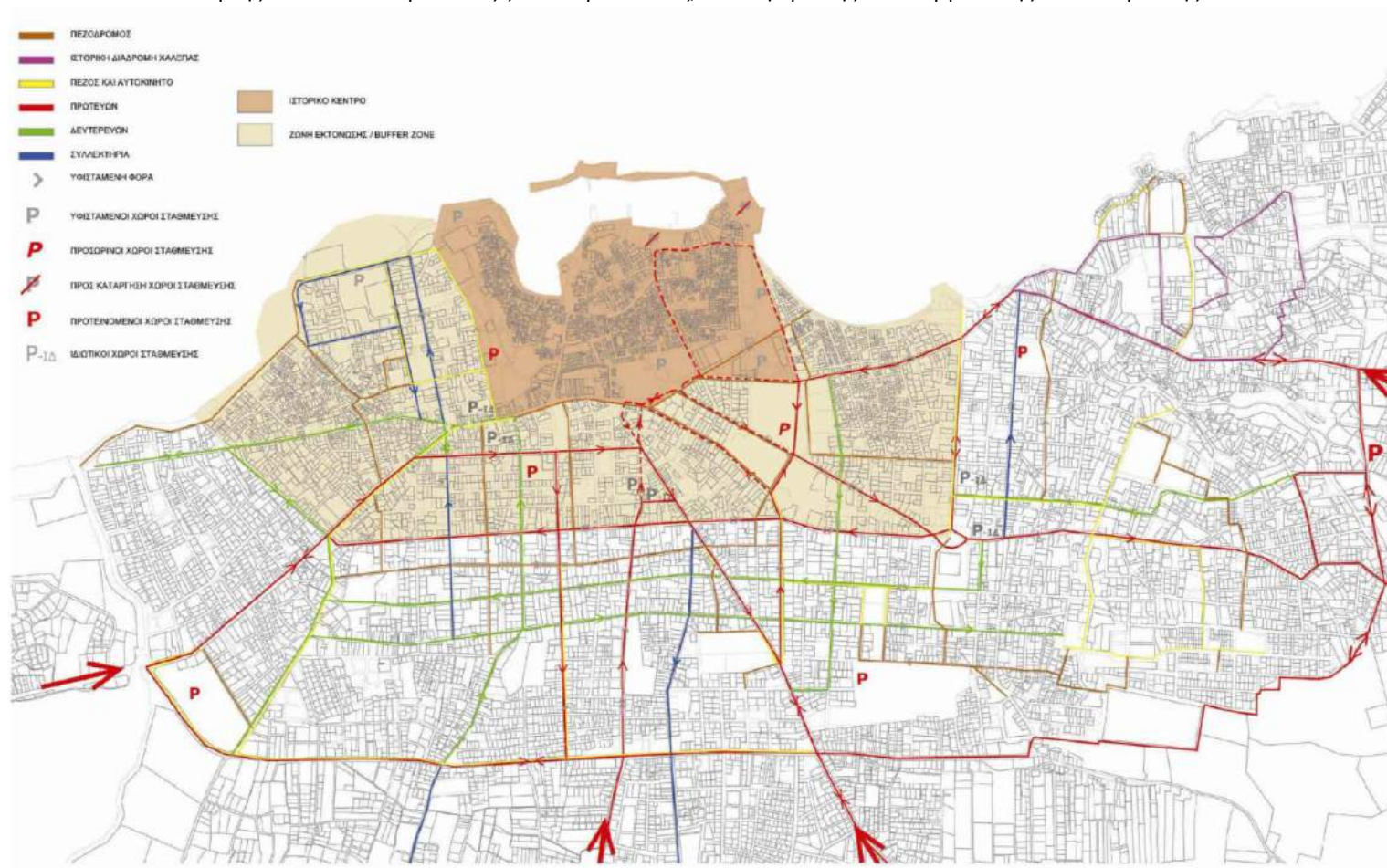
⁷ «Designing an interactive «green» network: an holistic urban strategy», 2013, E. Apostolaki, G. Kalligeris, A. Kalliterakis, S. Kamarianaki, G. Ktistakis, K.Ntouniadaki, A. Tsitonaki, E. Vlazaki (Technical Chamber of Greece, Department of West Crete)

Χάρτης Α.5.1.4.3 : Διαδρομές ανάδειξης στοιχείων φυσικού, ιστορικού πολιτιστικού περιβάλλοντος στην Χαλέπα⁸

⁸ Πρόταση ΤΕΕ/ΤΔΚ. Χριστοδουλάκος Γ., Κακατσάκης Ν., Πατερλάκη Κ., Σημαντηράκης Α.

Χάρτης Α.5.1.4.4 : «Προτάσεις ζωνών προστασίας, κυκλοφοριακής αναδιοργάνωσης και στάθμευσης⁹»

⁹ «Designing an interactive «green» network: an holistic urban strategy», 2013, E. Apostolaki, G. Kalligeris, A. Kalliterakis, S. Kamarianaki, G. Ktistakis, K.Ntouniadaki, A. Tsitonaki, E. Vlazaki (Technical Chamber of Greece, Department of West Crete)

A.5.1.5 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Χανίων και Ειδικά Στρατηγικά Πλαίσια

Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Χανίων, διατυπώνεται το στρατηγικό - αναπτυξιακό όραμα του Δήμου Χανίων για την προγραμματική περίοδο 2015 – 2019 που διαμορφώθηκε με βάση τις τοπικές, περιφερειακές, εθνικές και Ευρωπαϊκές αναπτυξιακές προτεραιότητες, τις επιδιώξεις και δεσμεύσεις της Δημοτικής Αρχής. Στηρίζεται σε ένα βιώσιμο ολοκληρωμένο τοπικό αναπτυξιακό πρόγραμμα για το Μητροπολιτικό Δήμο Χανίων με σκοπό τη «δημιουργία ενός σύγχρονου, φιλικού, συμμετοχικού και λειτουργικού δήμου καινοτομίας, οικονομίας της γνώσης, κέντρο πολιτισμού, ανάπτυξης πράσινου και εναλλακτικών μορφών τουρισμού της Περιφέρειας Κρήτης και ένα από τα μητροπολιτικά κέντρα της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας, χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς, με κοινωνική συνοχή, υψηλή και σταθερή απασχόληση, και οργάνωση του τοπικού συστήματος με τρόπο αποδοτικό και αποτελεσματικό». Η επίτευξη του οράματος θα πραγματοποιηθεί αξιοποιώντας το σύνολο των ενδογενών πόρων (φυσικών, ανθρωπίνων, παραγωγικών, πολιτιστικών – ιστορικών) και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του με παράλληλη αποτελεσματική αντιμετώπιση των αδύνατων σημείων και απειλών. Για την επίτευξη του οράματος το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, προβλέπει 4 Άξονες με 16 Μέτρα, που αποτυπώνονται στο διάγραμμα A.5.1.5.1. με τις αντίστοιχες κατηγορίες παρέμβασης.

Ειδικό Στρατηγικό Πλαίσιο του Δήμου αποτελεί το «Τοπικό Σχέδιο Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Δήμου Χανίων», όπου προβλέπεται ότι το ποσοστό ανακύκλωσης πρέπει να φτάσει μέχρι το 2020 το 65% όλων των ανακυκλώσιμων, συμπεριλαμβανομένων :

- Των συσκευασιών, που αποτελούν περίπου το 27% των ΑΣΑ
- Του έντυπου χαρτιού, που αποτελεί περίπου το 7% των ΑΣΑ
- Των λοιπών μη συσκευασιών (πλαστικά, υφάσματα, μέταλλα κ.λπ.) που αποτελούν περίπου το 10% των ΑΣΑ.

Για την επίτευξη του στόχου ανακύκλωσης οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν :

- Πρόληψης, σε συνεργασία με τη ΔΕΔΙΣΑ Α.Ε. (ΟΤΑ)
 - ✓ Ενημέρωση για τη μείωση της χρήσης συσκευασιών.
 - ✓ Ενημέρωση για τη σημασία και την αξία της πρόληψης- χρήσιμες συμβουλές.
 - ✓ Ηλεκτρονικά μηνύματα για την πρόληψη
 - ✓ Καταχωρίσεις, άρθρα, δημοσιεύσεις, ανακοινώσεις
- Πρόληψης, σε συνεργασία με εθελοντές, εθελοντικές ομάδες / συλλόγους και φορείς για σεμινάρια χειροποίητων κατασκευών από «άχρηστα» υλικά και επαναχρησιμοποίηση η/και επιδιόρθωση ηλεκτρονικών αποβλήτων, έντυπων και βιβλίων, ρουχισμού κ.λπ.
- Διαλογής στην Πηγή για
 - ✓ Βιοαπόβλητα με συλλογή πόρτα - πόρτα από κάθε νοικοκυριό ή κάθε κατοικία / συλλογή σε χωριστούς κάδους που βρίσκονται τοποθετημένοι σε πυκνό δίκτυο κοντά στα νοικοκυριά, κατοικίες / συλλογή σε κεντρικά σημεία, όπου ο πολίτης μεταφέρει μόνος του τα διαχωρισμένα απόβλητα.
 - ✓ Ανακυκλώσιμα με μπλε κάδο για τα ανακυκλώσιμα απόβλητα χαρτιού, μετάλλων και πλαστικών (συνολικά και όχι μόνο συσκευασιών) / σύστημα κάδων για τη διαλογή γυαλιού / μπλε κάδο (με επισήμανση) για την χωριστή διαλογή του χαρτιού σε περιοχές με μεγάλη παραγωγή / προμήθεια και εγκατάσταση βυθιζόμενων κάδων ή/και υπέργειων με συμπίεση,
 - ✓ Πράσινα απόβλητα και δίκτυο πράσινων σημείων

Πίνακας 5.1.5.1 : Άξονες και Μέτρα Επιχειρησιακού Προγράμματος

ΑΞΟΝΑΣ 1: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	
Μέτρο 1.1 ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ – ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	1.1.1 Αξιοποίηση ΑΠΕ - Ενεργειακή αναβάθμιση δημοτικών κτιρίων και εγκαταστάσεων – Εξοικονόμηση Ενέργειας. 1.1.2 Ολοκληρωμένες αστικές αναπλάσεις. 1.1.3 Προώθηση θεμάτων πολεοδομικού σχεδιασμού. 1.1.4 Προστασία και ανάδειξη της Παλιάς Πόλης Χανίων και του Ενετικού Λιμένα. 1.1.5 Αναβάθμιση και δημιουργία νέων κοινόχρηστων-ελεύθερων χώρων. Επέκταση αστικού και περιαστικού πρασίνου.
Μέτρο 1.2. ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ – ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ - ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ	1.2.1. Βελτίωση και συντήρηση οδικού δικτύου και συγκοινωνιακών συνδέσεων. 1.2.2 Αντιμετώπιση προβλημάτων κυκλοφορίας, οδικής ασφάλειας και στάθμευσης. 1.2.3 Προώθηση βιώσιμων μεταφορών, προσπελασιμότητας και κινητικότητας.
Μέτρο 1.3 ΥΔΡΕΥΣΗ – ΑΡΔΕΥΣΗ – ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ – ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ	1.3.1 Εξασφάλιση επάρκειας και ποιότητας νερού. Βελτίωση, επέκταση και εκσυγχρονισμός δικτύων ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης. 1.3.2 Ολοκληρωμένη και ασφαλής διαχείριση αποβλήτων και τριτοβάθμια επεξεργασία λυμάτων. 1.3.3 Βελτίωση της καθαριότητας και ενίσχυση της ανακύκλωσης. Αναβάθμιση και αντικατάσταση στόλου οχημάτων και του εξοπλισμού αποκομιδής απορριμμάτων.
Μέτρο 1.4 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	1.4.1. Προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος. 1.4.2 Προστασία θαλάσσιου περιβάλλοντος και ακτών. Εφαρμογή πιλοτικών προγραμμάτων οικολογικής διαχείρισης παραλιών. 1.4.3 Προστασία περιοχών NATURA 2000, οικοσυστημάτων και βιοποικιλότητας.
Μέτρο 1.5 ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	1.5.1 Βελτίωση ικανότητας πρόληψης και αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων. 1.5.2 Ανάπτυξη υποδομών πολιτικής προστασίας.
ΑΞΟΝΑΣ 2 : ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	
Μέτρο 2.1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ, ΜΕΡΙΜΝΑ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	2.1.1 Βελτίωση και επέκταση υφισταμένων δομών κοινωνικής φροντίδας. Προστασία οικογένειας και παιδιού. 2.1.2 Δημιουργία νέων Κοινωνικών Δομών. Συνεργασία, υποστήριξη και ενίσχυση κοινωνικού έργου άλλων φορέων. 2.1.3 Εξάλειψη των κοινωνικών διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης. 2.1.4 Προαγωγή της δημόσιας υγείας με κεντρικό άξονα την πρόληψη. Συμβουλευτική και ψυχοκοινωνική στήριξη των πολιτών. 2.1.5 Δημιουργία υποδομών για τα αδέσποτα ζώα και στήριξη της ζωοφιλίας.
Μέτρο 2.2 ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ, ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ	2.2.1 Ανάδειξη μνημείων και αναβάθμιση χώρων αρχαιολογικού και ιστορικού ενδιαφέροντος. Δημιουργία δικτύου πολιτιστικών – ιστορικών διαδρομών. 2.2.2 Αξιοποίηση και ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της ενδοχώρας και των ορεινών περιοχών. Διαμόρφωση οργανωμένων φυσιολατρικών – ιστορικών – πολιτιστικών διαδρομών. 2.2.3 Βελτίωση λειτουργίας, λειτουργίας και δημιουργία νέων πολιτιστικών υποδομών. 2.2.4 Προώθηση πολιτιστικών δράσεων και εκδηλώσεων με διεθνή χαρακτήρα. Σχεδιασμός εκδόσεων πολιτιστικού περιεχομένου. 2.2.5 Βελτίωση λειτουργίας, αναβάθμιση και δημιουργία νέων αθλητικών υποδομών. 2.2.6 Διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων και δράσεων. Προώθηση συνεργασιών με τοπικούς εθνικούς και διεθνείς αθλητικούς φορείς και οργανώσεις. 2.2.7 Περαιτέρω ανάπτυξη του εθελοντισμού σε όλους τους τομείς.
Μέτρο 2.3 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	2.3.1 Ανέγερση νέων σχολικών μονάδων. Συντήρηση και αναβάθμιση υφισταμένων σχολικών μονάδων. 2.3.2 Ενίσχυση προγραμμάτων δια βίου μάθησης ενηλίκων. Οργάνωση δικτύου εθελοντών εκπαιδευτών.
ΑΞΟΝΑΣ 3: ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	
Μέτρο 3.1 ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	3.1.1 Προβολή, προώθηση και στήριξη των τοπικών προϊόντων. 3.1.2 Δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης και μείωσης της ανεργίας .
Μέτρο 3.2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	3.2.1 Ενίσχυση τουριστικής προβολής του Δήμου Χανίων. 3.2.2 Ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού. Προώθηση του εναλλακτικού και πράσινου τουρισμού. 3.2.3 Προώθηση της ταυτότητας του Δήμου (City Branding) και συμμετοχή σε διεθνή δίκτυα συνεργασιών.
Μέτρο 3.3 ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	3.3.1 Προώθηση της επιχειρηματικότητας. Δημιουργία Κοινωνικών συνεταυρισμών. Προώθηση της καινοτομίας και των νέων τεχνολογιών.
ΑΞΟΝΑΣ 4: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	
Μέτρο 4.1 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	4.1.1 Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας.. Εξέταση τρόπου λειτουργίας δημοτικών υπηρεσιών και υποδομών. 4.1.2 Βελτίωση της διαφάνειας και αύξησης της συμμετοχής των πολιτών. Βελτίωση των υπηρεσιών προς τους πολίτες.
Μέτρο 4.2 ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ	4.2.1. Κατάρτιση και επιμόρφωση ανθρώπινου δυναμικού. 4.2.2 Συντήρηση και αναβάθμιση δημοτικών κτιριακών εγκαταστάσεων. 4.2.3 Εκσυγχρονισμός και προμήθεια νέου ηλεκτρομηχανολογικού / λοιπού εξοπλισμού και οχημάτων.
Μέτρο 4.3 ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	4.3.1 Ανάπτυξη νέων ηλεκτρονικών / ψηφιακών υπηρεσιών και ψηφιακού περιεχομένου και συνεχή ενσωμάτωση των ΤΠΕ. Ενίσχυση των ανοικτών προτύπων και του ελεύθερου/ανοικτού λογισμικού. 4.3.2 Ανάπτυξη /επέκταση των υποδομών ΤΠΕ και πληροφοριακών συστημάτων.
Μέτρο 4.4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	4.4.1 Αποδοτική και αποτελεσματική οικονομική διαχείριση. Ενίσχυση του συστήματος είσπραξης και εποπτείας. 4.4.2 Αξιοποίηση ακίνητης δημοτικής περιουσίας.
Μέτρο 4.5 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ	4.5.1 Ανάπτυξη συνεργασιών με φορείς σε τοπικό και υπερτοπικό επίπεδο.

A.5.2 Συνοπτική αξιολόγηση των ειδικών κατευθύνσεων και προβλέψεων ανάπτυξης

Για την πόλη των Χανίων και ειδικότερα για την ΠΠ ΒΑΑ, προβλέπεται από τα χωρικά και αναπτυξιακά πλαίσια, σαφής ρόλος ως «κέντρου διαπεριφερειακής Μεσογειακής ακτινοβολίας: πόλο πολιτισμού, ανάδειξης και εφαρμογής καινοτομιών για το περιβάλλον και οικολογικά προϊόντα»

Η σαφής κατεύθυνση των χωρικών και αναπτυξιακών πλαισίων, για προστασία και αξιοποίηση της ιστορικής – πολιτιστικής κληρονομιάς της ΠΠ ΒΑΑ, σε συνδυασμό με την προστασία του περιβάλλοντος στο πλαίσιο μιας βιώσιμης ανάπτυξης δημιουργεί αυξημένες ανάγκες και ειδικές απαιτήσεις, κυρίως λόγω των ειδικών μέτρων προστασίας του ιστορικού – πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Ταυτόχρονα όμως αυτές οι αυξημένες ανάγκες, σε συνδυασμό με την ύπαρξη Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων και Ερευνητικών Κέντρων (Πολυτεχνείο Κρήτης, Σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών - ΤΕΙ Κρήτης και Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων), δημιουργούν δυνατότητες και ευκαιρίες για ανάπτυξη καινοτομιών και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και απασχόλησης, σε τομείς που συνδέονται με :

- βιοκλιματικές παρεμβάσεις σε διατηρητέα και αξιόλογα κτίρια και στοιχεία
- προβολή και αξιοποίηση της Κρητικής Διατροφής

Πρέπει βέβαια να επισημανθεί ότι ο μεγάλος αριθμός διατηρητέων αλλά και ο χαρακτηρισμός μεγάλου τμήματος της ΠΠ ΒΑΑ, ως αρχαιολογικού χώρου θέτει πολλούς περιορισμούς τόσο ως προς τα μέσα και τους τρόπους παρέμβασης, αλλά και τους απαιτούμενους χρόνους έγκρισης των παρεμβάσεων. Στη λογική αυτή είναι επιτακτική η ανάγκη εξειδίκευσης του υπάρχοντος Πολεοδομικού Σχεδιασμού στο τοπικό επίπεδο. με ενσωμάτωση, ειδικών κανονιστικών ρυθμίσεων απαραίτητων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Με βάση τις προβλεπόμενες από Χωρικά Αναπτυξιακά Πλάισια προϋποθέσεις και κριτήρια στην ΠΠ ΒΑΑ δίνεται η δυνατότητα να αναπτυχθούν ειδικές μορφές τουρισμού και ειδικότερα :

- αστικού τουρισμού, σε συνδυασμό με πολιτιστικό και γαστρονομικό τουρισμό
- θαλάσσιου τουρισμού με δεδομένο ότι το Ηράκλειο σε συνδυασμό με τα Χανιά, καθορίζονται ως μια από τις 11 ενότητες της χώρας για την ανάπτυξη θαλάσσιου τουρισμού

Η κατεύθυνση των χωρικών πλαισίων στο τοπικό αλλά και στο υπερτοπικό επίπεδο, για λειτουργική συσχέτιση της Παλιάς Πόλης με την νεότερη περιοχή κεντρικών λειτουργιών, δημιουργεί αυξημένες ανάγκες για μέτρα :

- αντιμετώπισης των κυκλοφοριακών φόρτων και της ζήτησης για στάθμευση, που θα δημιουργήσει δυνατότητες για την διευκόλυνση της κίνησης κατοίκων, επιχειρηματιών και επισκεπτών της ΠΠ ΒΑΑ και την ταυτόχρονη μείωση των εκπομπών CO₂
- ενίσχυσης της κίνησης πεζών και ποδηλάτων, σε συνδυασμό με την ανάδειξη στοιχείων του ιστορικού – πολιτιστικού περιβάλλοντος αλλά και ανοιχτών χώρων και χώρων πρασίνου που θα δημιουργήσει δυνατότητες για την ενίσχυση της επισκεψιμότητας της ΠΠ ΒΑΑ.

Στις 2 τελευταίες κατηγορίες αναγκών και δυνατοτήτων, συνηγορεί και το γεγονός της επικείμενης μετακίνησης του Αρχαιολογικού Μουσείου Χανίων από την Παλιά Πόλη στην περιοχή της Χαλέπας όπου λειτουργεί ήδη η Οικία – Μουσείο Ελευθερίου Βενιζέλου.

A.6. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ 2000 ΕΩΣ ΤΟ 2015

A.6.1 Συνοπτική παρουσίαση των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων

A.6.1.1 Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στον αστικό χώρο στο πλαίσιο του ΠΕΠ Κρήτης

Ο Δήμος Χανίων, υλοποίησε 2 ολοκληρωμένες αστικές παρεμβάσεις στην ΠΠ ΒΑΑ :

- Το πρόγραμμα «Ολοκληρωμένη παρέμβαση αστικής ανάπτυξης στην ευρύτερη περιοχή της Σπλάντζιας στην Παλιά Πόλη Χανίων» στο πλαίσιο των «Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων Αστικής Ανάπτυξης σε τοπικές ζώνες μικρής κλίμακας», το ΠΕΠ Κρήτης 2000-2006 που συγχρηματοδοτήθηκε από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ.
- Το πρόγραμμα «Ολοκληρωμένο σχέδιο αστικής ανάπτυξης παλιάς πόλης Χανίων «Όασις» στο πλαίσιο των «Ολοκληρωμένων Σχεδίων Αστικής Ανάπτυξης» του ΠΕΠ Κρήτης 2007-2013 που συγχρηματοδοτήθηκε από το ΕΤΠΑ.

Η ολοκληρωμένη παρέμβαση αστικής ανάπτυξης στην ευρύτερη περιοχή της Σπλάντζιας στην Παλιά Πόλη Χανίων, στην περίοδο 2000 – 2006, αφορά στην ευρύτερη περιοχή της Σπλάντζιας στην Παλιά Πόλη με συνολική έκταση περίπου 120 στρέμματα και συνολικό πληθυσμό 887 άτομα. (χάρτης A.6.1.1.1). Η περιοχή αποτελεί εκφραστή της ιστορίας ενώ παράλληλα διαδραματίζει ρόλο πολιτιστικό (λόγω της πλατείας της Σπλάντζιας), εμπορικό και τουριστικό. Στο σημείο αυτό καταγράφεται η αντίφαση του ότι ενώ η περιοχή είναι υποβαθμισμένη, λόγω της συγκέντρωσης ιστορικών στοιχείων προσελκύει πλήθος επισκεπτών.

Ως προβλήματα της περιοχής παρέμβασης καταγράφονται :

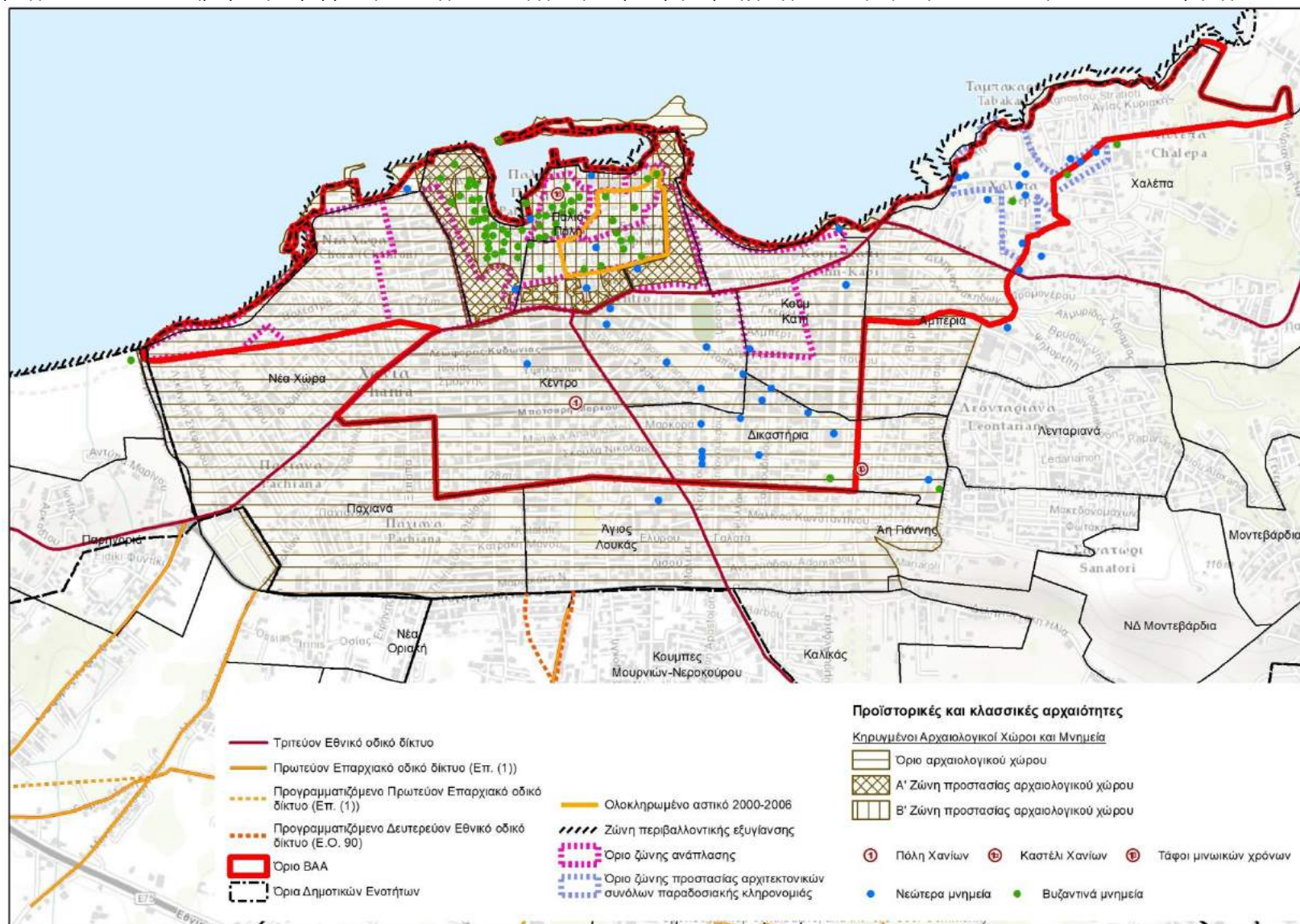
- κάτοικοι χαμηλών εισοδημάτων
- γκέτο αλλοδαπών, μεταναστών, ναρκομανών
- αυξημένες ανάγκες για παλιά, ιστορικά κτίρια
- χαμηλής ποιότητας κατοικίες
- μεγάλος αριθμός εγκαταλελειμμένων κτιρίων
- χαμηλό ύψος ενοικίων
- έλλειψη ελεύθερων χώρων και πρασίνου
- έλλειψη αστικού εξοπλισμού
- δυσχερής κυκλοφοριακή πρόσβαση
- εν γένει υστέρηση τεχνικών και κοινωνικών υποδομών

Κεντρικός Στόχος είναι «Η βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής Σπλάντζιας, βασική προϋπόθεση για την ευημερία, ισονομία και αειφορία της» και ως στόχοι ορίζονται η :

- βελτίωση της λειτουργικότητας των κοινόχρηστων υποδομών
- αισθητική αναβάθμιση των δημόσιων χώρων
- διατήρηση της τοπικής ταυτότητας
- ποιοτική αναβάθμιση κοινωνικών υπηρεσιών εξυπηρέτησεων
- αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών
- μείωση της κοινωνικής ανισότητας
- δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης
- στήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Στον πίνακα A.6.1.1.1 αποτυπώνονται οι τομείς παρέμβασης με τις αντίστοιχες πράξεις, τους προϋπολογισμούς και τους φορείς υλοποίησης για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ

Χάρτης Α.6.1.1.1: Ολοκληρωμένη παρέμβαση αστικής ανάπτυξης στην ευρύτερη περιοχή της Σπλάντζιας στην Παλιά Πόλη Χανίων, ΠΕΠ Κρήτης 2000 - 2006

Πίνακας Α.6.1.1.1 : Ολοκληρωμένη παρέμβαση αστικής ανάπτυξης στην ευρύτερη περιοχή της Σπλάντζιας στην Παλιά Πόλη Χανίων, ΠΕΠ Κρήτης 2000 - 2006

Τομείς παρέμβασης	Συνολικό Κόστος	Αναλογία (%) επί του συνόλου	Τελικός δικαιούχος
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	1.426.900,00	22,65	
ΠΡΑΞΗ 1.1 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΟΥ ΣΗΦΑΚΑ	88.000,00	1,40	Δήμος Χανίων
ΠΡΑΞΗ 1.2 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΟΥ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗ ΝΤΑΛΙΑΝΗ	175.000,00	2,78	Δήμος Χανίων
ΠΡΑΞΗ 1.3 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΩΝ ΔΑΣΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ ΚΑΙ ΑΡΧΟΛΕΩΝ	103.000,00	1,63	Δήμος Χανίων
ΠΡΑΞΗ 1.4 ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΟΔΩΝ, ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΠΕΡΙΕ Ι.Ν. ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΙ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΣΠΛΑΝΤΖΙΑΣ	144.100,00	2,29	Δήμος Χανίων
ΠΡΑΞΗ 1.5 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΟΥ ΜΙΝΩΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΑΝΑΧΩΜΑΤΟΣ ΕΝΕΤΙΚΟΥ ΤΕΙΧΟΥΣ – ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΥΛΗΣ SABBIONARA	85.800,00	1,36	Δήμος Χανίων
ΠΡΑΞΗ 1.6 ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΠΕΡΙΕ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΠΕΖΑΝΟΥ-ΚΟΥΜΗ ΚΑΙ Ι.Ν. ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ.	79.500,00	1,26	Δήμος Χανίων
ΠΡΑΞΗ 1.7 ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΟΔΟΥ ΣΗΦΑΚΑ ΚΑΙ ΟΔΩΝ ΠΕΡΙΕ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	69.500,00	1,10	Δήμος Χανίων
ΠΡΑΞΗ 1.8 ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΥΡΟΣΒΕΣΗΣ	682.000,00	10,83	Δήμος Χανίων
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	1.399.100,00	22,21	
ΠΡΑΞΗ 2.1 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΟΥ ΣΗΦΑΚΑ	175.000,00	2,78	Δήμος Χανίων
ΠΡΑΞΗ 2.2 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΩΝ ΔΑΣΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ ΚΑΙ ΑΡΧΟΛΕΩΝ	256.000,00	4,06	Δήμος Χανίων
ΠΡΑΞΗ 2.3 ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΟΔΩΝ, ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΠΕΡΙΕ Ι.Ν. ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΙ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΣΠΛΑΝΤΖΙΑΣ	278.900,00	4,43	Δήμος Χανίων
ΠΡΑΞΗ 2.4 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΟΥ ΜΙΝΩΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΑΝΑΧΩΜΑΤΟΣ ΕΝΕΤΙΚΟΥ ΤΕΙΧΟΥΣ – ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΥΛΗΣ SABBIONARA	387.200,00	6,15	Δήμος Χανίων
ΠΡΑΞΗ 2.5 ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΠΕΡΙΕ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΠΕΖΑΝΟΥ-ΚΟΥΜΗ ΚΑΙ Ι.Ν. ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ.	152.500,00	2,42	Δήμος Χανίων
ΠΡΑΞΗ 2.6 ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΟΔΟΥ ΣΗΦΑΚΑ ΚΑΙ ΟΔΩΝ ΠΕΡΙΕ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	149.500,00	2,37	Δήμος Χανίων
ΥΓΕΙΑ-ΠΡΟΝΟΙΑ	519.627,00	8,25	
ΠΡΑΞΗ 3.1 ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΚΤΗΡΙΟΥ ΟΔΟΥ ΔΡΑΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΥ	115.000,00	1,83	Δήμος Χανίων
ΠΡΑΞΗ 3.2 ΕΞΑΓΟΡΑ ΕΝΟΣ ΚΤΙΡΙΟΥ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΥΟ ΚΤΙΡΙΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ	274.627,00	4,36	Δήμος Χανίων
ΠΡΑΞΗ 3.3 ΠΡΟΣΘΗΚΗ Α ΟΡΟΦΟΥ ΣΕ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΤΙΡΙΟ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΜΕΛΕΤΙΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ	40.000,00	0,63	Δήμος Χανίων
ΠΡΑΞΗ 3.5 ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ, ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΣΥΣΣΙΤΙΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΣΠΛΑΝΤΖΙΑ	30.000,00	0,48	Δήμος Χανίων
ΠΡΑΞΗ 3.6 ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ, ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΣΠΛΑΝΤΖΙΑ	60.000,00	0,95	Δήμος Χανίων
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	667.873,00	10,60	
ΠΡΑΞΗ 4.1 ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΟΔΩΝ, ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΠΕΡΙΕ Ι.Ν. ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΙ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΣΠΛΑΝΤΖΙΑΣ	441.000,00	7,00	Δήμος Χανίων
ΠΡΑΞΗ 4.2 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΟΥ ΜΙΝΩΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΑΝΑΧΩΜΑΤΟΣ ΕΝΕΤΙΚΟΥ ΤΕΙΧΟΥΣ – ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΥΛΗΣ SABBIONARA	59.000,00	0,94	Δήμος Χανίων
ΠΡΑΞΗ 4.3 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ Ι.Ν. ΑΓΙΑΣ ΕΙΡΗΝΗΣ	147.000,00	2,33	Δήμος Χανίων
ΠΡΑΞΗ 4.4 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΟΥ ΤΕΧΝΗΣ	20.873,00	0,33	Δήμος Χανίων
ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ	180.000,00	2,86	
ΠΡΑΞΗ 5.1 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ : ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ	80.000,00	1,27	ΔΗΠΕΧ
ΠΡΑΞΗ 5.2 ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΡΓΟΥ ΤΟΠΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	100.000,00	1,59	ΔΗΠΕΧ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	63.500,00	1,01	
ΠΡΑΞΗ 8.1 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΕΡΙΗΓΗΣΗΣ	50.000,00	0,79	ΔΗΠΕΧ
ΠΡΑΞΗ 8.2 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ INFO KIOSK	13.500,00	0,21	ΔΗΠΕΧ
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	90.000,00	1,43	
ΠΡΑΞΗ 9.1 ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ – ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΤΠΑ	60.000,00	0,95	ΔΗΠΕΧ
ΠΡΑΞΗ 9.2 ΔΙΚΤΥΩΣΗ	30.000,00	0,48	ΔΗΠΕΧ

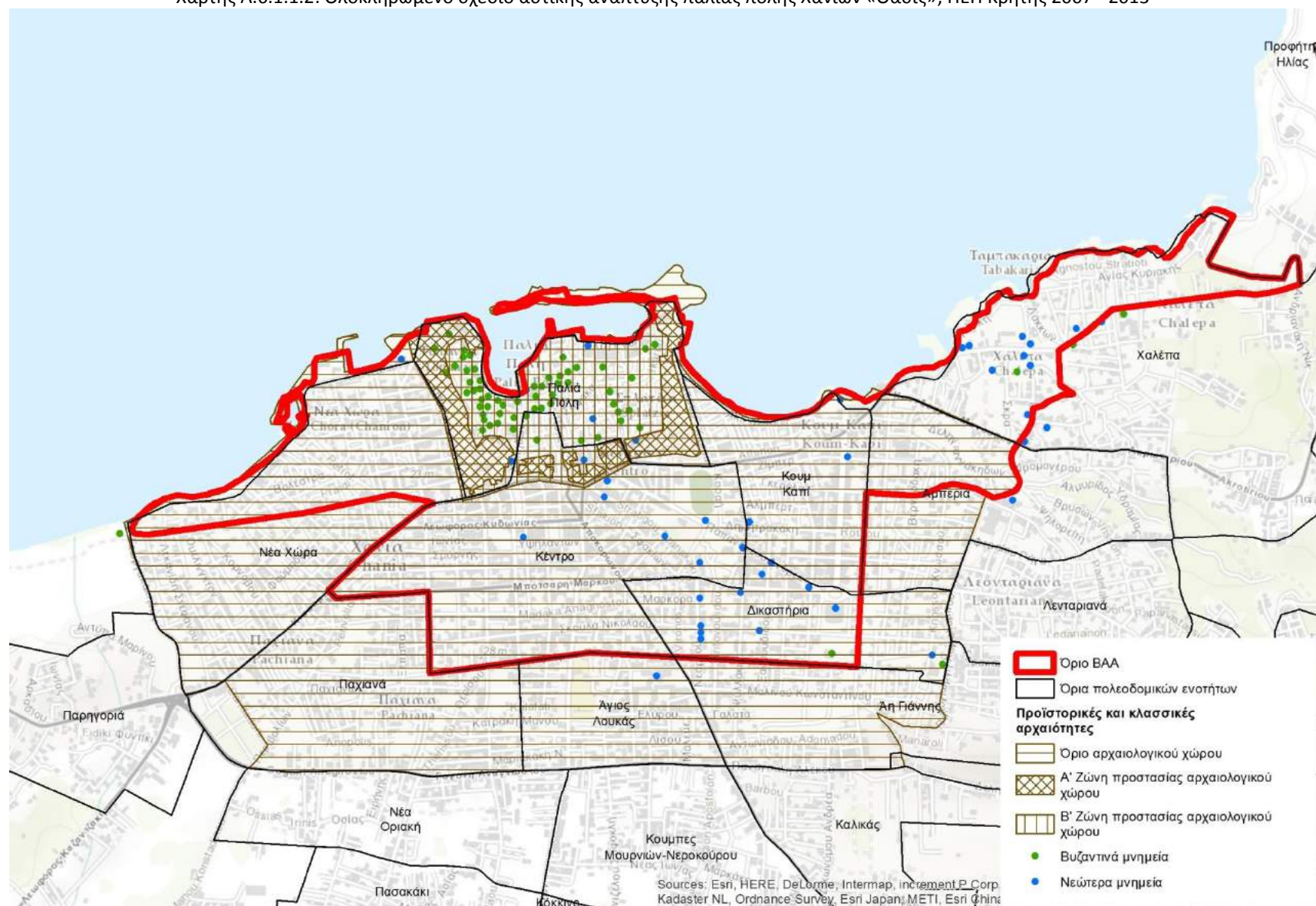
Το Ολοκληρωμένο σχέδιο αστικής ανάπτυξης παλιάς πόλης Χανίων «Όασις», αφορά στην Παλιά Πόλη, συνολικής έκτασης 460 στρεμμάτων και περιλαμβάνει τις συνοικίες Τοπανά, Εβραϊκή, Καστέλι, Σπλάντζια καθώς και το εμπορικό κέντρο. (χάρτης Α.6.1.1.2). Η περιοχή παρέμβασης συγκεντρώνει σημαντικό πολιτιστικό κεφάλαιο ιδιαίτερης αισθητικής, ιστορικής και πολιτιστικής αξίας το οποίο προσδιορίζεται από πληθώρα ενετικών, τουρκικών και νεοκλασικών μνημείων και κτισμάτων, πολλά από τα οποία (71 τον αριθμό) έχουν κηρυχθεί σαν «προστατευόμενα μνημεία ιδιαίτερης ιστορικής και αισθητικής αξίας». Ως προβλήματα της περιοχής παρέμβασης αναφέρονται :

- η μείωση του μόνιμου πληθυσμού.
- οι μεταβολές στη σύνθεση του πληθυσμού και πρόκληση υποβαθμισμένων θυλάκων.
- η έλξη ειδικών (ευπαθών) πληθυσμιακών ομάδων όπως μεταναστών, χρηστών ναρκωτικών ουσιών.
- η υψηλή συγκέντρωση ατόμων τρίτης ηλικίας.
- οι κάτοικοι χαμηλών εισοδημάτων.
- το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο δεδομένης και της σύνθεσης του πληθυσμού (ηλικιωμένοι, μετανάστες).
- η χαμηλής ποιότητας κατοικίες κυρίως στο ανατολικό και κεντρικό τμήμα της περιοχής.
- η έξαρση φαινομένων ρατσισμού και εγκληματικότητας.
- τα προβλήματα προσπελασιμότητας – δυσχερής κυκλοφοριακή πρόσβαση στο εσωτερικό της Παλιάς Πόλης.
- η έλλειψη ελεύθερων χώρων αστικού πρασίνου και έλλειψη ιδιωτικών ελεύθερων χώρων.
- η κακή κατάσταση των κοινόχρηστων χώρων.
- η επιβάρυνση του περιβάλλοντος από την ανεξέλεγκτη εναπόθεση στερεών απορριμμάτων σε κοινόχρηστους χώρους.
- η παρουσία αστικής ρύπανσης προκαλούμενη από την κυκλοφορία των οχημάτων και ηχορύπανση προκαλούμενη από τον αυξημένο αριθμό κέντρων εστίασης και αναψυχής.
- ο μεγάλος αριθμός εγκαταλελειμμένων κτιρίων ως προς τους ορόφους (ανανεώνεται μόνο το ισόγειο).
- το παλιό δίκτυο υποδομών (ύδρευσης, αποχέτευσης) σε ορισμένα τμήματα που χρήζουν εκσυγχρονισμού.
- η δυσκολία πρόσβασης σε περιπτώσεις κινδύνου (νοσοκομειακά, πυροσβεστικά οχήματα).
- η ανεπάρκεια κοινωνικών δομών (έλλειψη παιδικού, βρεφονηπιακού σταθμού).

Κεντρικός Στόχος είναι «η αποκατάσταση και λειτουργία του αστικού χώρου με βάση τις σύγχρονες αντιλήψεις των ελκυστικών πόλεων και των βιώσιμων κοινοτήτων, με έμφαση στη διάσωση και προστασία όλων των ιστορικών στοιχείων, την ανάδειξη και την προβολή του πολιτιστικού της χαρακτήρα, την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και την ορθή ανάπτυξη των κοινωνικοοικονομικών δραστηριοτήτων». Ως Ειδικοί Στόχοι ορίζονται :

- η εξοικονόμηση ενέργειας και βελτίωση ενεργειακής αποδοτικότητας κτιρίων.
- η αειφορική διαχείριση στερεών απορριμμάτων.
- η προώθηση αειφόρων αστικών μεταφορών.
- η ανακαίνιση και ανάδειξη διατηρητέων και παραδοσιακών κτιρίων.
- η εξασφάλιση υποδομών σύγχρονου πολιτισμού και έκφρασης των πολιτών.
- ο εκσυγχρονισμός βασικών δικτύων υποδομής.
- η δημιουργία και εξασφάλιση υψηλής ποιότητας δημόσιων χώρων.
- η τόνωση της επιχειρηματικότητας και δημιουργία θέσεων εργασίας.
- η μείωση της κοινωνικής ανισότητας και ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Χάρτης Α.6.1.1.2: Ολοκληρωμένο σχέδιο αστικής ανάπτυξης παλιάς πόλης Χανίων «Όασις», ΠΕΠ Κρήτης 2007 - 2013

Οι κατηγορίες παρέμβασης και οι αντίστοιχες δράσεις με τους προϋπολογισμούς και τους φορείς υλοποίησης παρουσιάζονται στον πίνακα Α.6.1.1.2

Α.6.1.2 Τοπικά Προγράμματα για την απασχόληση

Στο Δήμο Χανίων, υπάρχει η εμπειρία υλοποίησης 3 προγραμμάτων για την απασχόληση. Το ένα υλοποιήθηκε κατά την Προγραμματική Περίοδο 2000 – 2006 και είναι το :

- το Σχέδιο Δράσης «ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΧΑΝΙΩΝ», που αφορούσε 82 ωφελούμενους, με Συντονιστή Φορέα τον τότε Δήμο Πλατανιά (νυν Δημοτική Ενότητα), Φορέα Συμβουλευτικής το «ΚΕΚ ΔΕΛΤΑ» και Φορέα Δημοσιότητας – Ευαισθητοποίησης τη «Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης & Έργου Πλατανιά» με συμμετοχή των τότε Δήμων Θερίσου και Νέας Κυδωνίας (νυν Δημοτικές Ενότητες Δήμου Χανίων)

Τα άλλα 2 υλοποιούνται κατά την Προγραμματική Περίοδο 2007 – 2013, και ο Δήμος Χανίων μετέχει ως εταίρος σε ισάριθμες αναπτυξιακές συμπράξεις :

- το ΤΟΠΕΚΟ «ΧΑΝΙΑ ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» απαρτίζεται από 9 τοπικούς φορείς (ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΦΟΡΕΩΝ ΧΑΝΙΩΝ, ΔΗΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ, ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΧΑΝΙΩΝ Α.Ε., ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΡΗΤΗΣ, ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΧΑΝΙΩΝ, ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ Ν. ΧΑΝΙΩΝ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ & ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗ Α.Ε., Κ.Ε.Κ. ΔΕΛΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ Α.Ε. και Κ.Ε.Κ. IDEA Ε.Π.Ε.) με Συντονιστή Εταίρο την Αστική μη κερδοσκοπική «ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΦΟΡΕΩΝ ΧΑΝΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ». Αφορά άτομα που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες και ειδικότερα:

- ✓ Άτομα με Αναπηρία
- ✓ Μακροχρόνια άνεργοι άνω των 45 ετών με χαμηλά τυπικά προσόντα
- ✓ Άτομα ευρισκόμενα σε κατάσταση φτώχειας / απειλούμενα από φτώχεια
- ✓ Αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών
- ✓ Παλιννοστούντες / μετανάστες

Επιδιώκεται η προώθηση στην απασχόληση 15 περίπου ωφελουμένων των ανωτέρω κατηγοριών ευάλωτων κοινωνικών ομάδων μέσω της δημιουργίας και στήριξης δύο Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων, στην Περιφερειακή Ενότητα Χανίων και ειδικότερα στον Δήμο Χανίων , αξιοποιώντας τα πλεονεκτήματα της περιοχής παρέμβασης, μέσα από δράσεις που αφορούν :

- ✓ Παροχή επαγγελματικής Συμβουλευτικής – Ψυχολογικής στήριξης ωφελουμένων.
- ✓ Υποστήριξη των νεοϊδρυθεισών κοινωνικών επιχειρήσεων κατά τα πρώτα
- ✓ Στάδια λειτουργίας τους.
- ✓ Κατάρτιση των ωφελουμένων

- το ΤΟΠΣΑ Α.Σ. «ΧΑΝΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ» απαρτίζεται από 8 τοπικούς φορείς (ΔΗΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ, ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΧΑΝΙΩΝ, ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΡΗΤΗΣ, ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΧΑΝΙΩΝ, ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΤΥΠΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ & ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗ Α.Ε., ΔΕΛΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ Α.Ε. ΕΝΩΣΗ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ ΧΑΝΙΩΝ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ – ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ – ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Ε.Π.Ε.).

Οι ομάδες – στόχοι στις οποίες απευθύνεται αφορούν 100 άτομα τα οποία προέρχονται από τις εξής ευάλωτες κοινωνικές ομάδες:

- ✓ Άνεργοι εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανεργίας του Ο.Α.Ε.Δ

Πίνακας Α.6.1.1.2: Ολοκληρωμένο σχέδιο αστικής ανάπτυξης παλιάς πόλης Χανίων «Όασις», ΠΕΠ Κρήτης 2007 - 2013

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΡΑΣΗΣ	Συνολικό Κόστος	Αναλογία (%) επί του συνόλου	Τελικός δικαιούχος
1. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΥΨΗΛΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ	180.000,00	2,99%	
Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού για εκσυγχρονισμό και λειτουργία των κτισμάτων στέγασης της Ιστορικής, Λαογραφικής και Αρχαιολογικής Εταιρείας Κρήτης (ΙΛΑΕΚ)	30.000,00	0,50%	Δήμος Χανίων
Εργασίες εκσυγχρονισμού λειτουργίας κτιρίου Δημοτικής Πινακοθήκης	150.000,00	2,49%	Δήμος Χανίων
2. ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ	4.153.729,50	68,90%	
Κατασκευή σύγχρονων δικτύων υποδομής στο κεντρικό τμήμα της Παλιάς Πόλης (αυτόνομο δίκτυο πυρόσβεσης, δίκτυο οπτικών ινών, ύδρευσης, διαχωρισμός δικτύων ακαθάρτων και όμβριων, υπογειοποίηση εναέριου δικτύου ΔΕΗ) και διαμόρφωση – αποκατάσταση οδών	1.367.650,00	22,69%	Δήμος Χανίων
Κατασκευή σύγχρονων δικτύων υποδομής στο δυτικό τμήμα της Παλιάς Πόλης (αυτόνομο δίκτυο πυρόσβεσης, δίκτυο οπτικών ινών, ύδρευσης, διαχωρισμός δικτύων ακαθάρτων και όμβριων, υπογειοποίηση εναέριου δικτύου ΔΕΗ) και διαμόρφωση – αποκατάσταση οδών	2.192.237,50	36,36%	Δήμος Χανίων
Δράσεις διαλογής και ανακύκλωσης παραγόμενων απορριμμάτων : κεντρικά σημεία συλλογής καινοτόμου τεχνολογίας – στάσιμοι κάδοι	321.600,00	5,33%	Δήμος Χανίων
Δράσεις διαλογής και ανακύκλωση παραγόμενων απορριμμάτων : συλλογή πόρτα - πόρτα	272.242,00	4,52%	ΔΕΔΙΣΑ
3. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	250.000,00	4,15%	
Βελτίωση ενεργειακής αποδοτικότητας Κέντρου Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου, εκσυγχρονισμός μηχανολογικού εξοπλισμού, συμπλήρωση και αντικατάσταση ηλεκτρονικού εξοπλισμού	170.000,00	2,82%	Δήμος Χανίων
Εκσυγχρονισμός δημοτικού φωτισμού για εξοικονόμηση ενέργειας και εξοπλισμού σε κοινόχρηστους χώρους της Παλιάς Πόλης	80.000,00	1,33%	Δήμος Χανίων
4. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ			
5. ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	1.020.000,00	16,92%	
Ανάπλαση νότιου τμήματος δυτικού Αναχώματος Ενετικών Οχυρώσεων και λειτουργία του ως χώρου οργανωμένου πρασίνου	350.000,00	5,81%	Δήμος Χανίων
Αποκατάσταση κτιρίου παλαιού Ρώσικου Στρατώνα	120.000,00	1,99%	Δήμος Χανίων
Πεζοδρόμηση και ανάπλαση οδών Ποτιέ – Εισοδίων – Αγίων Δέκα – Δωροθέου Επισκόπου και Καραόλη και Δημητρίου	550.000,00	9,12%	Δήμος Χανίων
6. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	40.000,00	0,66%	
Λειτουργία Κέντρου αναβίωσης παραδοσιακών επαγγελμάτων στο αποκατεστημένο κτίριο του Ρωσικού Στρατώνα	40.000,00	0,66%	Δήμος Χανίων
7. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΔΥΝΑΜΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΝΕΟΥΣ			
8. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΙΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΣΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ	170.000,00	2,82%	
Υλοποίηση εναλλακτικών τρόπων κυκλοφορίας για μείωση εκπομπών αερίων ρύπων	170.000,00	2,82%	Δήμος Χανίων
9. ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ	215.000,00	3,57%	
Κινητή Μονάδα Συμβουλευτικού Σταθμού	55.000,00	0,91%	Δήμος Χανίων
Αποκατάσταση δημοτικών κτιρίων παρόδου Κανεβάρου για τη στέγαση και λειτουργία Συμβουλευτικού Σταθμού	120.000,00	1,99%	Δήμος Χανίων
Δημοσιότητα – Δικτύωση ΟΣΑΑ	40.000,00	0,66%	Δήμος Χανίων

- ✓ Νέοι επιστήμονες εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις της προκήρυξης
 - ✓ Ασφαλισμένοι του Ο.Γ.Α. εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις της προκήρυξης
- Από το σύνολο των 100 ωφελουμένων το 60% είναι γυναίκες και το 50% είναι άνεργοι κάτω των 25 ετών. Από αυτούς:
- ✓ αριθμός ωφελουμένων που θα ιδρύσουν νέα επιχείρηση: 20
 - ✓ αριθμός ωφελουμένων που θα προσληφθούν σε επιχειρήσεις του Δικτύου: 40
 - ✓ αριθμός ωφελουμένων που θα υπογράψουν συμβάσεις απόκτησης εργασιακής εμπειρίας στον ιδιωτικό τομέα: 40
 - ✓ Σύνολο ωφελούμενων Σχεδίου Δράσης: 100, εκ των οποίων:
 - αριθμός ωφελουμένων που θα προετοιμαστούν για ένταξη σε άλλα προγράμματα: 12
 - αριθμός κοινωνικών επιχειρήσεων και απασχολούμενων σε αυτές: 2 κοινωνικές επιχειρήσεις θα δημιουργηθούν, στις οποίες θα απασχολούνται κατά μέσο όρο 6-8 άτομα
 - αριθμός θέσεων απασχόλησης που δημιουργούνται σε δυναμικούς κλάδους: 60

A.6.2 Συνοπτική αξιολόγηση ως προς την διαδικασία εφαρμογής των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων

Η εμπειρία από την εφαρμογή των 2 ολοκληρωμένων προγραμμάτων αστικής ανάπτυξης, δημιουργεί στο Δήμο Χανίων καταρχήν ένα πλεονέκτημα γνώσης σε ότι αφορά :

- τις δυσκολίες συντονισμού των υπηρεσιών του Δήμου ή και φορέων του που εμπλέκονται στην υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος που περιλαμβάνει πολλές κατηγορίες δράσεων
- τις ανάγκες διαρκούς συνεργασίας με τους άλλους φορείς εκτός Δήμου που υλοποιούν δράσεις στο πλαίσιο του ολοκληρωμένου Προγράμματος
- τις δυσκολίες προσδιορισμού και τεκμηρίωσης δεικτών εκροών και αποτελέσματος

Κυρίως όμως, η εμπειρία από την εφαρμογή του ολοκληρωμένου προγράμματος αστικής ανάπτυξης της περιόδου 2000 – 2006, που είχε χρηματοδότηση και από το ΕΤΠΑ και από το ΕΚΤ, αναδεικνύει την ανάγκη ύπαρξης ενός ισχυρού συντονιστικού μηχανισμού στο επίπεδο του Δήμου. Στο πλαίσιο αυτού του συντονιστικού μηχανισμού θα πρέπει να διασφαλίζεται η αποτελεσματική υλοποίηση 4 βασικών λειτουργιών :

- η συστηματική παρακολούθηση και η διαρκής συνεργασία με τις διευθύνσεις ή φορείς του Δήμου, που υλοποιούν δράσεις που εντάσσονται στις ολοκληρωμένες παρεμβάσεις τόσο κατά την διάρκεια ωρίμανσης όσο και κατά την διάρκεια υλοποίησης των δράσεων
- η συστηματική παρακολούθηση και η διαρκής συνεργασία με άλλους φορείς εκτός Δήμου, που υλοποιούν δράσεις που εντάσσονται στις ολοκληρωμένες παρεμβάσεις τόσο κατά την διάρκεια ωρίμανσης όσο και κατά την διάρκεια υλοποίησης των δράσεων
- η διαρκής και συστηματική ενημέρωση κατοίκων και επιχειρηματιών καθώς και επισκεπτών αφενός για την ολοκληρωμένη παρέμβαση και τα επιδιωκόμενα οφέλη όσο και για το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των επιμέρους δράσεων
- η τήρηση και παρακολούθηση μιας βάσης δεικτών για την περιοχή παρέμβασης, που θα επιτρέπει αφενός την τεκμηρίωση των τιμών για τους δείκτες εκροών και τον ακριβή προσδιορισμό χρονοδιαγραμμάτων και αφετέρου την τεκμηρίωση των επιπτώσεων – αποτελεσμάτων

Α.7. ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Α.7.1 Χαρακτηριστικά κλίματος και οι επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή

Με βάση τις προβλέψεις του ΚΕΝΑΚ, ο Δήμος Χανίων, επομένως και η ΠΠ ΒΑΑ, εντάσσεται στην κλιματική ζώνη Α. Ως προς τις βροχοπτώσεις και παρότι ο μηνιαίος αριθμός ημερών βροχής κυμαίνεται μεταξύ 15 ημερών κατά τους μήνες Δεκέμβριο και Ιανουάριο και 0,3 ημέρες τον Ιούλιο και Αύγουστο, χωρίς σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των ορεινών και των πεδινών περιοχών, εντοπίζονται στον χάρτη¹⁰ Α.7.1.1. διαφοροποιημένες ενότητες ως προς το ύψος βροχής.

Χάρτης Α.7.1.1 : Χάρτης βροχομετρικών δεδομένων

Η περιοχή ΠΠ ΒΑΑ, εντάσσεται στο σύνολό της, στην δεύτερη κατηγορία χαμηλού ύψους βροχής.

Πέραν των βροχοπτώσεων ένα δεύτερο χαρακτηριστικό του κλίματος που έχει ιδιαίτερη σημασία, είναι η θερμοκρασίες που συναρτώνται με μια βασική επίπτωση της κλιματικής αλλαγής, της θερμικής νησίδα. Τα χαρακτηριστικά του αστικού περιβάλλοντος και οι παράμετροι¹¹ που συναρτώνται με το φαινόμενο της θερμικής νησίδα είναι :

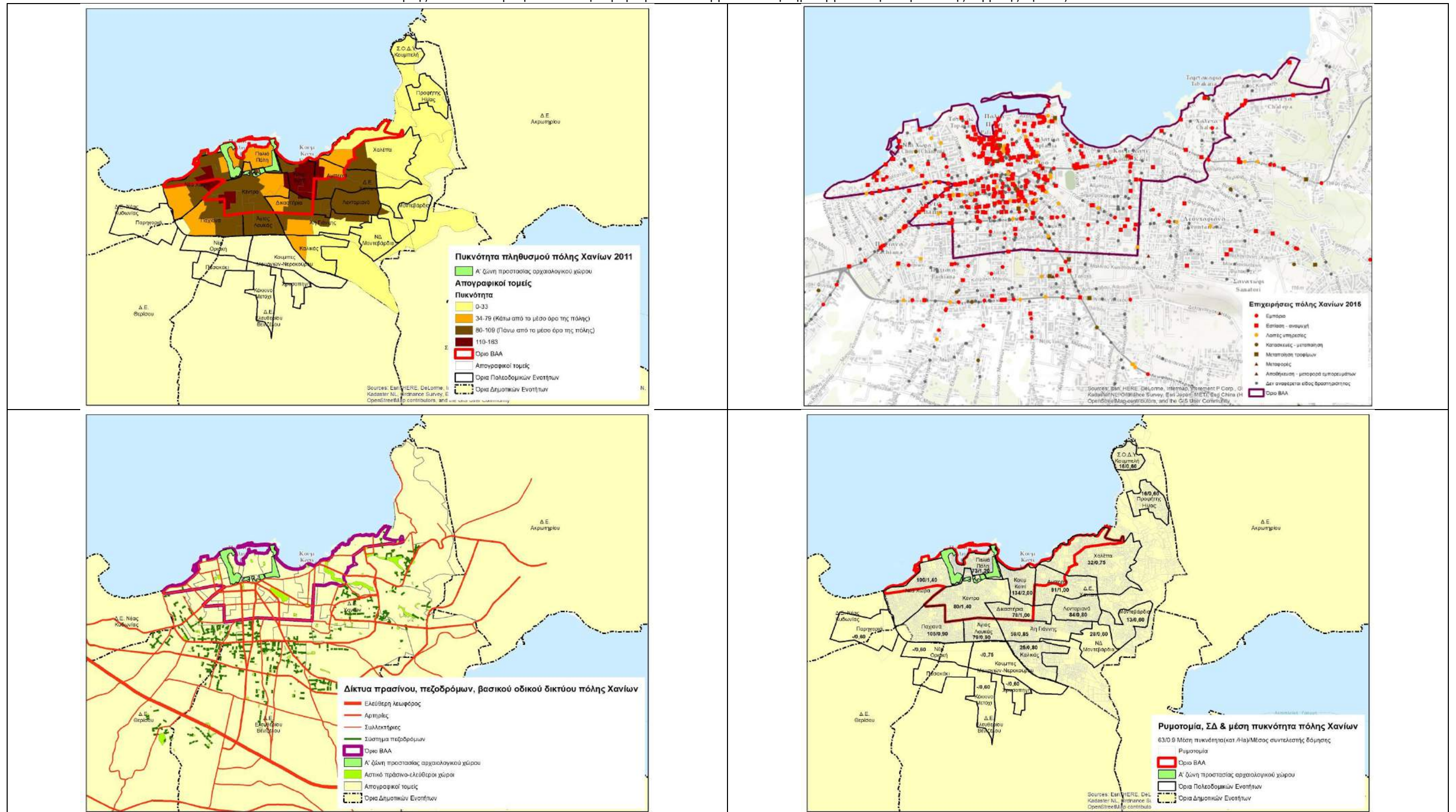
- Η αυξημένη επανεκπομπή θερμικής ακτινοβολίας από τον ουρανό, αυξημένα επίπεδα ατμοσφαιρικής ρύπανσης, που εμποδίζουν την διαφυγή της θερμικής ακτινοβολίας
- Η μειωμένη κυκλοφορία αέρα στον αστικό ιστό, η γεωμετρία των δρόμων (αναλογία πλάτους και ύψους των κτιρίων που τους ορίζουν) σε συνάρτηση με την πυκνότητα δόμησης επηρεάζει τον τρόπο ροής του ανέμου.
- Η ανθρωπογενής θερμότητα, αύξηση θερμοκρασίας σε επαγγελματικές περιοχές (π.χ. βιομηχανία), σε περιοχές με αυξημένη κίνηση οχημάτων και σε περιοχές όπου συγκεντρώνονται κτίρια με μεγάλες θερμικές απώλειες
- Η μειωμένη εξάτμιση και διαπνοή, η μικρή αναλογία επιφανειών νερού και πρασίνου στον αστικό χώρο
- Τα υλικά που χρησιμοποιούνται στις εξωτερικές επιφάνειες των κτιρίων και των υπαίθριων χώρων, το σκούρο χρώμα συνεπάγεται μεγάλη θερμική απορρόφηση, ενώ η αυξημένη θερμοχωρητικότητα έχει ως αποτέλεσμα τη διατήρηση υψηλών θερμοκρασιών στα υλικά για μεγάλα χρονικά διαστήματα.

Στον χάρτη Α.7.1.2 γίνεται μια προσπάθεια απεικόνισης των παραμέτρων του αστικού χώρου που συνδέονται με την θερμική νησίδα και αφορούν :

¹⁰ Βροχομετρικά δεδομένα, (University of Manchester, 2012)

¹¹ «Το αστικό μικροκλίμα. Βιοκλιματικές παρεμβάσεις για τη βελτίωση του» Φλώρα-Μαρία Μπουγιατιώτη

Χάρτης Α.7.1.2. : Χωρική απεικόνιση παραμέτρων που συμβάλουν στη δημιουργία του φαινομένου της θερμικής νησίδας

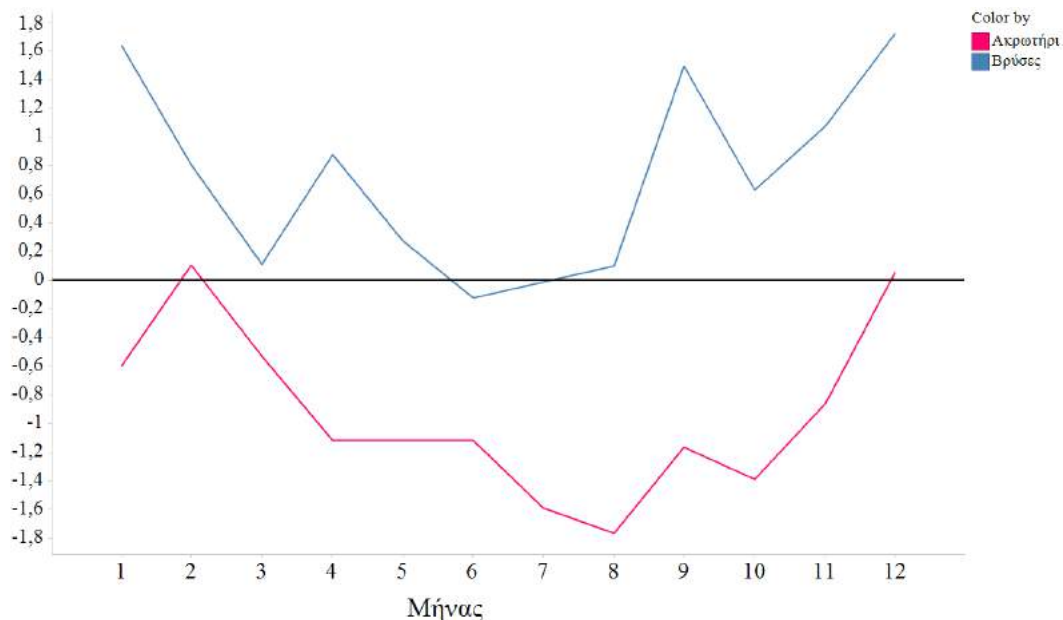
- στην πυκνότητα πληθυσμού 2011 ανά ενοποιημένο απογραφικό τομέα
- τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά του πολεοδομικού ιστού, όπως αυτά αποτυπώνονται στο εγκεκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο
- τους συντελεστές δόμησης και την χωρητικότητα πολεοδομικών ενοτήτων με βάση το εγκεκριμένο ΓΠΣ
- τους πεζοδρόμους, την ιεράρχηση του οδικού δικτύου, τα υπερτοπικά κέντρα και τους χώρους πρασίνου με βάση το ΓΠΣ
- την χωρική κατανομή οικονομικών δραστηριοτήτων, όπως αυτή καταγράφεται στα αρχεία του Δήμου και του ΕΒΕ Χανίων για το 2014

Με βάση την χωρική απεικόνιση των προαναφερόμενων παραμέτρων, είναι ευδιάκριτη η διαφοροποίηση του πυρήνα της παλιάς πόλης και μιας περιβάλλουσας αστικής ζώνης, προς νότια (ζώνη κεντρικών λειτουργιών) και στα 2 παράκτια μέτωπα στα ανατολικά και δυτικά του. Κύρια γνωρίσματα αυτών των διαφοροποιημένων ζωνών είναι οι μεγάλες πυκνότητες πληθυσμού, η υπερσυγκέντρωση δραστηριοτήτων, οι υψηλοί Συντελεστές Δόμησης και τα ύψη κτιρίων, σε συνδυασμό με ακανόνιστο ιστό και μικρότερο συγκριτικά μέγεθος οικοδομικών τετραγώνων, κυρίως στην Παλιά Πόλη και το παράκτιο ανατολικό τμήμα καθώς και την αδυναμία θεσμοθέτησης πεζοδρόμων ή και κοινόχρηστων χώρων στην Παλιά Πόλη λόγω της αδυναμίας εφαρμογής του εγκεκριμένου Ρυμοτομικού Σχεδίου.

Επιπρόσθετα στην προαναφερόμενη προσέγγιση, αξιοποιείται και η ανάλυση¹² των δεδομένων από 3 μετεωρολογικούς σταθμούς στην περιοχή του Δήμου Χανίων. Ειδικότερα η ανάλυση αφορά στα δεδομένα των σταθμών που βρίσκονται, στο κέντρο της πόλης των Χανίων (υψόμετρο 7 m), σε εγκαταστάσεις του Πολυτεχνείου Χανίων στο Ακρωτήριο (υψόμετρο 137 m) και στα νοτιοανατολικά των Χανίων, στις Βρύσες (υψόμετρο 58 m)

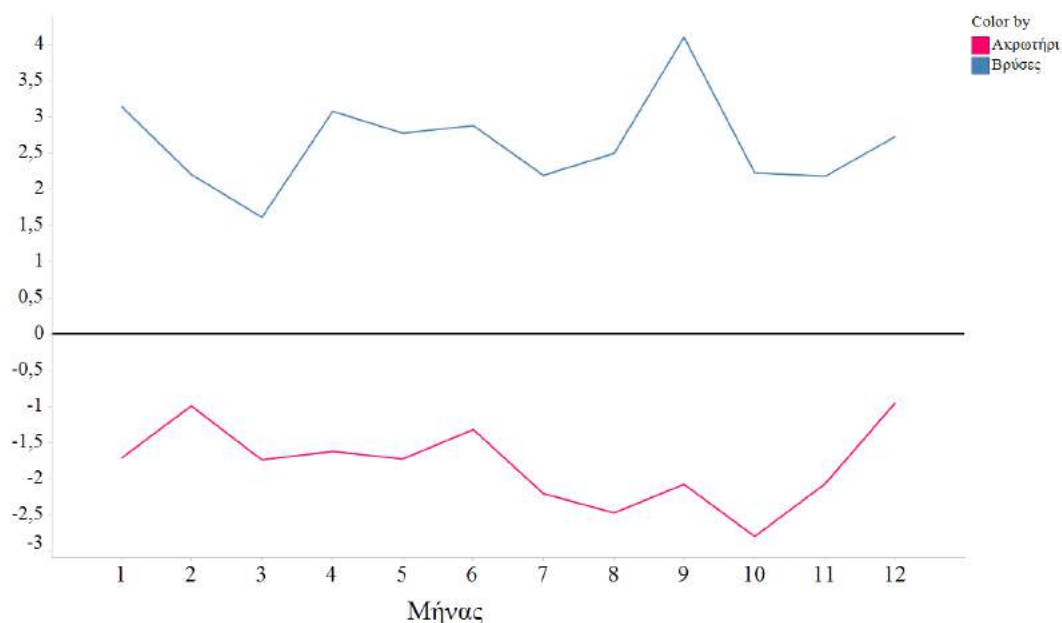
Στα διαγράμματα Α.7.1.α και Α.7.1.β η διακύμανση της διαφοράς της μέσης και ελάχιστης θερμοκρασίας στο Ακρωτήριο και στις Βρύσες σε σχέση με το κέντρο των Χανίων

Διάγραμμα Α.7.1.α.: Διακύμανση της διαφοράς της μέσης θερμοκρασίας της για το 2013³

¹² «Διερεύνηση της Αστικής Θερμικής Νησίδας των Ελληνικών Πόλεων» Νικόλαος Μπουντάς

Διάγραμμα Α.7.1.β.: Διακύμανση της διαφοράς της ελάχιστης θερμοκρασίας της για το 2013³

Με βάση τη συγκριτική ανάλυση των δεδομένων των 3 σταθμών η μελέτη¹³ καταλήγει συμπερασματικά στο ότι :

- Οι Βρύσες έχουν απολύτως ελάχιστη θερμοκρασία κατά 2.5°C χαμηλότερη από την αντίστοιχη του κέντρου των Χανίων, ενώ απολύτως μέγιστη υψηλότερη ειδικά τους καλοκαιρινούς μήνες με τιμή 3°C τον Ιούλιο- Αύγουστο
- Το Ακρωτήριο έχει όλους τους μήνες μεγαλύτερη μέση και ελάχιστη θερμοκρασία από το κέντρο των Χανίων με τις μεγαλύτερες διαφορές να σημειώνονται τους καλοκαιρινούς μήνες.

Γενικό συμπέρασμα, είναι πως όσο λιγότερο πυκνοκατοικημένη είναι μία περιοχή τόσο χαμηλότερη θερμοκρασία παρουσιάζει, ωστόσο το διάστημα από τις 10 πμ ως τις 4μμ, οι λιγότερο αστικοποιημένες περιοχές αναπτύσσουν υψηλότερες θερμοκρασίες. Δηλαδή τις ώρες με τη μέγιστη θερμοκρασία παρατηρείται η ανάπτυξη «αρνητικής θερμικής νησίδας» με το κέντρο να έχει τη χαμηλότερη θερμοκρασία. Το διήμερο στο οποίο καταγράφηκε η μέγιστη ένταση θερμικής νησίδας στο κέντρο των Χανίων ήταν στις 27 – 28 Ιανουαρίου 2014.

Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην θερμοκρασία αναδεικνύονται και από την έκδοση «Οι περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα» Τράπεζα της Ελλάδος, Ιούνιος 2011

Η εκτίμηση των επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή, προσεγγίζεται μέσα από μια σειρά δεικτών, που απεικονίζονται στον πίνακα Α.7.1.1 για το σύνολο της Περιφέρειας Κρήτης. Για κάθε δείκτη καταγράφονται 2 τιμές, η πρώτη για την περίοδο 2021-2050 και η δεύτερη για την περίοδο 2071-2100 και οι μεταβολές με αρνητικό πρόσημο σημαίνουν μειώσεις, ενώ χωρίς πρόσημο, σημαίνουν αυξήσεις.

¹³ «Διερεύνηση της Αστικής Θερμικής Νησίδας των Ελληνικών Πόλεων» Νικόλαος Μπουντάς

Πίνακας Α.7.1: Μεταβολές δεικτών για την κλιματική αλλαγή¹⁴

Ελάχιστη χειμερινή θερμοκρασία (°C)	1,5 3,5	Αριθμός παγετών (ημέρες)	0 0
Μέγιστη καλοκαιρινή θερμοκρασία (°C)	1,5 3,5	Βλαστητική περίοδος (ημέρες)	10 15
T _{max} >35 °C (ημέρες)	15 35	Ανάγκες για ισχυρή ψύξη (ημέρες)	10 30
T _{min} >20 °C (ημέρες)	40 70	Ανάγκες για ισχυρή θέρμανση (ημέρες)	-10 -25
Μέγιστη βροχόπτωση σε 3 ημέρες (%)	0 0	Ακραίος κίνδυνος πυρκαγιάς (ημέρες)	15 35
Διάρκεια ξηρής περιόδου (ημέρες)	20 40	Έντονη δυσφορία (ημέρες)	15 30

Οι δείκτες που πρέπει να ληφθούν υπόψη στην περίπτωση της ΠΠ ΒΑΑ των Χανίων, είναι κυρίως αυτοί που συναρτώνται με το επίπεδο θερμικής άνεσης πληθυσμού και είναι :

- ο αριθμός των ημερών με θερμοκρασίες μεγαλύτερες των 35° C, που αναμένεται να αυξηθούν κατά 15 και 35 για το διάστημα 2021-2050 και 2071-2100 αντίστοιχα
- ο αριθμός των ημερών με ανάγκες για ισχυρή ψύξη, που αναμένεται να αυξηθούν κατά 10 και 30 για το διάστημα 2021-2050 και 2071-2100 αντίστοιχα
- ο αριθμός των ημερών με έντονη δυσφορία., που αναμένεται να αυξηθούν κατά 15 και 30 για το διάστημα 2021-2050 και 2071-2100 αντίστοιχα.

Οι εκτιμώμενες μεταβολές των παραπάνω δεικτών, έχουν σαν συνέπεια τον τριπλασιασμό των αναγκών για κλιματισμό μέχρι το 2050.

Οι παραπάνω διαπιστώσεις για επερχόμενες ανάγκες αύξησης της ενεργειακής κατανάλωσης για θέρμανση και ψύξη συνδυάζονται και με περεταίρω ευρήματα¹⁵ της μελέτης «Κίνδυνοι και επιπτώσεις της κλιματικής μεταβολής στο δομημένο περιβάλλον» Τράπεζα της Ελλάδος, Ιούνιος 2011, που αφορούν στο ότι :

- Υπάρχει σημαντική διαφοροποίηση, ανάλογα με το εισόδημα, του ποσοστού των οικογενειών που ζουν σε προστατευμένα κτίρια υψηλής περιβαλλοντικής ποιότητας. Μόνο το 8% των πολιτών χαμηλού εισοδήματος κατοικεί σε κτίρια με διπλά υαλοστάσια και μόνωση, ενώ στα υψηλά εισοδήματα το αντίστοιχο ποσοστό φτάνει το 64%. Το γεγονός αυτό έχει σημαντικές συνέπειες τόσο στην κατανάλωση ενέργειας όσο και στην θερμική άνεση εντός των κτιρίων.
- Το κόστος του κλιματισμού είναι κατά πολύ μεγαλύτερο στα χαμηλά εισοδήματα, όπου κυμαίνεται περί τα 195€ ανά οικογένεια, ενώ το σχετικό κόστος για την μέση οικογένεια είναι 100€.

Με βάση τα παραπάνω προκύπτει ότι, ως προς τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην θερμική άνεση του πληθυσμού, η ΠΠ ΒΑΑ, έχει ιδιαίτερα αυξημένες ανάγκες με βάση το ότι χαρακτηρίζεται σε μεγάλο τμήμα της ως περιοχή χαμηλών εισοδημάτων, ενώ ταυτόχρονα συγκεντρώνει πολύ μεγάλο αριθμό κτισμάτων μεγάλης ηλικίας ή και διατηρητέων που σε υψηλό ποσοστό δεν διαθέτουν καθόλου μόνωση, όπως αναλυτικά παρουσιάζεται στην ενότητα Α.7.3.

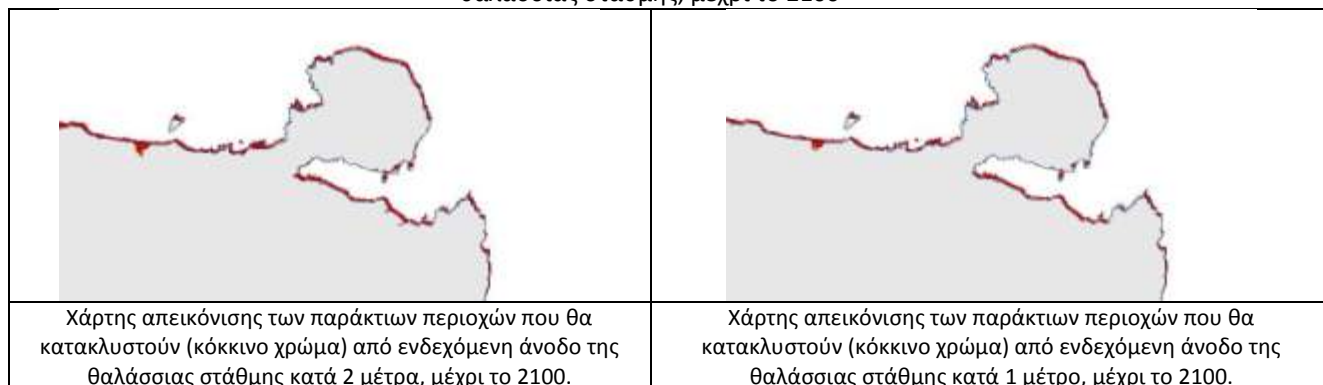
Μια άλλη επίπτωση της κλιματικής αλλαγής, που αφορά σαφώς το παράκτιο μέτωπο της ΠΠ ΒΑΑ Χανίων, είναι και η άνοδος της στάθμης της θάλασσας. Σύμφωνα με την μελέτη «Μεταβολές της στάθμης της θάλασσας και επιπτώσεις στις ακτές» (Τράπεζα της Ελλάδος,

¹⁴ «Οι περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα» Τράπεζα της Ελλάδος, Ιούνιος 2011

¹⁵ «Κίνδυνοι και επιπτώσεις της κλιματικής μεταβολής στο δομημένο περιβάλλον» Τράπεζα της Ελλάδος, Ιούνιος 2011

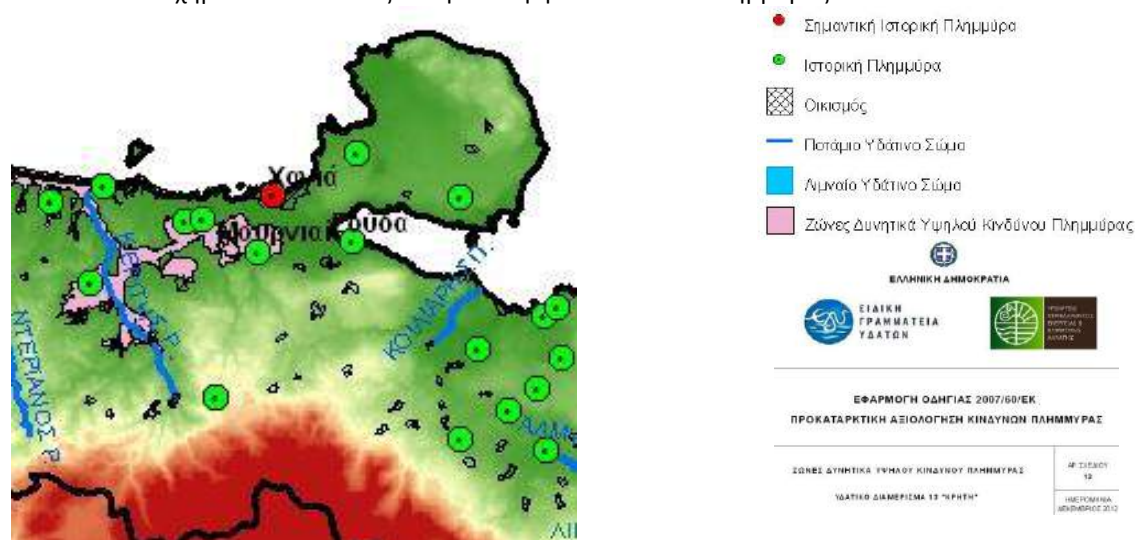
Ιούνιος 2011), η Κρήτη εμφανίζει ένα συντριπτικό ποσοστό (έκταση παράκτιων οικοσυστημάτων υπό απειλή (km²) (65.8%)) του μήκους της βόρειας ακτογραμμής της να κινδυνεύει από διάβρωση κάτι το οποίο μπορεί να αποδίδεται στον σχετικά μεγάλο ρυθμό ανύψωσης 0,7 έως 4 χλστ./έτος που υπόκειται. Η άνοδος της θαλάσσιας στάθμης τις τελευταίες δεκαετίες, σε συνδυασμό με τις προβλέψεις, που κυμαίνονται από 1 έως και 2 μέτρα ανόδου της στάθμης μέχρι το 2100, απεικονίζεται ενδεικτικά για την περιοχή των Χανίων στα αποσπάσματα χαρτών στο σχήμα Α.7.1.1, όπου με κόκκινο χρώμα φαίνονται οι παράκτιες εκείνες περιοχές που θα πληγούν από μια υποθετική άνοδο της θαλάσσιας στάθμης.

Σχήμα Α.7.1.1: Απεικόνιση παράκτιων περιοχών που θα κατακλυστούν από ενδεχόμενη άνοδο της θαλάσσιας στάθμης, μέχρι το 2100¹⁶

Τέλος μια άλλη επίπτωση της κλιματικής αλλαγής αφορά την ΠΠ ΒΑΑ Χανίων και αφορά την εκτιμώμενη πιθανότητα εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων, σύμφωνα με το «Σχέδιο διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών του υδατικού διαμερίσματος Κρήτης (GR13)» (Γενική Γραμματεία Υδάτων - ΥΠΑΠΕΝ, Μάρτιος 2015). Στο σχήμα Α.7.1.2 αποτυπώνονται περιοχές με ιστορικές πλημμύρες στο Δήμο Χανίων και σημαντική ιστορική πλημμύρα στην πόλη των Χανίων

Σχήμα Α.7.1.2: Ζώνες δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας¹⁷

A.7.2 Περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά δημόσιου χώρου

Στα βασικά περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά του δημόσιου χώρου, στην ΠΠ ΒΑΑ, περιλαμβάνεται το δίκτυο των ελεύθερων χώρων και χώρων πρασίνου, που αποτυπώνεται στον πίνακα Α.7.2. Όπως προαναφέρθηκε σε προηγούμενες ενότητες, για τις κατευθύνσεις του χωρικού σχεδιασμού, βασική επιδίωξη για την ΠΠ ΒΑΑ, είναι η σύνδεση του δικτύου ελεύθερων χώρων και χώρων πρασίνου με το δίκτυο πεζοδρόμων αλλά και τους πολιτιστικούς και ιστορικούς πόρους. Στον χάρτη Α.7.2.1 αποτυπώνονται συνδυαστικά το δίκτυο ελεύθερων χώρων και χώρων πρασίνου με το δίκτυο πεζοδρόμων καθώς και η χωρική κατανομή των στοιχείων πολιτιστικού – ιστορικού ενδιαφέροντος. Στον ίδιο χάρτη απεικονίζεται ο αριθμός επισκεπτών σε επιμέρους πόλους της Παλιάς Πόλης καθώς και η νέα θέση του Αρχαιολογικού Μουσείου Χανίων στην Χαλέπα σε συνδυασμό με την Οικία – Μουσείο Ελευθερίου Βενιζέλου. Με βάση τα στοιχεία του χάρτη επιβεβαιώνεται η κατεύθυνση του χωρικού σχεδιασμού για δημιουργία και ενιαία σήμανση και προβολή ενός πράσινου – πολιτιστικού δικτύου που θα διευκολύνει την κίνηση κατοίκων και επισκεπτών σε όρους βιώσιμης κινητικότητας ενώ ταυτόχρονα θα λειτουργήσει προσθετικά για την ανάδειξη των στοιχείων ιστορικής – πολιτιστικής κληρονομιάς. Για την δημιουργία του δικτύου είναι απαραίτητα :

- αφενός η συμπλήρωση και αναβάθμιση των ελεύθερων χώρων και των χώρων πρασίνου
- και αφετέρου η ενιαία οργάνωση των πεζοδρόμων σε δίκτυο («πράσινο δίκτυο» από την ομάδα αρχιτεκτόνων του ΤΕΕ/ΤΔΚ ενότητα Α.5.1.4), με κριτήριο τα χαρακτηριστικά των δρόμων που όπως φαίνεται στον χάρτη Α.7.2.2, στην Παλιά Πόλη σημαντικό μέρος των δρόμων, μπορούν να χαρακτηριστούν ως φυσικοί πεζόδρομοι λόγω πλάτους και υψομετρικών διαφορών. Ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να υπάρξει για τη σύνδεση των διαδρομών της Χαλέπας (ομάδα εργασίας του ΤΕΕ/ΤΔΚ ενότητα Α.5.1.4)

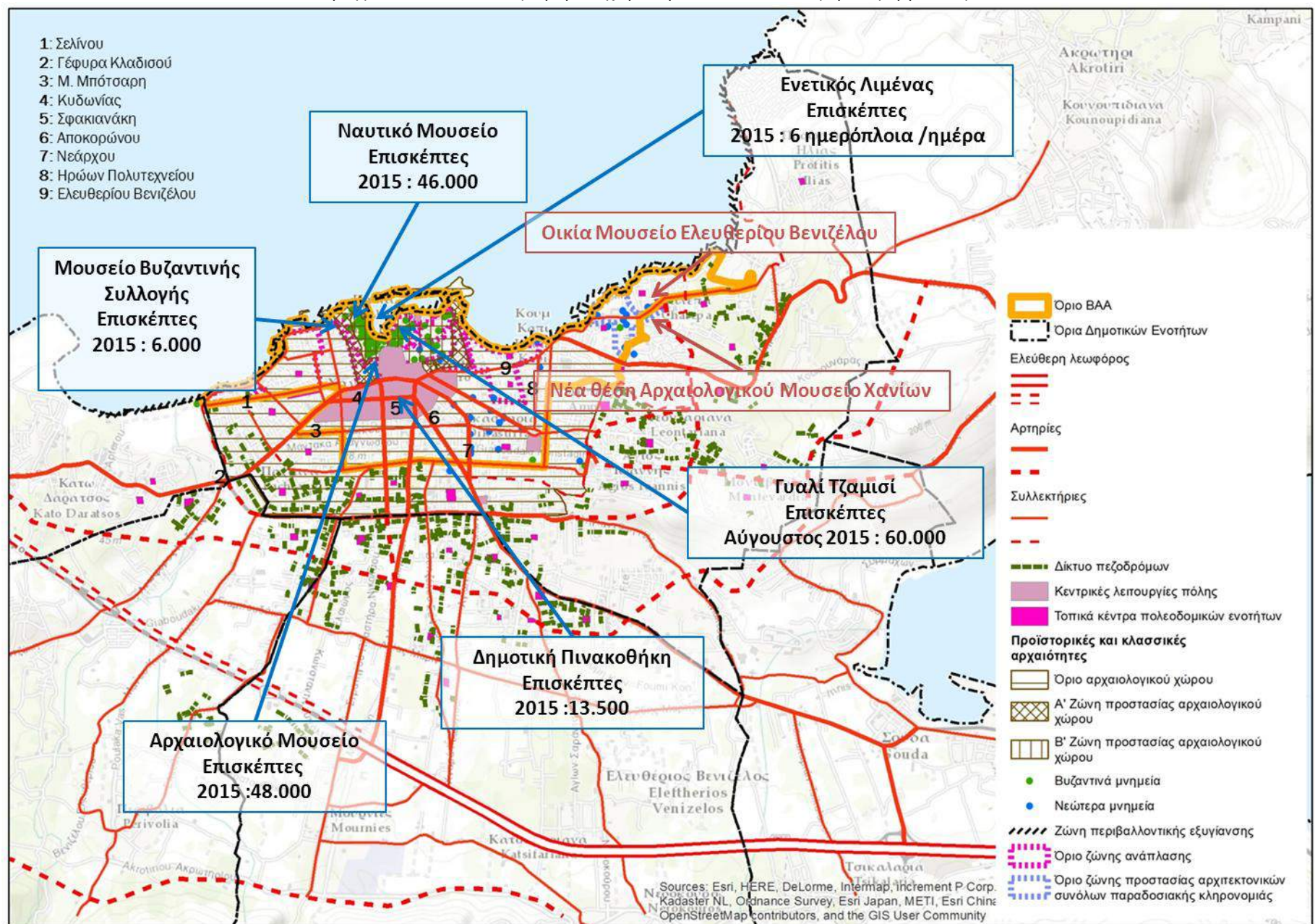
Μια επιπλέον παράμετρος που σαφώς επηρεάζει τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά του δημόσιου χώρου της ΠΠ ΒΑΑ, είναι και η κυκλοφορία των οχημάτων. Όπως φαίνεται στον χάρτη Α.7.2.1, η διακίνηση επισκεπτών και κατοίκων προς την Παλιά Πόλη αλλά και την περιοχή κεντρικών λειτουργιών της ΠΠ ΒΑΑ, γίνεται με ένα πλέγμα δρόμων που συγκλίνουν στην καρδιά της ΠΠ ΒΑΑ. Το κυκλοφοριακό πρόβλημα, στην ΠΠ ΒΑΑ, είχε ήδη εντοπιστεί από το 2000 με κυκλοφοριακή μελέτη που εκπονήθηκε από τον Δήμο και ανέδειξε υψηλούς κυκλοφοριακούς φόρτους και προβλέψεις επιδείνωσης για 9 σημαντικούς οδικούς άξονες της περιοχής ΒΑΑ (που επισημαίνονται στον χάρτη Α.7.2.1 και είναι οι Σελίνου, Κισσάμου - Γέφυρα Κλαδισού, Μ. Μπότσαρη, Κυδωνίας, Σφακιανάκη, Αποκορώνου, Νεάρχου, Ηρώων Πολυτεχνείου, Ελευθερίου Βενιζέλου). Επίσης στο πλαίσιο της πρότασης της ομάδας αρχιτεκτόνων μελών του ΤΕΕ/ΤΔΚ, συνδυαστικά με το «πράσινο δίκτυο», προτείνεται και η αναδιοργάνωση των αξόνων κυκλοφορίας σε συνδυασμό με χώρους στάθμευσης (ενότητα Α.5.1.4).

Τέλος στα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά του δημόσιου χώρου της ΠΠ ΒΑΑ, συμπεριλαμβάνονται και στοιχεία που συνδέονται με την διαχείριση των απορριμμάτων αλλά και τις υποδομές ύδρευσης. Από το «Τοπικό Σχέδιο Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Δήμου Χανίων» που εγκρίθηκε σε εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων της Περιφέρειας, προκύπτει ότι το ποσοστό ανακύκλωσης πρέπει να φτάσει μέχρι το 2020 το 65% όλων των ανακυκλώσιμων. Στη λογική αυτή θα πρέπει να ενισχυθούν τόσο οι υποδομές που είναι απαραίτητες για την ανακύκλωση όσο και οι δράσεις

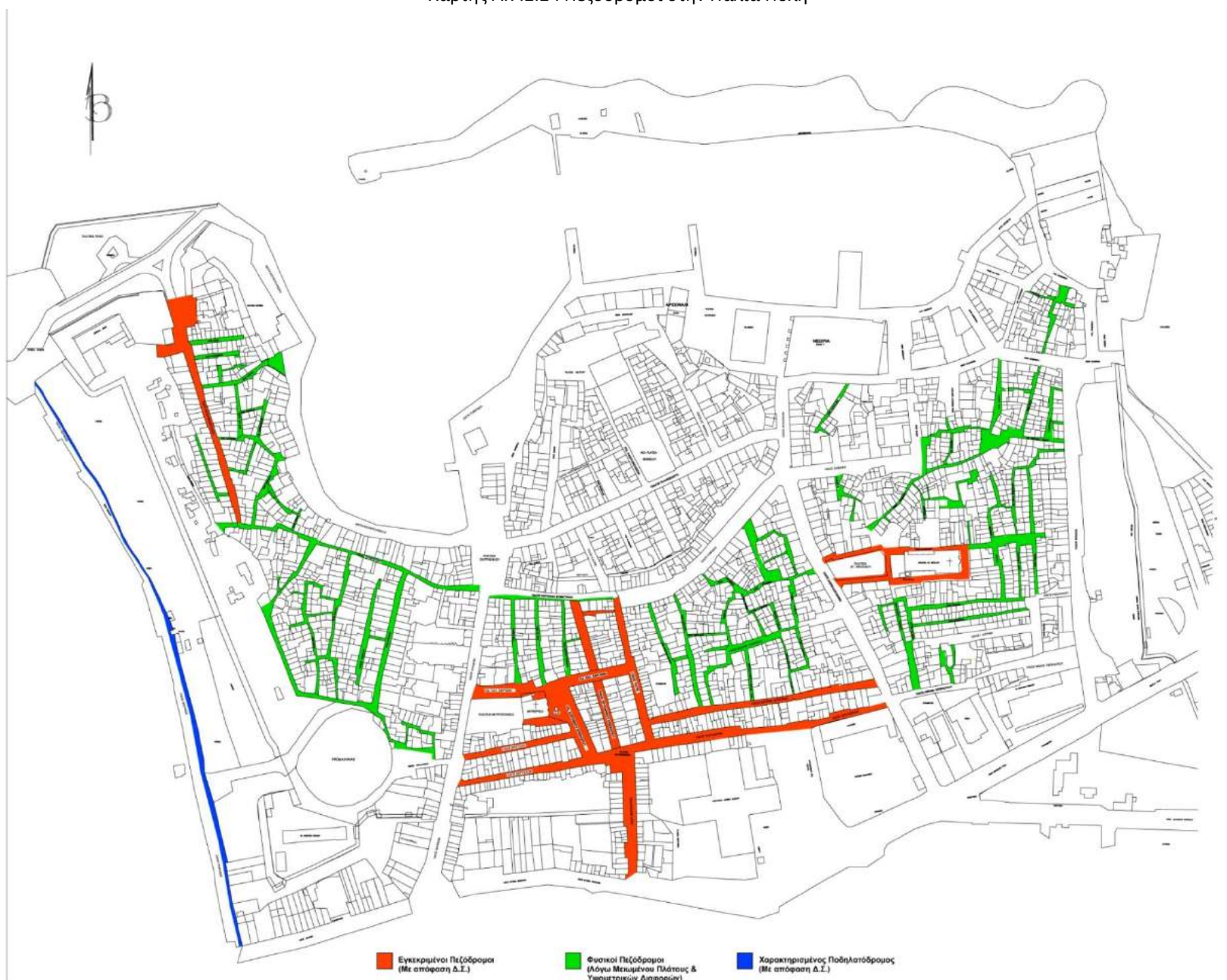
Πίνακας Α.7.2 : Πλατείες, κοινόχρηστοι χώροι, χώροι πρασίνου

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΧΩΡΟΥ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ (τ.μ)	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΧΩΡΟΥ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ (τ.μ)
Νησίδα 1ου Γυμνασίου	Αγορά	70	Νησίδες οδού Επ. Καλίστου	Παλιά Πόλη	65
Νησίδα Δημοτικής Αγοράς		98	Νησίδες οδού Ρ. Βουρδουμπά		22
Νησίδα Ελ Βενιζέλου		43	Παρτέρι Δασκαλογιάννη		20
Πλατεία Χορτατζών		2.519	Παλιό Συσσίτιο		630
Πλατεία Δημοτικής Αγοράς		5.895	Παρκάκι Επισκόπου Νικηφόρου και Πεζάνου		381
Πλατεία Μαρκοπούλου		1.279	Παρκάκι τέρμα Σήφακα		206
Τρίγωνο Πεντάγωνο	Ακτή Κανάρη	1.000,00	Πύλη της άμμου (Πάρκο – αρχαιολογικός χώρος)		3.266
Βίλα Πωλογιώργη (Αδιαμόρφωτος περιβάλλον χώρος δημοτικού κτηρίου)	Αμπεριά	1.023	Παιδική Χαρά Πύλη της Άμμου		749
Νησίδα Ρήγα Φεραίου		73	Πάρκο Άλκηστις Αγοραστάκη (Ρέμβη)		1.570
Τρίγωνο Βρυσσών		166	Πάρκο Κρυό-Βρυσάλι (Μπαλαντίνου)		414
Νησίδα-Πρεβελάκη Κροκίδα		187	Παρτέρι Ενετικού τείχους 1 (Ξενία)		1141
Νησίδα Πρεβελάκη		292	Παρτέρι Ενετικού τείχους 2 (Φιρκάς)		608
Παιδική χαρά Βρυσσών		169	Παρτέρι Μαχαιράδικα		39
Πάρκο Μορφού		1.163	Πλατεία Κατεχάκη		2.127
Αθλητικό Πάρκο Αμπεριάς		6.005	Πλατεία Μείντανάκι		305
Πάρκο Ψηλορείτη		1.608	Πλατεία 1821 (Σπλάντζιας)		838
Παλιό Νοσοκομείο (Περιβάλλον χώρος δημοτικού κτηρίου)		9.202	Πλατεία Διονυσίου Επισκόπου		82
Αλσύλιο Φυλακών	Δικαστήρια	3.108	Πλατεία 5ης Μεραρχίας		2.204
Αλσύλιο Δικαστηρίων		2.709	Πλατεία τέρμα Λιθινών		213
Νησίδα Δικαστήρια 1		15	Παρκάκι βόρεια Ρ. Βουρδουμπά (Cioistro Αγ. Νικολάου)		513
Νησίδα Δικαστήρια 2		114	Πλατεία Πατριάρχη Αθηναγόρα (Μητρόπολη)		2.257
Νησίδα Δικαστήρια 3		42	Πλατεία Μελχισεδκ		228
Νησίδα Δικαστήρια 4		479	Πλατεία εΕλ. Βενιζέλου (Συντριβάνι)		1.418
Νησίδα Δικαστήρια 5		78	Πλατεία Τάλω		7668
Νησίδα Δικαστήρια 6		100	Παρκάκι στο 7ο Δ.Σ.		353
Νησίδα Δικαστήρια 7		200	Πρανές οδού Πόρτου		439
Πλατεία Ελευθερίας (Δικαστηρίων)		1.787	Μπασκετα και παιδική χαρά Σόδου	Σόδου	2.327
Περιβάλλον χώρος Δικαστηρίων		10.487	Νησίδα Προφήτη Ηλία	Χαλέπα	171
Νησίδα Φειδία		673	Αδιαμόρφωτος χώρος πρασίνου οδού Μπατσάκη (Εργατικές κατοικίες)		427
Παιδική χαρά Δικαστηρίων		1.216	Παιδική Χαρά οδού Ινναχωρίου (Εργατικές κατοικίες)		144
Νησίδα Μπότσαρη – Πολέντα	Κέντρο	99	Βίλα Σβαρτς (Αδιαμόρφωτος περιβάλλον χώρος δημοτικού κτηρίου)		1.644
Νησίδα Πλάστιγγα 1 (Περίδου)		61	Παιδική χαρά Ευαγγελίστριας		406
Νησίδα Πλάστιγγα 2 (Βολουδάκηδων)		64	Πάρκο Ευαγγελίστριας		771
Πάρκο Κολοκοτρώνη		642	Αγία Μαγδαληνή		7.013
Πάρκο Πολέντα-Μπότσαρη		136	Πλατεία Καγιαλέ		376
Πάρκο Ειρήνης και Φιλίας των Λαών		15.611	Πλατεία Έλενας Βενιζέλου		788
Δημοτικός κήπος		16.767	Ρέμα Αγ. Παντελεήμονα		725
Παρτέρι Πειραιώς-Σκαλίδη		67,5	Πάρκο κινήματος 1938 (Πλουμιδάκη)	Χονολουλού	530
Αίθριο Δημαρχείου		2.821	Πάρκο Ναξάκη-Πρόσκοποι		1.973
Πλατεία Κοτζάμπαση		973	Χονολουλού (Μπάνια)		2.309
Πλατεία 1866 (Νέων Καταστημάτων)		4.675	Πράσινο στην οδό Τζιλιβάκη		297
Τρίγωνο Βλησιίδη	Κουμ Καπί	115			
Βραχόκηπος Κούμ Καπί		247			
Παρτέρι Κουμ Καπί		16			
Νησίδα οδού Ηρώων Πολυτεχνείου	Μπόλαρη	552			
Πάρκο Βίλας Κούνδουρου		1.953			
Βίλα Κούνδουρου-Θέατρο Βλησιίδη (περιβάλλον χώρος)		3.163			
Τρίγωνο Λαγωνικού	Λιμανάκι Νέας Χώρας	282			
Παιδική Χαρά Ακτής Κανάρη		628			
Χώρος πρασίνου στο λιμανάκι Νέας Χώρας 1		358			
Χώρος πρασίνου στο λιμανάκι Νέας Χώρας 2		638			
Νησίδα Σελίνου	Νέα Χώρα	95			
Τρίγωνο Πανελλήνιο		54			
Παιδική χαρά Σελίνου		330			
Πάρκο Πολυχρόνη Πολυχρονίδη (Πευκάκια)		4.753			
Παρκάκι Χάου		127			
Τρίγωνο Εικονοστάσι		201			
Πάρκο Ολύμπια	Ολύμπια	192			

Χάρτης Α.7.2.1 : Δίκτυο πεζοδρόμων, χώροι πρασίνου και κυκλοφοριακή οργάνωση

Χάρτης Α.7.2.2 : Πεζόδρομοι στην Παλιά Πόλη

ενημέρωσης εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Τοπικού Σχεδίου Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Δήμου Χανίων και του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων. Σε ότι αφορά τις υποδομές ύδρευσης, βασική επιδίωξη είναι η βελτίωση της ποιότητας του πόσιμου νερού αλλά και η μείωση απωλειών των υδατικών πόρων. Με βάση τα στοιχεία της ΔΕΥΑΧ, επιδιώκεται έλεγχος των απωλειών των δικτύων που υπολογίζονται σε ποσοστό 50-60%. Επισημαίνεται ότι οι απώλειες λογίζονται ως κυβικά που αντλούνται μείον τα κυβικά που τιμολογούνται. Αυτό σημαίνει ότι λογίζονται ως διαρροές η ποσότητα του νερού που χρησιμοποιείται από το Δήμο για το πότισμα αλσών, του Δημοτικού Κήπου, το νερό που χρησιμοποιεί η πυροσβεστική καθώς και τυχόν λανθασμένες ενδείξεις από τα υφιστάμενα υδρόμετρα τα οποία λόγω παλαιότητας δεν καταγράφουν την ακριβή ποσότητα νερού που καταναλώνεται. Σε κάθε περίπτωση η ανακατασκευή των αντλιοστασίων και μέρους του δικτύου ύδρευσης καθώς και η σταδιακή αντικατάσταση των υδρομέτρων, είχαν ως αποτέλεσμα, τα τελευταία χρόνια, την μείωση των απωλειών σε ποσοστό που προσέγγιζε το 70% με βασική διακύμανση από 50% έως 60%.

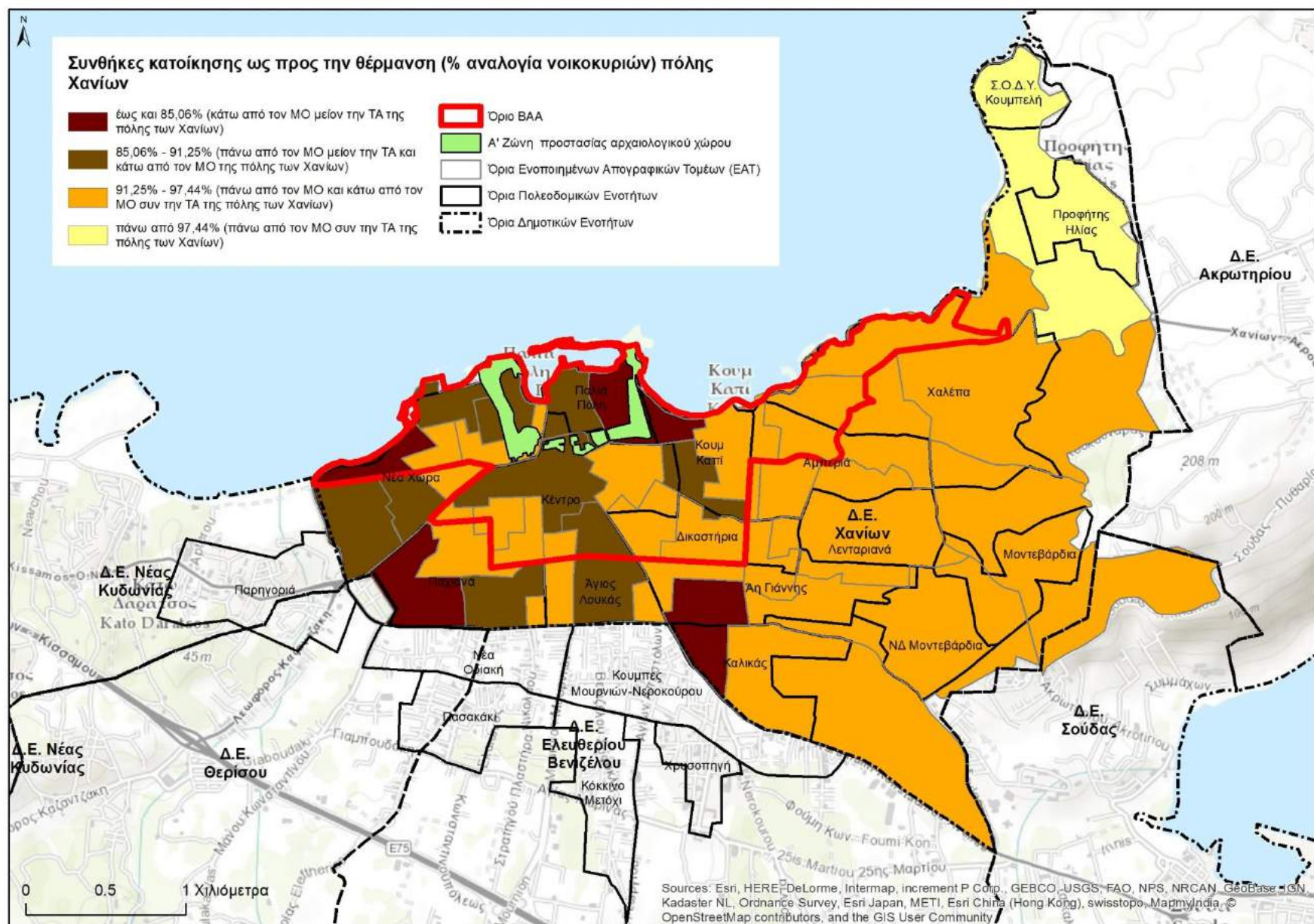
A.7.3 Χαρακτηριστικά δομημένου περιβάλλοντος

Βασικό χαρακτηριστικό του δομημένου περιβάλλοντος της ΠΠ ΒΑΑ, είναι ο μεγάλος αριθμός παλαιών κτιρίων αλλά και διατηρητέων και αξιολογών, γεγονός που δυσχεραίνει τις δυνατότητες παρεμβάσεων βιοκλιματικού χαρακτήρα στα κτίρια. Επίσης στα παλιά και διατηρητέα – αξιόλογα κτίρια, απουσιάζουν κεντρικά συστήματα θέρμανσης. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, για το 2011 αποτυπώνεται η χωρική κατανομή των νοικοκυριών που διαμένουν σε κατοικίες χωρίς θέρμανση και χωρίς καθόλου μόνωση (χάρτες A.7.3.1 και A.7.3.2). Με βάση τα προαναφερόμενα στοιχεία προκύπτει ότι επί του συνόλου των νοικοκυριών που διαμένουν σε κατοικίες χωρίς θέρμανση το 52,07% συγκεντρώνεται στην ΠΠ ΒΑΑ ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τα νοικοκυριά που διαμένουν σε κατοικίες χωρίς καθόλου μόνωση είναι 52,32%.

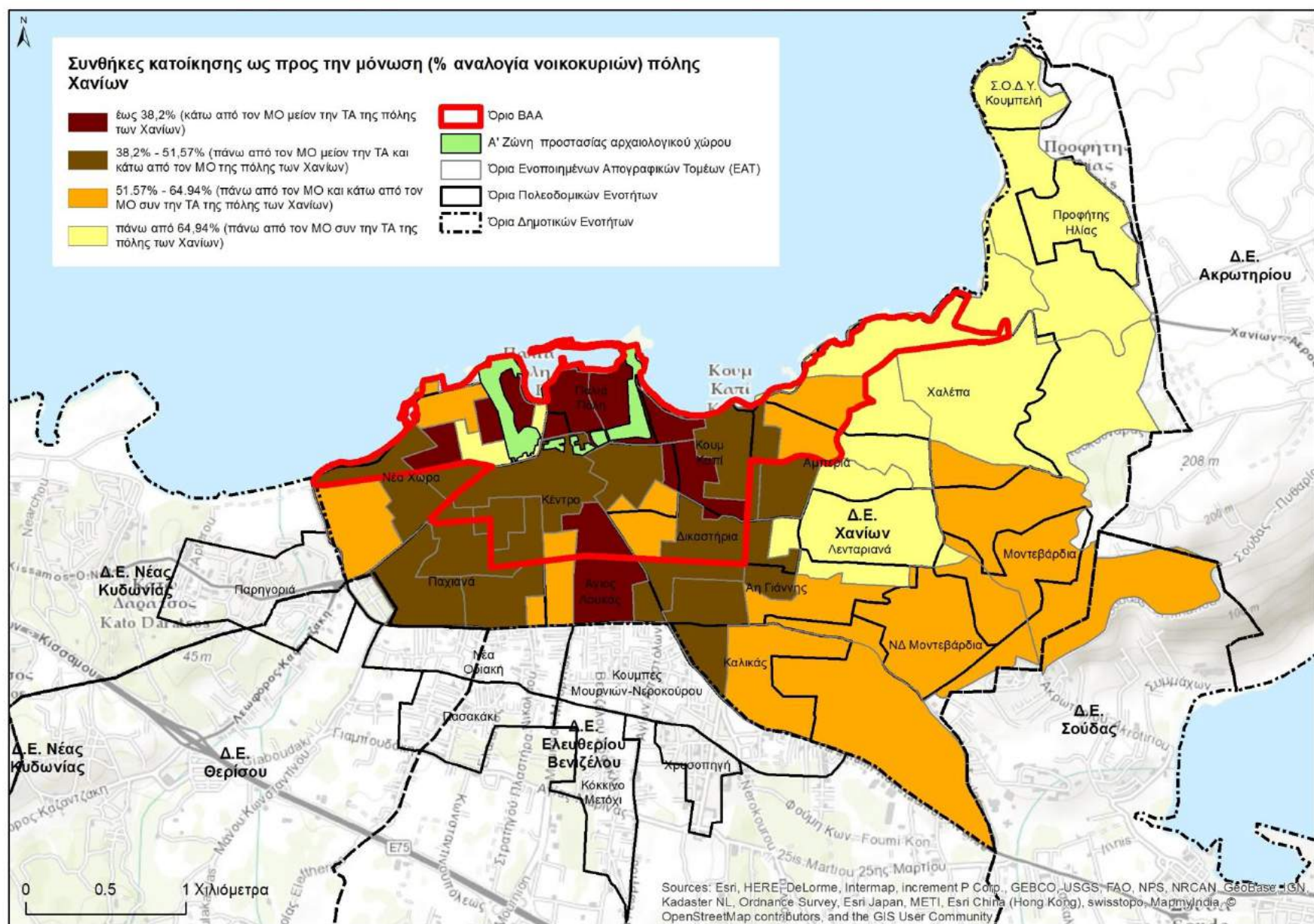
A.7.4 Συγκριτική αξιολόγηση ως προς το κλίμα και τα χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος

Ο σημαντικό αριθμός και η χωρική διασπορά αξιολογών στοιχείων της ιστορικής – πολιτιστικής κληρονομιάς στην ΠΠ ΒΑΑ, έχουν σαν συνέπεια αυξημένες απαιτήσεις για την προστασία και ανάδειξή τους. Τα χαρακτηριστικά κλίματος σε σχέση με τις θερμοκρασίες, σε συνδυασμό με τα χαρακτηριστικά του αστικού περιβάλλοντος, δημιουργούν αυξημένες ανάγκες για παρεμβάσεις που βελτιώνουν την θερμική άνεση του πληθυσμού. Οι παρεμβάσεις αυτές αφορούν στην βιοκλιματική θωράκιση των κτιρίων, στην αύξηση και ποιοτική αναβάθμιση των ελεύθερων χώρων και χώρων πρασίνου, στην βελτίωση των συνθηκών κυκλοφορίας καθώς και στην ενίσχυση της κίνησης χωρίς αυτοκίνητο (πεζόδρομοι, ποδηλατόδρομοι). Οι προαναφερόμενες κατηγορίες παρεμβάσεων είναι ιδιαίτερα σημαντικό να υλοποιηθούν σε εντοπισμένες ζώνες (με βάση τις επιμέρους ανάγκες αλλά και τις δυνατότητες της κάθε ζώνης) έτσι ώστε να δημιουργηθούν συνέργειες στην λογική ενός πράσινου δικτύου διαδρομών πολιτισμού – τουρισμού που θα ενισχύσει τη σύνδεση Παλιάς Πόλης και Χαλέπας και την επισκεψιμότητα της ΠΠ ΒΑΑ. Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής σε ότι αφορά πλημμύρες και διάβρωση ακτών, σε συνδυασμό με την εποχικά μεγάλη συγκέντρωση πληθυσμού στην Παλιά Πόλη και στο παράκτιο μέτωπο, δημιουργούν αυξημένες ανάγκες για υποδομές περιβάλλοντος και πολιτικής προστασίας.

Χάρτης Α.7.3.1 : Χωρική κατανομή νοικοκυριών που διαμένουν σε κατοικίες χωρίς θέρμανση

Χάρτης Α.7.3.2: Χωρική κατανομή νοικοκυριών που διαμένουν σε κατοικίες χωρίς καθόλου μόνωση

A.8. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ / ΑΝΑΓΚΕΣ, ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ, ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ, ΑΠΕΙΛΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΠΕΝΤΕ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Στο διάγραμμα Α.8, παρουσιάζονται συνοπτικά η ανάλυση του εσωτερικού περιβάλλοντος (βασικά προβλήματα / ανάγκες και δυνατότητες) και του εξωτερικού περιβάλλοντος (ευκαιρίες και απειλές) για την ΠΠ ΒΑΑ, που αφορούν και τις 5 προκλήσεις για την Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη.

Διάγραμμα Α.8 : Συνοπτική SWOT Analysis

Στον πίνακα Α.8, παρουσιάζεται η ανάλυση του εσωτερικού περιβάλλοντος σε σχέση με τις 5 προκλήσεις για την Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη. Με βάση τα χαρακτηριστικά της ΠΠ ΒΑΑ, όπως αυτά παρουσιάστηκαν διεξοδικά στις προηγούμενες ενότητες, προκύπτει ότι για την ΠΠ ΒΑΑ, πρέπει να υπάρξει ενιαία προσέγγιση των περιβαλλοντικών με τις κλιματικές προκλήσεις καθώς και των δημογραφικών με τις κοινωνικές προκλήσεις.

Πίνακας Α.8: Ανάλυση εσωτερικού περιβάλλοντος σε σχέση με τις 5 προκλήσεις για την Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ / ΑΝΑΓΚΕΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
Περιβαλλοντικές – κλιματικές προκλήσεις	Χαμηλός βαθμός ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης για την ενεργειακή κατανάλωση τόσο στον οικιακό όσο και στον επιχειρηματικό και δημόσιο τομέα.	- Ύπαρξη κάποιων προσπαθειών σε προηγούμενες περιόδους σε βιοκλιματικά έργα. - Σημαντικά περιθώρια εξοικονόμησης ενέργειας στα κτίρια (επαγγελματικά, δημόσια και κατοικίες) και τις μεταφορές.
	Μικρή εμπειρία από σχεδιασμό και εφαρμογή ολοκληρωμένων σχεδίων προστασίας .	Μετά την έγκριση του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων στο τοπικό επίπεδο μπορεί να σχεδιαστούν και να εφαρμοστούν επιχειρησιακά σχέδια διαχείρισης υδάτων και αντιμετώπισης φαινομένων από πλημύρες καθώς και διάβρωσης ακτών.
	- Ανεπαρκής περιβαλλοντική συνείδηση. - Θεσμικές δυσχέρειες συνεργασίας ιδιωτικού δημόσιου τομέα. - Εκκρεμότητες στην απόκτηση ελεύθερων χώρων και στην εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδιασμού.	- Ύπαρξη σημαντικών στοιχείων πολιτιστικής ιστορικής κληρονομιάς που μπορούν να ενισχύσουν το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν. - Ύπαρξη σημαντικών στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος.
	- Περιορισμένη αξιοποίηση βιώσιμων Μεταφορών. - Αποσπασματικός σχεδιασμός δικτύων ροής πεζών και αδυναμίες εφαρμογής Ρυμοτομικού Σχεδίου.	Υπάρχει αρχική προσέγγιση οργάνωσης ειδικών πολιτιστικών διαδρομών με δυνατότητα συνδυασμού με κοινόχρηστους χώρους, σημεία αναφοράς και διαδρομές πεζών και ποδηλάτων για λειτουργική διασύνδεση της παλιάς πόλης με το σύγχρονο τμήμα της πόλης.
Δημογραφικές – κοινωνικές προκλήσεις	- Αύξηση κατά τόπους των ποσοστών ανεργίας ως συνέπεια της παρατεταμένης ύφεσης στην οικονομία. - Σχετικά χαμηλή παραγωγικότητα και ανάγκες προσαρμογής ικανοτήτων των απασχολούμενων.	- Ικανοποιητικά επίπεδα οικονομικά ενεργού πληθυσμού. - Σημαντικός βαθμός κλαδικής εξειδίκευσης .
	- Κατά τόπους αυξημένες ανάγκες για υπηρεσίες πρόνοιας και πλέγμα προστασίας από τα φαινόμενα της φτώχειας. - Περιορισμένες δυνατότητες ανταπόκρισης των ωφελουμένων κυρίως για επιχειρηματική δραστηριοποίηση.	Σχετική εμπειρία σε παρεμβάσεις για την κοινωνική συνοχή και ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για την απασχόληση.
	Ανάγκες σχεδιασμού για στοχευμένες παρεμβάσεις βελτίωσης του εκπαιδευτικού επιπέδου, σε επιλεγμένες ομάδες πληθυσμού.	Ύπαρξη σχεδιασμού και σχετική εμπειρία σε παρεμβάσεις ενίσχυσης υποδομών και υπηρεσιών εκπαίδευσης και δια βίου μάθησης
Οικονομικές προκλήσεις	- Μικρός αριθμός επιχειρήσεων έντασης γνώσης και περιορισμένη συνεργασία επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων. - Έλλειψη σχεδίων αξιοποίησης του συστήματος E+T και προώθησης της καινοτομίας. - Έλλειψη εξειδίκευσης και στόχευσης. - Έλλειψη διαθεσιμότητας κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου. - Απουσία παράδοσης στην συνεργασία ερευνητικού και επιχειρηματικού χώρου.	- Ύπαρξη Πανεπιστημίων και εκπαιδευτικό και ερευνητικό δυναμικό με δυνατότητες ανάπτυξης και διάχυσης καινοτομιών καθώς και τεχνογνωσία στη διαχείριση προγραμμάτων E&A. - Δυνατότητα για επικέντρωση των ερευνητικών προτεραιοτήτων και αξιοποίηση χρηματοδοτικών πόρων της Προγραμματικής Περιόδου 2014 – 2020 σε επιλεγμένα πεδία της Περιφερειακής Στρατηγικής της Έξυπνης Εξειδίκευσης.
	- Χαμηλός βαθμός ζήτησης στις νέες τεχνολογίες, κυρίως στους κλάδους της Έξυπνης Εξειδίκευσης. - Χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών και χαμηλό επίπεδο επενδύσεων από τις ΜΜΕ σε καινοτομίες.	- Ύπαρξη σημαντικών υποδομών στήριξης για την ανάπτυξη της κοινωνίας της πληροφορίας. - Σημαντικό πολιτιστικό απόθεμα και συγκέντρωση δραστηριοτήτων παροχής υπηρεσιών τουρισμού – πολιτισμού που προσφέρεται για την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και καινοτομιών.
	- Μικρή επιχειρηματική κλίμακα - Μικρής κλίμακας μάρκετινγκ	- Συγκέντρωση επιχειρήσεων σε περιορισμένο αριθμό κλάδων που επιτρέπει εξειδίκευση και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της τοπικής οικονομίας στο πλαίσιο της Περιφερειακής Στρατηγικής της Έξυπνης Εξειδίκευσης . - Δυνατότητα προσέλκυσης νέων επιχειρηματιών με υψηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης, λόγω της αυξανόμενης ανεργίας.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β : ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Β.1. ΟΡΑΜΑ – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ

Β.1.1 Διατύπωση οράματος – στρατηγικού στόχου

Η διατύπωση του οράματος – στρατηγικού στόχου, στηρίζεται στα χαρακτηριστικά της ΠΠ ΒΑΑ, καθώς και τις αναπτυξιακές κατευθύνσεις από πλαίσια χωρικού και αναπτυξιακού σχεδιασμού για την ανάπτυξη και την δυναμική της ΠΠ ΒΑΑ (διάγραμμα Β.1.1)

Το όραμα για την ΠΠ ΒΑΑ, είναι

«Η Αναζωογόνηση του Αστικού Κέντρου των Χανίων με όρους αειφορίας – κοινωνικής συνοχής

REvitalizing the COre for DEvelopment – RECODE»

Επιδιώκεται η αναζωογόνηση με επανακωδικοποίηση χαρακτηριστικών και λειτουργιών του Αστικού Κέντρου των Χανίων με όρους αειφορίας και κοινωνικής συνοχής, προκειμένου να αντιμετωπιστούν διαπιστωμένα προβλήματα / ανάγκες και να αξιοποιηθούν δυνατότητες που προκύπτουν με βάση χαρακτηριστικά της ΠΠ ΒΑΑ, αλλά και κατευθύνσεις χωρικών και αναπτυξιακών πλαισίων.

Μέσα από αυτή την επανακωδικοποίηση προκύπτουν συνθέσεις και συνέργειες επιμέρους στοιχείων και λειτουργιών, που επιτρέπουν την ανάδειξη και προβολή της σύνθετης εικόνας του πολιτισμού με το περιβάλλον και την καινοτομία για την ανάπτυξη του Αστικού Κέντρου των Χανίων.

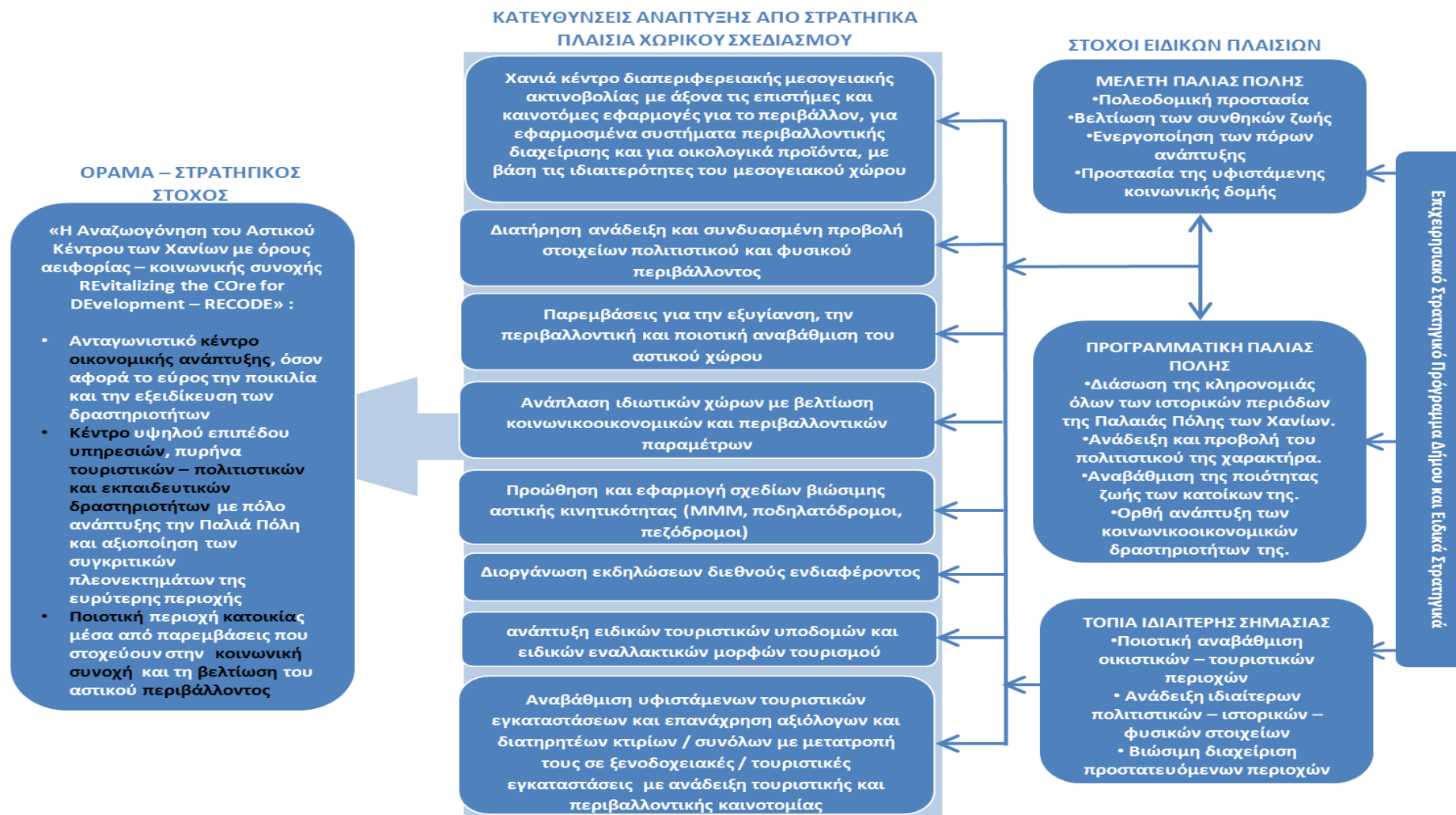
Ένα πρώτο χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το «πράσινο δίκτυο πολιτισμού – τουρισμού» που παράλληλα με την συνδυασμένη προβολή του πολιτισμού με το περιβάλλον, ενισχύει την εσωτερική συνοχή της ΠΠ ΒΑΑ και κυρίως την λειτουργική σύνδεση της Παλιάς Πόλης και παράκτιου μετώπου καθώς και του Κέντρου (όπου συγκεντρώνεται η πλειοψηφία των επιχειρήσεων και επισκεπτών) με την Χαλέπα, (όπου επίκειται η μετακίνηση του Αρχαιολογικού Μουσείου Χανίων σε συνδυασμό με την Οικία – Μουσείο Ελευθερίου Βενιζέλου, που ήδη λειτουργεί) (χάρτες Β.1.1.1 και Β.1.1.2).

Ένα δεύτερο χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ο συνδυασμός προβλημάτων και αναγκών που συνδέονται με τις περιβαλλοντικές – κλιματικές προκλήσεις (ιδιαίτερες απαιτήσεις για την βιοκλιματική θωράκιση του δομημένου περιβάλλοντος λόγω του σημαντικού αριθμού στοιχείων του ιστορικού – πολιτιστικού περιβάλλοντος) με τις δυνατότητες ανάπτυξης καινοτομιών (ύπαρξη Πανεπιστημίων και Ερευνητικών Φορέων)

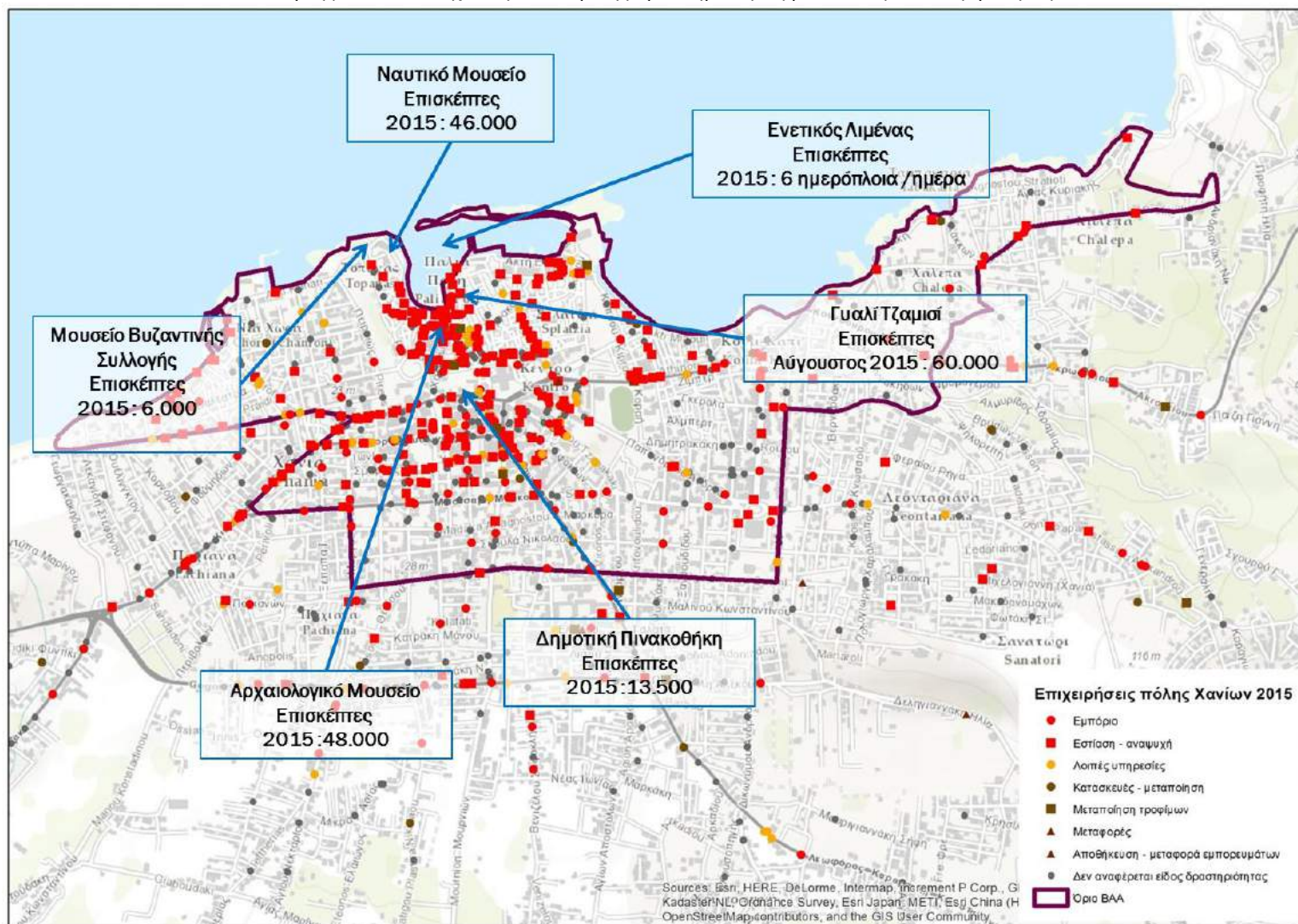
Οι βασικές επιδιώξεις αναζωογόνησης της ΠΠ ΒΑΑ, μέσα από την προαναφερόμενη επανακωδικοποίηση χαρακτηριστικών και λειτουργιών του Αστικού Κέντρου των Χανίων με όρους αειφορίας και κοινωνικής συνοχής, είναι η ανάδειξη της ΠΠ ΒΑΑ, σε :

- Ανταγωνιστικό **κέντρο** οικονομικής ανάπτυξης, όσον αφορά το εύρος την ποικιλία και την εξειδίκευση των δραστηριοτήτων.
- **Κέντρο** υψηλού επιπέδου **υπηρεσιών**, πυρήνα τουριστικών – πολιτιστικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με πόλο ανάπτυξης την Παλιά Πόλη και αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της ευρύτερης περιοχής
- **Ποιοτική περιοχή κατοικίας** μέσα από παρεμβάσεις που στοχεύουν στην κοινωνική συνοχή και τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος.

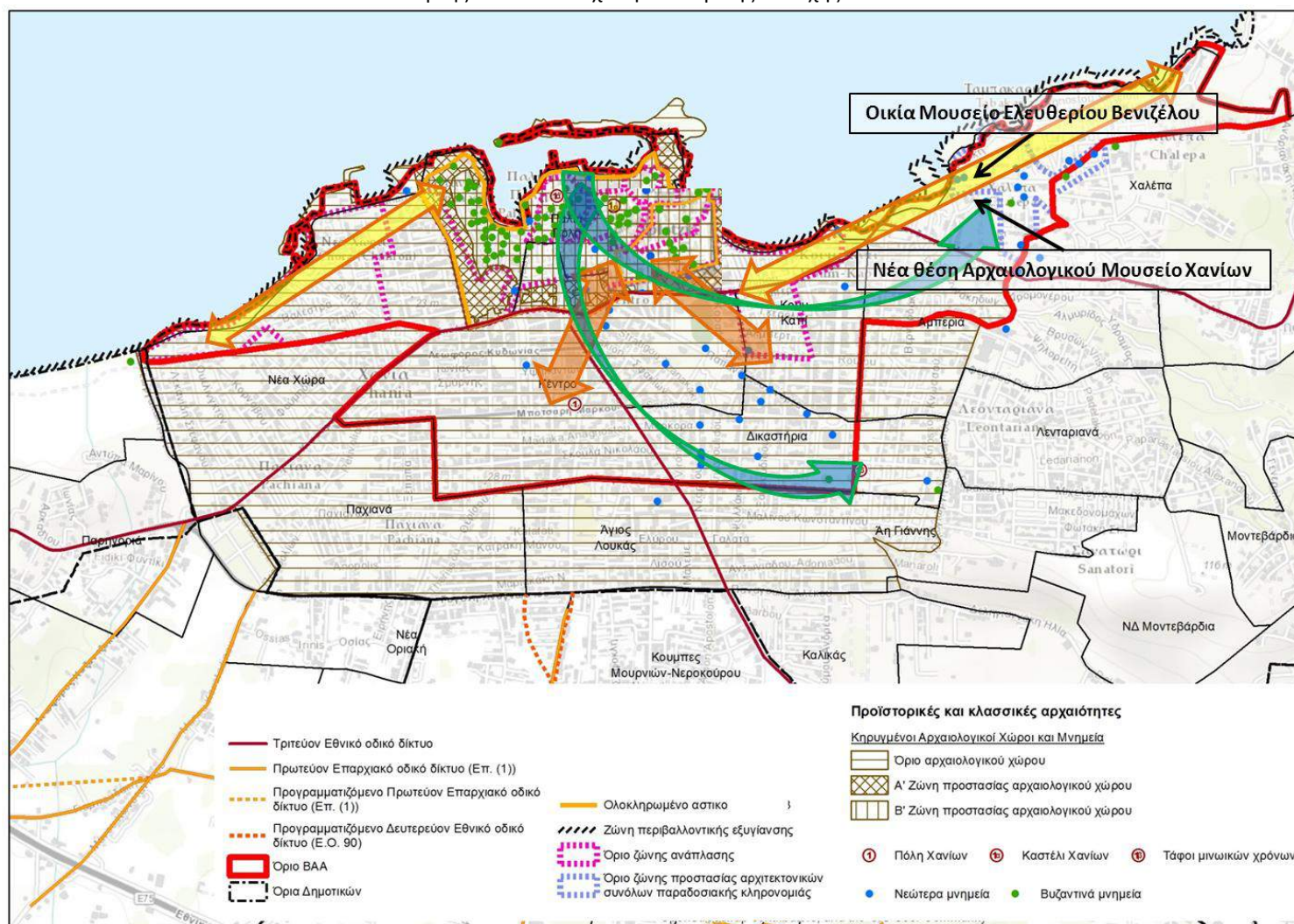
Διάγραμμα Β.1.1 : Κατευθύνσεις, στόχοι ανάπτυξης και όραμα – στρατηγικός στόχος

Χάρτης Β.1.1.1: Συσχέτιση οικονομικής δραστηριότητας με πόλους επισκεψιμότητας

Χάρτης Β.1.1.2: Ενίσχυση εσωτερικής συνοχής ΠΠ ΒΑΑ

B.1.2 Ανάλυση Στρατηγικής

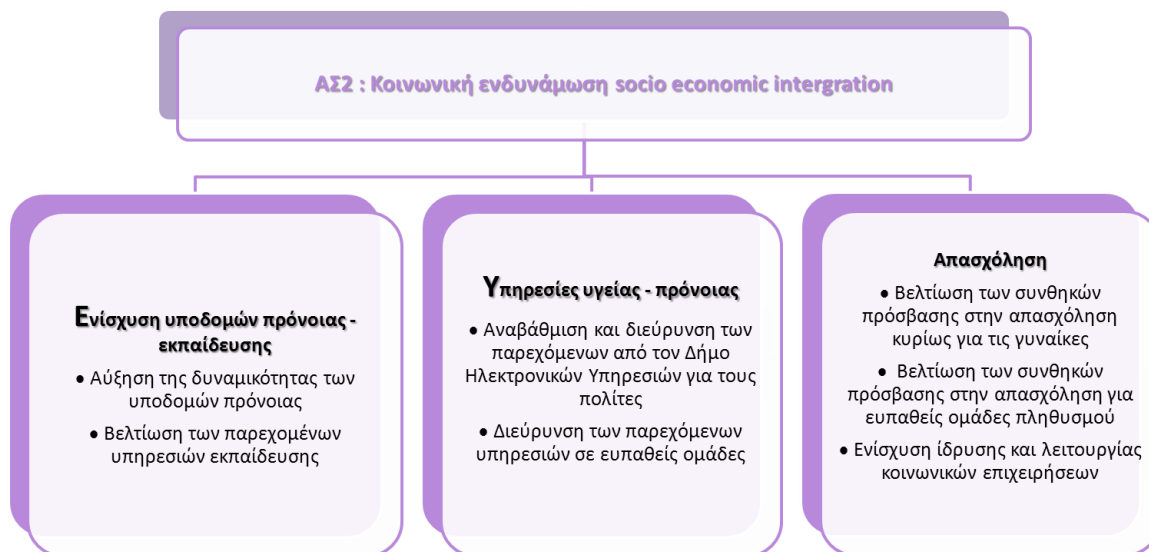
B.1.2.1 Περιγραφή Αξόνων Στρατηγικής και συσχέτιση με προβλήματα / ανάγκες και δυνατότητες της Περιοχής Παρέμβασης

Για την επίτευξη του οράματος – στρατηγικού στόχου και των επιμέρους επιδιώξεων, διατυπώνονται 3 Άξονες Στρατηγικής με 8 Πεδία Στρατηγικής και επιμέρους Ειδικούς Στόχους ανά Πεδίο Στρατηγικής, που απεικονίζονται στα διαγράμματα B.1.2.1.1, B.1.2.1.2 και B.1.2.1.3, ανά Άξονα Στρατηγικής

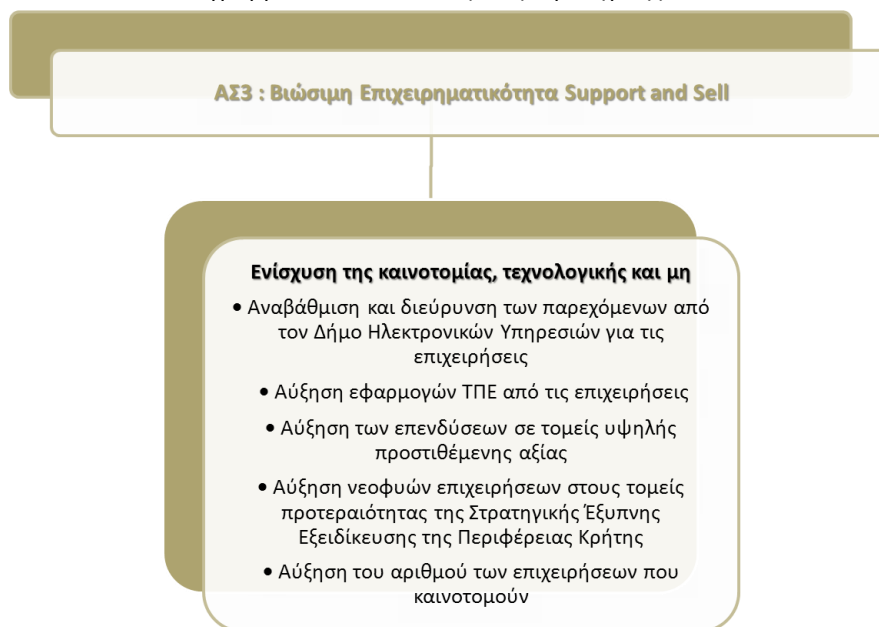
Διάγραμμα B.1.2.1.1 : 1^{ος} Άξονας Στρατηγικής

Διάγραμμα B.1.2.1.2 : 2^{ος} Άξονας Στρατηγικής

Διάγραμμα Β.1.2.1.3 : 3^{ος} Άξονας Στρατηγικής

Η συσχέτιση των Αξόνων, των Πεδίων Στρατηγικής και των επιδιωκόμενων Ειδικών Στόχων, με τα προβλήματα / ανάγκες και δυνατότητες της ΠΠ ΒΑΑ, παρουσιάζεται στον πίνακα Β.1.2.1.

Β.1.2.2 Συσχέτιση των Αξόνων Στρατηγικής με τους Θεματικούς Στόχους του ΠΕΠ Κρήτης 2014 – 2020 για ΒΑΑ και κατευθύνσεις – επιδιώξεις Στρατηγικών Πλαισίων Αναπτυξιακού Προγραμματισμού και Χωρικού Σχεδιασμού

Στον πίνακα Β.1.2.2, γίνεται συσχέτιση των Αξόνων Στρατηγικής, των Πεδίων Στρατηγικής και των επιδιωκόμενων Ειδικών Στόχων, με τις κατευθύνσεις των Χωρικών Πλαισίων. Επίσης γίνεται η συσχέτιση και με τους Θεματικούς Στόχους του ΣΕΣ 2014 – 2020, μέσα από τη σύνδεση των Ειδικών Στόχων των Αξόνων Προτεραιότητας, της Στρατηγικής για την ΠΠ ΒΑΑ με τους αντίστοιχους στόχους των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων. Οι Επενδυτικές Προτεραιότητες που προορίζονται για την χρηματοδότηση της Στρατηγικής ΠΠ ΒΑΑ από το ΠΕΠ Κρήτης 2014 – 2020, επισημαίνονται με κόκκινο χρώμα, ενώ με πράσινο χρώμα επισημαίνονται Επενδυτικές Προτεραιότητες του ΕΠΑΝΕΚ που προβλέπονται δυνητικά για την χρηματοδότηση παρεμβάσεων Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης.

Ειδικότερα από το ΕΠΑΝΕΚ 2014 – 2020 προβλέπεται η στήριξη των ΒΑΑ με ειδικές επιδιώξεις και στόχους που αφορούν στην:

- αποκατάσταση του οικονομικού ιστού των πόλεων και της λειτουργία τους ως κινητήριες δυνάμεις στην ευρύτερη περιοχή επιρροής,
- αντιστροφή της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής υποβάθμισης ιδίως περιοχών συγκέντρωσης μειονεκτικών κοινωνικών ομάδων, υποβαθμισμένων εμπορικών κέντρων και εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών / βιοτεχνικών / επαγγελματικών ζωνών,
- άμεση αντιμετώπιση των κοινωνικών συνεπειών της κρίσης με αναζωογόνηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και ανασυγκρότηση των κοινωνικών υποδομών,
- προώθηση της σύνδεσης καινοτομίας και επιχειρηματικότητας στο αστικό περιβάλλον,
- αντιστροφή της αστικής διάχυσης καθώς και
- ανάκτηση του δημόσιου χώρου.

Πίνακας Β.1.2.1 : Συσχέτιση των Αξόνων Στρατηγικής με προβλήματα / ανάγκες και δυνατότητες της ΠΠ ΒΑΑ

Άξονες Στρατηγικής ΒΑΑ	Πεδίο Στρατηγικής ΒΑΑ	Ειδικοί Στόχοι	Συσχέτιση με προβλήματα / ανάγκες και δυνατότητες της Περιοχής Παρέμβασης
Προστασία διασύνδεση και προβολή χαρακτηριστικών πολιτιστικού, ιστορικού και φυσικού περιβάλλοντος και ένταξη στο τουριστικό προϊόν Protect - Promote	Πράσινο δίκτυο διαδρομών πολιτισμού - τουρισμού	Ενίσχυση επισκεψιμότητας (αύξηση αριθμού επισκεπτών σε όλη την διάρκεια του χρόνου)	Ένα βασικό χαρακτηριστικό της περιοχής ΒΑΑ, είναι η σημαντική παρουσία πολιτιστικών - ιστορικών στοιχείων. Στο μεγαλύτερο τμήμα της η περιοχή ΒΑΑ εμπίπτει στα όρια προστασίας του αρχαιολογικού χώρου της παλιάς πόλης και πέραν των σημαντικών μνημείων, ιστορικών χώρων και χώρων σύγχρονης πολιτιστικής δημιουργίας, εντός της περιοχής ΒΑΑ, πέραν της Παλιάς Πόλης, καταγράφονται 95 διατηρητέα κτίρια από το ΥΠΟ και ΥΠΕΝ και 343 αξιόλογα σύμφωνα με καταγραφές του Δήμου και του ΤΕΕ/ΤΔΚ. Αυτά τα στοιχεία πολιτιστικού - ιστορικού ενδιαφέροντος, λειτουργούν και ως ισχυροί πόλοι συγκέντρωσης επισκεπτών. Στην περιοχή ΒΑΑ, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το 2015, εντοπίζονται 2 ισχυροί πόλοι συγκέντρωσης επισκεπτών, το Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων και το Ναυτικό Μουσείο Χανίων με 48.000 και 46.000 επισκέπτες σε ετήσια βάση αντίστοιχα. Με την επικείμενη έναρξη λειτουργίας του Νέου Αρχαιολογικού Μουσείου στην Χαλέπα, μια πρώτη βασική επιδίωξη είναι να μην μειωθεί η επισκεψιμότητα στην περιοχή της παλιάς πόλης. Μια δεύτερη επιδίωξη είναι η συνδυασμένη ενίσχυση της επισκεψιμότητας στην περιοχή ΒΑΑ με ζώνες αιχμής τόσο την παλιά πόλη όσο και την Χαλέπα. Η ενίσχυση της επισκεψιμότητας επιδιώκεται ως αύξηση του αριθμού επισκεπτών σε πολλαπλούς πόλους πολιτισμού και σε όλη την διάρκεια του χρόνου. Επισημαίνεται ότι με βάση τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το 2015 ενώ στο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων καταγράφονται 46.000 επισκέπτες στο Μουσείο Βυζαντινής Συλλογής καταγράφονται μόνο 6.000 επισκέπτες. Επίσης επισημαίνεται ότι το μήνα Αύγουστο στο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων, καταγράφονται 7.000 επισκέπτες (στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ) ενώ στο Γυαλί - Τζαμισί καταγράφονται 60.000 επισκέπτες (στοιχεία Δήμου).
		Μείωση θορύβου, αερίων ρύπων	Η επιδίωξη με το πράσινο δίκτυο διαδρομών πολιτισμού - τουρισμού, είναι διττή. Αφενός επιδιώκεται η διασύνδεση των πολλαπλών διάσπαρτων χώρων ιστορίας - πολιτισμού, μνημείων, διατηρητέων και αξιόλογων κτιρίων, μέσω ενός γραμμικού δικτύου πεζοδρόμων - ποδηλατοδρόμων σε συνδυασμό με ανοιχτούς χώρους και χώρους πρασίνου. Αφετέρου επιδιώκεται η μείωση θορύβου και αερίων ρύπων καθώς και η βελτίωση των χαρακτηριστικών θερμικής άνεσης πληθυσμού, μέσα από παρεμβάσεις βιοκλιματικού χαρακτήρα (χρήση ψυχρών υλικών και επιλογή ειδών και τρόπου φύτευσης). τα χαρακτηριστικά της περιοχής ΒΑΑ τεκμηριώνουν αυτή την επιδίωξη με δεδομένο το μεγάλο αριθμό και την χωρική διασπορά των στοιχείων πολιτιστικού - ιστορικού ενδιαφέροντος αλλά και το μεγάλο αριθμό δρόμων που χαρακτηρίζονται ως "φυσικοί πεζόδρομοι", λόγω μειωμένου πλάτους και υψομετρικών διαφορών.
	Βελτίωση του κυκλοφοριακού και διευκόλυνση της κίνησης πεζών		Το κυκλοφοριακό πρόβλημα, στην περιοχή ΒΑΑ, είχε ήδη εντοπιστεί από το 2000 με κυκλοφοριακή μελέτη που εκπονήθηκε από τον Δήμο και ανέδειξε υψηλούς κυκλοφοριακούς φόρτους και προβλέψεις επιδείνωσης για 9 σημαντικούς οδικούς άξονες της περιοχής ΒΑΑ (Σελίνου, Κισσάμου - Γέφυρα Κλαδισού, Μ. Μπότσαρη, Κυδωνίας, Σφακιανάκη, Αποκορώνου, Νεάρχου, Ηρώων Πολυτεχνείου, Ελευθερίου Βενιζέλου). Το πρόβλημα παραμένει επίκαιρο και σύμφωνα με την έρευνα του Δήμου Χανίων για την επιχειρηματικότητα το 2016 ιεραρχούνται υψηλά σε προτεραιότητα ως έργα βελτίωσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, η επέκταση και βελτίωση των χώρων στάθμευσης, η βελτίωση του οδικού δικτύου και η επίλυση των κυκλοφοριακών προβλημάτων
	Προβολή, ενημέρωση	Αύξηση των παρεχόμενων ηλεκτρονικών υπηρεσιών από τον Δήμο στους τομείς πολιτισμού - τουρισμού και βιώσιμης κινητικότητας	Το Δημοτικό portal www.chania.gr παρέχει 100 υπηρεσίες προς τους πολίτες και διαθέτει 40 κατηγορίες υπηρεσιών, Ο Δήμος Διαθέτει Μητροπολιτικό Σύστημα Οπτικών Ινών 70 km και 10 ενεργά πληροφοριακά συστήματα για την διευκόλυνση και παρακολούθηση των καθημερινών δραστηριοτήτων του Δήμου. Με τη νέα υπηρεσία, βασική επιδίωξη είναι η ενιαία προβολή των επιμέρους στοιχείων του πράσινου δικτύου διαδρομών πολιτισμού - τουρισμού. Αυτή η επιδίωξη στηρίζεται στο γεγονός ότι ο πολιτισμός / ιστορία και το φυσικό περιβάλλον / κλίμα αποτελούν τις βασικότερες παραμέτρους επιλογής της Κρήτης ως προορισμού διακοπών (56% πολιτισμός / ιστορία και 45% περιβάλλον / κλίμα, σύμφωνα με έρευνα του ΙΝ.ΕΜ.Υ. και της ΕΣΕΕ για το 2014). Επίσης οι ίδιες παράμετροι αναδεικνύονται ως σημαντικά θετικά στοιχεία της περιοχής ΒΑΑ από τους επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται σε αυτή (φυσικό περιβάλλον 55,8%, πολιτισμός και πολιτιστική κληρονομιά 45,1%, αρχιτεκτονική 35,2 % και ιστορία 35,1%, σύμφωνα με την έρευνα του Δήμου Χανίων για την επιχειρηματικότητα το 2016). Στην ίδια έρευνα ιεραρχούνται υψηλά σε προτεραιότητα ως έργα βελτίωσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος η βελτίωση του Δημοτικού φωτισμού, οι αναπλάσεις και οι πεζόδρομοι, ποδηλατόδρομοι
	Βελτίωση των χαρακτηριστικών του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος σε όρους προστασίας των φυσικών πόρων και αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής	Αύξηση ενεργειακής απόδοσης κτιρίων	Η επιδίωξη για την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων στηρίζεται στο γεγονός ότι σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το 2011, επί του συνόλου των νοικοκυριών της αστικής περιοχής που διαμένουν σε κατοικίες χωρίς θέρμανση, στην περιοχή ΒΑΑ συγκεντρώνεται το 52,1%. Αντίστοιχα επί του συνόλου των νοικοκυριών της αστικής περιοχής που διαμένουν σε κατοικίες χωρίς καθόλου μόνωση, στην περιοχή ΒΑΑ συγκεντρώνεται το 52,3% Επίσης με βάση το Ν.4122/2013, από την 1.1.2021, όλα τα νέα κτίρια πρέπει να είναι κτίρια σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας. Για τα νέα κτίρια που στεγάζουν υπηρεσίες του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, η υποχρέωση αυτή τίθεται σε ισχύ από την 1.1.2019. Επισημαίνεται ότι η σημαντική παρουσία στοιχείων πολιτιστικού - ιστορικού ενδιαφέροντος αλλά και η σημαντική συγκέντρωση διατηρητέων και αξιόλογων κτιρίων δημιουργεί αυξημένες απαιτήσεις για την βιοκλιματική αναβάθμιση (είδος και ποιότητα υλικών, ειδικές μέθοδοι και τρόποι κατασκευής), αλλά ταυτόχρονα και την ευκαιρία ανάπτυξης καινοτομιών στον τομέα αυτό.
		Μείωση των επιπτώσεων στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές	Στην περιοχή ΒΑΑ εντοπίζεται ιστορική πλημμύρα σύμφωνα με το «Σχέδιο διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών του υδατικού διαμερίσματος Κρήτης (GR13)» Γενική Γραμματεία Υδάτων - ΥΠΑΠΕΝ, Μάρτιος 2015. Επίσης στο παράκτιο μέτωπο της περιοχής ΒΑΑ, εντοπίζονται κίνδυνοι ανόδου της στάθμης της θάλασσας και φαινόμενα διάβρωσης ακτών σύμφωνα με την μελέτη «Μεταβολές της στάθμης της θάλασσας και επιπτώσεις στις ακτές» Τράπεζα της Ελλάδος, Ιούνιος 2011. Ειδικά για την περιοχή Κουμ Καπί, υπάρχει μελέτη για την διάβρωση των ακτών. Αυξημένες επίσης είναι οι ανάγκες ενίσχυσης των μέσων πολιτικής προστασίας λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών σημαντικού τμήματος της περιοχής ΒΑΑ (μεγάλος αριθμός επισκεπτών, σχετικά γερασμένος μόνιμος πληθυσμός και πολυδαίδαλο δίκτυο δρόμων μικρού πλάτους)

Άξονες Στρατηγικής BAA	Πεδίο Στρατηγικής BAA	Ειδικοί Στόχοι	Συσχέτιση με προβλήματα / ανάγκες και δυνατότητες της Περιοχής Παρέμβασης
Προστασία διασύνδεση και προβολή χαρακτηριστικών πολιτιστικού, ιστορικού και φυσικού περιβάλλοντος και ένταξη στο τουριστικό προϊόν Protect - Promote	Βελτίωση των χαρακτηριστικών του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος σε όρους προστασίας των φυσικών πόρων και αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής	Αύξηση ανακύκλωσης	Από το «Τοπικό Σχέδιο Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Δήμου Χανίων» που εγκρίθηκε σε εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων της Περιφέρειας, προκύπτει ότι το ποσοστό ανακύκλωσης πρέπει να φτάσει μέχρι το 2020 το 65% όλων των ανακυκλώσιμων
		Μείωση των απωλειών και βελτίωση της ποιότητας πόσιμου νερού	Με βάση τα στοιχεία της ΔΕΥΑΧ, επιδιώκεται έλεγχος των απωλειών των δικτύων που υπολογίζονται σε ποσοστό 50-60%. Επισημαίνεται ότι οι απώλειες λογίζονται ως κυβικά που αντλούνται μείον τα κυβικά που τιμολογούνται. Αυτό σημαίνει ότι λογίζονται ως διαρροές η ποσότητα του νερού που χρησιμοποιείται από το Δήμο για το πότισμα αλσών,. του Δημοτικού Κήπου, το νερό που χρησιμοποιεί η πυροσβεστική καθώς και τυχόν λανθασμένες ενδείξεις από τα υφιστάμενα υδρόμετρα τα οποία λόγω παλαιότητας δεν καταγράφουν την ακριβή ποσότητα νερού που καταναλώνεται. Σε κάθε περίπτωση η ανακατασκευή των αντλιοστασίων και μέρους του δικτύου ύδρευσης καθώς και η σταδιακή αντικατάσταση των υδρομέτρων, είχαν ως αποτέλεσμα, τα τελευταία χρόνια, την μείωση των απωλειών σε ποσοστό που προσέγγιζε το 70% με βασική διακύμανση από 50% έως 60%
		Αύξηση του βαθμού εξειδίκευσης του χωρικού σχεδιασμού με ενσωμάτωση όρων προστασίας περιβάλλοντος και αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής	Το νέο Τοπικό Χωρικό Σχέδιο, στο πλαίσιο του οποίου περιλαμβάνεται και η περιοχή BAA, βρίσκεται σε εξέλιξη. Σε εφαρμογή του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου, επιδιώκεται η έγκριση ειδικού χωρικού πλαισίου που θα ενσωματώνει στις πολεοδομικές ρυθμίσεις και τα σταθερότυπα, εξειδικευμένες προβλέψεις για την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών και κλιματικών παραμέτρων για το δομημένο περιβάλλον και τους ελεύθερους χώρους.
κοινωνική ενδυνάμωση socio economic intergration	Ενίσχυση υποδομών πρόνοιας - εκπαίδευσης	Αύξηση της δυναμικότητας των υποδομών πρόνοιας	Για τον Δήμο Χανίων, στις δημοτικές και ιδιωτικές δομές (Βρεφικοί - Παιδικοί- Βρεφονηπιακοί Σταθμοί - ΚΔΑΠ - ΚΔΑΠ ΜΕΑ) τοποθετήθηκαν 768 παιδιά ενώ 608 παιδιά ήταν επιλαχόντα (στοιχεία ΕΕΤΑΑ, Δράση "Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής ζωής" ΕΣΠΑ 2014-2020 Περίοδος 2015 - 2016 (Πρόσκληση 2100 / 16.7.2015)). Ειδικά για τις δημοτικές δομές, πέραν των αναγκών για νέους χώρους καταγράφονται ανάγκες αναβάθμισης ήδη υφιστάμενων χώρων που δεν πληρούν τα σύγχρονα σταθερότυπα ή είναι και ενοικιαζόμενοι. Επίσης ο δείκτης γήρανσης είναι μεγαλύτερος από εκείνους που καταγράφονται στην αστική περιοχή, στον Δήμο Χανίων και στην Περιφέρεια Κρήτης και το 47% των ηλικιωμένων που εξυπηρετούνται από τις αντίστοιχες δομές του Δήμου, συγκεντρώνεται στην περιοχή BAA
		Βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών εκπαίδευσης	Επιδιώκεται η συμπλήρωση και αναβάθμιση των δομών Α' βάθμιας και Β' βάθμιας εκπαίδευσης, με δεδομένο ότι καταγράφονται σημαντικά ποσοστά συστέγασης διαφορετικών βαθμίδων καθώς και ελλείψεις σε χώρους και εξοπλισμούς. Επίσης υπάρχουν σημαντικές ανάγκες εκπαίδευσης σε δυναμικούς κλάδους και τομείς στο πλαίσιο της Δια Βίου μάθησης, παρότι το ποσοστό αναλφάβητων στην περιοχή BAA μειώνεται από το 2001 στο 2011 και για το 2011 είναι χαμηλότερο από τα αντίστοιχα της Αστικής Περιοχής του Δήμου και της Περιφέρειας. Αντίστοιχα το ποσοστό αποφοίτων τριτοβάθμιας αυξάνεται από το 2001 στο 2011 και για το 2011 είναι υψηλότερο από εκείνα της Αστικής Περιοχής του Δήμου και της Περιφέρειας
	Υπηρεσίες υγείας - πρόνοιας	Αναβάθμιση και διεύρυνση των παρεχόμενων από τον Δήμο Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών υγείας - πρόνοιας για τους πολίτες	Το Δημοτικό portal www.chania.gr παρέχει 100 υπηρεσίες προς τους πολίτες και διαθέτει 40 κατηγορίες υπηρεσιών, Ο Δήμος Διαθέτει Μητροπολιτικό Σύστημα Οπτικών Ινών 70 km και 10 ενεργά πληροφοριακά συστήματα για την διευκόλυνση και παρακολούθηση των καθημερινών δραστηριοτήτων του Δήμου. Με τη νέα υπηρεσία, βασική επιδίωξη είναι η αποτελεσματικότερη κάλυψη των αναγκών για υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Μέχρι σήμερα ο Δήμος Χανίων καλύπτει μερικά την ζήτηση από ηλικιωμένους για υπηρεσίες Α' βάθμιας φροντίδας υγείας
		Διευρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε ευπαθείς ομάδες	Στην περιοχή BAA, καταγράφεται το 10% των αιτήσεων που υποβλήθηκαν στο Πρόγραμμα αντιμετώπισης της ανθρωπιστικής κρίσης. Επίσης στην περιοχή BAA, εντοπίζεται το 33% των παιδιών με μειωμένα τροφεία και το 79% των υπερηλίκων που είναι ενταγμένοι στο Πρόγραμμα στεγαστικής συνδρομής .
	Απασχόληση	Βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση κυρίως για τις γυναίκες	Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΑΕΔ, για τον Δήμο Χανίων, το 2014, οι άνεργες γυναίκες υπερτερούν με ποσοστό 64% επί του συνόλου των ανέργων. Ταυτόχρονα στην περιοχή BAA, καταγράφονται υψηλά ποσοστά γυναικείας επιχειρηματικότητας της τάξεως του 52,2%, σύμφωνα με την έρευνα του Δήμου Χανίων για την επιχειρηματικότητα το 2016)
		Βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση για ευπαθείς ομάδες πληθυσμού	Το ποσοστό ανεργίας για το 2011 αλλά και ο ρυθμός μεταβολής 2001 - 2011, στην περιοχή BAA είναι μεγαλύτερα από εκείνα που καταγράφονται στην Αστική Περιοχή, στον Δήμο Χανίων και στην Περιφέρεια Κρήτης. Επισημαίνεται επίσης ότι στην περιοχή BAA το ποσοστό απασχόλησης 2011 στις κατασκευές αλλά και στον τουρισμό - εμπόριο, υπερβαίνει τα αντίστοιχα ποσοστά για την Αστική Περιοχή, τον Δήμο Χανίων και την Περιφέρεια Κρήτης. Η ποσοστιαία απασχόληση στις κατασκευές έχει ανοδική τάση στο διάστημα 2001 - 2011 μεγαλύτερη από της Αστικής Περιοχής, με τον Δήμο και την Περιφέρεια να εμφανίζουν πτωτική τάση. Αντίστοιχα η ποσοστιαία απασχόληση στον τουρισμό - εμπόριο έχει επίσης ανοδική τάση μεγαλύτερη από εκείνη της αστικής περιοχής, μικρότερη όμως από του Δήμου και της Περιφέρειας. Επισημαίνεται ότι στα επόμενα χρόνια, οι αυξημένες απαιτήσεις για βιοκλιματικές παρεμβάσεις, αλλά και η ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού σε εφαρμογή της Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Περιφέρεια Κρήτης, θα δημιουργήσουν σημαντικές ευκαιρίες απασχόλησης αλλά και απαιτήσεις για εξειδίκευση των απασχολούμενων στις κατασκευές και στον τουρισμό, εστίαση, αναψυχή
		Ενίσχυση ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων	Ο Δήμος Χανίων μετείχε ως εταίρος σε 2 Αναπτυξιακές Συμπράξεις, ΤΟΠΕΚΟ "XANIA ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ" για την προώθηση στην απασχόληση εύάλωτων κοινωνικών ομάδων, ΤΟΠΣΑ ΑΣ "XANIA ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ" για την προώθηση στην απασχόληση ανέργων εγγεγραμμένων στα μητρώα ανεργίας του ΟΑΕΔ και νέων επιστημόνων

Άξονες Στρατηγικής BAA	Πεδίο Στρατηγικής BAA	Ειδικοί Στόχοι	Συσχέτιση με προβλήματα / ανάγκες και δυνατότητες της Περιοχής Παρέμβασης
Βιώσιμη Επιχειρηματικότητα Support and Sell	Ενίσχυση της καινοτομίας, τεχνολογικής και μη	Αναβάθμιση και διεύρυνση των παρεχόμενων από τον Δήμο Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών για τις επιχειρήσεις	Το Δημοτικό portal www.chania.gr παρέχει 100 υπηρεσίες προς τους πολίτες και διαθέτει 40 κατηγορίες υπηρεσιών, Ο Δήμος Διαθέτει Μητροπολιτικό Σύστημα Οπτικών Ινών 70 km και 10 ενεργά πληροφοριακά συστήματα για την διευκόλυνση και παρακολούθηση των καθημερινών δραστηριοτήτων του Δήμου. Με τη νέα υπηρεσία, βασική επιδίωξη είναι η τυποποίηση - απλοποίηση διαδικασιών και η μείωση του απαιτούμενου χρόνου εξυπηρέτησης των επιχειρήσεων από τον Δήμο
		Αύξηση εφαρμογών ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις	Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΒΕ Χανίων, εντός της περιοχής BAA, συγκεντρώνεται το 69,5% των ενεργών επιχειρήσεων της Αστικής Περιοχής για το 2015, με πιο σημαντική παρουσία των κλάδων εστίασης, τουρισμού και εμπορίου. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, από τις επιχειρήσεις που έκλεισαν στην Αστική Περιοχή το 2004 - 2009, το 59% καταγράφεται εντός της περιοχής BAA, με το αντίστοιχο ποσοστό για το 2010 - 2015 να αυξάνεται στο 63%. Σύμφωνα με την έρευνα του Δήμου Χανίων για την επιχειρηματικότητα το 2016 προκύπτει ότι από τις επιχειρήσεις της περιοχής BAA : F το 73% κάνει χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, το 86,3% διαδικτύου και το 69,9% των μέσων κοινωνικής δικτύωσης F το 25,1% διαθέτει προϊόντα / υπηρεσίες μέσω διαδικτύου F το 84,6% απευθύνεται μόνο στην τοπική και περιφερειακή αγορά F το 78,1% δεν διαθέτει σύστημα πιστοποίησης ή διασφάλισης ποιότητας F το 8,9% μόνο συμμετέχει σε δράσεις δικτύωσης με άλλες συναφείς επιχειρήσεις F το 85,6% δεν επιθυμεί επέκταση δραστηριοτήτων σε άλλο κλάδο και από όσες επιθυμούν το μεγαλύτερο ποσοστό στρέφεται στον τουρισμό, στο διαδικτυακό εμπόριο και στην εκπαίδευση F το 20,9% μόνο επιθυμεί εισαγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών F το 20,1% έχει πραγματοποιήσει την τελευταία τριετία κάποιου είδους επένδυση εκσυγχρονισμού ή επέκταση F το 21,9% μόνο δηλώνει πρόθυμο να πραγματοποιήσει κάποια επένδυση στην επόμενη τριετία F το 64% των επιχειρήσεων δεν έχει κάνει καθόλου ή σπάνια δράσεις κατάρτισης - εκπαίδευσης προσωπικού Με βάση τα χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων βασική επιδίωξη είναι η εισαγωγή καινοτομιών τεχνολογικών και μη καθώς και η διεύρυνση των αγορών με εισαγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών. Εξίσου βασική επιδίωξη είναι η αξιοποίηση ευκαιριών επιχειρηματικής ανάπτυξης και απασχόλησης σε δυναμικούς κλάδους της Περιφερικής Στρατηγικής για την Έξυπνη Εξειδίκευση, σε συνεργασία με Πανεπιστημιακά - Ερευνητικά Ιδρύματα και συγκράτηση νέων επιστημόνων.
		Αύξηση των επενδύσεων σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας	
		Αύξηση νεοφυών επιχειρήσεων στους τομείς προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Κρήτης	
		Αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων που καινοτομούν	

Πίνακας Β.1.2.2 : Συσχέτιση των Αξόνων Στρατηγικής με Θεματικούς Στόχους και Στρατηγικά Πλαίσια Χωρικού και Αναπτυξιακού Σχεδιασμού

Άξονες Στρατηγικής BAA	Πεδίο Στρατηγικής BAA	Ειδικοί Στόχοι	Επιχειρησιακό Δήμου Χανίων	Κατευθύνσεις από Χωρικά Πλαίσια	Συσχέτιση με Θεματικούς Στόχους και ειδικούς στόχους Επενδυτικής Προτεραιότητας	
Προστασία διασύνδεση και προβολή χαρακτηριστικών πολιτιστικού, ιστορικού και φυσικού περιβάλλοντος και ένταξη στο τουριστικό προϊόν Protect - Promote	Πράσινο δίκτυο διαδρομών πολιτισμού - τουρισμού	Ενίσχυση επισκεψιμότητας (αύξηση αριθμού επισκεπτών σε όλη την διάρκεια του χρόνου)	Μέτρο 2.2/Στόχος 2.2.1: Ανάδειξη Μνημείων και Αναβάθμιση Χώρων Αρχαιολογικού και Ιστορικού Ενδιαφέροντος	Διατήρηση ανάδειξη και συνδυασμένη προβολή στοιχείων πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος & Διοργάνωση εκδηλώσεων διεθνούς ενδιαφέροντος & Ανάπτυξη ειδικών τουριστικών υποδομών και ειδικών εναλλακτικών μορφών τουρισμού	Θεματικός Στόχος 6«Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων».	6γ, 6ε
			Μέτρο 2.2/Στόχος 2.2.1: Ανάδειξη Μνημείων και Αναβάθμιση Χώρων Αρχαιολογικού και Ιστορικού Ενδιαφέροντος			
			Μέτρο 3.2/Στόχος 3.2.3 Προώθηση της ταυτότητας του Δήμου (City Branding) και συμμετοχή σε διεθνή δίκτυα συνεργασιών			
			Μέτρο 3.2/Στόχος 3.2.2: Ανάπτυξη, Νέων Μορφών Τουρισμού, Προώθηση Εναλλακτικού και Πράσινου Τουρισμού			
			Μέτρο 2.2/2.2.4: Προώθηση Πολιτιστικών Δράσεων και Εκδηλώσεων με Διεθνή Χαρακτήρα			
			Μέτρο 3.3/Στόχος 3.2.2: Προώθηση Δράσεων για την ανάπτυξη μορφών πράσινου- εναλλακτικού τουρισμού			
	Μείωση θορύβου, αερίων ρύπων	Μέτρο 1.1/Στόχος 1.1.5: Αναβάθμιση και Δημιουργία Νέων Κοινοχρήστων Ελεύθερων Χώρων -επέκταση αστικού και περιαστικού πρασίνου	Διατήρηση ανάδειξη και συνδυασμένη προβολή στοιχείων πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος & Παρεμβάσεις για την εξυγίανση, την περιβαλλοντική και ποιοτική αναβάθμιση του αστικού χώρου & Προώθηση και εφαρμογή σχεδίων βιώσιμης αστικής κινητικότητας	6ε		
		Μέτρο 2.2/Στόχος 2.2.1: Ανάδειξη Μνημείων και Αναβάθμιση Χώρων Αρχαιολογικού και Ιστορικού Ενδιαφέροντος				
		Μέτρο 1.2/ Στόχος 1.2.3: Αντιμετώπιση Προβλημάτων κυκλοφορίας Οδικής Ασφάλειας και Στάθμευσης				
		Μέτρο 1.2/Στόχος 1.2.2: Αντιμετώπιση Προβλημάτων κυκλοφορία οδικής ασφάλειας και στάθμευσης	Προώθηση και εφαρμογή σχεδίων βιώσιμης αστικής κινητικότητας			
		Μέτρο 1.2/Στόχος 1.2.3: Προώθηση Βιώσιμων Μεταφορών, προσπελασιμότητας και κινητικότητας				
		Μέτρο 1.2/Στόχος 1.2.3: Προώθηση Βιώσιμων Μεταφορών, προσπελασιμότητας και κινητικότητας				
		Μέτρο 1.2/Στόχος 1.2.2: Αντιμετώπιση Προβλημάτων κυκλοφορία οδικής ασφάλειας και στάθμευσης				
		Μέτρο 1.2/Στόχος 1.2.2: Αντιμετώπιση Προβλημάτων κυκλοφορία οδικής ασφάλειας και στάθμευσης				
Βελτίωση του κυκλοφοριακού και διευκόλυνση της κίνησης πεζών						

Άξονες Στρατηγικής ΒΑΑ	Πεδίο Στρατηγικής ΒΑΑ	Ειδικοί Στόχοι	Επιχειρησιακό Δήμου Χανίων	Κατευθύνσεις από Χωρικά Πλαίσια	Συσχέτιση με Θεματικούς Στόχους και ειδικούς στόχους Επενδυτικής Προτεραιότητας	
Προστασία διασύνδεση και προβολή χαρακτηριστικών πολιτιστικού, ιστορικού και φυσικού περιβάλλοντος και ένταξη στο τουριστικό προϊόν Protect - Promote	Προβολή, ενημέρωση	Αύξηση των παρεχόμενων ηλεκτρονικών υπηρεσιών από τον Δήμο στους τομείς πολιτισμού - τουρισμού και βιώσιμης κινητικότητας	Μέτρο 3.2/Στόχος 3.2.2: Ανάπτυξη, Νέων Μορφών Τουρισμού, Προώθηση Εναλλακτικού και Πράσινου Τουρισμού	Διατήρηση ανάδειξη και συνδυασμένη προβολή στοιχείων πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος	Θεματικός Στόχος 2 «Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών» και Θεματικός Στόχος 6«Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων».	2γ, 6ε
			Μέτρο 3.2/Στόχος 3.2.2: Ανάπτυξη, Νέων Μορφών Τουρισμού, Προώθηση Εναλλακτικού και Πράσινου Τουρισμού			
			Μέτρο 1.2/Στόχος 1.2.3: Προώθηση Βιώσιμων Μεταφορών, προσπελασιμότητας και κινητικότητας	Προώθηση και εφαρμογή σχεδίων βιώσιμης αστικής κινητικότητας		
			Μέτρο 1.2/Στόχος 1.2.3: Προώθηση Βιώσιμων Μεταφορών, προσπελασιμότητας και κινητικότητας			
	Βελτίωση των χαρακτηριστικών του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος σε όρους προστασίας των φυσικών πόρων και αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής	Αύξηση ενεργειακής απόδοσης κτιρίων	Μέτρο 1.1/Στόχος 1.1.1: Αξιοποίηση ΑΠΕ- Ενεργειακή Αναβάθμιση Δημοτικών Κτιρίων και Εγκαταστάσεων- Εξοικονόμηση Ενέργειας	Παρεμβάσεις για την εξυγίανση, την περιβαλλοντική και ποιοτική αναβάθμιση του αστικού χώρου & Ανάπλαση ιδιωτικών χώρων με βελτίωση κοινωνικοοικονομικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων	Θεματικός Στόχος 4 «Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς»	4γ / 4γ
						4β
			Μέτρο 1.1/Στόχος 1.1.1: Αξιοποίηση ΑΠΕ- Ενεργειακή Αναβάθμιση Δημοτικών Κτιρίων και Εγκαταστάσεων- Εξοικονόμηση Ενέργειας			4γ / 4γ
			Μέτρο 1.1/Στόχος 1.1.1: Αξιοποίηση ΑΠΕ- Ενεργειακή Αναβάθμιση Δημοτικών Κτιρίων και Εγκαταστάσεων- Εξοικονόμηση Ενέργειας			
		Μείωση των επιπτώσεων στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές	Μέτρο 1.4/Στόχος 1.4.2 : Προστασία Θαλάσσιου Περιβάλλοντος και Ακτών	Παρεμβάσεις για την εξυγίανση, την περιβαλλοντική και ποιοτική αναβάθμιση του αστικού χώρου	Θεματικός Στόχος 5«Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων»	5β
			Μέτρο 1.5/Στόχος 1.5.2 : Ανάπτυξη Υποδομών πολιτικής προστασίας			
			Μέτρο 1.5/Στόχος 1.5.2 : Ανάπτυξη Υποδομών πολιτικής προστασίας			
			Μέτρο 1.5/Στόχος 1.5.1: Βελτίωση Ικανότητας Πρόληψης και Αντιμετώπισης Έκτακτων καταστάσεων			
		Άυξηση ανακύκλωσης	Μέτρο 1.3/Στόχος 1.3.2: Ολοκληρωμένη και Ασφαλής Διαχείριση Αποβλήτων&Τριτοβάθμια Επεξεργασία Λυμάτων		Θεματικός Στόχος 6 «Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων».	6α
			Μέτρο 1.3/Στόχος 1.3.2: Ολοκληρωμένη και Ασφαλής Διαχείριση Αποβλήτων&Τριτοβάθμια Επεξεργασία Λυμάτων			
			Μέτρο 1.3/Στόχος 1.3.3: Βελτίωση της Καθαριότητας και Ενίσχυσης της Ανακύκλωσης			

Άξονες Στρατηγικής ΒΑΑ	Πεδίο Στρατηγικής ΒΑΑ	Ειδικοί Στόχοι	Επιχειρησιακό Δήμου Χανίων	Κατευθύνσεις από Χωρικά Πλαίσια	Συσχέτιση με Θεματικούς Στόχους και ειδικούς στόχους Επενδυτικής Προτεραιότητας	
Προστασία διασύνδεση και προβολή χαρακτηριστικών πολιτιστικού, ιστορικού και φυσικού περιβάλλοντος και ένταξη στο τουριστικό προϊόν Protect - Promote	Βελτίωση των χαρακτηριστικών του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος σε όρους προστασίας των φυσικών πόρων και αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής	Μείωση των απωλειών και βελτίωση της ποιότητας πόσιμου νερού	Μέτρο 1.3/Στόχος 1.3.1: Εξασφάλιση Επάρκειας και Ποιότητας Νερού, Βελτίωση, Επέκταση και Εκσυγχρονισμός Δικτύων, ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης	Παρεμβάσεις για την εξυγίανση, την περιβαλλοντική και ποιοτική αναβάθμιση του αστικού χώρου	Θεματικός Στόχος 6 «Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων».	6β
		Αύξηση του βαθμού εξειδίκευσης του χωρικού σχεδιασμού με ενσωμάτωση όρων προστασίας περιβάλλοντος και αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής	Μέτρο 1.1/Στόχος 1.1.4 Προώθηση θεμάτων πολεοδομικού σχεδιασμού και επεκτάσεων			6δ
κοινωνική ενδυνάμωση socio economic intergration	Ενίσχυση υποδομών πρόνοιας - εκπαίδευσης	Αύξηση της δυναμικότητας των υποδομών πρόνοιας	Μέτρο 2.1/Στόχος 2.1.1 Βελτίωση και επέκταση υφισταμένων δομών κοινωνικής φροντίδας. Προστασία οικογένειας και παιδιού.		Θεματικός Στόχος 9 «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης»	9α
			Μέτρο 2.1/Στόχος 2.1.1 Βελτίωση και επέκταση υφισταμένων δομών κοινωνικής φροντίδας. Προστασία οικογένειας και παιδιού.			
			Μέτρο 2.1/Στόχος 2.1.1 Βελτίωση και επέκταση υφισταμένων δομών κοινωνικής φροντίδας. Προστασία οικογένειας και παιδιού.			
			Μέτρο 2.1/Στόχος 2.1.1 Βελτίωση και επέκταση υφισταμένων δομών κοινωνικής φροντίδας. Προστασία οικογένειας και παιδιού.			
		Βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών εκπαίδευσης	Μέτρο 2.3/Στόχος 2.3.1 Ανέγερση νέων σχολικών μονάδων. Συντήρηση και αναβάθμιση υφισταμένων σχολικών μονάδων.		Θεματικός Στόχος 10 «Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση»	10α
			Μέτρο 2.3/Στόχος 2.3.1 Ανέγερση νέων σχολικών μονάδων. Συντήρηση και αναβάθμιση υφισταμένων σχολικών μονάδων.			
			Μέτρο 2.3/Στόχος 2.3.1 Ανέγερση νέων σχολικών μονάδων. Συντήρηση και αναβάθμιση υφισταμένων σχολικών μονάδων.			
			Μέτρο 2.3/Στόχος 2.3.2 Ενίσχυση προγραμμάτων δια βίου μάθησης ενηλίκων. Οργάνωση δικτύου εθελοντών εκπαιδευτών			

Άξονες Στρατηγικής BAA	Πεδίο Στρατηγικής BAA	Ειδικοί Στόχοι	Επιχειρησιακό Δήμου Χανίων	Κατευθύνσεις από Χωρικά Πλαίσια	Συσχέτιση με Θεματικούς Στόχους και ειδικούς στόχους Επενδυτικής Προτεραιότητας	
κοινωνική ενδυνάμωση socio economic intergration	Υπηρεσίες υγείας - πρόνοιας	Αναβάθμιση και διεύρυνση των παρεχόμενων από τον Δήμο Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών υγείας - πρόνοιας για τους πολίτες	Μέτρο 4.3/ Στόχος 4.3.1: Ανάπτυξη Νέων Ηλεκτρονικών/Ψηφιακών Υπηρεσιών και Ψηφιακού Περιεχομένου και Συνεχή Ενσωμάτωση των ΤΠΕ		Θεματικός Στόχος 2 «Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών»	2γ
		Διευρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε ευπαθείς ομάδες	Μέτρο 2.1/Στόχος 2.1.3: Εξάλειψη Κοινωνικών Διακρίσεων και Προώθηση των ίσων Ευκαιριών και της Ίσης Μεταχείρισης			9iv
			Μέτρο 2.1/Στόχος 2.1.1: Βελτίωση και Επέκταση Υφιστάμενων Δομών Κοινωνικής Φροντίδας.Προστασία Οικογένειας και Παιδιού			
	Απασχόληση	Βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση κυρίως για τις γυναίκες	Μέτρο 2.1/Στόχος 2.1.1: Βελτίωση και Επέκταση Υφιστάμενων Δομών Κοινωνικής Φροντίδας.Προστασία Οικογένειας και Παιδιού		Θεματικός Στόχος 9 «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης»	9i
		Βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση για ευπαθείς ομάδες πληθυσμού	Μέτρο 3.1/Στόχος 3.1.2: Δημιουργία Ευκαιριών Απασχόλησης και Μείωσης της Ανεργίας			
			Μέτρο 2.3/Στόχος 2.3.2 Ενίσχυση Προγραμμάτων Δια βίου Μάθησης ενηλίκων.			
		Ενίσχυση ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων	Μέτρο 3.2/Στόχος 3.2.1: Δράσεις και συνέργιες με άλλους φορείς για δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης και μείωσης των ανέργων "τοπικά σύμφωνα απασχόλησης"			9v
	Βιώσιμη Επιχειρηματικότητα Support and Sell	Ενίσχυση της καινοτομίας, τεχνολογικής και μη	Αναβάθμιση και διεύρυνση των παρεχόμενων από τον Δήμο Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών για τις επιχειρήσεις	Μέτρο 4.3/ Στόχος 4.3.2: Ανάπτυξη Επέκταση των Υποδομών ΤΠΕ και Πληροφοριακών Συστημάτων		Θεματικός Στόχος 2 «Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών»
Αύξηση εφαρμογών ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις			Μέτρο 3.3/Στόχος 3.3.1:Προώθηση Επιχειρηματικότητας, Δημιουργία Κοινωνικών Συνεταιρισμών, Προώθηση της Καινοτιμίας & των Νέων Τεχνολογιών	Ανάπτυξη ειδικών τουριστικών υποδομών και ειδικών εναλλακτικών μορφών τουρισμού		2β
			Μέτρο 3.1/Στόχος 3.1.1:Προβολή- Προώθηση και Στήριξης των Τοπικών Προϊόντων			

Άξονες Στρατηγικής BAA	Πεδίο Στρατηγικής BAA	Ειδικοί Στόχοι	Επιχειρησιακό Δήμου Χανίων	Κατευθύνσεις από Χωρικά Πλαίσια	Συσχέτιση με Θεματικούς Στόχους και ειδικούς στόχους Επενδυτικής Προτεραιότητας	
Βιώσιμη Επιχειρηματικότητα Support and Sell	Ενίσχυση της καινοτομίας, τεχνολογικής και μη	Αύξηση των επενδύσεων σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας	Μέτρο 3.1/Στόχος 3.1.1:Προβολή- Προώθηση και Στήριξης των Τοπικών Προϊόντων		Θεματικός Στόχος 3 «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ»	3γ
			Μέτρο 4.5/Στόχος 4.5.1:Ανάπτυξη Συνεργασιών με Φορείς σε Τοπικό και Υπερ -τοπικό Επίπεδο			
			Μέτρο 4.5/Στόχος 4.5.1:Ανάπτυξη Συνεργασιών με Φορείς σε Τοπικό και Υπερ -τοπικό Επίπεδο			
		Αύξηση νεοφυών επιχειρήσεων στους τομείς προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Κρήτης	Μέτρο 3.3/Στόχος 3.3.1: Προώθηση της επιχειρηματικότητας. Δημιουργία Κοινωνικών συνεταιρισμών. Προώθηση της καινοτομίας και των νέων τεχνολογιών.	Αναβάθμιση υφιστάμενων τουριστικών εγκαταστάσεων και επανάχρηση αξιόλογων και διατηρητέων κτιρίων / συνόλων με μετατροπή τους σε ξενοδοχειακές / τουριστικές εγκαταστάσεις με ανάδειξη τουριστικής και περιβαλλοντικής καινοτομίας	Θεματικός Στόχος 8 «Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας της εργασίας»	3α
			Μέτρο 3.3/Στόχος 3.3.1: Προώθηση της επιχειρηματικότητας. Δημιουργία Κοινωνικών συνεταιρισμών. Προώθηση της καινοτομίας και των νέων τεχνολογιών.			
			Μέτρο 3.3/Στόχος 3.3.1: Προώθηση της επιχειρηματικότητας. Δημιουργία Κοινωνικών συνεταιρισμών. Προώθηση της καινοτομίας και των νέων τεχνολογιών.			
		Αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων που καινοτομούν	Μέτρο 3.3/Στόχος 3.3.1: Προώθηση της επιχειρηματικότητας. Δημιουργία Κοινωνικών συνεταιρισμών. Προώθηση της καινοτομίας και των νέων τεχνολογιών.			8iii
			Μέτρο 3.3/Στόχος 3.3.1: Προώθηση της επιχειρηματικότητας. Δημιουργία Κοινωνικών συνεταιρισμών. Προώθηση της καινοτομίας και των νέων τεχνολογιών.			8v